Opera mineralia, sive de lapide philosophico, omnia, duobus libris comprehensa. Nunquam antehac edita, ac nunc primum ex optimis manuscriptis Teutonicis exemplaribus fidelissime / in latinum sermonem translata, a P.M.G.

Contributors

Hollandus, Johan Isaäc, active 15th century D., L., active 1600. P. M. G.

Publication/Creation

Middelburgi : Richardus Schilders, 1600.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/j3mwjqws

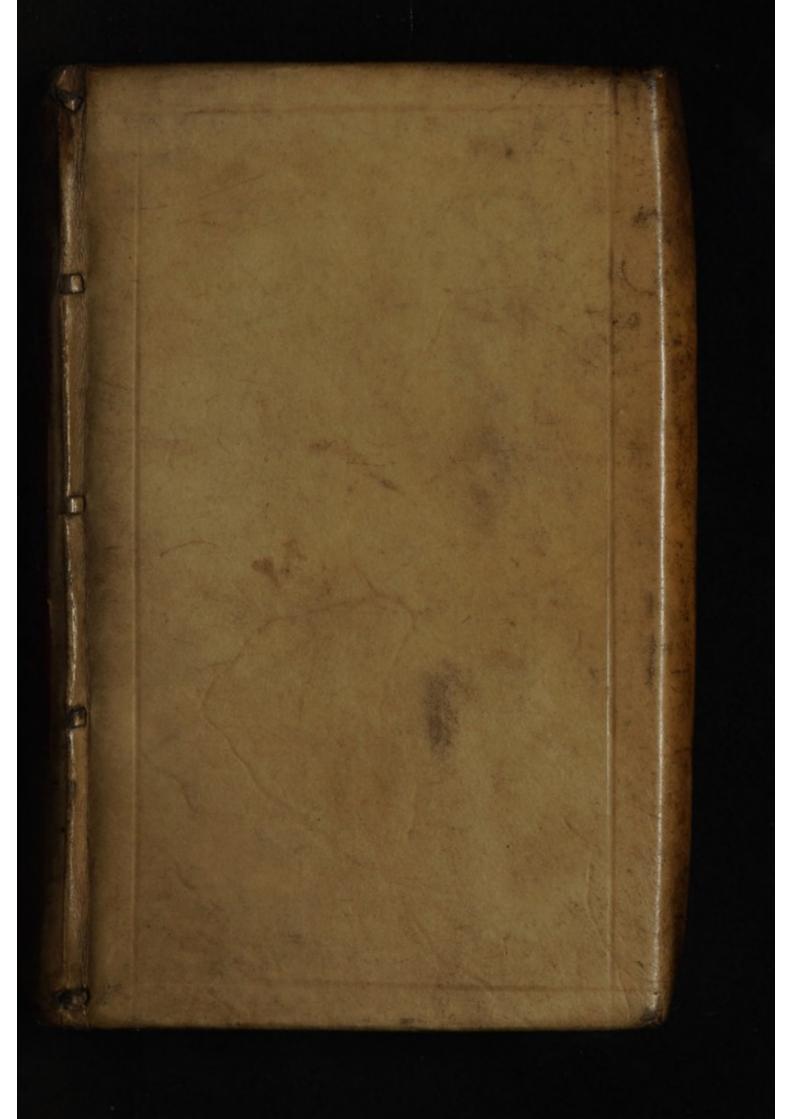
License and attribution

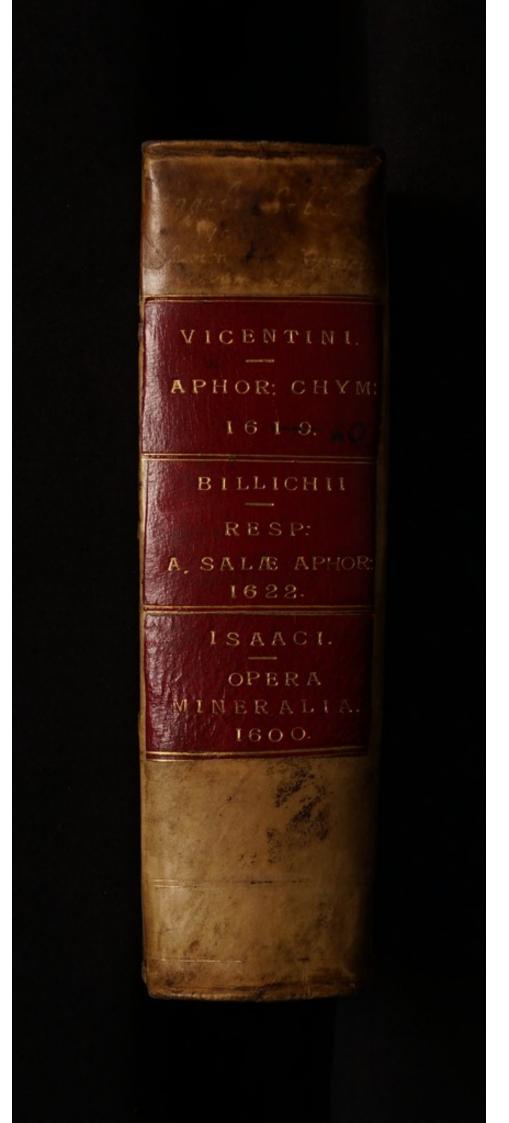
This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

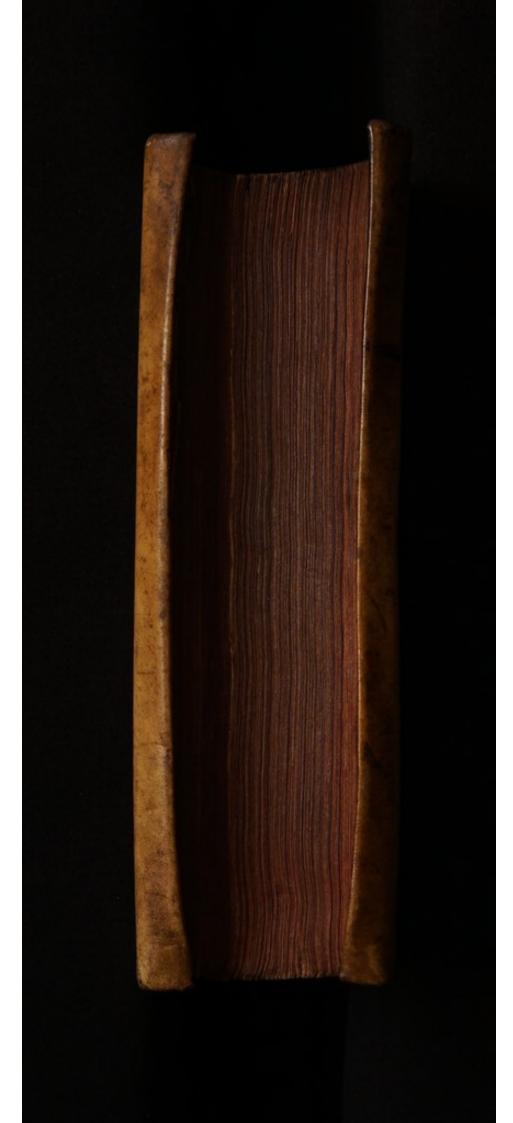
You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

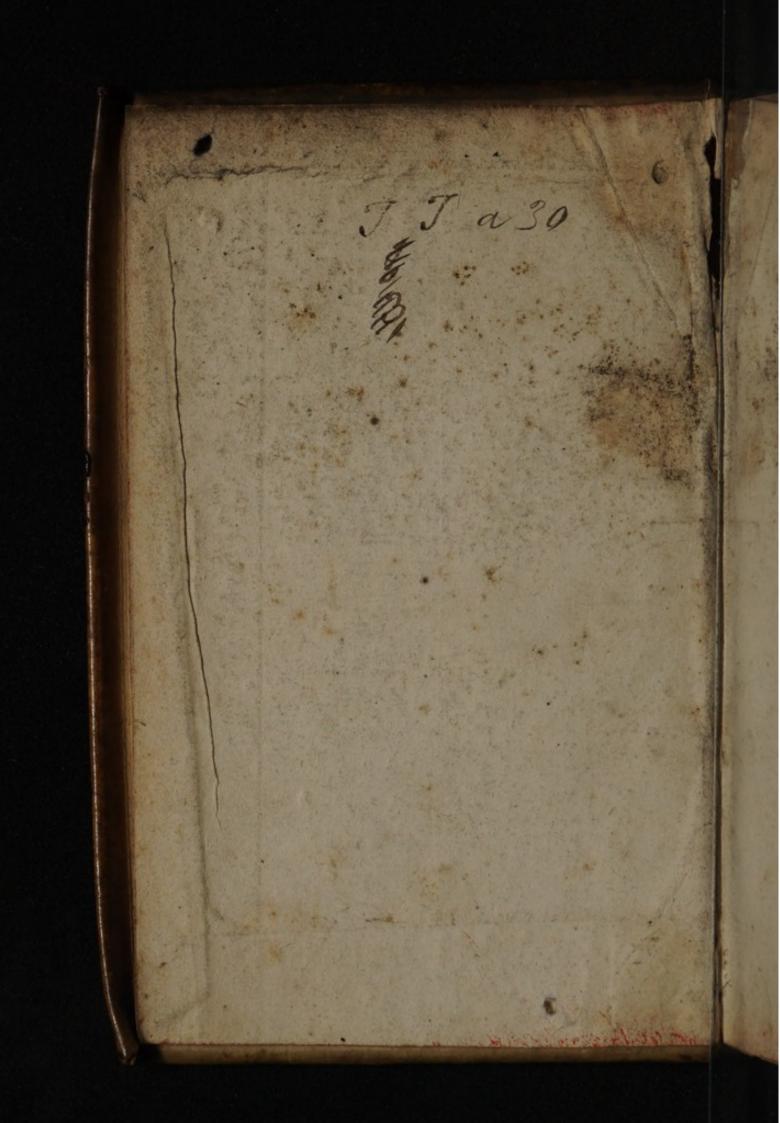

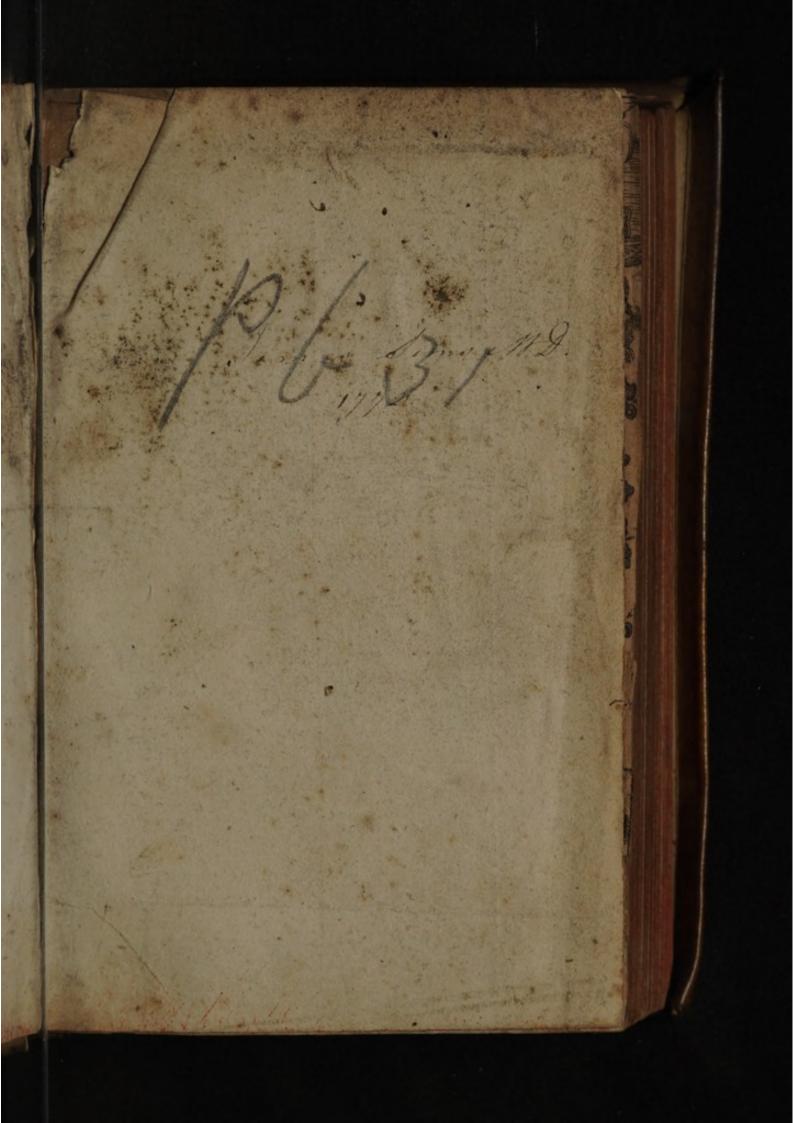

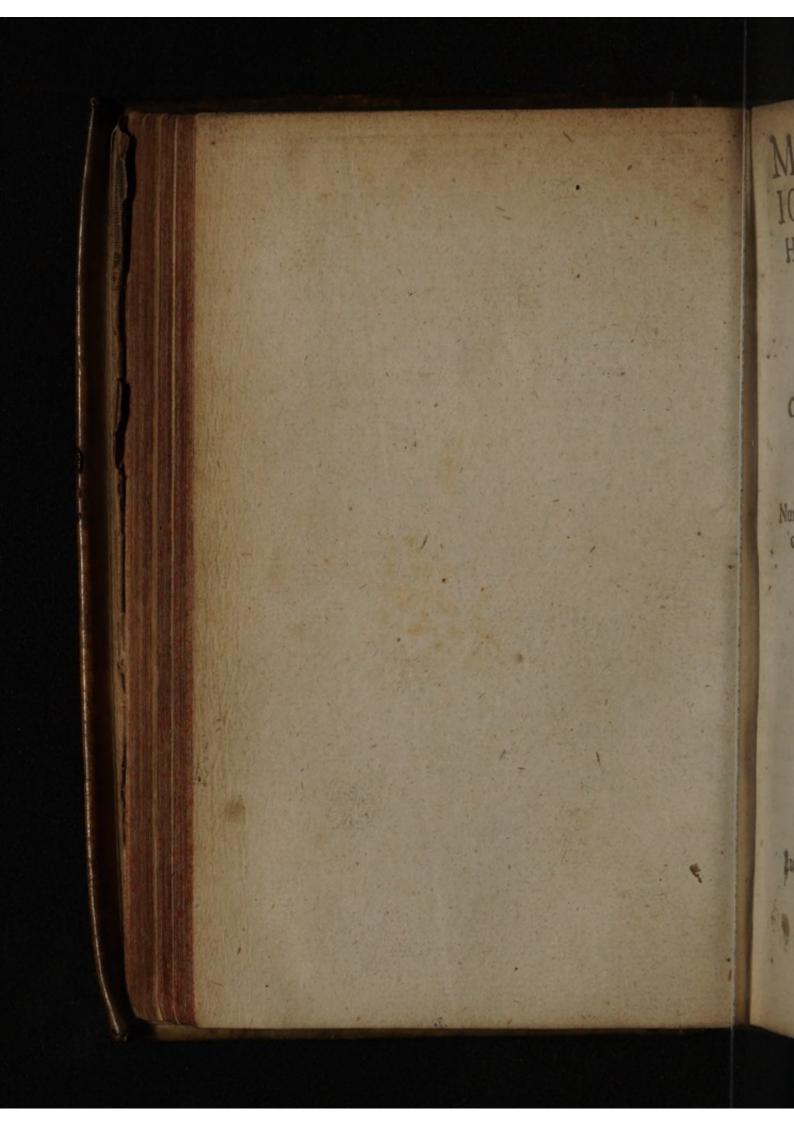

MAGISTRI IOANNIS ISAACI HOLLANDI, VIRI IN Philosophia, potissimum verò in Chymia celeberrimi,

Opera Mineralia, siue de Lapide Philosophico, omnia, duobus libris comprehensa.

Nunquam antehac edita, ac nunc primùm ez optimis manu-scriptis Teutonicis exemplaribus fidelissime in Latinum. sermonem translata, à P. M. G.

MIDDELEVRGI, Excudebat Richardus Schilders, Ordinum Zelandiz Typographus.

1600.

DE IOANNIS ISAACI BATA-VI PHILOSOPHI OPERE Minerali iam demùm in publicum prodeunti.

VRIS Batava, crassa si fuiste Cum te diceret effe Martialis; Qualem dixerat effe des isti, Cum Desiderius tuus, tuumq Pro! desiderium-esse te negaret, Negaret simul & simul probaret. Stat sententia tum negationis, Stat fententia tum probationis : Alter qui neget, ille quod negavit (Auris Batasia) prodit of tacendo Confirmat prins ille quod probarat; Vt Sel martins estimator ille Causam indicet ipse Martialis. Prodit Batabus infolentiore Arcana genio refertus aura, Euge plaudite quotquot inter umbras Ignoti procul ambulatis horti: Hic filum fimul ingredi volenti, Et filum dabit exitum paranti; Manum porrige, meta te fequetur, Et finem feret ultimum labori: St finis modo (emper ambigenti Aut meta, amplius usque quaritanti est. At o! quam * * * * * te beasti, Huius muneris explicatione? CTOBBE TOT Quam nos, illius applicatione ? Vive Belgia, particepfq, vive Aurus Bataba notsorus aura.

P. HONDIVS.

in earth FAMA . Cok Ve, Ponet Ga Major Quiqu Taumh Exce Quippel Qua Cumo; Pro Addequ Cont Temnor Lane, C Seroira, qu Perites Et Chymia Naturz Saluelane Cuman

In editionem operis Mineralis M. 10 ANNIS ISAACI, nunquam antehac visi.

TA:

IVS

HAMA vetus, spolium pretiosi Velletis aureum Colchidos Æsonide diripuisse solo. (hortis Creditur Hesperidum Alcides bona plurima ab Vexisse in patria, cùm aurea mala tulit. Pone tuos fastus, nec tecum tolle triumphos Græcia; non soli gloria tanta tibi est. Maior apud Belgas nunc erit Romanus Ialon, Maior & Alcides Teutona rura beat. Qui quatu inter oues Aries supereminet omnes Fuluus, & Helperidum gloria præstat agri: Tatum hic Alcida eft, & maior lasone: idipsum Ex certis poterit cuique liquère notis. Quippe semel preda hanc tulerint heroes opima Quæ tamen hinc natis commoda nata suis? Cumq; pares nequeat tanto in certamine vires Promere Posteritas, excidit vsque bonis. Addequod, & rapuisse pudor, spoliasse cruentu, Contra naturæ fædera ijfle, parum eft. Te minor Alcides ergo, Minor ipfus Iafon Iane, quod auspicio sit patefacta tuo Semita, qua Crasso parasangis pluribus auro Præstes, Naturæ conveniente modo. Et Chymiæ claras animum dimittis in artes . Naturæ effætæ subsidium arte ferens. Salue Iane redux, tenebris emerle profundis: Cum ante fores tenebris semisepultus atris.

ENOCH STERTHEMIVS.

Cor-

CORNELIVS HERLS ME-DICINÆ VTRIVSQVE STV. DIOSVS, in doctationum spagyrum IOANN. ISAACYM. 認知

ILI

CC 39353

epitte

fis car

tenstate

carilla

Pri

mali

ferens

tofg, h

Infini

ILLV-

R

HErmeté Alchymię Regé, produxit Egyptus: Raymundú Helperia, & Græcia Atjíkotelét
Aft non inferior fuit his, quem Belgia Belgis Ædidit, ingenio, nec minus arte parem.
Sicut enim fuerat Hermes ter maximus illis Dictus, fic nobis nofter Is Acvs etit.
Nam Vegetabilium naturas novit, & omne Foffile, tům quidquid fpicitus intus alit.
Hic monftrat cœlum terre cõiungere, & ignem Iungere aquæ, Iuftæ fæd-re amicitiæ:
Hic fixum folvit, docet hic que volare folutum, Hacque via certum, fingere elixitium.

23CLAUSE COLOCIAL SCREEKE ILLVSTRI AC GENE-ROSO COMITI, DOMI-NO GEORGIO EBERAR-DO, Comiti Solmenfi,&c.

and water to rate and water

ME.

V.

pius:

toteler

Igis

lit.

gnem

utuni

LLY

TSI nen ignoro, Generofe D. Comes, quatam negotioa rum publicorum molem (ufineas : tame opinio fingularis humanitatis tua fecit, est wi auderem prasenti ad ie epistola de his duobus disserere : primo de causi que me impulerunt, vt authorem hunc latinitate donatum in publicum aderem, deinde cur illum tuo adeo illustri nomini inscriberem. Principio quia comperiebam multa hodie à multis de arte Chymica in lucem dari, quorum fere nulla est nec Veritas nec authoritas. Mubtofg, hoc tempore huius artis nasci studios, qui infinitis laboribus, nec minoribus sumptibus co

A (9%-

aspirant, vt tandem in hoc study genere excellant: Putabam optime me de ijs mereri posse : se M. Ioan. Isaaci scripta, cuius nomen per totum Christianum Orbem est celeberrimum, Latinitate donarem, atque pralo subijcerem. fami,

dus fit

niter

mit

expl

COM

Glat

Lan

fitteres

Often

ferm

mb

6.1.11

pid

Lapi

9401

finin

pedise de fai

Time

ghe i

Den

taui,

Est & aliaratio, que me ad hunc laboreme impulit: nempe, quod magna in manu-scriptis exemplaribus comperi varietate : multis multa dee Je, nonnulla ea etiam continere, qua authoris stylum parum sapiunt. Denique in quibusdam ordinem omnino effe inuer sum. Quorum primu est, quod temporis lapsu (vt fere fit) quada scripta ab alijs elaborata, sub nostri Philosophi nomine subornari, vulgog, obtrudi potuissent. Ex quo quantum damni schola Chymica acciperet, dici vix potest. Huic malo non metius remediu adhiberi (mea quidem sententia) potuit, quam si postquam doctissimi viri in hac arte peritissimi, varia huius authoris exemplaria inter se contulissent, tandem claris. Isaaci scripta optima fide, pralo committerentur.

Et quanquam plures in hac arte Philosophus conscripserit libros, scilicet Vegetabilium, Mineralium atque Animalium, & c. Tamen ab ijs qua de Mineralibus tractavit, incipiendum pu-

DEDICATORIA

excel

fe: fi

totum

atim

borens

criptis

multa

thoris

aldam

rimi

i fori-

bi na.

t. Ex

iperet,

media

quint

eritif-

ster (e

a opti-

Cophus

Mane-

ab is

1718 213-

tast,

taui, vt ex ijs quis de reliquis fructus exspectandus sit, primum periculum facerem: ea tamé sententia, vt, si ex isto meo labore fructus non pænitendos ad istius artis Candidatos pervenire intelligam, brevi reliqua etiam (Deo dante) luci expositurus sim.

Duos de Mineralibus (quos Cels. T. offero) conscripsit libros. In quoru primo varias enunciat huius operis rationes : docetg, ex Saturno, Luna ac lapide quodam (quem album vocas) simuliunctis tincturam Lunificam componere. Oftendit etiam varios fixandi, incerandi, atque fermentandi modos. Multifg de erroribus qui in hoc opere interdum committuntur, studiosos cautos facit. Annotat in super, quomodo rite lapidis proiectionem facere conveniat. Ac quinam lapis ex mero Sole ad rubrum : itemque oleum quo metalla tingenda, immutandaque sint, conficiantur. Tradit quoque rationem formandi lapidis ex luminaribus vnà iunctis. Posteà tractat de sale Sapientum. Denique aperte, qui Lapis multiplicetur, demonstrat.

In initio libri secundi varias difficultates, que in opere physico incidere possunt, enumerat. Deinde multa tùm de subiecto, tùm de operatio-A 4 20

ne magni operis disceptat. Proponitque varias rationes incerandi Lapidem, quò fusibilis efficiatur. Multorum hominü errores in hoc opere refutat. Proponit deinde opus quod vocant Solificu & Lunificum: ac quomodo ex Mercurio, Sole & Luna coficiatur, comonstrat. Tandem tractat de salibus, oleis quibus metalla tinguntur. Postremo varias particulares tincturas docet. Si

prost

1073

fper.

qua

elog

6150

infa

Ma

7084

teora

STAIL

Vix

fame

iller

tan

ptail

Asin

V

fter fa

RABAC

tot as

CINE 4

resti

mag

Translatio est simplex, atque omnino incompta fateor, sed tamen eiusmodi, qualem putamus arti atque operi maxime conuenire. Etenim relicta omni verborum pompa, atque orationis ornatu: in hoc unum incubuimus, ut nudam authoris metem quam potuimus, clarisime atque integerrime exponeremus. Hunc ad scopum summo cum studio collimamus, in hoc laudem quærentes, quod maxima pars corum, qui authores transferunt, vitio nobis verterent : qui putant vix laudem se aliquam mereri, nisi vbique inani verborum strepitu omnia repleant. Quod facit vt quam pluximum ab authoris mente toto cælo aberrent, atque lectoribus suis molestiam incomparabilem pariant. Qui nostra vel potius authoris spreta simplicitate atque candore, populo suas proponit ineptias, næ ille Lectori facile mponit, 58

DEDICATORIA.

arias

seffi,

opere t Soli

0,Sole

ractat

· Po-

nom.

171146

1876-

15 07-

防 44-

atque

(opum

sudem

unbo-

u pu-

bique

2Mod

mile to -

Hiam

potius

tops-

facile

Si

Sinu quam non Cels. T. in tautologiam impinget, sciet nos maluisse Philosophi nostri vitium segui (si alioqui vitij nome id meretur, quod (ponte atque data opera tantus vir expressit) quam vi latum vnguem ab eius sententia, vana eloquetia ostentatione recederemus. Et (vt paucis dicam) Lectori inservire mens nobis fuit ; eiusque vilitati consulere, ne sub praclaro titulo Magistri Isaaci nostra commenta tibi obtruderentur. Opera viri tanti condignis laudibus celebrare, mearum virium omnino non est . Hoc wnum (quod omnes facile comperient) dicam: vix quenqua huius artis studiosum tria verba sine summa admiratione degustaturum. Certe illum qui legere authoris nostri scripta incipit, tantum capit desiderium, tantage afficitur voluptate, vt non prius à lectione abstimere possit, quam principio finem attexuerit.

V titur quidem mir a in scribendo author noster simplicitate, atque multoties, ac varie vnam eandemque rem inculcat. Quod tantum abest, vt quenqua à studiosa indagatione lucubrations eius auertat, vt eum potius ad diligentiorem investigationem earundem alliciat. Quid enim magis veritati consentaneum, quam simplici.

348

tas, veritatis vera lux, atque indiuidua comes? Quamobrem vbi valcdicto omni candori, ad verborum involucra confugitur, suspicio erroris, ac falsitatis ibi statim enascitur.

fenti

anth

den

fai

-6

for

AU

tor

ati,

Ext.

1200

feta.

VAS

pen

lon

7742

(21)

haby

has

of in

nata .

2070

thor

guis

Quanquam (ne quenquam fallam) hoc mihi hic addendum est : Philosophum nostrum, nis cum singulari iudicio, magnag, cum diligentia atque attentione legatur, parum Lectori profuturum. Neque enim inertes Philosophia unqua pro filijs suis amplexa est, sed cos qui studys infudantes, scientiam magno labore emunt: quam equidem nullo alio pretio, auro (puta) aut argento quispiam comparare sibi potest. Caterum, clarius Chymie artem à nemme hactenus Philosophorum traditam fuisse, multorum doctis-Gmorumg, hominum indicio constat. Itaque Philosophus noster mediutenens, & nimia simplicitatem & obscuritatem nimiam, in tractanda sua arte omnino vitavit; ne si, in alterutro modu excessisset, aut sancta obijcere canibus, aut Chymica artis fludiosos à regia via abducere, aut verborum involucris fallere eos videretur. V bique omnia sententijs sunt referta, & ne quid. Lector in eo desideret : Habet de ijs que tractat veterum Philosophorum, habet & recentiorum lenten-

DEDICATORIA

mes?

i, ad

CTTO-

mili

n, nifs

gentis

brofu-

mqua

lysin-

gam.

n ar-

erum,

s Phi-

dattif-

Itaque

ia fim.

utan-

erutro

115,114

ucere,

eretur.

se quid

tractat

tiornth

leater-

fententiam. Denique habet hic de quavis re authoris iudicium firmisimum: vtpote quod & demonstrationibus infallibilibus, & experientiæ stultorum magistræinnititur.

Quid dică amplius ? Habet in hoc vno Philofopho artis Chymie abfolutifimum compendiü. Adeo vt mirum non fit, fi is qui femel iftius autoris lucubrationum energiam degustauit, reliëtis infinitis libris qui de eadem materia vbig extant, femotifg, authoribus vulgaribus, parumg, probatis, vno nostro Philosopho sit contetus. Etenim si id temporis quod in evoluendis variorum authorum scriptis maxima pars impendit, vni nostro Philosopho darent : prosecto longe vberiores fructus ex ista studiorum suorum ratione colligerent.

Addam & hoc, Paracelfum arcanorum (vt ita dica) Monarcham, quicquid in hac arte habuit cognitionis, ex isto authore ferè id omne haufisse. Nam illud quide extra controuersiam est omnem nostrum hunc ante illum Philosophu natum: hoc etiam: Paracelsum vbique, maximè verò in ijs que de Principijs rerum scripsit, authorem hunc nostrum esse sequetum. Adeò vt si quis libros Paracelsi pro doctissimis Philosophi nostri

nostri commentarijs accipiat : baud multum in isthac sua opinione fallatur. Neque id Paracelsus ipse (si viveret) Præceptori suo clarissimo invideret. Non pigebit itaque istius artis candidatos illo vti magistro, qui talem habuit discipulum, cui vix ab origine mundi quispiam hominum par extitit.

觎

fer.

th

21

64

a

ky:

10

1113

Reg

tht.

(0)

1;

Porro denuo ad translatione, labores, nostros redeamus. Scio operam banc meam quam plurimis fore ingratam. Iis primo, qui artis Chymia omnino ignari, cam multis modis lacerant. As quid mirum, si (quemadmodu in proverbio est) ars inimicum non babeat nisi artis ignorantem?

Sed & ab ijs exiguam gratiam referam, qui ab invidia canina penè confumpti, fibi folis vinunt, eos puto, quibus huius authoris manu-fcripta exemplaria ad manum cum fint : mallent doetifsimas clarifsimorum virorum lucubrationes à tineis corrodi : quam vt ijs in lucem mittendis publica vtilitati confulatur. His vt fatiffaciam non magnopere laboro. Arcana natura (aiunt) me omnibus, maximèg, ijs indignis comunia facere: Philosophiam me prodere, qua no nisi filijs suis vult innotescere. Quasi verò doctiffimorum Philosophorii scripta antebac ab ipsifmuri

DEDICATORIA.

Whe the

racel

simo

andi-

difi

n ha

oftros

plari-

bymia

t. At

ivest)

nterns?

m, qui

ilis vi-

u.feri.

ent do-

7.4110-

n mit-

tfatif-

satur 4

mis co.

queno

doctif

ab ipps-

the

met Philosophis nunquàm sint evulgata. Quasi etiam propterea statum omnibus palàm sierene abstrusa nature, quod Philosophorü scripta omnium hominü manibus teruntur. Meminerint isti homines cius, quod aiunt olim Aristotelem Alexandro magno respondisse, qui istorum opinione imbutus Aristoteli significabat non parü se dolere, quod libros de Philosophia, priuatim sibi in schola pralectos evulgasset; Libros scilicet illos editos fore tanquam no editos, quia nemo illos intellecturus esset, quàm qui ab ipso Aristotele eosdem audiret. Omitto me ideo nostri authoris opera latinitate donasse, ne homines omnino indocti, quique non nisi maternum idioma callent per me ad hanc artem admittantur.

At rogabit fortassis quispiam, quem quis fruëtum ex istius modi Philosophorum scriptis colligere possit : cum experientia abunde doceat, eos fere ad extremam miseriam, paupertatemá, pervenire, qui se inani spe lastantes, huic studig generi insudant? Respondeo: Illud palam esse, eum de Republica no male mereri, qui vt publico malo medeatur, summam dat operam. Nunc quia certum est, huius mali sontem in eo consistere, quod plarunque artis Chymia studiosi,

olin

En

fut

1101

VII

111

tio

ale

This

ation

peller

pert

poll

111

faci

Allin

98273)

tanki

admin

gued;

67773.1

liter a

10 95

In perscrutanda hac arte, authores sequuntur, aut nimium obscuros, aut parum probatos (qui -cum caco de coloribus disputant.) Quis non videt illum de Rep. optime mereri, qui istiusmodi devijs erroribusq captis, & maxime probatos, - & præter cæteros candidos tradit authores, vt ab erroribus suis purgati ad meliorem tandem redeant mente: vtque miseriam suam cum summa felicitate, animig quiete commutent. Sanæ - mentis est, errores corrigere, non errorum causa artem ip sam tollere, aut statim sepelire velle. Addam & hoc, quod nunquam me meorum nec laborum, nec sumptuum pænitebit, mode corum fructus ad aliquos quantuvis paucos pertigerit, à quibus tandem ad infinitos homines defluat. Nunc tempus eft, vt ad alteram cpiftole partem transeam, ne equo longior nauseam tue C. pariam. Rationes ergo que me mouerunt, vt authorem hunc C. T. potisimum nomini dedicare confecraremá, etsi multe gravefa à me in medium adferri possent: vna tamen atque altera in præsentia ero contentus.

Prima est, quod Philosophi siue authoris habita ratione, talem mihi in dedicatione virum eligendum putaui: qualem ille, si viueret, aut si olim

DEDICATORIA.

intur,

ns (qui

on su-

modi

obatos,

es, vi

andem

92 (unn-

.Sank

B CAMPA

velle.

immer

cornin

tigent,

fisiat.

ole par-

tine C.

ot all-

edicare

in me-

lterats

wrisha.

virtan

t, and

品蘭

olim sua scripta in lucem exposuisset, fuisset ele-Eturus; cui inscriptio, materiag, ipsa honorifica futura, quique vicissim decus atque astimationem à splendore nominis sui, ipsi operi allaturus videretur.

Secunda cum priore concurrit, scilicet, quoniam authoris nostri nomen apud omnes ferenationes, que Christum Dominum prositentur, est celeberrimum : maxime verò apud artis spagirice candidatos: putaui tanti viri operum dedicationem nunquam cuiquam maiore iure competere, quàm illi, cuius nomen ac fama merentur per totum Christianii Orbem celeberrima fieri.

Quaratio exigit vt qua in C.T. laudem dici possunt longa oratione prosequerer. Quod autem in tuarum laudum praconium non digredior, facit conscientia mea tenuitatis. Ea est enim amplitudo illarum, & cumulus, vt etiam eloquentissimu quenque absterrere possint. Vnum tamen (ne nihil dica) eximium imprimis, adeoge admiratione dignu silentio praterire no possun, quod is qui à prima adolescentia in castris inter arma & strepitum militarem vixit, ita tamen literas doctrinamque complectitur, vt excellere in ijs, & cum summis artificibus comparari possit,

fit. Accipies ergo, Illust. & Generos. D. Comes munusculum hoc levidense ab animo tui studio. sisimo prosectum, ea clementia & benevolentia qua soles etiam leviora. Ita ego nec laborem meum mihi perijse videbo, & ad catera eiusdem authoris opera emittenda, vulgandaque, anima. bor. Data è musao meo pridie calendas Septébris, Anno à Christo nato quadragies quadrage. simo.

Tuæ Celsitudinis obser-vantissimus,

0

Ic

duce

prin

aqu flua

Operum Mineralium M. IOANNIS ISAACI Hollandi, fiue de Lapide Philosophico, Liber primus.

- hard and a hard a hard a hard a hard

VNC Filium meum docere volo primum modum in Alchymia inuctum, omnia metalla que mortua & impura funt, ad verum Solem & Lunam reducendi: scieto, filius meus banc rationem in Alchymia primum ordinem vocari, quia prima est que in rerum natura inuenta fuit, ad imperfecta metalla perficienda.

Opus primi ordinis.

Cap. I.

Comes

Audio-

olentia

mme-

in dem

101724.

s Septé.

idrage

bler.

D.

RIMVM recipe Saturni th. 12. cum in cineres mouendo redige in ob- dum docet, ac longo vase luteo, ita vt ex- quomodo is iguo cribro transmittere poffis : tum ablue prædictos cineres Saturni,

aqua munda pura, donec aqua pura defluat: quo facto exficca tuum Saturnum igni

In opere primi ordinis Saturnum fuméparandus.

pu-

Saturui ana.

OPERVM MINERALIVM

farta

redig

filla

mun

Van

VEI

fup.

nes

gela

WIS .

tum

N

lami

fale

dies

quo

dun

cest

mun

Rec 24

at foi

firgal

tenie

tumf

Millio

Acm

pone

main

pusillo donec puluerescat. Deinde sumito fal populare fiue non decoctum; protjeein aquam frigidam, ac quicquid in aqua frigida resolui nequit, abijeito, prorsus enim inutile: Sal verò resolutum in eam ficcitatem Galis pars 1.& congela, vt puluerescat. Accipito tum partem illius falis & Saturni tantundem, fimulque super lapide cum acriaceto ex vino confecto conterito : tum lento igni ficcato vt pulverescat: Deinde in vas calcinatorium luteum ita coctum vt ignem ferre posiit, immittito, factum in hunc modum.

Calcinandú 12. dies & noctes.

211 h

Lutabis id forti operculo, ponesque in fornace calcinatoria calcinandum per dies noctelq; 12. finelque hoc pacto modice candere, ita vt. Sal non liquescat : vas verò adeò firmű elle debet, vt prædicto 12. dierum spacio nec findatur, nec rumpatur: quibus exactis exime, ac salsedine abluta, calcé moue, & identide refidere fine, rurfulq;

superinfunde, moue & sine residere, donec aqua pura defluat, gustumque salis non ampliùs retineat : tum calces tuas terendo super lapide cum aqua munda tam tenues effice vt ijs penicillo pingi queat: tu denuò laua calces aqua pura calida toties, donec aqua tua pura defluat : deinde exficcabis in iar-

M. IOANN. ISAACI.

mito

icein

fiigi-

min-

tatem

1 par-11, fi-

X VIDO

ICC110

muno poliit,

0;p0-

1110-

£\$ 110-

pacto

vt. Sel

ò adeò

cto 12.

II, INC

me, moue,

mulg;

e, do-

is non

terendo

tenucs

j denuo

OBCC2.

cabisin

121-

fartagine ad lentu ignem, donce in pulvere redigantur. Hoc facto calces in aceto destillato soluendas pones in cantharo lapideo mundo, aut vitreo : ac si non omninò refolvantur sterum calcinandas pones cum fale, vt supra dictum est per tres dies, àc facito vt supra: quibus exactis iterum solvendas pones in aceto, ac breui foluentur. Tum congela aut acetum decola, ac remanet tibi pulvis subtilis qui in aquam non resoluctur, saturnus patumque Saturnum tuum paratum habes.

Cap. 2.

VN c scies, mi fili, tibi sumendam esse ij. Sumendam Lunam Cupellatam puram, eamq; in Luna, & quolaminas tenues, rediges, ac calcinabis cum fale communi præparato, vt supra, per tres dies, quibus exactis Sal aqua calida ablues, quodq; non est calcinatum denuò calcinandum, vt prius, pones, donec omninò in calces fuerit redactum, tum calces aqua communi calida lauabis, & à sale repurgabis, donec aqua pura defluat: tum exiccabis calces ac soluendas in aceto destillato pones, ac fingulis octo diebus acetum effundes, re- singulis 8 dies ceníque denuò infundes, donec omne folu- bus acetum retum fuerit : ac si omne resolui nequeat, sale dum. rurfum calcinabis, vr fupra, per diem ac noctem, salque elues, & calces exsiccabis, ac pones soluédas in aceto destillato, donec omnind solutæ fuerint : tum congelato, ac-Luna В 2

Calcinandum vt prius 3 dice.

ratus:

cens infunden-

OPERVM MINERALIYM Luna tua facilè soluctur in aqua communi destillata: ac si no omnis resoluatur in aqua comuni destillata, ignefiant calces, vt prius dictum, & resolue iterum in aceto, ac denuò congela, ac facilè in aqua communi destillata soluctur, atque Luna tua parata crit.

Cap. 3.

adpu

ns nu

geatt

man

meo

cun

Tas .

blat

rem

feri

2011

T

facie

que

peri

DIST

nih

eft.

com

plins

purga

prohi

comb

fare.

COSTO

rettra

12100

Parat

ad

Luna parata.

iij. Sumendum cffe album la pidem, acquomodo is pazandus.

Vas fublimatorium infra latum.

dus cum fpirieus combufti-CHIT.

VM verò sumes album lapidem tibi I notum, coque in subtilem puluerem conterendo redacto, recipe alumen per diem integrum calcinatum igni pufillo, vt tantummodo candefcat, nec amplius : tum recipeSal commune præparatum vt supra, etiam partem aluminis calcinati, contere fimul cum aceto destillato in densam pultem: tum in vas sublimatorium infrà latum impone, alembico magno & amplo superimposito, luta receptaculnm ad rostrum, eiq; exiguum ignem adde, vt humiditas ablumatur, qua destillata sublimabitur in alebi-Ignis minuen- co subtilissimus spiritus cobustibilis : quod cùm videbis ignem minues, tamque exigubilis sublima. um efficies, vt soli media æstate lucenti, calore fit fimilis, ac tamdiu in eo calore retinenebis, donec certus eris nullam humiditate ampliùs superesse : tum ignem insigniter minues : humiditate enim destillata, & subtili spiritu destillante, nisi ignem minueres, subtiles illi spiritus vna cum aqua destillarent in receptaculu: idcirco per diem vnum

M. IOANN. ISAACI.

mun

1 aqua

t prius

ac de.

mide.

ta crit.

m tibi

nerem.

rdiem

vetan-

Im re-

2,011-

ere li-

altern:

m imperim-

, eiq; ablu-

alébi-

quod

xigu-

ti, ca-

etine-

iditate

igniter & lub-

eftilla-

Ynum

30

ad pufillum ignem habeto, donec certuseris nullam humiditatem reftare : tumq; augeatur ignis per gradus, ita vt validė tublimare incipias, fublimaque ad horas 24. igni mediocriter vehementi, ita vt materia vnâ cum olla fublimatoria infra candeat ad horas 2.tùm finito vt frigefcat, & alembico fublato, exime id quod fublimatum eft: fæces remoue; an verò nihil præter fæces remanferit fuper carbone ardente, aut lamina ærea aut ferrea candente probabis.

Cap.4.

ч V м denuò sublimabis id quod semel fublimatum eft, per materia recentem, facies verò modis omnibus vt suprà : istamque sublimationem tertio iterabis, semper per materiam recentem: postremò sublimabis per se, 1. sine vlla alia materia, donec nihil amplius remaneat : tum lapis purus eft. Primum enim ab omni suo sulphure combustibili repurgatus est, ità vt non amplius fit igni confumptibilis: eft etiam perpurgatus à sua terrestritate quæ ingressum prohibebat : nam terrestritas illa & sulphur combustibile vtraque cum fæcibus relictæ funt. Sulphur combustibile urebat priùs corpus eius cum igni admoueretur, ac terrestritas ingressum prohibebat, vt in metalla ingredi nequiret : ab his duobus iam feparatus & liber est, vti dictum.

OPERVM MINERALIVM Cap. 5.

knó

TILTEO

tvola

ium is. I

JX4

uus bult

DIO

Erin

lasid

arley

942!

ettqu

Qu

non

A

neat,a lembi

fiblia

111210

lidite

DIT

ignis

12.9

grad

ČÇ.

TAM etiam sciet filius meus lapide istum adhuc materiam in se habere, quæ fixationem eius adimit : quamdiu enim materiam eam in se habet, no poterit hic lapis vllo tempore fixari: Et in hoc multi decipiuntur qui hanc materiam non nouere. Quærat verò filius meus quæ sit ista materia? Habeat itaque filius meus pro magno arcano, huic lapidi tam albo quarubro, ineffe quendam spiritum subtilissimum tam fugacem ac subtilem, vt lapis nunquam fixari posset, quamvis vel 1000. annos in igni effet : cum enim fixabitur sue cum ferméto, sue cum aliquo corpore, tam pusillus ei ignis adhibendus erit, yt nihil prorsus surfum sublimetur, alioqui fixum non fiet cum fermento aut corpore, atque ita denuò identidem agglutinandum effet, quomodo vllo tempore id fixari queat? Habet verò lapis iste subtiles illos spiritus quorum nihil ascendere potest. Itaque subtilis spiritus à lapide separandus est, sicuti rudis illa terrestritas, sue materia terrea ingressum prohibens. Ita 2 istæ materiæ à lapide separandæ erunt, antequam lapis cum vllo fermento aut corpore fixari possit.

Medius spiritus est sumendus aut materia quæ semper medio loco reperitur, estque is spiritus quem quærimus qui est inter fixum

Lapidi infunt spiritus quidă spbules.

M. IOANN. ISAACI?

itum

Itsti-

nateri.

USVLO

ipiun-

Quz-

ia?Ha-

fcano,

quen-

gacem

pollet,

cum

cum

adhi-

1 febli-

imen-

ntidem

o tem-

pis ifte afcen-

lapide

fritas,

bens.

crunt,

100 101

pateria

ftque 15

chum

ð.

& no fixum. Nam si eam materia crucibulo vitreo indideris, ipsa prius liquescet quam volare incipiat:nec citò volabit, sed ad modum ceræ purè ac sensim ab igni ascendenis. Ita materia lapidis temperata est inter Lapis partine ixum & non fixum, cum ei adempta est e- fixº est, partino ius superfluitas. 1. primum Sulphur com- Lapis à 3. subustibile, deinde eius terrestritas ingressum prohibens aut adimens, eiusq; subtiles spiri- eft, videliget, us cobustibiles fixationem lapidi tollentes. Et in hoc errant omnes Alchymistæ, eò quod restritate inlapidem non nouerunt neq; naturam eius, acsuperfluirarem ei non adimunt : hoc eft, spiritu subtill quia superflua eius non tollunt, nec possunt temperata inter fixum ac non fixum fervare: superfluz à laestque hoc maximum in hac arte secretum. Quocirca disce lapidem, eiusque naturam autem in co nole, & non errabis.

non fixus. perfluitatious mundificandus Sulphure combuitibili,a tera greflum pro-hibente, & à fixationem impediente. pide remouéda, temperata feruanda funt.

Cap. G.

No fumet filius meus lapidem cum quomodo imul omnis ascendit, ita vt nihil rema- spiritus subtineat, ac ollæ vitreæ aut lapideæ indet, & a- dio separetur. lembico superaddito, ponet super fornace sublimationis, receptacuload rostru probe lutato, perpufillum ignem addet, paulò calidiorem quam Sol æstate media, eumq; calorem seruabit ad horas 10. deinde augeatur ignispaulatim modice per gradus ad horas 12. post augebis adhuc ignem infigniter per gradus ad horas 12. ita vr olla ferè in fundo. can-

liffimus à men

OPERVM MINERALIVM

effici

rtin

TC

200

ila

les

par

TES

hu

per

Tan

201

des

ani

ten

TION

箛

MI

TRES

bef

200

gan

8

candeat, ita tamen vt vix percipiatur vtrum fundus candeat nec-ne, sicq; retine per horam vnam aut duas in eo calore : tum finas frigefieri: ac tum ablato alembico, subtilis spiritus ascenderit in superiorem partem alembici, aut circa marginé eiusdem : hunc deme subtiliter, estq; spiritus iste ad nullam rem vtilis, præterquam ad corrodendum in ferro aut chalybe, &c. Et materia lapidis quæ omnibus naturis assimilatur, est & in medio, ad collum ollæ sublimata non tam alte ascendit, quam subtiles illi spiritus conbustibiles. Nam materia lapidis non potet, neque valet ad eam altitudinem ascender, ad quam spiritus ille subtilis ascendit: habet enim materia lapidis aliquas partes fixasin sua natura, quæ volatiles illas partes retinet, vt tam alte ascendere nequeant, quam subtiles illi intemperati spiritus, quibus nullæ partes fixæ sunt permistæ. Nobilem rero materiam lapidis exime ac serua, est enim verus ille lapis quem nobis Deus omnipotens gratis donauit, estque ad opus notrum paratus : est enim in omnibus suis æcualis ad operandum, idque in omnibus operibus Philosophorum. Pone enim lapidem istum in crucibulo vitreo ad ignem, liquescer ad modum ceræ, prius quam sit ascensurus, tumque sensim ascendet, vt cera, aut aliud quippiam quod per ignem ascendit : idque effici-

M. IOANN: ISAACI. efficiunt partes eius fixæ quas in se habet, hæ retinent apud se partes illas volatiles, adeò vt cum ipfo liquescere debeant, antequam alcendant: atque ita alcendunt etiam partes illæ fixæ interdum vnå: partes enim volatiles lapidis sunt maiores quam fixæ, idcirco partes volatiles partim fecum attollunt partes fixas vi ignis. Scito hoc, mi fili, notitiam huius lapidis opus tuum ad exitum felicem perductura, ope Dei Optimi Maximi, ignorantia verò lapidis multos errores parit.

tum r ho-

linas

ibtilis

antem

hunc

ullam

im in apidis

& in

ntan con-

otet,

der,

habet

ixasin

etinet, n lib-

niltz

1 7010

enim

11po-

Tum

cualis

eribus

itum

cet ad

urus,

rilind

idque ficie

Cap. 7.

ENEBIS item nunc, mi fili, te impu-I rum corpus tibi præparaffe. 1. Saturnum, & animam. 1. Lunam, quam ei infundes aut indes, & lapidem qui spiritus est, qui animam & corpus cotinet, vt nullo vnquam tempore separentur : quique hoc medium non intelligit, is nullo vnquam tempore in arte nostra quicquam proferet.

Cap. 8.

CCIES prætereà fili mitibi sumendas 10. quomode Dit. Saturni præparati ac to. 1. Lunæ pre- materiæ præparatæ quæ efficiunt 11. 16. fimul, tum fu- milcenda. mes pro 12. de spiritu tuo præparato, ac probe fimul miscebis, tu teres super lapide cum aqua communi, ita vt pictor penicillo pingere ca materia possit, tum humiditatem evapo-

paratæ fint

OPERVM MINERALIVM

evapora fuper balneo, donec puluerescat, tumq, pone in ampla olla vitrea aut lapidea facta in hunc modum, ollam verò super æquali lapide levigabis, eique operculum etiam levigatum impones, eique pondere plumbeo superimposito,

Sarut

win

PIST

din

mi

I

dici

Proi

es.;

do

de

Pa

11

20

Put

RO

2/22

cabi

di

fap

zq per plu

in fornace Philosophorum collocabis, in testa cum cineribus, tribus concavitatibus fornaci superimpositis, ita vt tam superne quam inferne calorem recipiat: ac quicquid agas exiguum ignem adde primum ad fex hebdomadas, quibus exactis ignem gradatim augebis, donec magnum ignem ferre possit, idque fæpius proba eximendo parum laminæ impositű, vt videas num fixum sit: fi nondum eft fixum ftare finito, cumque fixum evalifie vides, exime drachmam, indecrucibulo vitreo, igniq; imponito, finalque candere 4 partem horæ, tum verò finas frigefieri, ac appendas, vt videas an pondus tuum habeas, finon habes, iterum impone donec fixum fiat. Tum habes bonam Lunam in omnibus probis, eaq; Luna exiguo, labore ad bonum Solem reduci poffet. Atq; hoc modo Iupiter ad Lunam reducitur, vt hic de Saturno traditum, & fi ponas Solem fermenti loco, fiet Sol ex Saturno : fed in opere Iouis nihil præter Lunam efficere poffis. Estque hic liber primi ordinis de Ioue &: Satur-

M. IOANN: ISAACI. Saturno ad Lunam & Solem reducendis : fr verò Saturnum ad Solem voles reducere, lapis ruber erit præparadus, sicuti de albo traditum eft, sumendusq; Sol in suo esse, faltem vt in calces redigatur.

plaol-

hanc

equali culum

eique polito,

DIS, IA atibus

Ipernè

icquid ad lex

rada-

ferre

anum

núr.ú

ue fix-

, inde

ulque

iastii-

US (Uролс

n Lu-

xiguo

i. Ato;

ur, vt Solem

1In O-

re pol-

oue&

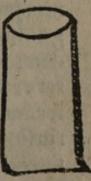
Satura

Opus secundi ordinis.

Cap. 9. TAM tenebit filius meus esse præterea ali-Lud opus secundi ordinis, idque est ad medicinam parandam in metalla mundificata proijciendam, quæ iam viuificata funt.

Primum para Saturnu ficuti à me edoctus Pradicis maes, ac deinde tuum fermentum vt vicifim te terijs quomodocui in opere primi ordinis, lapidemq; itidem præpara vt edoctus es. Tum sume 4 partes, fermenti, 2 partes tui spiritus præparati, cotere subtiliter super lapide duro cum aqua communi destillata, ita vt penicillo ijs pingiqueat: quo facto iterum ficcabis in vale vitreo in quo operari vis, aut super balneo, pelvi cum arena superimposita in phi-

alam vitream immiffum : exficcabis verò donec puluerescat: deinde in tale vitru immittes, in superiore parte leuigatum super æquali lapide, vitreo leuigato operculo impofito, cui pondus plumbi superimpones, ac in fordo vtendum.

Bacc

OPERVM MINERALIVM

nace secreta collocabis, in cuius superiore & inferiore parte æqualis sit calor. Adhibebis verò initio ignem pufillum continuè ad 12. dies & noctes lampade, deinde ignem augebis paululum per gradus, provt ignem aut calorem posse ferre videris. Id verò hoc modo perspicere aut animadvertere poteris. Sume aliquantulu tuz materiz instrumento argenteo, laminæque argenteæ impone, qua carbombus ardentibus superimposita: fines interdum calorem magis magilq; augeri : tum facile videbis quam calidum polsis efficere : materiam autem quam ex vitro sumes pondera prius quam laminæ imponas, cùmque eamà lamina removes, rursum pondera, si forte quid impuri abierit: ita nosse poteris numquid sis perditurus nec ne,& secundum id ignem augere poteris:ac quicquid agas nunquã ignem augeas, quin prius aliquid eximas, ponderes, ac laminæ argenteæ imponas, vti prius dictum eft: & quin videas quem calorem ferre possit, antequam ascendat : ita facile in igni errare non poteris, estque hoc secretum tam magnum quàm est in arte. Nam si tantum adderes ignem vt sublimaret, aut spiritus exiret ex fermento, ac supra fermentum sese locaret, quamuis sursum non sublimaret, rursum tibieximendu ellet, acdenuò conterendum: quomodo enim lapis vna cum

tor-

Ferm

mit bile

elt,

Pra

ne fer

fel

da

CIS.

1¢11

MO

tim

liqu

fac

po

20

m

fur

UII

tuse

nm)

lind

DIC

fil&

aqu

MICT

1012

112

12

M. IOANN. ISAACI. fermento fixari posser, cum sibi inuice permista non effent, id omnino foret impossibile. Itaque nihil aliud hic nobis curandum est, quam vt ignem ita regamus, ne spiritus è fermento sublimet, neue exeat, ac sele supra fermentum locet, aut prætereà ne supernètalem illi adhibeas caloré, vt spiritus per fermentum exeat, infraque in fundo vitri sele reponat. Itaque hoc pacto ignis regendus, vt in superiore ac inferiore parte fornacis sit æqualis calor. Valde fallereris si maiorem in superiore quam in inferiore parte for nacis calorem excitares, ita vt spiritus per fermentum infra subsideret, & tum inde aliquid ad probandum sumeres. Quocirca fac, vt suprà edoctus es, videlicet vt probes& ponderes : nam si eximeres & probares, non autem poderares : cùm de tuo fermento fumeres ex quo spiritus esset sublimatus infra supraue, plenum pondus reperires: tum fixum esse reputares, verum fallereris : Spiritus enim infra in fundo iaceret, & fermentum super Spiritum, nihilque probasses aliud quam folum fermentum. Quare accurate prospice vti ignem ita regas, vt calor infrà & suprà, & in lateribus sit xquè magnus: & quicquid agas potius minore quam ma- quam in veheiorem ignem adhibeas: ita falli non poteris, ac tametsi tempore multo longiore opus erit antequam fixabitur, tamen multo certius

M stol

ib:bis

ad 12.

auge-

m aut

C mo-

imen.

pone,

polita;

q; 211-

n pol-

VIIIO

npo-

muint

11: 112

IS nec

eris:20

, quin

minz

ft: &

t, an-

errare

0 m2-

mad-

IS CI-

n fek

marey,

000+

CUI

til.

ns,

Præftat errare in paucitate

menua ignis,

OPERVM MINERALIVM

tius est. Itaque fapias, mi fili, tibique in igni struendo caueas, ne de integro iterum tibi fit incipiendum, perinde ac si igni admotum no fuillet. In tota enim arte nihil magis hac fixatione curadum est. Spiritus enim ac fermentum coniuncta & coadunata manere debent, si alioqui tandem sixarentur. Nam quomodo duo vnum fierent, cùm vnum alteri se substrahit; cumque à se inuicem separantur ? Itaque, mi fili, prudenter vide, vt ignem tuum ita modereris, ne spiritum, animam & corpus à se inuicem fuges ignivehementiore, sed semper exiguu ignem strue, vt coniuncta maneant, vt anima & corpus vtraque vnum effe possint. Hanc lectionem sepius relege, animoque imprime; ignis cnim negligentia multa opera perduturinam orationis dominicæ spatio fit vt ignis negligatur, ita vt rurfum de integro fit incipiendum. Item nunc, fili mi, aliquoties aliquid eximes, vt prædictum est, ac dispicies quem calorem ferre poffit; addefq; talem calorem per gradus donec fixum fit, ac flammam ferre possit eo temporis spacio, quo decies aut duodecies oratio dominica recitari posset: tum si nihil in pondere amittis, fixum est, ac tum illi adhuc quintam partem spirituu appone, hoc eft, evacua vitrum, materiamque tuam pondera, ac sume pro 4 partibus materiævnam partem spiritus, quæ efficiunt fi-

Nota, otationis dominicæ fpatio ignem poffe negligi, ita vt ab integro incipiendum fit: quare ifta iæpius relegenda & reninenda.

14

mul

mu

fe, fu

ett:

inds

qui fixi

fi

im

m

Pa

319

iny fim

pri.

1200

DIS

RE

EC

tun;

dicin

Haq:

tacin

bili

M. IOANN. ISAACI.

inigni

m tibi

muton

gis hac

ac fer-

nanere

Nam

Um 2 -

n lepa-

ide, ve

m,am-

mive-

ftrue,

orpus

manor

gnise.

irinam. s negli-

cipien-

iliquid

guem

mano

m fer.

ies all

poliet:

ielt, ac

tui ap-

amque

US Dia

innih-

Til

mul 5 partes : tum optime miscebis inter se, super lapide conterens, vii antea doctum est : quo facto siccabis rursumque suo vitro indes, iterumque impones, vt prius, ignemque vt prius, admouebis, &c. Ac vbi denuo fixum fuerit, sume iteruin quintam partem spiriruum, vt prius, pro 4 partibus materia, impone vt prius, hocq; tandiu facito, donec materia liquescat instar ceræ. Id verò hoc pacto probabis. R. æs mundificatum, radas proba partes atque belle polias, ei paululum tuæ materiæ Gionis. impone, ignique siue carbonibus immitte, fi materia liquescit, ac seipsam diffundit super lamina candente, loculque vbi materia iacet albus est, medicina tua secundi ordinis perfecta est. Age gratias Deo, &c.

Projectio.

Cap. 10.

OVMES item, mi Fili, Veneré puram mun-Odificatam, eiusq; 4 partes liquefacies super vna parte Lunæ, cumq; liquitur ac optime fluit, inijce dimidia parte tuæ medicinæ, sinasý; simul fluere octauam partem horæ, tum reftingue, effunde, habelq; bonam Lunam in omnibus probis: siq; nimiu tuæ medicinæ inieceris, tota massa frangibilis erit, itaq; liquefacito, vt prius, adde plus Veneris, facitoq; id tandiu, donec massa tua malleabilis est, tum habes vera mesura vittutemq;

tuæ

OPERVM MINERALIVM 16 tuæ medicinæ, sicque in omni medicina probandum eft.

Tiantu

dian

quap

HOR IC VC

AC II

tun

treo

plan

ine

man denta

pose,

pacia

cand

Igne

CX10 tod

infu achie

plan

petho

pendu

Idon:

III:C

refcat

1252

Tum

qui

Tertium opus Medicina 3. ordinis.

Cap. II.

peris fecundi & tertij ordi-BIS.

CIEs item nunc, fili mi, elle præterez I aliud opus aut medicinam, estque opus Diferimen o- tertij ordinis: nulla autem est differentia inter opus secundi & tertij ordinis, quàm ca fola, quod tertium fubtiliùs & fortiùs paratur, secundusque ordo, nullam facit proiectionem præterqua in metalla mundificata, sed tertius proiectionem facit in metallaimpura. Vnde Alanus Philosophus ait: Nostra medicina rubiginem metallis demit, aternamy, tinsturam dat, quam in aternum fervant.

Cap. 12.

CCIES verò deinceps, mi fili, hoc secre-Dtum.Cum voles parare medicinam terti ordinis, facies modis omnibus vt in 2. doctum est, præterquam quod cum spiritus cum fermento fixus est; ipsumque inflammaueris per octauam partem horæ, ac in tuo pondere nihil amittis, certusque es tuum spiritum cum fermento fixum esle, exime materiam ex vitro, ac calcinandam pone in fornace Sapiétum in qua calcinatur, in vale patente, aut in fornace in qua spiritus calcinantur,

M. IOANN. ISAACI.

dicin

is.

Taterez

leopus

DELLE IN-

lam ci

is para-

picie

hcata,

netalla us ait;

asmil.

Ler Kall

: lecre

m terti

2. do

inflam

cintu

S INCI

. CYIE

potett

inst

us calin-

Distant,

nantur, qui cùm resolui nequeunt, calcinadi sunt in fornace ad eam rem constructa, in qua plus caloris in superiore quam in inferiore parte fit. Spiritus enim quos diffoluere velimus, in vase patente calcinandi sunt, ac in tali fornace hæc materia calcinada eft: tum verò hanc materiam sumes ex vase vitreo, ac immittes in vas vitreum latum ac planum ad modum planæ fartaginis luteæ fine manubrio factum plano fundo, huic materiam tuam indes menfuram pollicis densam aut paulo amplius, fornacique impone, primum ignem pufillum addendo, & paulatim maiorem, ita vt materia fit inter candere & non candere: atque hoc pacto ad ignem relinque per 4 dies & noctes : quibus exactis exime, ac pone foluendam cum aceto destillato, in balneo, & quoq; triduo acetum effunde, ac semper denuò acetu recens infunde, singulis diebus ter quaterve misce: ac si quid effet quod in aceto solvi nollet, id ipfum rurfum calcinabis, vt fupra, continuè per horas 24, tum eximes, iterumque diffoluendum pones in aceto destillato, vt supra, idque facito tandiu, donec omne folutu fuerit : quo facto iterum congelabis vt puluerescat, rurfusq; calcinandum pones ad horas 21 ad Spiritum ab aceto repellendum. Tum exemptam materiam tuam appendes qua grauis sit. His sic se habentibus sumes quin-

OPERVM MINERALIVM

Etalo

quan

pent

den

VID

mo

am

peo III.

etis

qui

K, Cold

dien

proc radi

pol

COS 103

200 poll

1020

finan voile

pored any volk

in 1

culo

18

quintam partem spiritus ad tuam materiam fixam, videlicet 4 partes materiæ fixæ, vnaque spiritus, miscebis, ac probe inter se conteres, vii in opere secundi ordinis traditum eft, super balneo siccabis, iterumque impones vt vnum fiat cum alio fixatum, vt in opere secundi ordinis doctum est. Cumque iterum fixum eft, rurfum calcinandum pone, túmque iterum dissoluendum & congelandum, ac tum rurfus calcinandum, ad ipiritum aceti extrahendum, tumque iterum commiscendum cum spiritu, atque denuò tum fixandum tandiu donec tua materia no sele amplius calcinari finat, sed liquescat infar ceræ, tum medicina tua tertij ordinis perfecta crit. Age gratias Deo, tuamq; fac protectionem in metalla imperfecta anima habentia.

Ad Lapidem ex Luna sola parandum.

omniú cognoicenda eit,que nari exiftum.

EINCEPS, mi Fili, docere te volo compositionem Lapidis Veterum, ac primum quomodo ad eam per-Natura corum venies. Studebis autem, mifili, in hac arte fedulò, & acuta mente comprehendes vetesub circuloLu- rum dicta, debesque etiam discere naturam omnium rerum, & quomodo in rebus omnibus operetur, ac præcipue quiequid cir-

M. IOANN. ISAACI culo Lunari subiacet, cursumque eius : & quando Luna primum cursum in Orbe cœperit, & vnde. Præterea tibi tenendum, vnde metalla in fodinis suam originem ducar, vnde primum crescant& augeantur, & quomodo, & ad quid natura metallorum reduci amet, seque reduxisset, ni natura fuisset impedita per res alias, vt id perficere nequiuerit. Resque impedimenti nosse debes, scire etiam (fi alioqui operarius in arte effe vis) quibus in operibus naturam non imitabere, aut in quibus cam imitari debes. Idque tibi dico sciendum esle, aut tibi opus aggrediendum non suadeo. Quiq; hoc ignorant, procul ab arte absunt, sine fundamento aut radice cui cogitata aut sensa animi corum poffint inniti : ac ob id nesciunt recte an secus faciant. Nisi verò essentiam & naturam corum noris, principium, augmentationem ac defectus, quare natura ed pervenire non poffit, ac fi interiora corú non noveris, nihil in arte nostra efficies. Quare sedulo stude antequam ad opus accedas, sique æger aut infirma valetudine sis, ne incipias, opus enim vbi semel inceptu fuerit, intermitti minime potest. Etiam acumine ingenij præstare debes, nam subtiliter hie est operandumi. Qui præterea huic operi minus admouere vult, nihil aliud exercere potest : ex auaritia nem minime istud aggrediendum est; hnem

teriam e, vna-

c con=

ditum

ue im-

a, viin

umque

Im po-

conge.

,ad ipi-

iterum

dentiò

eriano

cat in-

ordinis

mq; fac

anima

te volo

terum,

am per-

hac arts

es vete-

aturan

DUS OM-

uid cir-

CUI0

finimica pauperibus. 20

OPERVM MINERALIVM

milas

abas C

rant 0

here

aute

ex.M

101

8: 60

Ali

CUI

d2, (

Banci

20 CUT

cunus

parte

eftre

fieri

& 2

Lun

pider

COTTO

id eti.

Ignis I

mhile

dacip

gine

tumn

final

lisef

COTP

finem enim expectare non posses, semper enim auari de lucro cogitant : sique pauper fueris etiam persequi non poteris, ars enim ista inimica pauperibus, sumptus magnus est, opulque pauca materia fieri nequit, tempusque longum est, ac nisi te tantis opibus instructum elle noris, vt in duos annos, sumptus, vala, vitra aliaque vtensilia parare polfis tibi & socijs, ne cœperis, opus enim solus exequi non potes : atque itide multim materiæ tibi habendum eft ex qua opus tuum conficias: nam vt id perficias, ad minimum 3 to materiæ habere debes, ac ab initio paratam, vt si quid tibi in opere desit, satis materiæ tibi elle pollit, ad opus corrigendum. Nunc, mi fili, cùm te his rebus predictis probe instructum sentis, ac te ipsum idoneum ad opus nostrum faciendum, ipsumque ad finem perducendum, ita vt nihil desit, vti prædictum, ac notitiam omnium rerum habes, metallorumque naturam nosti, cognoscenda etiam materia est, ex qua opus hoc præstantissimum fieri debeat.

Cap. 14.

NOSTI præterea ex Mercurio & fulphure omnia metalla crefcere mixtione eorundem, tam munda quam immunda, conftat etiam ex nulla alia re in rerum natura metalla gigni posse quam ex his duabus. Quare planum est in nostrum lapidem nullas

M. IOANNI ISAACI.

nper e-

pauper s cuim

nagmus it,tem.

opibus

s,fum-

s tuum

umum

tiopa-

ndam.

& fui-

mixtio-

mmin.

n rerum

his dua-

apidem pullas

nullas resperegrinas ingredi, quæ ex his duabus originem primam non duxerint. Er- Error multoro rant omnes qui lapidem præsumunt extra- lapidem exahere ex pilis, ouis, sanguine, animantibus, lijs rebus exaut ex vilo 4 spirituum, & qui ex lotio, aut entium. ex Mercurio, aut ex Sulphure, que corpora non fuere, suntque hæc omnia deliramenta ne pol-m lolus & somnia hominu naturam ignorantium. Alij amalgamant Solem, Lunam, & Merm macurium purificatum, ponuntque ea coquenda, cùmque iam multo tempore coxerint, nanciscuntur rubrum puluere, vt lateritiu, ac cùm iam probare cupiút, an fixus sitMeris macurius in fumum abit, secumque optimam partem corporis rapit, atque id quod fixum est remanet in materiam aridam quæ liquetis profieri nequit, adeò igni exiccatum est. Sunt oneum ique ad & alij qui lapidem volunt elicere ex Sole & Luna, quasi putarent se posse extrahere Laetu, vti pidem rubrum aut album ex his perfectis um hacogno- corporibus, quæ dura & solida sunt, quare id etiam nobis impossibile. Noster enim ignis naturalis hæc corpora minime lædit.

nihilque in ea posser, quamuis lapis inde educi posset: dura funt & fixa, nihilque peregrinum ad nostrum lapide addi potest, tantummodo ei detrahenda quæ in eo superflua sunt, ac ipse subtilis & plus quam subtilis efficiendus, atque ea sunt dura illa ac fixa corpora, quæ si reduceretur eo, vt lapis inde elici

21

OPERVM MINERALIVM 22 elici posset, essent defixanda, ex ijsque spiritus efficiendi, si quid ex ijs produci queat: Ita planum fit, lapidem nostrum ex duris fixis corporibus extrahi non posse.

Quærat verð nunc filius meus, vnde Lapis nolter fit extrahendus? Sciat autem filius meus, Sapientes quæsiuisse quiddam in Mineralibus in quo Mercurius purus putufque effet, ac Sulphur incombustibile, quod etiam purum mundumque effet : & vbi illa duo sic permista essent, quodé; pro sua proportione, & fic fimul congelata, vt feparari non possent, amboque volatilia & spiritualia effent : inde suum lapidem elicuerunt. Iamque tibi dico apertè nulla circuitione vfus, materiam ex qua lapidem fabricabis, & conficies, si quidem mente & ratione præditus es, vt verba mea & rationes capere, & intelligere possis, omniaque metalla nosti quæ in fodinis crefcunt, ac naturam corum: nosti iam materiam ex qua lapidem elicies. nofti etiam me tibi hic manifeste materiam demonstrasse ac nominasse sub alijs verbis.

Cap. 15.

xat effe rationem ad rubrú dem teriam.

Vnam dunta- CCIET pro certo filius meus, " no effe plu-O res vna rationes ad rubrum & album la-& album lapi- pidem. Fuêre autem olim qui hunc lapi-* Aliàs, no effe dem elicere non possent quam ex duobus nisi vnam ma- luminaribus, id est, ex prædicta materia, cuque iam lapidem eduxissent, efficiebant

pri-

prim

tinit

apid

terez TUD

IC,

eni

nei fice

ten

10:

Lap

1121

Ing

non

ma lite

fer ad:

COR

Do

10

ctte.

adm

grei

Dem

hod

Lun

Rº a

M. IOANN. ISAACI.

fpiri-

queat:

utis fi-

de La-

m fili-

lam in

putul-

, quod

vbiilla

12 pro-

paran

nitu2.

unt.

000%7-

abis,&

ne præ-

pere,&

a nofti

OTUM:

licies,

enam

tbis.

Teplu-

um 12-

ic lapi-

luobus

ria, cu-

jebant

pil.

primum lapidem ad album, nullum fermétum album adhibentes, ac magno labore lapidem produxêre: deinde efficiebant præterea eundem ad rubrum, nullo fermento rubro adhibito, magnoque labore produxere, longo tempore, magna subtilitate. Lapis enim ita effectus miram faciebat proiectionem & infinitam: Lapidem etiam aliter coficere non nouerant, quam ex vtraque materia ad rubrum & album fine vllo fermento: Itaque in suis secretis libris scripserunt, Lapidem confici no posse quam ex vtraque illa materia, tam ad rubrum quam ad albū. In quo verum scripsere : sed lapis ad rubru non potest confici, nisi fermentum addas, materiaque ad album adelle debet : Similiter lapis ad album extrahi non poteft, nifi fermento adhibito, materiáque ad rubrum adefle debet. Hi fuere primi qui materia ad conficiendum lapidem invenere.

Cap. 16.

POSTEA autem alij Philofophi extitere qui penitiùs rem perspexere, esse videhcet duplicem materiam à Deo creatam; vna ad rubrum, alteram ad albu, ac vlteriùs progressi, videre Deum 2 creasse lumina ad orbem illustrandum ; vnum interdiu alterum noctu, quemadmodum oculis cernimus. Luna de nocte lucet vt Sol de die, alter fine alterius adminiculo. Dicunt præterea C 4 So-

OPERVM MINERALIVM 24 Solem & Lunam vtraque interdiu lucere ita vt sefe inuicem non impediant : verum cum vtraque lucerent, esse lumen clarius. Tum amplius quam primi cogitabant. Deus 2 materias largitus est, vnam ad rubrum, alteram ad album lapidem, ficuti interdiu Solem, ac noctu Lunam dedit, & vterque illustrat orbem sine ope alterius, illustrant etiam mundum cum ambo lucent, neuterque alteru impedit. Ita rubram materia solam sumebant, atque ex ea lapidé conflabant albæ adminiculo, ficuti in opere manifesto docebitur: deinde albam materiam sumebant, & ex ea lapidem eliciebant album, absque ope materiæ rubræ, aut sulphuris combustibilis. Verum lapidi albo fermentum argenti puti dabant. Ita lapidis albi compositionem invenerunt fine ope rubri, verum fermentum argenti illi dare cogebantur : sed non tam subtilis est, neque talem facit proiectionem, qualem albus ille lapis, quem primi Philosophi producebant, qui ex vtrâque illa materia fuerat extractus : verum opus posterius multo minoris laboris est, temporis breuioris, sumptus minoris, nulliusque periculi. Ita scies.mi fili, & intelliges confici posse lapidem album solum sine rubro, verum fermentum argenti illi largiendum est. Ruber verò lapis sine adminiculo albi confici non potest, sicuti anté in præfatione doctum est: hæc

harl

RI, I

& VD

ratio

nan

1105

den

mai

Phi

2101

lapi

demo

Ho

Hter

ipla

mu

fam

fub

Cere

Izpit

quan

magi

corda

dilov

DUDC

perm

PLIEC

quz

aligo

M. IOANN. ISAACI

tere ita

ncum

Tum

heus 2.

iu So-

leillu-

que al-

am lunt albæ

doce-

ant,&

abilis,

ti puti

em in-

entum

in tam

onem,

Philo-

ma-

terius

reulo-

iculi.

olfela-

mfer-Raber

ci non

met:

bac

hæc fecreta memoriæ manda. Scies præterea, mi fili, multas elle fectas Philosophorű, & vnaquæq; harum peculiares habuit operationes: omnes vero vnam sumpsere materiam ex qua lapidem conflarunt. Sunt breues & longæ viæ, verùm quò subtiliùs lapidem confeceris plusque mundificaueris, eò maiorem proiectionem est facturus. Alius Philosophorum reduxit ad 10, alius ad 20 atque ita deinceps altiùs prout benè operari, lapidemque suum rite purgare nouerant: imò etiam ad 100000, &c. idque ex vna eàdemque materia.

Hoc pacto disces, mi fili, admodum subriliter lapidem è materia extrahere, cumque ipsum eduxeris, magna diligentia purgabis, mundabisque magna subtilitate : tumque fumma diligentia eum fubtilem ac plus qua subtilem efficies, ac ita poteris ipsum perducere ad magnas vires. Nunc præfationem fæpius relege, vt hæc probe intelligas, prius quam ad opus accedas: néue instar infani ad magisterium artis nostræ decurras, verum cordate quodque ex ordine incipe : neque duo vel tria simul incipias, neque probes nunc hoc, nunc illud, sed constans in opere permaneas, neque animum alijs rebus applices, nec magnis nec parvis, nisi is solis quæ ad opus tuum pertinent : & interdum aliquid faciens libellum sume, in coq; scri-

CS

be

27

26 OPERVM MINERALIVM be quicquid agis, quantumuis opus sit exiguum, seribe nidem omnia signa, colores ac mutationes, tempusq; quo siunt, calorem-Finisprzfatio- que quem adhibes.

Cap. 17.

TAM filium meum opificium Philosopho-

quio

cim

Reci

cora feri

fifti

albi

ten

1211

eins tú fu

fintia

(am

bain

bè,a

feni

nur

don

om

Refol

mode

et, ti

infan

quan lice

20 03

obru

CUID

hum

Opificium Phi lo'ophorum pergit docere.

rum docere volo, hi multiplex habuere opificiu, quisq; pro vt libebat, ac prout breviter aut diu operari voluere. Filius meus eligat opus tam breue aut longum qua velit, annus aut eò amplius insumetur, ita rationem tuam ineas : atque hoc opus pauca. materia aggredi non potes : debes ad minimum 4 aut 5 th habere materiæ, fialioqui opus sufficiens foret. Nam pauperum opus non est, nif forte lapis gratis à Deo concessus haberi posset, tum dij sumptus faciendi non estent, præterqua vaforum, carbonum, & alimenti, donec lapidem præparassemus. Ac duo lapides quos Deus gratis donauit in albo & rubro dimidia parte temporis tantu opus habent, quam materia quæ sumenda erit, præparationum caula, & antequam ad sublimatione ventum sit, lapis gratis nobis donatus iam fere ad fixationé perductus est. Lapidem verò cum aquirere non postimus, quia in locis illis non fumus vbi duo ifti lapides crescunt:materiæ his lapidibus similes nobis sumendæ sunt, eiusg; naturæ, si alioqui

M. IOANN. ISAACI

fiteri-

OTCS aC

lorem.

lopho-

ut bre-

s meus

aua ve-

11272-

Dauca

id mi-

ahoqui

m opus

concel-

aciendi

onum,

kemus.

2011 In

tantu

menda

uam ad

is nobi

Auselt.

Himus,

oiftil2-

fimiles

fizlio-

qua

qui opus nostrum præparare velimus, idque elt magni sumptus, multiq; temporis. Itaq; Recipe minimum 4 th ad lapidem album, materiamque quam nosti, sique non nosti coram tibi dica, dixi etiam tibi atque etiam scripsi in libro vegetabili, quem mihi remififti. Si ergo exempli gratia breve opus ad album suscipis, sume primum & purga ma- Materia has teriam in sua effentia existentem, ac tam puram effice quam potes: tumque resolue in soluenda in cius aqua alba, cumque omne fimul resolu- cius aqua alba tu fuerit, ita vt nullæ fæces in fundo reliquæ fint:alebico vitro tuo imposito super quo ipsum resoluisti, pone super fornace in quoda balneo, receptaculumq; ad roftru luta probè, ac luto ficco, igné sub balneo struè destilla fensim tepido balneo, ita vt commode manum in co tenere possis, destilla inquam, donec omnis materia tua exiccata fuerit, ac Aqua alba bal omnis humiditas exudarit, tum materiam fillada à maresoluere poteris cum aqua tua alba, hoc teria víque ad modo: Sines vitrum tuum in balneo, ficuti est, critque foramen supra in alembico cui nuò ad mateinfundibulum impones, ac per ipfum aquam tuam infundes, donec ad 3 aut 4 pollices aut latitudinem manus emineat, non eo corrumpere poteris, alembicum probè obtura suo vitro leuigato, destilla vt prius, fundi postit. cumque materia tua ficca est, rursus eam humecta, rurfum destilla, idq; septies itera,

Que & quantum marcriæ fumendum ad album lapide,

neo tepido deliccitatem. Hæc aqua deriam afjundeda, & rurium materia folue. da, ideoque opus eft galea perforata, vt fubito aqua ch Id opus fepties repet endum.

tum

Post materia frigefacta, exivale, & crit perfecte puerciacta.

28

OPERVM MINERALIVM

Stal

MACC

fund

terar

ind

CXTI for

fere

ner:

010

1121

2/02

dum

para

11115

tam

pus

VIII

CIIC

節門

fine

In

hil

fect

ma

tum fine vt frigescat & materiam exime, na menda ex suo probe tota putrificata est, idque multo minori temporis spatio confici potest, quam si priùs putrefaceres, & tum destillares, iuxta vulgarem doctrinam Philosophorum.Istud æquè bonum est, imò melius.

Cap. 18.

Quid præterea faciendum.

Strain and

Lapis hic in aqua communi destillara folwendus.

dendæ 4.vel 5 meniuræ aquæ da crit per 3

I s ita fe habentibus, receptaculum magnum sumes, cui infundibulo vitreo superimposito, ac receptaculo, repones in testa cum cribratis cineribus, super fornace in qua ignis vehemens accendi poffit : tum vitrum, cui inest materia tua, sume, superinfunde aquam communem destillatam, ac omnis 2 aut 3 horarum spatio resolvetur in aquam liquidam: tum in magnum illud receptaculum infundes, quod eft super forna-Solutio in am- ce in testa cum cineribus, ac olla vitrea ex denda, & ad- qua materiam euacuasti probe abluta, omnem materiam simul cofundes in magnum communis de- receptaculum : tum habe 5 aut 6 quartaristillatz. Et si- os aquæ destillatæ, camque simul funde in eineres leniter magnum receptaculum super materiam sobulliendu spa- lutam, donec 2 partes magni receptaculi im ac post aqua pleantur. Quo facto, ignem fornaci subijfrigefacta cum ce, eumque aliquoties auge per gradus, dovafe relinqué- nec materia cũ aqua in vitro calefiat, ac vidies integros. trum suprà patere sinas, ita non rumpetur, Ac tota mate- ac relinquas hoc pacto ad igné modice bulria residebit in lire ad semihoram, ac deinde sponte refrigera-

M. IOANN: ISAACI.

uam (

, insta

n.lited

m ma-

reo fu-

sinte-

nace in

um vi-

perin-

m, 20

man

ud re-

toma-

trea er

2, OM-

agnum

attati-

ide in

am lo-

miila

fubij.

us,du-

, 2CVI-

npetur,

cè bul-

è refri-

gaz-

gerari. His factis, relinque vitrum super forme, ná tô minace per 3 dies naturales, ac materia tua in Indeper phil: fundo residebit; tum vitrum paululu in al- trationem & teram partem inclina, laneumque funiculu tota aqua eliinde 8 aut 10 fila spissum, suspende alteram cienda est, ve extremitatem ex alio vitro infra aut iuxta reat acredine fornacem locato, ac Philtra donec materia aque sue solution ferè sicca est, infunde rursus aquam comunem destillatam ac sinas bullire, faciens in omnibus vt priùs per 4 vices, eritque materia tua probe lota & repurgata à sua aqua alba: omnes verò aquas quas ad hunc modum eduxeris, seruabis vnamquamque separatim, & in balneum evapora, omnesque tuas aquas albas denuò accipies, eruntque tam bonæ quàm prius, serva in aliud tempus ad víum,&c.

Cap. 19.

TTEM evacua iam tuam materiam ex ma- Exiccatio lapis I gno illo vitro, ac in 2 aut 3 amplas pateras dis per evapor rauonem. vitreas mitte; pone super cineribus tepidis, exicca vt pulverescat, aut super pelui cum arena super balneo locata, ita nullos spiritus subtiles inuisibiles amittes.

Cap. 20.

TEM præterea habe acre acetum destilla- Solutio lapidis tum ex vino, probè rectificatum, ita vt ni- lato per balnehil remaneat, ac tuam materia in magnum um tepidum. receptaculum immitte, pone in balneo, ei materiam inde, bona quantitate illius aceti de-

inclinationem lapis omni catiuz.

29

Signum folutionis color czruleus in aceto 30

Solutina per declinationem feparandum à non foluto. Solutum fer-, mandain in balneo tepido OPERVM MINERALIVM

reld

IICO.

tinc

terna

(2)

du

foi

fux

ŀ

kn

ditt.

(211

fice

fur

Cal

fii fui

200,

Ich

Rm:

ponz

20

DIC

Ina

cón

Den

omi

re-

destillati superinfusa. Tum vitrum tuuna suprà operias vitro levigato, ignem strue sub balneo, calorem adde qualis est sanguinis humani aut vrina. Sed ne sinas aquam balnei magis fervere, retineas hoc pacto die ac nocte in eo calore, ac tua materia aliquoties resolvetur : Id verò hoc pacto nosces, cùm acetum erit colore caruleo tendente ad vi-

ridem, is primus color eft qui se in opere ostédit, id signum scribe, bonum enim est signum, quod videlicet materia tua probe fit putrefacta ac mortua in putrefactione in sua aqua alba, & quod omnino mortua sit, quodque nullo vnquam tempore in corpus redigetur, eftque bonum fignum . Nam fimul atque in opere vlli colores apparet, certi sumus nostram materiam mortificatam elle, eiusque interius extra tendere, putrefactionemque bonam fuille. His factis, magnum vitrum paratum habe, in hoc acetum coloratu infunde declinatione sensim, tum ilicò probè obtura, pone in balneo tepido, ac denuò acetum recens funde super materiam, faciens vt suprà, hocque iterabis, donec omnis materia soluta fuerit, ita vt nullæ fæces supersint : verum caue ne inter diffundendum refrigescere finas. Sumere poteris infundibulum vitreum, ac vitrum super fornace sinere, atque ita transfundere: & retine tum omnem tuam materiam ita

M. IAONN. ISAACI.

tuunt .

ruefub

iguinis in bal-

dieac

UOUKS

s, cum

ad vi-

pere o-

nefti-

tobe fit

e in fuz

ua lit,

corpus

am II-

ict,ceticatam

utrefa-

15. m2-

acetum

n, cum

epido,

mate-

nis;do-

112 11

e inter

umere

Vitram

indere:

iam ita

R.a.

refolutam in aceto calore commodo, in bal- omme folute neo, nimirum vt ftabat ad foluendum : re- feruandum tetine hoc pacto 20 aut 22 dies. Interea ma- aceto per 20 teria tua tam volatilis ac spiritualis fiet, vt aut 22 dies, ve camvel ad oleum, vel ad lapidem valeas re- dat volatilis. ducere, ad alterum horum vtrum vis. Nam spiritualis est effecta quæ antea corporalis fuerat.

pidum cum luo materia eva-

2 T

Cap. 21.

TIC Luna apta est ad destillandam per Lalembicum in oleum, atque etiam in lapides crystallinos fusibiles reducendam, tum verò alembico vitro imposito, ac aceto destillato per balneum, materiam tam fic- Abstractio 2cam, qua potes redde, aut minimum quasi cetiper destil. ficca ita vi cam in pateras vitreas poffis traf- ad plenam ficfundere : tum materiam tuam ficca in pelui citatem. cum arena super balneo locata, ita nullos spiritus amittes, cumque materia sicca est & subtilis, sume paululum ex ca, immitte in ampullulam, superfunde aquam communem destillatam ita mundificatam, vt nihil in agua comremancat, ita aqua rectificata effe de bet: tum pone in testula cum cineribus super fornace, ac vide an materia solui velit in aqua comuni destillata: tum recte est: sin minus, iterum in aceto soluenda est, vt prius : sed si in aqua comuni soluatur, sume materiam tuam om- materia in anem, pone in balneo, ac fine ibidem donec folura nullas omnis resoluta fuerit in aquam liquidam, post se relincalo-

Solutio lapidia munt. Si folui non poteft in aqua communi,retteranda eft fo. lutio per acetu,idque toties donec omnis qua communa quit faces.

calorem accommodum adde qualem ferre possit. Si quid verò in fundo infrà remaneret quod folvi nollet, effude superne id quod folurum eit in balneum calidum:nam folutum refrigescere minime potest, donec coagulaueris, atque etiam postquam coagulaueris, semper calidum ferua in loco arido, materia enim frigefieri opus non habet.Super id verò quod in fundo vitri remansit acetum destillatum funde, atque ita rursum in aceto finas, cumque folutum fuerit, rurfus acetum destilla, ac superinfunde rursus aquam communem; refolue quod refolui vult, ac si omne resolui respuat, fac modis omnibus, vt prædictum eft, donec omne in aqua communi foluatur, ac in aquam liquidam, ita vt nullæ fæces in fundo vitri ponātur. Tum tua materia ex sua natura perdu-Cta est. i. in aquam simplicem, ita vt nihil adiunctum sit, cumque ita se habet, dixere Philosophi de lapide, Pauperes ipsum habent æque ac diuites, ac reperitur in mari & fluuijs & in locis omnibus, ac veru dixêre, iam enim est aqua vulgaris quæ vbique reperitur. His peractis congela, aquamque que communis è balneo destilla, víque in eam ficcitatem ve puluerescat: tum Philosophi terram nuncuparunt, remque vilem, quodque in latrinulli nifi Phi- nis ac puteis, fuper montes, in montibus, olosopho vulis. mnibulque locis reperiatur dixere, ac vere. lam

OPERVM MINERALIVM

ha

plus in l

UIS

ICI

gu

I

dia

man

nou

tum

fun

qui

ni,

ret

lub

mus,

diå

quel

Clim

fili,

cato

COng

Iù ol

Congelatio lapidis per abftractionem avique ad plenam ficcitate, & relinquetur terra mortua

M. IOANN. ISAACI.

m ferri

mane-

dquod

n folu.

CC C02-

pagula-

atido,

pet.Su-

anin a-

rurlum

it, mr-

rurius refolui

modis

mnein

n liqui-

iponi perdu-

vt nihil

dixere

m ha-

nari&

dixere,

quere

amqu

atem W

mnun

in latti

10115,0-

C Yeic.

11

Iam enim terra effecta est quæ nulli amplius valet quàm quæuis alia, præterquam Ioli Philosopho. Nam qui lapidem conficere non norit, ei nihilo plus valet quam quæuis alia terra: nam nec iam, nec vllo tempore potest corpus fieri. Quare iam res vilis est quæ vbique facile reperitur.

Cap. 22.

TA m verò, mi fili, noris materiam tuam paratam effe ad lapidem coficiendum: tamdiu laborasti antequam hæc materia subtilis & spiritualis effecta est, ita vt cam sublimare poffis: Si verò lapidem posses acquirere quem nobis Dominus gratis largitus eft, eum non opus effet ita præparare; sed statim fumeres ac intangibiliter puluerizares, eiufque immunditiem ablueres aqua communi, donec aqua indè pura & liquida deflueret : tum siccares iterum, ac paratus effet ve sublimadum poneres : quare opus eius breuius. Verum quia hanc materiam ignoramus, nec acquirere poslumus, alia sumenda & paranda eft, vt prædictum eft, meliorque & subtilior reddenda quam ex lapide quem nobis gratis Deus donauit. Nunc, mi fili, nihil aliud faciendum reftat, quam vt folvas, ac runfum congeles in aceto rectifit dis in oleu per cato toties & .andiu, donec amplius nolit solutionem & congelare, concrescatque in oleum: hoc ve- in aceto. rò oleum ferua in ampulla vitrea in fornace

Reductio laptcongelatione

ic-

Fixatio lapidis Imbibino lapidis cum fuo spiritu. Mercurio videlicet, qui in ficcando alcelatius de fale metallorum. dis ad perfecti pfublimatione dum.

OPERVM MINERALIVM

secreta donec omnino fixum sit, acpenetret candentem laimnäæream, vt laminæ fimiles fiant puræ lunæ: ac fi tum ettàmnum perfectiorem vis reddere, suo ipsius spiritus imdebat, prove merge, &fixa fuo ipfius spiritu, ac facito proiectioné ad album. Sique filius meus hunc Reductio lapi- lapidé conficere vult ad album, poterit maorem virtutem teriam sublimandam ponere in hunc mo-

34

Sume ollam firmam amplam vitream quæ infra latum habeat fundum, eique materiam tuam inde, vt coràm tibi facile dicam, ac ollæ magnum 1mpone alembicum cum amplo rostro, receptaculumq; ei luto affixum.

1008

chan

funt

igni

res l

igit

pan

tere teb

101

Mi

Philo

dati

eltqu

fisa

CON

d2,0

duy

Iò la

hzep

lic.

dine a

Rian

ficatio

12 (11)

que p diuin

2 0-

Te

Erit autem inferior olla vitrea admodum humilis, plana & admodum lata in inferiore

parte, vt hæc figura tibi demonstrat, huic tuas materias præparatas inde, & alembico superaddito, luto probè obtura, & fornaci sublimationis impone, cum testa cinerum, luto receptaculum roftro adglutina, ac luto ficco, paratus es ad sublimandum. Qua de re quidam Philosophus sic ait : Terra est infimus mundus, & aqua quæ sursum ascen. dit habet in se anima: nec sunt plura quam

M. IOANN. ISAACI.

netret z cognita, 2 in aperto, & duo in fecreto, vt imiles etiam in elementis palam est, terra & aqua perfefunt nota eaque videri & tangi poflunt: 11 Imignis verò & aër funt in abdito; ita etiam fe res habet in nostro lapide: 2 videntur manioprofesto, & 2 cernuntur obscure. Quomodo s hunc igitur videri poffunt? Quemadmodum ap-It maparet in aspectu sub nigredine albedine lac motere, ac post rubedinem quæ sub albedine latebat. Illa 2 primum crant in intellectu, at mplam m ha-teriam facilè nunc funt in afpectu.

Mi fili, quomodo intelligenda funt abdita Philosophorum dicta? Dixere, in prima reductione, ea est quam folutionem vocarunt, estque fundamentum artis. Qua de re Rafis ait : Nifi corpus refoluas, fruitrà laboras: corpora enim ad tales aquas sunt reducenda, quales sunt ex quibus primum originem duxere. 1. in aquam vulgarem: Hanc verò folutionem vulgus non capit. Estque hæc prima eius reductio in suam essentiam, &c.

m 1m-

amplo ci luto

vitrea

lana &

feriore

haic

mbico

ormaci

lerum,

acluto

Quade

aeltin-

alcen.

a quam

100-

Alius Philosophus ait : Nisi ex crassitu- 2 Operation dine aquæ terra efficiatur, in nostra arte operam ludis, &c.

Tertium opus est purificatio aut mundi- 3 Operation ficatio: Morienus inquit : Quando hac terra cum terra putrefit, & attenuatur, tumque purificatur, statim omnis nostra ars ope diuina perficitur.

Prima opera-

Geber

OPERVM MINERALIVM

Galla

CT OLIS

TRUIT

inpa

mod

mitt

alles, 1

mate

deft

Clas:(

di la

PAR I

icm m

PLEDI

CIICa atten

mod

fablin

Geber ait: detrahe ei humiditatem suam, ac ad sublimationem statim perducito, & ex eo spiritum trahe quem in eo reperies, qui Hermetis auis appellatur. Et de hac Morienus ait : remanebit tibi terra calcinata 💒 arena. De qua idem præterea Morienus: Ne contemne cineres in inferiori loco, nam funt resplendentes. Quare ex cineribus etiamnum cineres resplendentes extrahe, & in ijs prætiofum adamantem reperies, inquit Morienus.

Reditus ad opus.

pidis per fuos gradus ignis, donec quicquid volatile à facibus fublimatum fit.

Cap. 23. TVNC, mi fili, ad opus nostrum redea-Mus: ignem fornaci subiscies, primum pulillum ac paulatim maiorem per gradus, Sublimatio la- donec materia tuam sublimare videas : tum ferua ignem in eo calore, quamdiu ascendit, fed potius auge ignem paululum quam refrigesceret, & quamdiu vides ascendere, hoc pacto relinque modice igni prædicto, cumque iple ascensus incipit minui, ignem auge, prout videbis opus esle: Hoc verò per alembicum vitreum videre poteris. Sic relinquito nocte dieque, semper ignem augmetans, ptovt videbis opus effet cumque cernes non amplius sublimare; ignem tuum auge gradatim, donec olla tua vitrea infrà candeat: eo statu retine cadentem ad horas 2, aut donec cernes, non amplius ascendere : tum finas sponte frigefieri, & alembico ablato, eva-

M. IOANN. ISAACI

10,22

& ex

s, qui Mo-

iata 🗞

TURRAL

nam,

us eti-

n X.

inquit

edea-

mùm

radus,

s:tum

cendit,

111 12-

re, hoc

cum-

1 211-

Der 2-

relin-

ugme-

cemes

mange

cande-

S 2, 211

mul:s

ablatos

ev2.

evacua, & in pyxide vitrea repone, fæcelque ex olla vitrea exime, & mitte in magnu vitrum, ac acetum vehemens ex vino confechum destillatum superfunde, ac in tepido balneo colloca, ac per dies octo soluendum relinquito. Tum acetum effunde in vas vi- Fæce schuentreum, ac coagulandum pone super balnen da maceto, ve in pelui cum arena donec ficcum fit.

Scies item, mi fili, quando materias pones bus fublimatio fublimandas, eas effe miscendas cum huiuf- nis que terra modi materia quæ talis naturæ fit, vt parata sublimatum, materiam tuam conservet à liquefactione. eius spiritus Aded enim fubtilem materiam tuam reddi- aque. disti, vt etiam ad pusillum ignem liquesce- Vuumque seret instar butyri. Quare materia per quam dome de materiamlapidis sublimabis ita paranda est, nuò vnienda vt materia tuam minime polluat : ac vt huius materiæ nihil afcendat, vtque nullo igni destrui possit, quamlibet magnum ei subijcias: debet præterea ita parata effe, vt ex materia vitrum confici no polsit, neq; ex ea fal extrahi:debet etiam ita præparari vt nulla re dissolui possit, vtq; nullas fæces de se mittat: para item vt intangibilis fit : fiq;, fili mi, talem materiam non habeas, materiam tuam præparatam fublimare non poteris. Quocirca huiusmodi materiam para, alioqui in arte nihil præstabis. Dicam tibicoram quo- ponderanda, modo cam parabis : cumq; materiam tuam & eius ipiritus sublimandam pones, primo ponderabis ma- è terra.

D

fiblimatu eliciatur ex fæcielt lapidis. aut elementa

paratim feruafint.

Terra lapidis aut fublimatio

teriam

OPERVM MINERALIVM

38

teriam per quam fublimare vis, ponduqsue tuum memoriæ mandabis, etiam materiam ponderabis ex qua tuum lapidem vis extrahere, pondusque feribes, ita non falleris. fiont

ar tac

inta

lariu

perc

9100

tici

dum

CEn

Lexe

tutur

denu

filo,

3

III

mar

02001

Milli)

hilit

Caron form

but

Sapa

ac ??

A4 c1

Itaq;, mi fili, cum spiritu è materia eduxeris, omne quod in olla reperies soluendum pones, ac solues corpus ex materia ex qua spiritum sublimasti. Hoc quidem confidenter facere poteris: materia enim tua per qua sublimasti no soluctur : quare nihil amplius solues quam corpus illud aut terram cum fæcibus ex qua spiritum tuum soluendo eduxisti: quare vbi siccu fuerit pondera quod exfæcibus soluendo eduxisti:tumque etiam spiritum tuum quem sublimasti pondera: ita scire poteris an omnem tuam materiam habeas : post omnes etiam faces exime atq; etiam pondera, ita manifestò scire poteris quomodo res se habeat, quidque tibi desit, an omne fit eductum nec ne; fedulo aduerte, nihilque scribere pigeat, ita semper quid feceris tibi constare poterit, & si quid de opere dubites, imaginari ex finistro euentu poteris, qui id acciderit, ac emenda vbicumquapoteris.

Cap. 24.

Noris præterea, mi fili, te materiam ex qua spiritum tuŭ extrahes tam subtilé posse facere, tamque spiritualem primum in cius aqua alba, in qua posita est in putresactione

M. IOANN. ISAACI!

lasue

mam

YITA-

cdur.

ntbn

ta qua Eden-

erqua

npilus

1 cum

idoe-

quod

main

10073:

tenam

ne ato;

poteris

i defit,

aduer-

rouid

de 0-

uentu

ia vbi-

lam ex

fubrile

numin

otrefa

diong

ctione, ac deinde in solutione in aceto, vt in fublimatione tota ascendat, ita vt nihil præter fæces relinquat. Quare materiam in aceto solues, facta sublimatione, ac solues terra uit fæces ex materia per quam sublimaris, tra facilè videbis an omnis materia lapidis lursum sublimarit nec ne. In materiaenim per quam sublimasti non soluitur alud, qua quod in ea remansit ex materia lapidis quæ er ea sublimata fuerit : ac facito vt prædidum eft.

Cap. 25. CEruabis ité, mi fili, in vase vitreo id quod Sublimatio Ia-Dex ea materia soluisti per quam sublimastitum id quod furfum fublimasti fume, ac iunctis idque deuo pone sublimandu primum igni pufilb, gradatim augédo, donec omne surfum sullimatum fuerit, quod sublimari possit.

Præterea, mi fili, folum fublimabis ita vt fublimatione nihl adlit aut permixtum fit, fæces verd remarentes adde huic quod tibi feruare iuffi, quoc cum aceto educebas, ac sublimationé mutatoties, donec omne alcendat, ita vt ni- tio tories reitehil renaneat: tum fatis eft: tum habes Mercuriun illum ex quo Philosophi lapidem fuum extrahunt; tum habes sulphur incobustibile, rum habes lapidem ad album: ac illud purum lo Sapientes vocarunt istum spiritum aquam, Philosophora ac rem abam, & arsenicum, multaq; nomi- erit: Er eiam na et impsfuere, ve fulphur, lac virginis. Cap.

pidis per ic fine ixcibus adigne lentiore.

32

Faces in hac relicit adiungenda terra la pidis suprà dictæ

Hac fublimarada donec lapis nullas post se relinquat faces.

Erfablimatum co Mercury fulphur mcon bulus.

OPERVM MINERALIVM

Cap. 26.

fupra dictarum fublimationú. reuerberanda ad albedinem niois.

40

Solutio terra

Terra foluta polt eusporationem denuò renerberanda fpatio 24 horatum, itenimque foluenda, VI fupra.

Terra omnis Tem nunc fumes F.M. omnem illam terram & fæces quas in prima sublimatione lerualti, cum aceto eductas, vnà cũ alijs fæcibus omnibus quas in alijs fublimationib. reliquisti, eas omnes simul sumes ac pones reuerberadas, donec ta albe fiant quam nix, tum finas refrigescere: ex fornace deprome reverberata in inque vitro repone, colloca in balneo, atque balnes per a- acetum acre destillatum superfunde probe rectificatum: balneum verò mediocriter acende, ac tuum acetum subviride fiet : tum sme refrigescere, & effunde inclinationein aliud vitrum, obtura ac depone, ac rurfim aliud acetum infunde, & in balneo derud colloca, vt prius, ac vbi acetum rurfum colore amiserit, iterum declinatione effutde, priorique aceto adde, atque id ipsum tera toties, donec acetu tuum non amplius colore à rebus inficiatur. Tum fæces fice: arq; iterum pone calcinandas per horas 24/tum refrigerari fine, ex fornace extrahe, pone denuò in vitro, colloca rurfum in balne, acetum denus superfunde, pone soluendas ve prius, faciens modis omnibus, vt prus. Erit autem infundendam & effundendim, fæcesque calcinanda, donce acetumtuu non amplius colore tingatur. Itaque faululum in crucibulum vitreum euacua, tim cineri-

bus ca-

busc

61200

Em

ap

DUN

uer

VC

ligi

dep

fica

201

10:20

fini

fple

Eft

nea

ICS

mu

N

Phil

IN

200

deta

ht a

den

cft;

M. IOANN. ISAACI.

m ter+

lijs fz.

CIOBID.

pones

nome

,aiqic

pione

iera:-

: rum

man

min

denuð

um:0-

Hurde,

m tera

11: 60-

cialq;

tuni

le de-

1. 200-

adasve

IS. Erin

n, fæ-

unon

lalum

ciacil-

bus can

bus calidis impone, ac vide an ita omninò evaporet : tum terram omnino ex fæcibus remouilti:quo facto acetum tuum coagula, atione ac puluis albus egregius tibi restabit, eum pones iterum calcinandum in fornace reuerberatoria per horas 24 calore modico, ita vt folummodo candescat, nec intentiore, ne liquescat, tum sinas refrigescere, ex fornace depromas, pone soluendum in aceto recti- Hecreverbers ficato, modis omnibus vt suprà, soluesque ac rursum congelabis, ac deinde calcinabis da, donce tertoties, donec nullas amplius fæces reperis in fundo vitri tui : ac cum iam omne fimul fo- quat faces. Ac lutum eft, ita vt nullæ fæces remaneant, rursum congela, ac remanebit ubi infignis resplendens clara terra, corpusq; tui lapidis. Eftg; hoc illud quod Morienus ait. Ne sper- & splendens ne cineres in inferiore ftatu: & iterum:cineres ex cineribus extrahe, ac in ijs pulcherrimum adamantem reperies.

Cap. 27.

VNc scies, fili mi, magnum secretum, tem terra iun-L quod videlicet fumes 3 partes aquæ, vt gendæ 3. par-Philosophi dixere, Spiritum enim aquam limati supra di nuncupant, ac partem terræ tuæ præparatæ &. aut corporis, nimirum quod fumes & ponderabisomné terram tuam aut corpus, quod sit eius pondus, tum sumes ter tantundem de tuo spiritu, quantum terræ tuæ pondus cft.

DS

Ad vnam partes ipiritus fub

Non

tio & iointio totics repetenra in jolutione nullas rehnpolt vltimam iolutionem & cuaporatione relinquetur pulchernm2 terra.

OPERVM MINERALIVM. Cap. 28.

It:dem

de vitte

BUD

usette

quuni

M

Callia

CICERO

ais ha

fpiritu

quam

quod

A

1 a

auri

An

lpinin

In vnu

tit, te

inibu

de vi

quod

re:

Non multum item terræ aut corporis retinebis ex 4 tb. materiæ quas impofuisti, sed quamuis parum sit samen habebis, vt ea opus tuum perficias quamlibet paululum sit. Terra enim tantæ virtutis est, quamlibet pusillum eius sit.

Cap. 29.

Vmque, mi fili, terram aut corpus ad Jeum modum contriueris, milcebis ca probe inter se i. terram cum spiritu sicce super lapide, aut poteris soluere ac permiscere duas illas materias fimul, ac tum congelare donec ficcæ fint, adeò vt pulverescant. &c. Verum non est necesse, sed misce ficce super menía vitrea, ac probe permittas, fimul fublimandas pone primum igni pufillo, ac paulatim maiore per gradus, ac sublima quicquid sublimari vult, cùmque amplius sublimari respuit, refrigerari sine. Tum alembico ablato, quod fublimatum eft evacua in pyxidem vitream, ac prudenter ferua. Tum quod in olla infrà remansit, exime, ac rurfum pondera, & tum demum nosse poteris quantu de tua terra & corpore sursum sublimarit. Tum sumas rursum ter tantum de tuo spiritu, quantum ponderis retinuisti de terra tua, permisce ea probe inter se, vt priùs; pone rurfum sublimanda, vt ante, donec non ascendat amplius, tum sinas refrigesce-

Sublimatio fpi ritus cum terra per fuos gradus ignis. 42

Quod fublima tum feparatim feruandum. Relicta terra ponderanda & ei turfus adiungendæ 3. partes fipiritus recentis, rurfumque fablimandum, vt fupra. Hæc fublimatio toties reite-

M. IAONN. ISAACI.

rporis

mpo-in ha-uliber

tiseft,

ous ad

bis ca ccclu-

ilcere

elare

Sic.

laper 11 fab-

ic pau-

quicslub-

airm-

cuam.

MUUL IC TUI-

DOLUTIS m fub-

um de

uifide

vtpn-

donce igelse-

10

re: deme alembicum & adde primo in pyxi- randa donee de vitrea, ac ferua, &c. Eam verò sublima- omnis terra à rionem iterabis toties donec totum corpus limata fuerit. tuum furfum fublimatum fuerit: ita inferius effecisti, sicut superius, vt Philosophiloquuntur,&c.

Cap. 30.

AGNA item quantitas materiæ haben-IVI da est, ac ab initio præparanda ob cam causam. Quia opus hoc vna cum spiritu faciendum est, ac minimum debet terra omnis fimul cum spiritu attrahi, ac posteà cum spiritu incerari sepè & multis vicibus, antequam lapis velit liquidus fieri & subtilis,ad quod magna copia spiritus opus est,&c.

Cap. 31.

A M verò tempus est ve corpori quod vna Fermentatio L cum suo spiritu præparatum est, anima lapidis conium aut spiritus indatur, idque est fermentum. ta. Arnoldus de villa nova ait hac de re : Cum spiritus vna cum corpore præparatus est, animam illi inde, vt possit à morte resurgere in vnum corpus, vt in æternum viuere pofsit, tum omnes hostes eius pacem cum co inibunt.

Cap. 32.

TTEM cum iam corpus aut terram fur-I fum fublimasti, ac fimul servas in pyxide vitrea : fermentum tibi parandum est, quod illi addes in hunc modum: Sumes puram

fuo fpiritu fub-

fumenda Luna Ad Lunam calcinandam.

Calcinatio communi.

toties reiteranda donce Lule alba ex calcinatione redeat.

Luna calcinana foluenda in accto.

OPERVM MINERALIVM

44 Pro fermento puram Lunam cupellatam, flando probe à plumborepurgatam in crucibulo, tum in laminas ducite, ac pone stratum super stratu in crucibalo cum fale communi benè præ-Lunz cumfale parato, pone calcinandum modice ne liquescat ad 3 dies continue : tum exime, ac fal aqua calida elue; ac fiquid non calcinatum supersit, rursus id impone vt prius: tum puluerem tuum ficca super igni pusillo:tum sume bis tantum salis præparati camque puluere tuo misce : ac iterum pone calcinadum in crucibulo probè lutato ad 3 dies in igni pufillo, ne fal liquescat, donce subrubicundo colore cadeat, ita vt tantummodò appareat candere, nec ampliùs. Tribus illis diebus exactis sinas refrigescere, aqua calida ablue, puluerem tuum ficca, ác pone iterum calcinandum; id itera toties, donec vi-Heccalcinatio deris puluerem tuum fale nitidum ac purum fieri ex calcinatione, ac nullam vides na cum suo fa- nigredinem, sed nitidus, candidus & purus crucibulo aperto, iacet, turnque satis calcinatum erit. His factis puluerem aqua calida laua, lotum exicca ad ignem pufillum, ac puluis tuus probe ab omnibus fordibus, & superflua humiditate repurgatus crit. Poit pulaeré vitro magno immissum, in balneo colloca, ac superfuso aceto ex vino confecto destillato, ac probè rectificato, pusillum vitrum ori impone, calore commodo addito

mu-

(inte

tende

perj

112:2

tion

foro

de,

den

foio

Call

6hi

3300

pra

nac

nco

ties.

mne

Rm

nerib

icm to

mult

20112,

12m

perh

hace.

mod

folac

M. IOANN. ISAACI. eumque acetum colore cæruleo ad viridem tendente imbuitur, relinquito etiamnum per 5 aut 6 dies in balneo, ac refrigescere sine: ac tum acetum desuper effunde declinatione in aliud vitrum, obtura, sepone, rurfum acetum recens super Lunam tuam funde, ac in balneo repone. Hoc facito toties donec vides acetum tuum non amplius colorem recipere, aut Lunam tuam omnino solutam, ita vt nullæ fæces in fundo relinquantur, confundendo semper acetum coloratum, ac si quid in fundo remaneat quod folui renuat, hoc sume ac crucibulo inde, Luna foluta se pone calcinandu per horas 24 candore na- to denno calturali, finasq; crucibulum supra patere, sed cinanda spatio præstaret ummitti in plana patella, ac in for- Iterum foluen nace reuerberatoria calcinari, hanc in bal- dainaceto. neo pone, solue vt prius: atque hoc iteratoties, donec omne solutum est. Hoc facto omne acetum coloratum destilla, ac pulue- Terriò calcina rem tuum probe sicca super pelui cum cineribus stante super balneum. Tum puluerem tuum patella immitte aut 2 vel 3 pro vt multum habes, pone in fornace reuerberatoria, fine candere modice per hora vel horam cum semisse continue, aut si diutissime verberada spa per horas 2. Tum refrigescere sinas, ex fornace eximas, sinas denuò resolui in balneo aceti acredo modis omnibus, vt prius, sed nunc statim soluctur: atque hac solutio fit propter eius inte-

robe à

im in

kratú

è piz-

ne li-

me, 20

cina-

S: DIAM

mun.

mque

Cina-

ICS III

iora-

nodà

sillis

a cali-

ne ne.

ICC VI-

ic pa-

Vides

201150

alci-

alida

n, ac

Pòlt

alneo

nfecto

filam.

addito

mi-

aceto cuapora 24 horarum.

da Luna spatio 2. horarú , aut poulus reuerberanda. 3. Soluenda in aceto & polt cuaporatione aceu viumo re tio dunidie ho ra, vt omnis exeat : eritque fermente perfecte mun daum.

OPERYM MINERALIVM 46 interiores fæces, nimirum fi luna adhuc vllas fæces intus haberet, hæ tum infrà in vitro manerent, ac solui nollent. Tum rurfum. congela, ac fæces tuas ficca, & pone denuo in fornace reuerberatoria in patella, ac fine puluerem illum candere ad femihoram aut circiter, si qui forte spiritus aceti Lunæ tuæ remansissent, per quos auolaret : nam apud lapidem nostrum nihil percerinum esle potelt. Nunc fermentum tuum paratum habes ad lapidem tuum conficiendum, habes puluerem album candore niuali, eumque impalpabilem, eftque extrinsecus mundus, nullaque amplius immundities in co reperitur. Hermes hac de re sic ait : Spiritus in corpus no ingredietur, neque se cum eo permiscebit, quamdiu vlla immundities in co reperitur &c. aut cum eo manebit.

ette

eg

Berib

fabc

quz fizz

CIIII

fr.,

inte

min.

0011

lam

nace

nac

12:11

tum 1000

11100

001070

las, atc

fuerit.

prapo

Datis,

120070

C0 C

in M

tes fumendæ fermenti & lafua terra vill-

Am verò, mi fili, sumes spiritum cum ter-Ira aut corpore qua fimul sublimasti, & ponderabis, aut bilanci impone, ac Lunam præparatam in altera parte bilancis pone, æqua pondus vtriusque, nam vtraq; eiusdens ponderis elle debent, videlicet fermentum Æquales par- & spiritus vna cum terra aut corpore, tum, permisce inter se in méla vitrea, ac in huiuspidis qui cum cemodi vitrum conijce, ac comprime iuxta extre-

Cap. 33.

M. IOANN. ISAACI.

UCV.

invi.

urlum

denuò

ac line

am aut

DZ DIZ

napud

the po-

Im na-

habes

mque

ndus,

tepe-

ITUS IA

00 pet-

sinco

ti tet.»

ti , &

unan

one,2. inlden

entun

e, tum,

hereit

CIUIT

STIK

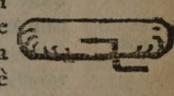
extremitatem ad rotunditatem ventris vbi eft gracillimum : tum pone in tefta cum cineribus cribratis meniuram dimidij pedis lapidis conium fub cineribus, testam in tali fornace colioca, quæ infrà & suprà æquè caleat quæ fornax lo Hermeus fixatoria dicitur, collumque per fornacem extrude, ita vt vitru sæpè circum-rotari pof- Collocatio lafit, tam interdiu quam noctu.

(ap. 34.

wselt, fimal terenda in tabula vitra. Fermentum & cta in vale imponenda ligitlignato.

pidis in formace fixatoria.

auge-

CCIES, mi fili, te materiam istam Dlapidis posse ponere super fornace in testa cum cineribus in tali forma vitri aut paulo brevioris, ac probè obturabis firmo luto, & pones testam illam cum cineribus penitius in fornace, vt tantum latitudine manus ex fornace emineat', ei vitrum tuum impone tam profunde, qua materia in vitro eminer, tum habe operculum è terra coctum, quod supra fornaci quadret, quod Hoc eff operculu imponere ac deponere queas, vr colores tui lapidis videre posfis, atque vbi omne sublimatum fuerit inferiorem partem vitri fupra pone; estque hæc figura fornacis, vt suprà : Hanc, mi fili, Hac fornax fixalampadibus accendes, ac moditoria. co calore, initio qualis est solis in Martio, ac fingulis 8 diebus,

Valis revoluno, ita vt id quod fuperius tur. Hacrevolutio noties repetenda, donec lapis cum fuo fermento fixear.

48

Obfernatio ! colorum.

segunen.

aut ad fummú 60.

OPERVM MINERALIVM

W1 pot

ipid:

ratu

1200

qui

mai que

dich

tant

ahu

piden

2/Uni

xta d iect

PIS C

pul

dia

CIUM fame

BODI

une!)

& Git

ani

TATE YO

pus &

cimf

lena:

augebitur ignis, cumque sursum sublimatum fuerit, inferiorem partem vitri cui mainferius pona- teria inest sursum pones, sineique iterum sublimare, atque ita inuertere debes, dones onne fimul fixum eft.

Cap. 35.

C cùm fili mi colores in opere sefe ma-Inifestantes cernere vis, operculum fornacis deme, atque denuò superimpone. Et quoties lapis colorem mutat, ignem paululum augebis, donec omne infra maneat, ac simul omne fixum sit. Omnes vero mutationes ac colores scribes, tempusque inter vnumquodque intercedens annotabis, ac fixationis tempus. Et quicquid agas, ne magnum ignem strue, donec omne fixum fit, & ad album colorem perductum.

Et si operari vis in fornace cæca, vt prius Exactumignis dictum est, adde ei ignem die nocteque, vt manum tenere pollis non eximendo, inter vas & parietes fornacis, vnius verò diei & noctis spatio vitrum vel vigelies invertendum est: idque administrandum est, donec omne fimul fixum sit : aut poteris materiam Spatium tem- tuam indere ono vitreo, ac suspedere in forfixadas, nem- nace secreta per 40 dies, prædicto calore, pè 40 dierum, quibus exactis frage, ac vide an materia tua fixa sit; sin minus, pone denuò in fornace secreta 20 dies, tum probe fixa erit. Ita lapide tuu 3 modis fixare poteris. Sed suadeo tibi, YE

M. IOANN. ISAACI 49 vt ponas in fornace cum operculo, ac videas lapidis mutationes, ac colores eius, atque omne eius regimen, quia primum est quod operaris, vt omne & videas ac feribas.

ATTA-

li ma4

tenm

dones

11

Item cum lapis tuus iam fixus est, tum paratus eft : ac fcias, mi fili, multos magnum le malaborem in hac arte sumplisse, qui hactenus quidem progressi sunt, vt intelligerent qua m tornc. Et materiam sumerent ad hunc lapidem, eumpauluque ex ea eduxêre, & subtile fecere, vt prædictum, ac fermentum suum probe purgaical, ac runt & pararunt: atque opus coglutinarunt mutaac fixere, omnes viderunt tincturas quas lainter is, 26 pidem oftendere convenit, & prudenter fixarunt : quo facto se satisfecisse putabant, iune maxta doctrinam Philosophorum: ac tum proumity iectionem facere volebant, sed frustrà : Lat prius pis enim nullam faciebat proiectionem : opusque deseruere, artem impossibilem esse que, vi dictitantes : & verè quod ad ipfos; naturam o, inter enim non intelligebant; non cognoscebant nei & fermentum nondum esse volatile; nec fuisse: criennon intelligunt verba veterum, cum inquidonat unt: Noster lapis constat ex corpore, anima teriam & spiritu, ac ista funt & erunt vna effentia, in forac quid inseparabile. Itaque fermentum ecalory tiamvolatile ac fugax effe debet æque ac cor-Lapis fixus ia eniatu pus & spiritus fuere. Atque opus deserunt lis reddendus macele a lapidi jeotiki cum fixum eft, animadvertere nequeut ma- vt eiulde quateriam fixam aut lapidem iterum fugacem cum ferméto.

etti-

mentum vocasunt animam.

\$0

OPERVM MINERALIVM

effici debere, fermenticausa quod in ca los cabitur. Quamuis spiritus cum corpore st fixus, non lunt tamen cuin fermento congregata: fermentum enim nondum volatile fuit, & tam diu non funt verè congregatat nullis scriptis aut verbis crede: nam qui tibi aliud dicturus est, te fallet : fermentum cum spiritu & corpore, aut terra interire debet : alioqui operam ludis : ac in ascendendo fit subtile magnæque virtutis, & corpori Sapientes fer- fuo vnitur. Quare Sapientes fermentum animam appellauere, cum dicunt, spiritus attrahit animam in superiora, aciterum in inferiora descendit. Natura sequenda est, eritne corpus glorificatum durans in diem novissimum in æternum, nih omnino fubtile fit, atque ita vt nunquam moriatur : manebitque anima tam rudis in ftatu fuo primo. ficut in corpore in terris erat? Fierinon potest, debet esse tam volatilis & spiritualis quam spiritus. Nosque aliud petimus quam Deus Omnipotens in sua ordinatione fecit, aliud itidem petimus quam natura nos docet, quare decipimur. Veteres verò naturam funt sequuti, quantum poterant : quare ad bonum finem operis peruchere, ac voti compotes sunt effecti.

in the antimady on the particular all all

Nunc

N

nide

labo

vola

It

mer

tile

ÓR

DER

aim

veher

ties

attra

tum

lati

USI

CUp

um

Herry

tum t

poter

Dir.

fabia

mm

tuaf

tins

ant; POTC

M. IOANN. ISAACI Cap. 36.

ca loi

orefit

0 0011-

olatile

egatai

qui ti-

enturs

ire de-

nden-

orpori

tum 24

Usal-

in in-

,erit-

n no-

lubtile

maneprimo,

on po-

itualis

quant

tecit,

os do-

tunam inse ad

IC VOLL

Nun

TVNC, mi fili, etiam naturam sequere, quantum potes, vt ad optatum finem laulis fiat. itidem peruenire posiis, ita fiet vt te nullius laboris pæniteat, vt lapidem fixum denud volatilem reddas.

Item cum terra tuam aut corpus, aut fer- Lapidis fixi . mentum, aut quiduis aliud fixum, vis volatile efficere, fumes 3 partes volatilis vnam- diais fublimaque fixi, vna permiscebis, ad fublimationem pones igni mediocri, vt prius te docui, cum terram cum spiritu sublimatione subveheres: & quando spiritus aut partes vola- reliaz parti tiles plures sunt quam fixæ, partes volatiles attrahunt fecum furfum partes fixas, ac cum lis & ita fermetum partes fixe pure & munda funt, & volatiles etiam puræ & mundæ, cùmque vnius naturæ funt vt hæc 2, fimul permanere cupiunt; tantoque faciliùs volatile illud fixum ad se trahit, inque suam naturam conuertit. Vbiverd surfum sublimaris, quod tum tibi remanet, nec ascendit, ponderare poteris, ac tum facile ter tantum spiritus sumere, quam fixi remansit, ac pone rursum fublimadum vt priùs : idque itera donec omne fimul sublimaris : atque ita facito cum tua fixa materia aut lapide, fermentumque Corpus com eius cum ipio attrahe, ita vnius naturæ fi-

Natura imitas da, vt lapis vo-

na pars cum 3 fpiritus supra da, denec totus evadar volatilis, addendo femper polt fublimationem fixe 3 partes ipiritus volatitum cuam volatile fict.

ipiritu & anima vna furium unt : nam fi fermentum cum spiritu & cor- sublimare debent, vt vnins pore non fuissent omnino fimul sublimata; fant pature.

E 2

OPERVM MINERALIYM

ta & vnita 1000. fubrilio quam prius.

52

simul fublima- non effent vnius naturæ, etiamfi fimul fixata essent. Cumque hæc simul omnino subra, redduntur limata fuerint, nullo vnquam tempore feparari queunt, & inter ascendendum millies subtiliora redduntur quam prius fuerant.

Cap.37.

Altera lapidis fup.iadicti fixatio, vbi diuercolores.

Quando colores lefe oftendant, lapilque fixus fit. Anton 2 States

A MARY AMPRIC

VMQVE, mi fili, vnum cumalio furfum fublimasti, tum iterum omnes istas maapparebunt terias in vitro fixatorio pones fixandas, vt ante doctum est, ac tum rectificatio fiet. Tunc verò omnes colores sefe oftedent, qui cogitari in rerum natura poffint : quos sequetur cauda pavonis, ac tumincipient colores paulatim minui, ac pervenient tandem

interdum ad album colorem, tum gaudeas: Lapis enim tuus iam fixus eft. in anne fina mus Cap. 38. mig maiss ditate

TVN c Icias, mi fili, multos præterea fu-Nisse qui hoc opus aggressi sunt, qui adhuc acutiores fuere primis, lapidemque suum perduxêre quò prius dictum eft, ac gaudebant, se vere lapidem habere existimates. ac ipfum proijciebant super Mercurium ac incerationis cu super louem, sed nihil proficiebant : Lapis enim corum neque foluere neque ingredi volebat, ac artem contemnebant, dicentes esse impossibilem : sed si verba Veterum intellexissent, vbi dicunt : Humecta mundum infimum rore Maiali, donec ferat albos, lutheos ac rubros flores. Dicunt itidem: Nutri

Impedimenta semedio

> parte nili donec 12 Ve

rc-

ngéhi Perfui

diti, a

alque

Ha VI folo

cont

TUS 2

que

n) ci

tum c

(pirita

torio,

cam

rum

Vola

3 pa

les 2

lega

bunt

amq

tuenn

intaten

docor

Ci

lfixa.

fab-

ore le.

milli.

crant.

unfuna

as ma-

das, ve het.

nt, qui

tos fe-

nt co-

Indem

adeas:

rea fu-

oui 2d-

one fu-

cgau-

mites,

umac

Latis

ingred

icente

rum III-

undun

bos, lu-

n:Num

R

rege suo ipsius lacte, donec adoleverit. Item: Perfundatur terra clara ac munda aqua Paradifi, atque ea aqua rur sum ascendet in cœlu, atque iterum descendet ac terram irrorabit, ita vt fertilis fit futura, ac variorum colorum flosculos proferat, quorú odore rex gloriæ confortabitur, ita vt à morte sit resurrecturus ac revicturus vna cum vxore, manfurulque rex in æternum.

Ita, mi fili, cum lapis tuus fixus eft, ex ig- Inceratio lapini eximes, ac ponderabis qu'am grauis sit, tum capies pro 3 partibus tui lapidis vnam Sumende 3. spiritus, ac simul mistas pones in vitro fixa- fixi & vna pars torio, atque vna illa pars spiritus fixabitur spiritus eius vocum lapide, ac facile id fiet. Meministi co- latilis & simul rum quæ ante te docui : Cum fixum quid fixiofiem idem volatile vis efficere, sumes pro vna parte fixa dum è conuer-3 partes tui spiritus, atque ita partes volati- so semper cum, les attrahunt fixas : & è contrario, vt volati-1 & vna volatili: le quid fixum efficias 3 partes fixæ, retine- idý; toties dobunt apud se vnam volatilem, & fixabunt: nec lapis in lacumque iam vnius complexionis, ac natural candenti fluar, fuerint, & ad extremam puritatem & fubtilitatem perductæ, statim sese invicem in fudo complectuntur.

- Cum iam hanc partem fixasti illi alteram partem addes, semper 3 fixas pro vna volatili sumens. Idque randiu & toties iterabis, donce lapis tuus fluat super candente lamina Veneris, eamque penetrat, vt oleum corium

dis fixi.

\$3)

3. partibus fixis camq; ungat.

OPERVM MINERALIVM 54 rium ficcum penetrat. Tum exulta: lapidem enim Philosophorum verè confecisti.

ginte

um

S

enti

1300

im

dur

aria alber

louen habe

faam

lior

Qu

ada

hp

RR

10 20 abus

C

Del

im

Super

effice

quin

appil

Cap. 39.

Ex hoc integro procellu confiderari potelt teriæ præparadæ pro lapide perficiendo.

NTVNC, mi fili, ipsemet animaduertere potes, quantum materiæ initio sit poquantitas ma. nendum, ad omne opus vniuerfum perficiendum, vide quantum spiritus desideretur: nam primum magna pars cum terra fixanda est: tumque spiritus qui apud terram fixati funt, vna cum spiritu attrahendi funt, femper 3 partes spiritus pro vna parte fixa sumendo, ac deinde fermentum cum materia vniuerla, cum fixa fimul fixata funt. Hæc etiam iterum omnia subtilia effici debent. ac semper 3 partes spiritus pro vna fixa sumendæ funt, donec omne tuum fixum volatile sit effectum, atque ita deinceps. Vbi verò iam omne volatile crit, tum omne illud fixatur, cumque omne fixum fuerit, cum spiritu incerandum est toties & multis vicibus, donec lapis tuus fluat vt cera aut butyrum, ac omnia illa opera spiritu fieri debent.

Et quamuis dixi de 4 15 materiæ, forte vel 7 aut 8 15 opus ellet, antequam opus ad finem perduceretur:ac fi in opere essemus spiritulque deeffent, tum opus effet intermitrendum, donce materia recens posita ac pasata effet, vt prius, idque longum effet: THUR I quare

M. IOANN. ISAACI 55 quare tantum materiæ initio sume, quantum sufficere tibi possit.

Didem

lenters

licpo.

cinci-

retur

Isanda.

t, fem.

ura fu-

ateria

Hzc

ebent,

Exa fur

n vola-

Vbive.

neillud

t, cum

S VICI-

buty-

ni de.

onèrel

s ad fi-

ous fpi-

termit.

a ac pa

quin

Cap. 40.

CCIEs item, mi fili, materiam tuam non Lapis non eft Delle nimis fusibilem efficiendam: facies lis reddendus enim proiectionem tuam super Iouem: nam vt super Ioue boc est corpus Lunæ proximum, omniumq; imperfectorum corpus purifimum, crudum est ac prauè coctum in fodina, quare n fixati ftridet, cum in eo mordetur, estque plenum albedinis. Quocinca proiectionem fac in Iouem, nam in co medicina hæc nihil aliud habet quod agat, quam vt percoquat, ac ad fuam naturam perducat; tum est multo melior & albior qua Luna ex fodinis veniens. Quare semper fac proiectioné super Iouem ad album, & ad rubru fuper Venerem: nam fi proiectionem ad album faceres fuper Venerem, id multa medicina costarer, ac multo amplius quam super Iouem, est enim is albus ex sele.

Cap. 41.

CIES adhæc, mi fili, tibi præparandum si super Venes Desse lapidem pro metallo super quod ip- rem proijci sum vis proijcere. Medicinam onim quam fusibilis lapis fuper Venerem vis iacere no tam fusibilem oportet vt fit, efficere debes, quam fi in Saturnu aut Mer- Saturnum, aut curiu velles jacere aut Ionem. Potes medi- Mercuriu procina tuam tam fusibile facere qua vis, nam

E 4

debet minus qua qui fuper HCITHE.

quò

nimium fulibi projei pofiit.

OPERVM MINERALIVM

fichi

Dill TRE LI

Ven

dios

pio tak

CEI VII

dis

hun

2011

igni

med

mr

m

ciu bis

ODe

ITE

IR fi

CLE

UD

UIID)

000

quò

quáp

fixa-

56

quò plus spiritus cum ea fixaueris, eò fusibilior fit, ac facile tantu spiritus cum ea fixares, vt ad extremum limofum puluerem retineres, ita vt faciliùs solueretur quam butyrum in sole. Quare caue tibi, mi fili, ne eam tam liquidam facias. Nam fi velles proiectionem facere super Mercurium, faceres proiectionétuam fusibiliorem, quam cum eam vis facere super louem : materia enim liquescere deberet antequam tuus Mercurius incipiat ascendere: id verò super louem no est necesse. Et quicquid agas, vide vt corpus tuum mortuum primum viuifices, animamque ei indas, antequam Medicina super id iacias : alioqui medicina tua proiectionem nullam faceret, tametsi præstantissimaro medicinam haberes, quæ vnquam in orbe fuit.

Cap. 42.

Corpus viuififuper id proie-

Cres, mi fili zquè necellario mortuo corcandum neces. Oporivitam elle infundendam antequam sario antequain super id proiectio fieri possit, quam necessa-Stio fieri possit, rio fermentum in medicina ponendum est, idque pro secreto habe. Morienus ait: Noftrum orichalcum non eft vulgare orichalcum, nam viuit, animamque habet. and main cap. 43.

TEM præterea scies, mi fili, si proiectionem vis facere ad rubrum fuper Venerem, materiam semper igni pusillo sublimabis &

ful

eafix.

emte.

n bu-

ili, ne

aceres

n cùm

i chim

icrcu-

louem

1 001-

ani-

ā lu-

vietti-

antifi-

uam in

10 001-

quam

cella-

melt,

I. No.

richal.

tionem

11,112-

abis &

fille.

fixabis, quamuis tempus illud longum fit: nam cum igni pufillo laboratur, materia melius suam humiditatem retinet, & quia Venus est admodum ficca, medicina humidior esse debet, quam si eam in Saturnum proijceres, ac Venus ægre fluit propter siccitatem eius, Cum vero proiectionem vis facere in corpora que facile & cito liquescunt, vt in Iouem & Saturnum : materia tua lapidis igni veheméte sublimanda est, nam tum humiditas in sele consumitur : ac cum proiectionem tuam vis facere super Mercurium aut Lunam, sublima materiam tuam super igni mediocri : nam hæc duo durant cum medicina, donec omnis eorum humiditas in rubediné conuersa est, tum se ipsa ponunt in regulum, vt Sol aut Luna super testa faciunt. Ita, fili mi, Medicinam tuam parabis, provt metalla sunt super quæ proiectionem facere velis.

Cap. 44.

ITEM præterea fi proiectionem facere vis fuper Venerem & metallű impurum : fume 50 aut 60 fb Saturni aut Veneris, ealque calcinato, ac ab omni impuritate laua, ac tum in vnum corpus coagmenta : tum foluito iterúm, ac animam indito, & viuifica: quo facto, Medicinam fuper ea proijce, non quòd opus fit metalla impura purgare antequa proiectione fuper ea facias : Nam habet qui-

OPERVM MINERALIVM.

nitt

cont

paire

dasi

ina

Ta,

celi

foh

fisi

1702

loca

CI 0.

facti

dife

1 20

fup

fpir

fine

ton

hora

hin

8 ho

ad b

finas

for

DOG O

RS,DC

Beci

hab

111

quidem medicina tua virtutem transferendi metalla omnia impura in Solem & Luna, fed purgata calcinatione, ablutione, amittunt fuam impuritatem ac ficcitatem, & fenfim liquefcunt, repurgantur à fuo fulphure combustibili, ita vt medicina tua longiùs fefe extendat, quam fi metalla in fua impuritate effent. Exempli gratia : Tua medicina valet 1000 no purgata: & metallis iam purgatis faciè progredieter ad 10000 : ita labor benè compensatur.

T E M ad Venerem calcinandam vas ter-Ruomodo Ve-Ireum magnum quadratum fume, factum us calcinada. ex terra firma quæ nó finditur, in hunc mo-

(ap. 45.

58

dum, eritque operculum ei aptatum, quod probè quadret, ipfumq; occludat:tum ære rubro fumpto, in frusta quadrata id seca eius magnitudinis, vt in vase iacere possint: tum omnia illa frusta igni candere facias ac

rursum in vrina veteri extingue. Idque quater itera candefaciens & extinguens semper in recenti vrina veteri. Tùm laua in aqua munda, ac panno lineo exterge nitidè in Sole: tum Venus tua ad calcinandum parata est. Tum recipe arsenicum album bis terve sublimatum, tere super lapide cum acri vi-

M. IAONN. ISAACI. 59 ni aceto destillato, víque ad pultis crassioris confistentiam, vt si ea velis pingere, & hac pulte laminas tuas inunge, ac pone liccandas in Sole, aut in balneo ficco, tum iterum inunge, rurfum ficca, atque hoc tertid itera, ac vbique inunge, cùmque postrema vice ficcæ fuerint, sal commune accipe, seme folutum & congelatum, ac eo fundum vafis insterne, donec ad mensuram digiti emineat, ac super hoc stratum laminarum colloca : deinde rursus stratum salis, atque ita ex ordine perge, donec vas tuum plenum fuerit, tum fornaci impone, ac ignem tepidu subijce eo calore qualis est Solis in Martio : ac finas humiditate probe evaporare per 2 aut 3 dies continue : tum luta operculum super vas terreum luto firmo, ita vt nihil espirare possit: quo facto probe siccare sine, ne findatur : tum pone vas in fornace calcinatoria : ac primum igni pusillo addito per horas 12 ne vas candeat, tum ignem paulatim augebis per gradus : ita vt vas 6 aug 8 horas post omnino candeat : sic retine ad horas 12 in ea calida flamma, rum finas refrigescere: mox vas confringe, ac sal omne calido igni soluendo deme: ac si non omne calcinatum fuerit, facito vt prius, pone denud calcinandum, vt ante, ita ve nec inflammare nec vrina extinguere opus habeas: cumque omne calcinatum fuerit, salo

teren

Luna,

amir-&len-

phure ins fe-

npuridicina

n pur-

s ter-

ctum

-0/11 0

um a

è qua-

et:tem

n fru-

eius

leia-

izilla

125 20

equa-

emper

2002

in So-

Darata

TETVO.

CTI VI-

1

OPERVM MINERALIVM

sale probe abluto, calces illas in mortario ferreo contunde, ac cribro transmitte; quo facto iteru laua aqua dulci, donec aqua nitide defluat, tum ficca in patella super fornace, rursumque tunde in mortario ferreo, &cribro cribra. Post calces super lapide cum melle contere, permiscens parum aquæ donec tam exiguæ sint, vt pictor ijs pingere queat : tum aqua calida iterum laua, donec aqua munda defluat : tum denuò calces ficca, vt suprà in patella super fornace, ita Venus tua munda ac pura est: Tum sume Sal alcali, & Sal vitri vtrumq; tundendo in puluerem redactum, ac misce inter predictas calces: tum habe facculum lineum in hunc

60

modum factú, eum prædicta materia imple qua fortiffime potes ligno impacta, ac probe obturatum, eius extremum forOUNC

cibulu

indell

ad 10

te ti

tuan

ner

me

bru

acel

dimi

Arato

Sal

fumm

medi

re,al

inL

Ies (

non

quat

tim.

0770

mmn

comb

bus 2

dills pi

TUM C

num

quan

CC fla

quer-

titer religa, rum luta facculum luto cum pilis cofecto, quod non findatur, luta circumquaque, fine ficcari, iterum luta, & rurfum fine fiecari, idque itera, donec ad 3 digitos emineat : atque vbi materia probe ficca fuerit, foramen in altera parte ad latus terebra, ac in furno venti pone, vt extremitas perforata pede dimidio inferius iaceat qua altera : fub foramineverò magnum crucibulu loca, &ignem strue sub sacco lutato carbonibus

ortario ; quo

ua ni-

terreo,

ecum

uzdo-

ingere

donec

ces fic.

ta Ve-

ne Sal

pul-

lictas

nunc

n prz-

lequi

no im-

btura-

m for.

m pi-

cum-

rfum

igitos

cafu-

rebra,

perfo-

ltera:

iloca,

nibus

Citto .

quercinis, ac liquefacias, ita vt omne in cru cıbulum defluat, tum fine refrigefcere : deinde iterum liquefacito, tum paratum eft:& ad 10 tb. illius Veneris adde Lunæ cupellatæ tb. 1, folue fimul, ac viuum eft ad albam tuam medicinam fuperijciédum. Siq; Venerem ad rubram medicinam parare vis, fume loco arfenici albi, bonum arfenicum rubrum aut croceum bis terve fublimatum, ac eo laminas tuas inunge, ac facito vt fuprà dimidio vitriolo & dimidio fale, ftrato fuper ftrato, atque ita deinceps vt fuprà.

Scies autem, mi fili, hanc calcinationem fummopere non cse necessariam, adeò quasi medicina ad album aut ad rubrum inVencre, alioqui virtuté non effet habitura ad eam in Lunam aut Solem reducendam. Nam vires quidem habet etiamsi ad eum modum non calcinetur, verùm non tàm alte tingit, quàm cum Venus ita præparata est, ita vt tum medicina tua facile decies millies altiorem proiectionem faciat, quàm fi in Venerem non præparatam proijceres, cui fulphur combustibile etiamnum inest, cum pluribus alijs facibus : estq; etiam multo iocundius proiectionem facere in metallum purum quàm in impurum : nam super impurum debet medicina ipsum prius purgare, quam transmutatione possit facere, ac proijce flaccam ex metallo, ac flaccam illam flu-

61

62 OFERVM MINERALIVM ere super metallum facito: ac eam interdum baculo eximes & ex crucibulo eijcies, idq persequeris donec nulla amplius flacce neque fordes vllæ super metallum fluant.

Nunc sciendum est, quod semper flaccæ cum eas detrahis ex crucibulo aliquid probi metalli secum sumut, quod illis forte adhæret, idg; inutile eft, omnibus verò flaccis omnino demptis, medicina perfecta sua vim exerit, transmutatione faciendo: ac metallum fluet nitidum ac clarum vt gernma absque flaccis, & statuet se denique in regulu, atq; ita proiectio facta est. Tum sinas refrigescere & extinguas : hic labor no est ne* cellarius cu Venus ante parata & purificata eft.

Ad lapidem ad rubrum ex solo Sole conficiendum.

sy the state Cap. 46. I think the

NTVNc docere volo lapidem ad rubrum, L Vestq; maius secretum, plusq; temporis ac laboris exigit : subtilior etiam effe deber quam lapis ad album: Ruber melius ac diutiùs rectificandus: corpus enim firmű ac cópactum haber arque fixius. Quare longiore tempore opus est antequam partes eius à se invicem separari possint, ad ipsum aperiendum, & ad subtiles spiritus ex coextrahendos, aut saltem partem subtiliorem.

Itaque

TA

120

bis,

bian

lam.

calci

tem iliif

quan 100.1

dum noal

am e Tum

Tes f

dun

Imn

treo.

noo j

DCVI tlemb

Mace frent,

Avel

adzd

VIETOS

Calo

tali]

-215

Cap. 47.

TAQVE, mi fili, rubrum lapidem accipies, Lapis nuber Lac in rubra eius aqua solues, ac præcipita- quomodo pabis, ac eius aquam rubram ablues aqua nubium, & ficcabis ad Solem aut ignem pufillum. Tum pones in fornace reuerberatoria calcinandum per 12 aut 16 dies:cauebis autem ne lapidem fluere facias. Quare modica illi flammam da: tum exime ac iterum in aquam solue: quo facto, in putrefactione ponito. i. in balneo calido, atq; in eo per octiduum relinquito: tum aquam illam rurlum in balneo tepido destilla. Quibus factis, Solem exime, ac huiufmodi vitro immitte.

Tum magnum receptaculum in 2 partes secabis per medium, in hunc modum, atque huic hoc paruum vitrum immttito chytrapodi aut tripodi vitreo impositum; ac receptaculum denuò firmiter luto adglutina: ac pone hocvitrum in arena aut cineribus, & alembico superimposito, ac receptaculo lutato, vbi lutum ficcum fuerit, fornaci impone in arena illa vel cincribus ta alte vt cineres ad 3 digitos emineat super paruu vitrum, quod cũ Sole in receptaculo eft, eftq; fabrefactum figura tali. His ita se habentib. igne sub

randus.

63

for-

Inda

terdani

s, ida

-30 202

nt. er flac-

aliquid lisforte

ròflac.

dalua

ac me-

genama

regu.

1as reeft ne+

niticata

sale

bruffi,

nports edeber

ac dill.

1 20.00-

ongiore

ius à le

perien-

trahen-

OPERVM MINERALIVM

Efetci

tus ette

aqua I

rando

trahi

CONT

pone

cetu

nein

in a

brum

fande

20:001

elt, ti

alba

rum

dum

10 00

219;1

12:11

lepara

TOTOT

tame

TE

Iteu

Dec o

fornace ftrue primùm pufillum & paulatim maiorem, donec magnum receptaculum incandeat: atque hoc pacto ad igné relinquas per dies 5, ac tum finas vt fponte refrigefcat: mox vbi refrixerit, exime, ac vitrum, cui Sol ineft, in vale luteo pone huiufmodi quod ignem ferat, modò vitrum adhuc integrum fuerit. Nam vitra fæpè findustur cùm materia ficca fit: quare in magnis ponuntur receptaculis vt Sol in ea decidat, nec perdatur: verum fi integrum adhuc fuerit in eo vafe

64

luteo ponito in hunc modum facto, cui hoc paruum vitrum impones : ac probè lutabis ac alio vitro quod illi quadret obturabis : fin exiguum vitrum

fiffum fuerit, folem in aliud quod ignem ferte poffit immittito, ac tum in illo vafe luteo pone, atque operi : lutabis huto quod ignem ferre poffit, quo probè ficcato, in fornace cal cinatoria colloca, ac primò ignem pufillum ftrue, quem paulatim augebis, donec vas luteum candeat, ac finas in eo candore ad dies noctelque 12: quo refrigerato Solem tuum rubrum inftar fanguinis reperies, neque adeò cádefacies vt Sol tuus liquefcat, fed cádore modico fines candere. Tenebis pro magno fecreto: cùm Sol eft extra naturam propriam ipfum rubere in morem fanguinis, vel fanguinis draconis : ac fi Sol adhuc integer effet

M. IOANN. ISAACI. 60 effet cum confringeres nondum incorporatus effet: tum iterum soluendus effet in eius aqua rubra, ac faciendum vt supra, id iterando donec rubeat: tumque eius color subtrahi poteft in aceto destillato soluendo in hunc modum. Recipe Solen incorporatu, contere super lapide cum acri vini aceto, ac pone in magno receptaculo, superfunde acetum, donec duæ partes impleantur, ac pone in balneo, ac calefacito vt oportet, atque in eo calido balneo fine, donec acetum rubrum fiat vt sanguis: tum desuper acetu effunde in aliud vitrum mundum, atque alio aceto superfuso stare fine, &c. Hoc fac toties donec acetu non amplius coloretur, ac fatis eft, tum acetum è terra solis destilla, calxque alba tibi remanchit in fudo instar niuis: ye= rum etiamnu eius aqua ficca restat, ea nondum educta eft, sed solus color:nihilominus in colore terra est, atq; eius terræ ficcæ pars, atq; ignis eius cum colore permistus. i. partes eius subtiles & crasse infra permansere. Itaque materia Solis à se inuicem non potest separari: sed subrilia à crassis separari possunt: verum materiæ natura est in vtrifq; partibus tam craffis quàm fubtilibus.

liatim

umin-

inquas' gelcar;

cui Sol

uodi.

regrum

mate-

tur re-

Idatur:

co vale

nodum

mum

bis ac

tetob-

vinum

emfer-

le luteo

Ignem

nace cal

fillum

vas III-

addics

atuum

equea-

ledca

oro ma-

am pro-

inis, ve

integet ellet

Cap. 48.

TTEM tum album illum puluerem exime ac Quid prædicto reuerberandu pone in igni temperato, do- gendum; nee omnino intumeat instar spongiæ, tum

pulnere fit 2-

OPERVM MINERALIVM.

tolore

aut ge

pidett

ter all

VETU

vito

cine

igne

1125

liber

quer

ad per colore

políu

Soplus

ang: magi

lin

in op

ns,ú

in or albi

qua

mile

tauti

65

fine vt refrigescat, exime ac soluendum pone in aceto destillato, & pone in balneo, ac facile soluetur : tum desuper effunde : nam in fundo aliquas fæces reperies quæ inciderut cum reuerberaretur, ac si forte quid Solis ineflet pone iterum reverberandu etiamnum 2 dies, atque iterum soluendum pone, tum facile videre poteris num quid soluatur nec ne, confunde simul omne quod solutu elt, atque acetum alembico destilla ac materia albisfima & limpidisfima tibi in fundo remanebit, & partes illæ crassæ iam subtiles funt effecta, serua in vale vitreo ad vsum. Tum omne acetum coloratu funie quod ex crassis partibus eduxisti, acetum destilla, ac remanebit tibi in fundo purvis ruber, vt fanguis draconis, eum pulueré pone fublimandum per se, nihil aliud addens, totus albus sublimabit, ac si qua faces remanér, poteris "illas posteà sublimare, verùm id non erit operæprætium. Itaque exime & abijce, atque iteru sublima donec nihil amplius remaneat tum satis est, sume, bene serua. Tum partes crassa appende sublimatas, tere super lapide, vt in lapide albo te docui, & cum omne fixum fuerit, tum iterum quarta partem appone ei quod sublimasti, ac'rursum fixanda pone : atq; hoc tandiu persequere, donec omne à te sublimatu fixaris: tum mediocrem calorem adhibe, donec peruenias ad album colo-

mpo-

0, 40

nam

ncide-

ud So.

tiam-

pone,

luatur

foluri

mate-

tundo

ibtiles

ım.

lod ex

lla, ac vilan-

iman.

albus

poteris

etito-

,atque

aneat

partes

r lapi-

omne

em ap-fixandá

onec O.

iocrem

album

60/00

colorem resplendente instar oculoru pisciu, aut gemmaru Orientalium, tum habes lapidem ad album. Tum verò ignem infigniter augebis, donec viridem colorem videas, verum non magis viridé quam croceu. Quo vifo ignem auge, donce peruenias ad colore cinericium, vt si esset color lateritius : tum ignem auge donec ad rubrú colorem pervenias. Tum lapis perfectus eft; ac inter quemlibet colore hic à nobis descriptu secundum quem ignis est augendus, colores varij sefe oftendent, ita vt miraberis: nam antequam ad perfectam rubedinem portuenias, omnes colores cernes qui in rerum natura cogitari poffunt, vt multis in locis docetur.

(ap. 49.

Ctes, mi fili, Solem etia refolui co modo, Oquo doctum est in opere lapidis albi, fed plus temporis exigit, szpiusq; deduci debet, atq; identidé aqua recens iteru iuperfundi, magis qua in opere albo. Atq; ita refoluitur etia Sol, vt hic docetur, nepe in hunc modu.

Item postqua tinctura ex Sole eduxeris, vt Prædicis que in opere oftensum est, ac lapidé albu perfece- pato viende. ris, tincturam onmem sublimare poteris, vt in opere doctum est, ac tum 3 partes lapidis albi ponere, partemq; huius tincturæ vnam, qua Philosophi sulphur rubru appellarut, ac miscere inter se, ac fixanda ponere : donec tantum pondus rubri sulphuris yna fixaris,

quana

68 OPERVM MINERALIVM quátum erat tui lapidis albi prius. Tum ignem infigniter augeas in modú fupra doctú donec ad perfectam rubedinem peruenias.

qmpo

mace

cim!

10 io

tti0

nim

faci

fun

DCI

&f

TUI

mis a

funt

TITA!

&it

fun

pol

pen

Qui

trog

gas.

T

127

In in

3d 2

am

Rettr

MCO

Ac noris, mi fili, hanc optimam elle operadi ratione quæ in orbe reperiatur, vt lapis albus conficiatur primum atq; ex Luna extrahatur; ac tùm sulphure rubro lapis albus inceretur, donec æquet pondus albi lapidis, quale erat antequa rubro sulphure incerari inciperet. Ac si lapis albus aut ruber aliquoties tam fusibiles nollent fieri, vt fuper Mercurium conijci possent : nam is lapis qui superMercurium coijcitur, fusibilis elle debet, vt butyru, alioqui Mercurius evolaret, antequa lapis solueretur. Albus verò tam fusibilis effici non potest, quicquid etiam agatur. Medicina autem quæ Mercurium in Solem aut Lunam transferet, liquescere ad modum butyri debet, albusq; tam fusibilis reddi nequit, ac ruber multo minus, longe enim, maiore calore opus haber, si alioqui rubedo proferri debeat.

Magnuth feerctum artis Chymicz. in verum Solem aut Luna transferat : videtur enim impossibile per rationes prædictas. Scies, mi fili, pro magno secreto in arte,

VÆRASverò iam, mi fili, quo pacto

(ap. 50.

medicină ad album aut rubrum qui initio in aceto aut aqua communi disfolutus fuit, qui

mig. doctú

enias.

e opetlapis

naci-

salbus

upidis,

ocerari

liquo-

r Mer.

ui lu-

lebet,

ante-

ulibi-

gatur.

Solem

nodum

ddine-

enum, abcdo

qui

qui post suam perfectionem semper soluitur in aceto aut aqua communi aut vino : nam cùm lapis albus aut ruber est perfectus facile 1000 subtilior est, quam erat ante perfectionem, cum in aceto solueretur. Quo enim res nobilior est, ac natura subtilior, ed facilius foluitur:nullæ enim partes craffæ in, sunt nec fæces, nec siccitas, quæ separanrur per solutionem in aceto. Nam partes crasse & fæces ac superfluæ partes sicce quæ nisi vnum funt, cæ funt quæ impediunt quominus ad folutionem perducatur. Ac lapis albus & ruber nihil horum in se habent : sed funt solubiles præ omnibus quæ in reru natura funt, in vtrilque .i. in feruenti ficcitate, & in humiditate frigida. Nam in ijs nullæ funt partes quæ liquefactionem impedire possint : ac in toto orbe non est natura tam perfecta quam noster lapis albus ac ruber. Quare nihil est in rerum natura quod in vtroque soluatur .i.in feruenti siccitate & frigida humiditate, vt noster lapis.

Cap. SI.

TAQVE, mi fili, hoc pro magno fecreto in arte habe, nosse lapidem nostrum in natura interiore, ac scito nullam medicinam nec ad album nec ad rubrú parari posse ad opus tam fusibilem, vt Mercurium super ignem retinere possit, quin subuolaret, antequam usfui, medicina liquescere posse.

1 3

Piz-

OPERVM MINERALIVM

dibile,

finik

milce

redda

acpa

pide

daft

VL ac

tura

rede

stq;

nide,

cupit

cong

tusi

lior

lapi

VIC

duci

as D

quz

dia

Sa

dibi

pide

nen

Proi

70

Præterea scito quando medicinam ad album aut rubrum pararis, ita vt proiectione facias in metalla dura, ac in mollia corpora, ac tum cuperes projectionem facere in Mercurium ad artem probandam : sume partem tuæ medicinæ ad album aut ad rubru quam parasti, cam solues in acri aceto destillato, ita rectificato, vt nihil prorsus post se relinquat: eam congela denuò, ac solue toties identidem in aceto recenti, vt fusibilis fiat inftar butyri : tum soluere desine, ac proijce in Mercurium, ac proiectionem lecundum artem facito; solueres toties & congelares, vr concresceret in oleum quod amplius congelare nollet. In omnibus enim vegetabilibus, aut animalibus non est tam solubilis spes quam in vino eft, ac aqua vitæ calida eft ac ficca, cum nullum phlegma amplius adeft. Proba: ponas enim fal, aut fal armoniacum, aut fal alcali, quæ cuncta fua natura foluutur : in aqua vitæ tametli iacerent víque ad diem novissimum non soluerentur, ac in destillatione partes crasse remanser cum fæcibus, aç omne quod ascendit per alembicum; quare acetum destillatu est pars media vini quæ nobis seruit in arte nostra: quéadmodum materia media nobis seruit quæ est in materia, ac nulla alia, atque scias hoc elle maximu in hac arte fecretu:partes enim mediæ aceti tantæ vittutis funt, yt fit incredibile

adale

ationé

ipora, Mer-

antem

quam illato,

relin.

otics 1.

fiat in-

Dijce in

1111 21-

res, ve

onge-

libus,

lis lipes a eftas

s adat.

iacum,

folaú.

quesd

ac 11

e cum

alem.

ats me-

uit quz

cias hoc

es enim

it incre-

dibile

dibile, magna fua fubtilitate. Nam admodu subtile & penetrabile efficiunt omne cui miscentur. Quare lapide millies subtiliorem reddunt, qua ante fuerat &penetrabiliorem, ac partes aceti subtiles permiscét se cum lapide: funt enim vnius naturæ, ac vtraq; munda sunt & subtilia, ac permiscentur inter se, vt aqua cum aqua:eftque medicina eius naturæ vt omne cum quo permiscetur fixum reddat, atque etiam naturæ fuæ in qua eft: atq; hoc pacto fixantur partes subtiles in lapide, ac efficiuntur in lapide vna natura, arq; lapide tam fusibilen efficiunt, quam artifex cupit; prout lapidem fæpe foluit in aceto ac congelat, atque prout multi vel pauci spiritus in aceto remanent, fit medicina fulibilior. Quare filium meum docui, quo pacto lapidem suum tam fusibilem possit efficere, vt eo Mercurium ad Solem aut Lunam perducere possit: estq; magnum secretum paucis notum: Lectionem hanc sedulo perlego: quæ virtus aceto insit, ac quid materia media aceti effici possit.

(ap. 51.

SCIET item, filius meus, Soli inclusam esse Stam mirabilé natura tincturæ, vt sit incredibile. Nam habe medicinam, aut rubrú lapidem ex Sole factú, qui magnam proiectionem faciat, exempli causa, ex vno in 1000, proijce super Lunam, ac omnis ea Luna F 4 cou-

OPERVM MINERALIVM 72 conuertetur in Solem, atque altiore ac pulchriorem habebit tincturam quam genuinus Solex fodinis veniens: vnde vna pars tantam tinctura dat quanta ex vno in 1000? tamen procerto ita se res habet. Scito Deum nullam perfectioré creaturam creasse quam Solem, cumq; Sol ad fuam altiffimam perfectionem perducitur, tum tam perfectus est, vt in mundo perfectior substantia non fit, ac pro magna perfectione quam habet, omne perfectum redditur cum quo miscetur in vnum corpus, ac idipfum etiam extreme perfectum ac consummatu efficitur. Cap. 53.

gus .

Solis

000

lapi

CIL

uti

RC

vel eft

fr:

Fals,

allai Sul

Pa la

for

10

PO BC

Ç2

IM

d

12

fa

Omne quod Deus creauit habere in se 4 elementa.

CCiet filius meus, omne quod Deus crea-Ovit habere in se 4 elementa, vt in libro vegetabili benè docetur, ac quamuis materia extrinsecus alba sit, è contrario eadé materia intus rubra est. Ac lapis ruber eam habet naturam, vt omne cui milcetur ad fuam naturam perducat. Quare lapis ruber albedinem Lunæ intus ponit ac rubedine foris, ac Luna reducit ad suam ipsius naturam. Quemadmodu quotidie videre est in omnibus terra nascentibus, vt malis, pyris, prunis, cerasis, floribus, ac pluribus alijs fructibus çu pendent in arboribus, ac matura funt, vide qua infignem rubrum colorem nanciscantur, ex splendore solis recta in ipsa splendentis. Intuere malum quam rubeat ad altera partem qua

ic pul-

genui-1a pars

10002

Deem

quam

m per-

thectus

12 11011

habet,

milce-

m cx-

citur.

S CIC2-

DIO Ve-

materia

matena

ibet na-

nam-

dinem

Luna

emad-

IS LETTA

ceralis,

u pen-

ide qua

ntur,ex

tis, In-

partem

qua

qua Sol in ipsum splenduir, ac quomodo Solis calor rubedinem pomi foras eduxit. Quoci ca, mi fili, ne mireris, Vnam partem. lapidis posse 1000 partes Lunæ ad suam naturam reducere. Atque etiam cum Sol est extra naturam suam perductus, ita vt sit exutus corpore, adeò ve amplius corpus fieri nequeat, tam ruber est quam sanguis ater, vel ve sanguis Dracomis vel hirci exiccatus, estque tam plenus coloris vt scribi non posfit: nam cum est solutus ac iterum coagulatus, pondus grani triticei facile 10 lota vini albi colore imbueret : tam abundans color Soli inest: Itaque ne mireris,

Ad Solem corpore exuendum.

Cap. 54.

CONTRACT, PORCH

TAM Solem in folia tenuia redige, quali co Quomodo sol inaurare velis : tum fame fulphuris viui corpore exuépartes 4, salis armoni ci vna, Mercurij sublimati etiam partem 1. Contere subtiliter super lapide cum oleo terebinthinæ, ita vt co pingi posit, ac ea pulte laminas inunge: pone in crucibulo stratum super stratu, donec crucibulum plenum sit, ac tum in igni è carbonibus, vehementer ardenti pone, ac fine optime incandere, eo téporis spatio quo decues aut duoc'ecies oratio dominica recitari posset, tum exime, vt frigescat line. Quo facto contunde subtiliter in mortario, conterd

OPERVM MINERALIVM. 74 tere super lapide cum melle cum fauo, ac aqua gummi. Tum laua in pateris vitreis aqua communi destillata, ac identidem cum aurum in fundo resedir, effunde desuper declinatione aut per philtrum. Hocque itera toties donec aqua munda & limpida defluat. Tum puluerem tuum exicca ad Solem aut lentum ignem, ac tum Solem in planis patelllis reverberandum pone, primo igni pufillo, post maiore, itatamen ne Sol liquescat : retine in eo calore 21 dies, ac in fornace camerata 44 dies, aut tandiu donec in morem spongiæ intumeat. Tum exime, ac in aceto destillato pone, & fi quid nolit resolui, pone cum priùs benè siccatum eft, reuerberadum, vt ante dictum, ad 6 aut 8 dies, tum solue vt priùs in aceto, ac si ne tum quidem omne folvi velit, pone iterum reuerberandum vt prius: idque itera toties, donec omnis tuus Sol in aceto folvitur: et fi quid remaneat non solutum in fundo aceti, tolle, nam ex interioribus eius fæcibus effe potest. Istud solvere ac congelare itera toties semper in aceto recenti, donec amplius congelare nolit, ac concrescat in oleum rubrum, instar atri sanguinis, tum satis est; diligenter serva in vase vitreo firmo. Sume laminam Lunæ puræ, candefacito ac extina gue in eo oleo, ac fit putus Sol. Inde crucibulo Mercurium amalgamatum cum deci-

ma pa Icend

num

at,vi

fere

lun

2lg

du

111

lin

tum

YCIN

fill

hui

Lu

Pelin

24

lim

que

pon

pri

ins

20

¢ų.

1112

1202-

CIS 24

acim

erde.

¢ itera

deflu+

Solem

o plan

primo

ne Sol

ac in

1 do-

1 CX1-

quid

21003

6 aut

ichna

terum

toties,

u: et la

aceti,

is effa

ton-

aplius

mn.

ilt; di-

mela-

extina

CTUCI-

decia

III

75

ma parte Solis, ac ita incendas vt incipiat afcendere, tum deftilla oleum fuper Mercurium amalgamatum, ac ignem adde vt fluat, vt Luna aut Sol fluunt fuper tefta, donec fe regulus statuat tam clarum quam Speculum; tum extingue, ac lætus exime, gratiafque DEO age.

Item fi F.M. vult hoc oleum rubrum reducere ad rubrum lapidem, fumat Mercurium ex Luna eductum viuum, eumque fublimet per vitriolum Romanum præparatum, & à terrestritate sua repurgatum, solvendo & congelando in aqua communi destillata, ita vt mundum & clarum refideat, huius sume 4 partes pro 1 parte Mercurij ex Luna educti, contere simul subtilisime super lapidé cũ aceto destillato : ac simul sublimanda colloca in vase vitreo, aut lapideo, alembico superimposito, ac receptaculo ad rostrum lutato : cninque omne sursum sublimatum fuerit, exime, ac iterum contere id quod sublimarum est, cum vitriolo recenti, pone denuò sublimandum vt prius:eamque sublimationé octies aut decies repete, semper recéti vitriolo: aut donec Mercurius totus croceus conspicitur: tum denus solum ac per se sublima, camq; sublimationem toties iterabis, dones nihil amplius remaneat: tum fatis eft fublimatum. Sume hunc Mercuriu, contere super lapide cum oleo tuo Solis,

OPERVM MINERALIVM 76 lis ad pultis admodum densæ cosistentiam: Quare tantum Mercurij ex Luna habe, vt oleum tuum in co imbibi poffit : debet fere tàm densum esse quàm pasta aut paulo denfius; tùm vasi vitreo inde ac tripodi impone, & vniformem ac continuum calorem da 40 dies ac noctes; atque interea temporis corpus crit in modum ceræ liquescens, ac præstans rubra medicina penetrans, ad omnia metalla ad verum Solem reducenda, atque ctiam altam proiectionem faciet. Et fi hanc rubram medicină in dura massa habere vis, fume crucibulu vitreum ex forti vitro Venetico conflatum, ac ei medicinam tuam inde, imponeigni, ac liquescervt cera, tum crucibulum illud ab igni remoue, atque fine va frigescat, in duram massam coibit ac concrefcet: aut inunge fusorium fæuo, aut calcem pone eiq; infunde, exime, ac cum proiectionem vis facere, aliquid abscinde, pulueriza, ac super metallum conijce quod vis transmutare. Nunc te, mi fili, secretum artis docui : quare gratias Deo Omnipotenti age, quòd ad eam cognitionem perueneris.

De Lapide ex vtroque lumine.

Cofectio lapidis Philosoph. Bibus,

Cap. 56. TEMnunc te docere volo conficere lapiex 2. bus lumi dem Philosophornex duobus luminibus,

VE

nPh

bort

fai

No

fer

Pe

m

il

PLIS

Ac

na de

IK Ci

fo

Int

Cet

011

R,

額 調

12

ien

ntiam:

abe, ve bet ferè

ò den-

apone,

1 da 40

IS COT-

e prz-

Omnia

, atque

6 hanc

IC VIS.

ene-

inde,

D CTU-

hnev

CCON-

ut cal-

m pro-

e, pal-

od vis

mar-

ntenti

meris

e lapi-

nibas,

17

vr Philosophi veteres atque eorum posteri cofecere suis manibus, fine obscuritate verborum, opificium eius ac vires, atque tranflationem ex sua natura in primam estentia. Nulla enim res ex sua propria natura transferri potelt, quam Natura in fua extrema operatione operata est, vt in istis duobus luminibus fecit. Quamuis enim hæc duo lumina in fodinis víque ad diem iudicij iacuillent, ex quibus prodiere, Natura nihil amplius in ijs operata fuisset. Natura enim in ijs extremam suam virtutem operata fuerat. Ac si hæc 2 coiunctim ex sua natura in meliorem aut peiorem volumus reducere; iterum nobis retrocedédum est, atque id quod natura operata est, retexédum, atque in eandem formam reducendum, in qua erat cum natura in eo operari inciperet, cumque ad eam formam perductum est, naturam arte fequi quantum possumus, debemus : atque Nature sequeinterdum natura ipía superanda est: videli- da, arque esta cet in separando & rectificando, solvendo & peranda est. coagulando, calcinatione & mundificatione, ac coniunctione, Inceratione, ac varia attenuatione, atque alijs operibus qua Natura efficere no potest. Natura enim ad huiusmodi opera non mouetur. Quare metalla in formam aliam ac meliorem quam natura fecit, aut potest, transferimus. Præterea tenebis quo pacto Lunæ sulphur combustibila

interdum fu-

4

In Loss sime

migredo, & sulphur commendum.

78 OPERVM MINERALIVM bile adimes. Luna enim corpus imperfectio eft, frigidum, humidum, & crasfum, ac in fe multum humiditatis cum nigredine habet: estque admodum terrea & crassa, ac mulie-Lunz inprimis bris ob frigiditatem suam. Atque ob id Luna difficilius quam Sol ascendit. Itaque inbutibile adi- primis nigredinem ac fulphur combuftibile debes adimere, alioqui errabis.

fumpt

BCIR à

infu

Vere

qual

di.

115

ftil

COL

bili

nig:

tim,

latar

mo

der

gra

20

İR

Rel

de l

Citz.

in S

de i

dat

Aza

1012

tella

es p

Cap. 57:

Quomodo Lune nigredo, fulphur combuffibile nec no humiditas Superflua adimi pollet.

Calcinandum per horas 12 igni lento, vt Luna non liquescat

CVMES itaque Lunæ quantum voles, ac O super testam purgabis ac reflabis, atque tudes in tenues laminas instar calculorum. Tum sume arsenicum sublimatum, materiam mediam extremè præparatam, sicuti in opere eius doctum est: tum contere minutim super lapide cum aceto destillato, in pultem : ea laminas tuas Lunæ illine, ac ficca in Sole aut ad ignem, aut in stupha tua sicca; tum in crucibulo alterum super altero colloca, donce crucibulu impleatur. Tum crucibulum solide luto obtura, arq; in fornace salcinandum pone igni lento, vt Luna nonstiquescat 12 horas continue, tum finas frigefieri. Tum in mortario ferreo contunde, aut abrade id quod calcinatum est : ac si nondum omnino calcinatum fuerit, iterum vt prius calcinandum pone, donecLuna tua Inna calcina. calcinata fuerit. Tum super lapidem cum es conterenda. aqua communi destillata contere. Tum lumptis

rfecta

cinfe

naber;

nulie-

dLu-

ue in-

Itibilo

les, al

atque

rum,

ateri-

ni inu

iminu-

in pal-ac licca

nalic.

altero

Tum

1 fot-

Luna

a finas

ontun-

t: ac li

iterum

In2 ION

n cuni

Ton

umpus

fumptis pateris vitreis omnem el nigredi- Nigredo able nem ablue aqua communi destillata, donec enda. in fundo paterarum vitrearum album pulverem retineas, atq; aqua tam pura defluat quaminfusa est : tum satis est. Atque opus infundendi atque effundendi est huiusmodi. Cum Luna contrita est, in 2 aut 3 pate- Quomade ras vitreas immitte, ac super id aquam de- fundendum de stillatam funde, & moue, ac cam Lunam contritam probè cum aqua permisce:ac nobilislimum & grauislimu eius subsidet: tum nigredinem atque immunditiem superne effunde in magnum vas terreum plumbatum; ac tum denuò aquam mundam destillatam super pulverem Lunæ tuæ funde, ac moue, & permilce iterum cum aqua, ac fine denuò subsidere : ac tum iterum aquam nigram & immunda superne diffunde, atque adde priori in testa terrea. Idque opificium itera tandiu donec nullam amplius nigredinem aut immunditiem puluis Lunæ tuæ de se mittat : Sed ipsa in fundo paterævitreærefideat, in morem niuis candida. Tum in Sole aut igni pufillo ficcabis, ac in pyxide vitrea seruabis, donec ego te vlterius docebo. Tum aquam illam omnem quæ testæ terreæ inest qua à Luna tua abluisti, eva- Omnis aqua à pora. Tum sume fæces in ea remanetes, ac in evaporande testa cu plubo colloca:cumq; fluit, pone fæces paulatin super testa dones faces omnes

Luna abluca

Alius modus purgandi Luann.

OPERVM MINERALIVM 80 in plumbo super testam omnino imbibitæ fuerint: tum fluat in tefta, ac Lui - tua in regulum remanebit. In facibus enim de Luna tua inerat, quam aqua proluifti. Ita ni il Lunæ tuæ in proluendo amittis præter eius fordes. Scies item te Lunain tuam tenuiffimè limare posse, ac sumere in marcam limaturæ Lunæ tuæ vnciam arfenici præparati medio spiritu eius mundato, atque inter 2 crucibulos cocludes, vbi cum arfenico probe milcueris : ac per horas 12 aut 16 continue calcinadam pone. Quibus exactis exime, contere super lapide: 1, atque modis omnibus, vt prius doctum est, ablue. Item tum pulverem ac Lunam tuam quam lavafti, sume, ac pone sublimanda in olla vitrea, ad spiritum arsenici inde sublimandum. Atque ollam cui Luna tua inest, modice calefacies, ita vt Luna non liquescat; candefacito vt tantummodo rubeat, vt vix videri posit vtrum candeat, nec ne. Atque ita retine ad horas 24 aut 32, tum fine frigefieri. Tum puluerem Lunæ tuæ exime, ac pone calcinandum in fornace in qua spiritus calcinatur ad dies 12. Ac talem calorem adhibe, vt non candeat, sed ferè candeat. Et 12 illis diebus exactis, finas modice cadere colore puniceo, vt non liquescat. Atque ita etiamnu habe ad ignem ad dies tres, in co= dem calore. Tum finito vt frigeleat. Ac Lu-112

推問

110

duot

101

reli

Na

IUI

CU

00

BU

tra

ton

di

bail

nur

àI

eft

Id Id

pro

Prin

bui

tur.

21

nia

fac

0n

ad

M. IOANN. ISAACI. natua ab ægritudinibus fuis liberata eft. Lu- Luna 2 mos na enim, sicuti reliqua metalla imperfecta bis obnoxia. duobus morbis est obnoxia : sed duo morbi non ita interiora Lunæ penetrant, vti morbi reliquorum 4 metallorum imperfectorum. Nam reliquorum metallorum imperfectorum profundifima, & interiora radicis occupauere : Sed 2 morbi Luna, vt sulphur Prior morbus combustibile, quod Lunæ adimit quomi- Lunæ, fulphut combustile. nus in camento stare possit, nec antimoniu transire, nec colores retineat: ac fulphur immundum, nigrum, incombustibile foris tatummodo Lunæ adhæret, nec interiora radicis eius penetrat. Hoc pacto fulphur combustibile tolli potest, vti hic doctum est, verùm à reliquis 4 metallis non ta facile quàna à Luna. Alter morbus quo Luna detinetur, est frigiditas, atque intemperata humiditas, quæ itidem Lunæ foris tantummodo adhæret, non penetrat interiora radicis Lunæ. Ac proinde 2 isti morbi facile à Luna repelli possunt, quod de reliquis fieri non potest. Primus morbus Lunæ videlicet fulphur cóbustibile calcinatione arsenici à Luna tollitur, atque ablutione, vt suprà. Scies, item arsenicum in sua crassitudine existens omnia corpora adurere & consumere, vt etiam faciunt auripigmentum & sulphur, quæ omnia 3 eiusdem naturæ sunt, vt corpora adurant & calcinent, ac destruat, cu quibus eno be, ve in odre de Sole docta en , ad per-

bibig

linne-de Lú-anil-il

er eius

muiffi-

n lima-

zparati

inter 2

co pro-

conti-

lis exi-

dis 0-

Item

1 212-

VHICA

dum. lice ca-

indefa-

viden

tatti-

ehen.

pone

IS CI-

adhi-

Et I

ere co-

que in

, in co: AcLo

p\$

Alter Lunz morbus fuperflua frigiditas, & humiditas.

82

Sol præparatus, vt iupra doctum, mi-

I TEM Solem in subtilem pulverem præparabis, vt in opere de Sole doctú est, ad eurs

ritibus crudis, atque partibus non fixis, & inde spiritum medium sumis : ac eo spiritu sulphur omne cobustibile abigis ex metallis, cum ea sæpè illo calcinas, lavas, teris, mundas & liquefacis, ac denuò eo calcinas: atq; id iterans tam fæpe & toties donec à suo fulphure cobustibili liberentur. Luna verò non nisi semel id fieri debet, quia foris tantum Lunæ adhæret. Ita arfenicum aut auripigmentum fimile est Theriaca: nam inateria vnde confecta est homines veneficari ac enecari pollunt:eft enim venenum: cumque venenum illud in Theriaca præparatú eft, omne aliud venenum ab hominibus veneficatis repellit: idem arsenicu & auripigmentum etiam faciút, &c. Alter Lunæ morbus est superflua frigiditas & humiditas, quæ Lunæ foris itidem adhærent, atq; à Luna tollutur calcinado in fornace in qua spiritus calcinatur. Atq; hoc pacto Luna ad teperatura reducitur ad lapide ex ea extrahendum: verum etiamnú ex partibus craffis & fixis costat, ac muliebris est. Idcirco Morienus ait: Nisi corpus imperfectum mundes, operam in nostra arte, & magisterio ludis. Cap. 58.

OPERVM MINERALIVM

permiscentur. Cùmque arsenicum & auripigmentum liberata atque mundata sunt à

fua immundicie, & terrestritate, atque à spi-

demin

przpa

terie

done

adi

info

plas

giz

pon

mn

100

cong

220

illad

in er

hun

fri

list

gias

IT I

Soli

tun

Lu

qui Lui

to f

auri-

unt à àspi-xis,&

pintu netal-

teris,

cinas; càluo

2 Vero

s tan-

[2UII-

ma-

hcari

cumpatatu

DUS We-

uripig-

2 mor-

idiras, à Lu-

laspi-

rahen-

affis &

Morie.

ndes, 6-

idis.

perpa-

den modum. Tum fume Solis & Lunæ ita scendus ann præparatæ pondus ana, contere ac probe inter se misce cum aqua communi destillata, donec ijs pingi possir. Tum in Sole sicca, aut ad ignem pusillum. Et pone reverberanda in fornace reverberatoria in exiguis patellis planis, donec intumescant in morem spongiæ. Tum fine frigefieri; exime, ac folvenda pone in aceto destillato, in balneo, modis omnibus, vt in opere de Sole doctum eft:tum acetum destillatum destilla, donec materia congelata fuerit, ac tum denuò solve. Istud Quamdiu fole solvere ac congelare tadiu itera, donec nul- uendum ac læ amplius fæces remaneant. Tum verbum illud Dantini Philosophi perficitur: Quod in eo inclusum est, reclude; guod siccum est, humeeta; quod humidum est, exicca: tums frigiditatem Luna quare, ac caliditatem Solis reperies: ac caliditatem Solis quare, ac frigiditatem Lune reperies.

Cap. 59:

TTEM nunc materia ad lapidem extralien- Materia en Idum parata est. Scies itaque materiam qua lapis fit e-Solis fere omnem fimul ascensuram, ac rap- liciendus, pro suram secum surfum omnes partes subtiles Lunæ: ac Lunæ nihil aut parum ascendit, quam partes eius subtiles. Maxima pars Lunæ est rudis, frigida, ac muliebris, ac in fundo remaner. Verum Sol folus in luis G 2

rata ctt.

congeladume

Luna prædi-

Materia ista sublimanda.

OPERVM MINERALIVM. 54 suis partibus subtilis ac virilis est:ac Sole reserato, omne fimul ascendit ob magnam subtilitatem eius : sicut Luna infrà in fundo remanet, nec vult ascendere ob craffitiem. Ita cotrarium istis duobus corporibus inest, vnius corruptio, alterius nutritio est. Quare vtraque simul in opere necessaria; vt probè nosti. Adhæc materiam istam sublimandam , pone, modis omnibus vt in opere albo & rubro doctum est. Ac tibi ab acre cauere debes, cum vala tua aperis, cumq; spiritum eximis, aër enim te necaret. Quare vafa tua vt probe frigescant sinito, antequam effringas. Ac si forte accideret, vt spiritus tuum lutum penetrarent in sublimatione, aut alembicum finderetur aut rimas ageret, aut olla vitrea, caue tibi ab eo aëre, ilico enim te necaret. Nam aer eius invisibiliter ascendit ob magnam subtilitatem eius, ac quò subtiliorem reddis, eò ferventior ac venenofior fit. Deus enim nec ferventiorem nec subtiliorem spiritum codidit inter omnes res minerales, quam spiritum Solis, nec subtiliorem nec fugaciorem spiritum Sole. Si Sol in suis partibus apertus esset, vt Luna est, aut alia metalla, aut 4 elementa quæ in Sole sunt inter se essent contraria, Sol facilius ab igni ascenderet, quam vllus spiritus mineralis. Sed elementa adeò æqualiter in Sole temperata sunt, ac tam munda ac pura.vc nec

DEC 121

DROUT

peim

quan

perm

Nar

cum

01

fec

eft.

qui deba

feret,

lioqu

deret

Veri

lap

viu

IUI

RIS

lapi

1200

ER:

COM

CILLI

20

Qu

Bin

net,

M. IOANN. ISAACI

le tes

gnam

Tindo

ticm,

incft,

Quare

probè

Indam

bo &

rauere

litum

12 102

frin-

muu

21112-

et, aut

nim te

cendit

fubri.

notior

lubti-

s mi-

otilio-

Si Sol

ina eft; in Sole

lius 20

mine-

in So-

DUT2, VC

nec iam, nec vllo vnquam tempore separari poffint. Quare cùm Sol referatus eft, omne fimul furtum fubvolat, ita vt nihil quicquam relinquat, nisi forte quid aliud ei esser permixtum aliarum rerum metallicarum. Nam cum Sole facile aliud corpus metallicum, aut aliqua res metallica colliquatur. Omne enim ex mineris veniens, libenter fefe cum Sole coniungit, cumq; illo amicum eft. Nam Sol Rex & Dominus eft . Quare qui ex solo Sole opus vult conficere, cauere debet, ne Solem vsque adeo aperiat aut referet, vt ficut fermentum præparatus fit, alioqui vnum cum altero omne simul ascederet. Quod si accideret fermentum ei pulveris crudi, folis, ponendum effer, si alioqui lapidem perficeres : verum id non foretex vsu tuo, fermentum crudum ponere. Verum si ita tibi contingeret, vt Sol tuus omnis fimul ascenderet, magis ex vsu tuo effet lapidem album ex Luna perficere ad album, atque adeò non fusibilem efficere, ac incerare tum ipfum cum spiritu Solis:ita duplex commodum ac lucrum tibi effet. Lapidem enim album ad virtutem Solis perducebas, ac spiritum tuum cum anima in virtutem propriam; qua de re in alio opere docebitur. Quæras itaque: existimaueram Solemomnino fixum fuille. Nam super quartale manet absque diminutione, atque etiam in ca-Gz mennec

corrumpi popat.

1

86

non cremaretur: ac fi Sol sub terra víq; ad finem mundi iaceret, minime corruperetur, Nulla re sol aut putrefierer. Nullis rebus quæ in orbe funt, Sol corrumpi potest. Sol enim simplex est, arque omnes partes eius, arq; elementa fibi invicem contraria non sunt : atq; oleum cius ac sal ita cu 4 elementis coiuncta sunt: & Mercurius eius, ac sulphur cum oleo ac sale eius adeo firmiter in vnum permista funt cum 4 elementis commixtione tali, vt eiusdem naturæ sint : atque vtrobiq; pattes æquales sunt : ita vt Sol vna res tatum sit; ac vna res sola, quæ ex nullis alijs rebus amplius est, nullis rebus à se invicé se parari potest, Talis eft Sol, nam non nili yna res eft.

OPERVM MINERALIVM

mento, ac in antimonio & in igni. Quamvis enim Sol femper in igni iaceret : Sol in igni

d1520

Philo

Ian

app inf

tun ftri

fal

cós

igun

INC.

Iteri

20 fin

m

Yt. for

291 Rt2

nui

det

the

da

de

fac

lo

in

Cap. 60.

TTEM adversus odorem aut aerem lapidis L cum ipfum fublimas, duos oculos vitreos ante oculos alliga, ac latum corium ante os & nares, cui corio duplex panniculus laneus sit insertus, ac super eum pannum laneum lata spongia, atque eam ante os & nares alliga: in ca respirare poteris: atque tibi ab aëre cave, invisibiliter enim ascendit. Ac lapidem toties iterum atque iterum sublimabis, donec nullas amplius faces post se relinquat, sirque mundus, candidus instar nivis,ac clarus instar crystalli. Tum lapis műdus

Lapis totics fublimandus, donec nullas faces polt fe relinquat, ac inftar niuis fit candidus , ac clarus inftar eryltalli.

M. IOANN. ISAACI 87 dus ac purus est: ac Mercurium ac sulphur Philosophorum parasti in sua virtute& subtilitate. Omnes verò fæces timul serva quæ omnes fæces in sublimatione remasere. Na iteru reverbe- que in sublirandæ sunt. Idg; quod remanet quod fæces fere feruandæ. appellavimus, corpus Lunæ eft, quod etianu Iterum reverin fæcibus sepultu iacet: nodum enim multum Lunæ ascendir, corpus & fermentu no-Ari lapidis. Ita corpus è facibus cu aceto de- Corpus solnestillato solve, quicquid ex co solvi velit. Tu dum cu acero. cogela, tum pone reverberandu ad horas 24 & reverberanigne leni, vt verè colore rubicundo candeat, dum. nec ampliùs : fine frigefieri. Tu exime, atq; Iterom folveiterum in aceto destillato solve. Tum denuò congela : Tum pone rurfum reverberadum Denuò reverad horas 5 aut 6, vt vere cadeat nec amplius: berandum ad fine frigefieri, exime, ac denuò in aqua communi folve, rurfum cogela. Post candefacito vt vere rubeat 5 aut 6 orationu dominicaru communi, & spatio. Tu rursum exime, ac denud solve in aqua comunitoties destillata, vt nihil rema- Iterum folvenneat. Hoc verò solvere toties iterabis, donec dum in aqua nullas amplius fæces relinquas, fed aqua inde ta clara defluat, vt in ca nihil amplius videri possit, qua si in ea nihil solutu fuisset. Tu Rursum condenud cogela donec penè omnis humiditas gelandum. destillata fuerit : tum sinas frigefieri. Frigefactú verd inter se magnis frustis lapillaret, longitudine ae spissitudine digitoru, lucidis instar crystalli pellucidis, albis in moré nivis: Tum G 4

aivis

nigni

lq; ad

retar,

Orbe

mplex

menta

oleum

alunc

n oleo

amilta

ali, vt

partes

lit; ac

mpli-

potet.

lapidis

vitteos

inte os

ane

ane-

¿ mants

tibi ab

Aclas Iblimas

t le ree

nftar ni-

pismu,

diffe

matione rema berandæ.

Congelandum

dum in accto.

Rurfum folvedum in aqua congelandum.

OPERVM MINERALIVM

VETUT

581

inpro

term

tem

CUI

fub

lapi

que

mel

Vera

CIUT

cand

retur

énim

part

hur

ran

illa

fing

ICM

liore

perfe

elde

Que

APR des

mah

qui

teri

ve-

88

15 Days

Exception Ingene

History morenet

的方面的自己的方面

Tum frustula evapora, donec pulvisculus fiant instar niuis candidus. Hoc verò opificium administrandum est omne in pateris vitreis, ad id paratis, super balneo bulliente stantibus, valifque duplici panno lineo tectis, ne quid pulveris aut sordium involet. Opus enim nostrum mundum ac extreme purum esse debet. Ac tum terra pretiosa, & corpus & fermentum paratum est, ad animam & spiritum in ijs recipiendum, & magna amicitia, ac magno defiderio amplectédum, vt in æternű simul maneant in magna concordia & pace; ita vt posthac nullo vnquam tempore separentur : ac in æternum magna subtilitate ac virtute regnabunt. Ac corpus animam propriam ac spiritum accipere desiderat: atque anima cum spiritu cupit descendete ac requiescere in proprio corpore. Alterum enim fine altero effe non poteft. Et cum inter se, vt decet, copulata fuerint: tam firmum amoris vinculum inter ipfa est, ita vt omnino coëant, ac alterum cũ altero permisceantur, vt eiusdem naturæ fiant, ac res vna. Estque tum res simplex sicuti cœlum invincibile : atque ita est quinta essentia ad omnès morbos sanandos in momento.

Multe viz

Cap. 61. funt ad lapidé CCIES verò deinceps pro magno fecreto: conficiendum. Imultas elle vias ad lapidem conficiendu:

M. IOANN. ISACI. 89 verum vna via est difficilior, magis laboriofa, & prolixior alia: nec etiam eandem vim in proiectione habent. Lapis enim ex rudi fermento conflatus non haberet eam virtutem nec vim, quam lapis effet habiturus, cui corpus extreme paratum ellet. Ita prout pro fubilitate fubtiliter operaris, proiectionem facies. Ac proiectio fit lapis ex Sole& Luna est educendus, ex vtris- Lapis ex Sole que. Rubicundus vir adsir oportet, ac fe- & Luna edumella candida, fi alioqui vera coniunctio ac revera & perfecta mixtio sit futura. Calidus enim rubeus vir operari debet in frigidam candidam mulierem, fi fructus inde nasceretur, aut perfecta temperatura fieret. Res enim quæ ex sua propria natura per omnes partes æquè calida atq; æquè frigida est, aut humida aut ficca est : in ea fimplex temperatura ineft. Sed tatum vna natura eft. Rem illam no potes corrigere : aut exaltare ex fuo simplicistatu in meliorem. Potes quidem rem illam mundiorem, clariorem, & subtiliorem efficere quam est, vt sit nobilior & perfectior quam est. Sed res illa manet res eadem: nam partes eius separare non potes. Quemadmodum ab aqua pura nihil præter aquam puram separare potes. At si aqua sordes aut fæces in se habeat, eas inde arte extrahere potes, ac mundam reddere : ac tum quidem paulo melior quam prius fuerat. Interim manet aqua, ac nihil aliud ex ea effi.

fculus

opifi-

pateris Iliente

ico te-

Volet.

ttreme

ola, & id ani-

& ma-

plecté.

nagna o vn=

mum

a. Ac

1) 200+

Ito Cil-

10 000

on po-

ita fue-

Inter

Im cu

na fi-

olex fi-

i quin-

ectetot

iendú

100

lapidis. cedus, & qua

cere

Ex quibus rebus lapis conficiendus. 90

Confert lapidé cum cœlo. OPERVM MINERALIVM.

tts fil

di,a

am

hum

per

ina fe0

> yt (dib

> > ca

gui

Van

IT.

PIS

del

a

An

phi

proj iter

龍明

din

dac

ko

44

res

cere potes. Ita se res habet cũ Sole & Luna, quádo ijs per se operaris, est Sol, manet Sol, est Luna, & manet Luna, nisi quod spiritualé esticis. Potes suo ipsus corpore suum ipsus spiritum sixare, ita vt aliquá proiectioné in metalla mundificata in tertio ordine faciat : sed lapis Philosophorú non est. Simplex medicina tertij ordinis est, nec quicquam amplius. Cap. 62.

Apis conficiendus ex rebus que sepa-Arari à se invicem possunt : atque ex duabus naturis constare debet, ex fiigida & calida, graui & leui, alba & rubra, ex denfa & gracili, ex mare & femina : atque vt.vna natura in aliam operetur:quod denlum gracile fit effectu, & gracile denfum, quod leue, graue, quod calidum, frigidu effectum : humidum exiccatum & ficcum humectatum; Ita vna natura in aliam operatur : & ad extremum omnia hæc in fimplicem naturam perducta. Atq; vnumquodq; ante meliore ftatu erat, ac meliore & altiore forma, aut in aliam effentiam coversum. Cumque tum ad extremu omnia in vnum confluunt, in fimplicem effentiam, res perfecta est, quemadmodu est cœlum invincibile, quod simplex eft. Sed fi terra humiditate opus habeat:cœlum cam abunde largitur:ae si terra siccitate opus habeat, cœlum itidem abunde suppeditat. Atque ita etiam de calido & frigido fefe

M. IAONN. ISAACI.

una,

t Sol, ituale

iplius

onein aciat :

I me-

n am-

lep2+ x dila-

& ca-

tenla

tyna

ngtai leuc,

a:hu-

tatum.

ad er-

terraint

elioro

autin

am ad n fim-

emad-

implex

-10:00-

iccitate

ido fele

105

res habet. Nam quod in hac parte terræ decft, cœlum abunde suppeditare potest. Cœlum tamen nec calidum nec frigidum, nec humidum nec ficcum. Corpus eft fimplex, perfectu in sua extrema perfectione, in qua in æternum manebit, Acin ipfo omnis perfectio inclusa est, & proprietates omnes: ita yt quicquid terræ, herbis, arboribus, pecudibus, animalibus, hominibus hic opus eft, cœlum id omne hic abunde suppeditet, magna sua perfectione, qua Deus ei infudit, divina sua ordinatione, ac mirada perfectione.

Cap. 63.

TAQVE in hunc modum lapidem nosse Lapis canden disces extra medicinam tertij ordinis. La- habere debet pis enim noster eandem proiectione habere quam cœlum debet, quam Deus cœlo invincibili infudit invincibile. & conceffit.Itaq; debemus etiam lapidi nostro infundere easdem proprietates, philosophica nostra medicina, eandem vt vim & proprietatem habeat, in fimplici corpore existens. Cumque omnes easdem proprietates ac vim habet, tum noster lapis est: & quandiu eas non habet, lapis noster non est. Ita te docui quomodo, & vnde lapis fit parandus, & quibus proprietatibus, antequam nomen lapidis philosophoru accipiet, &c.

Cap .64.

TEM nunc fumes corpus, aut terra aut fer- tum fumenda Imentu, aut quocuq; nomine appellabitur,

Corpus aut ter ra aut fermenac ponderandum.

20

OPERVM MINERALIVM 92 ac ponderabis quàm graue sit, ac in libellum tuum referes, ac huiusmodi vitro indes. Tum verò 8 partes fermenti accipe.i. fi habes 8 vncias fermenti, vnciam 1 tui spiritus sublimati pondera, atque etiam exiguo vitro inde, ac aquam destillatam superfunde : atque etiam aquam destillatam fermento superfunde. Impones verò singulis vitris, exiguum vitrum leuigatum quod ori quadret : ac pone vtrumque vitrum in calido balneo, ac statim vtrumqne in aqua nitida solvetur. Quo facto, aquas ambas confunde, atque agita ac moue, ac probè inter se mifce. Facile enim inter fe milcentur: cupiunt enim altera alterius ingressium. Anima cum spiritu in proprium corpus ingredi cupit. Maritus propriam coniugem expetit: ac coniunx proprium maritum. Terra ficca & frigida, aquam calidam & humidam appetit. Ita alterum alterius amplexum expetit, ac ingressum vsque ad fundum ac interiora radicis corum. Ita hîc perfecta mixtio. Atq; etiam perfectior mixtio non est vlla quam aqua cum aqua. Nullum hîc est interstitium, continuo fine mora alterum in alterum ingreditur. Cupiunt enim vtraque, alterum amplecti alterum ob magnam munditiem quam vtraque habent. Itaque vtraque in aquam nitidam reducito, ac permilce aquas inter se, vti dictum est, ac tum alembicum vitro

vitro in

pone In

tilla 20

exime

M. me

eft: a

ttin

ports

fpic

accid

TC. El

datet,

nem fo

frip

dir, ibi

& co

citqu

Sali

tum

altern

10000

Spirito

n. At

moned

IC PUT

medi

2010

510[1

mod

tet, cu

M. IOANN. ISAACI.

libel.

to in-pe.i. fi ifpini-

Sugar

erfun-

Imen-

VIETS,

i qua-calido

nitida

ofan-

iter ie

cupi-

nima

di cu-

etit: 20

ICCa &

appe

xpetit,

eriora

Atq

quam erítici-

terum

terum

ditiera

aquas

DICUM

VIIIO

vitro impone, & receptaculum ad roftrum Humiditas pone in balneo : ac humiditatem balneo de- balneo defilstilla ad eam ficcitatem vt pulverescat. Tum ficcitatem vt exime, ac fixandum pone in fornace secre- puluerescar. ta, modis omnibus vt in opere albo doctum Fixandum coest: ac calorem adhibe ad eundem modum, vt in opere albo doctum est. Ac breui tem- atg; calor coporis spacio omnem materiam nigram con- dem modo spicies. Tum scias veram conjunctionem accidisse, ac sub nigredine albedinem latere. Et scies, nisi nigredo sese in opere ostenderet; nullam mixtionem nec coniunctionem fore : nec vnquam alterum cum altero fixari posset. Ac vbi nulla nigredo sese ostendit, ibi nulla fixatio inter animam, spiritum & corpus accidit. Nullum enim medium Medium Sal est quod ea simul teneat : quod medium est dicious Sal illud Sapientum, quod animam, spiritum & corpus continet, atque alterum in alterum vt ingrediatur, facit. Sal illud etiamnum in interiore parte corporis iacet. Spiritus enim animam è corpore non eduxit. Atque vbi spiritus animam è corpore non educit, ibi fal naturæ manet in interiore parte mixturæ reconditum : estque fai medium illud quod spiritum & corpus & animam continet. Ac sal illud tum in interiore parte mixturæ sepultum iacet. Quo-10112modo igitur Sal illud fe cum illis permites ret, cum ex interioribus mixtura non educi**tu**r

landa, in cam

dem modo ve in opere albo, adhibendus.

Sapientum

Cur Veteres mimatum yocarint.

OPERVM MINERALIVM 94 tur cum spiritu, ac secum sal subvehit, quo? modo tum fal illud partem cum spiritu haberet? Sal enim hoc animam in fe habet. Idfal illud fal a- circo Veteres fal illud, fal animatum dixere: anima enim in se continet. Ideò mediator est inter corpus animam, & spiritum. Nam cum ipfis partem habere debet. Sua enim acrimonia spiritum, corpus atque animam continere debct, atq; vt alterum in alterum ingrediatur, efficere. Itaque cum fal istud cum spiritu è corpore non educitur, ac sal secum subvehit quod in se animam habet: atque ita nullam parté cum spiritu habet : nam in profundiore parte corporis remanet. Ita fal vnâ cum spiritu è corpore educendum est, in se animam habens: ac spiritus fecum subvehere debet, ac fieri vnum cum co: fi alioqui mediator sit futurus inter spiritu & corpus. Hoc enim fal animam in se habet : corpus verò absque anima sua viuere nequit, nec anima fine spiritu esfe. Itaque sal vnum esfe debet cum spiritu, ac spiritus vnum elle cum fale. Quare sal illud intermedium est inter ca, fi alioqui fimul fint manfura. Ac Arnoldus de villa nova ait; hoc Sal mirabile esfe. Atque hac ratione prædicta planum eft, nullam fixationem in rerum natura posse fieri, quæ ad extremum perfecta permansura sit, vbi hoc fal è corpore cum spiritu non educitur, yti priùs dictum eft.

TA

lgun

aul C

BUN

qua <u>Mi</u>

cet:

nec

CXI

Idat

DCC V

aperi

cile

info

CUI

du

10

120

COSP

Wer2 bre

prob

mgr

om

CVD

fall

ride

TAQVE

M. IOANN. ISAACI. Cap.65.

i,que

tu ha

et.Id.

dixere:

atoreit

in cum

nacri-

in con-

um in-

ld cum

atque

amin

lta fal

eft,in

abve-

alioqui

iorpus,

corpus t, ncc m effe

ecum

tinter

Arnol. le effe, At,nul. fe fieri, fura fin,

n cdu-

LICYT

TAQ VE omnes illi errant qui vllas amal- Omnes mes I gamationes faciút cum Sole & Mercurio, malgamatioaut cum Luna & Mercurio, ac fixandas ponunt, ac vnum cum altero fixare volunt. Ne- rio, aut cum quaqua fixabunt, nec iam nec vnqua. Nam fal illud in profundissimo solis ac Lunziacet:idq; apud se anima Solis & Lunæ habet: nec potest vlla materia quæin reru natura fit ex interioribus Solis & Lunæ educi, quam suo ipsius spiritu, ac non alienis spiritibus. Idque non poteft in Sole & Luna nec iam, nec vllo tempore fieri. Nam Sol & Luna ita aperiri & referari debent, vt spiritum suum ex se emittant, ac spiritus sal attrahet anima in se ferens, ex interioribus Solis ac Lunæ, ac secum in cœlum subvehet, ac vna natura cum eo fiet. Cum igitur iam corpus mundum ac purum est, ac spiritus cum sale in se animam ferente, anima itidem munda &pura existente: ac tum iterum conflantur iuxta corpus suum proprium idque mundum, vera coniunctio fit, ac nigrescit. Ac vbi voi vera cons hæc materia non eft, ibi nulla nigredo fefe ibi nigredo fe proferet:ac vbi vera coniunctio non est, ibi non oftendir. nigredo sele non ostendit. Ita planum fit, omnes amalgamationes, omnes fixationes cynabrij, aut alia ficta infana opera omnia falsa ac fraudulenta esse, quamvis speciosa videantur, per rationes prius à me doctas.

errare qui anes faciunt ca Sole & Mercu-Luna & Mercurio, ac quare

112-

96 OPERVM MINERALIVM Itaque omnes fallas opiniones vita, ac perpende fedulo quod te docui : vt in philofophia illuminari poffis : ac intelligas fermonem quo veteres femper in libris fuis vtuntur.

lânt

faceta eft, &

Si

Dic

VD2

tum

etian

neca i

qua?

D

cale

tion

prote

quent

ning

menti

Izoco

& cor

quan

Ciem

4 pan

hau

Cap. 66.

Apis noster ex vna re educendus est ac non ex pluribus:nec quicquă peregrinu ei adhiberi debet, nec minori nec maiori quantitate. Verùm animam ei extrahas, ac superflua ei tollas, ac mudes:& corpus præpares, ac statim animam denuò illi infunde, & in sæcula victurus est, &c.

Cap. 67.

Regimen ignis perfequendum ab vno colore in alium.

的 國際 國際 國際

TAQ VE nigredine conspecta, certus sis ve-I ram coniunctionem factam effe : atque ignem persequere ab vno colore in alium, qualiscunque tandem color sit, vt in opere albo doctum eft. Cumque id vides, aliquid exime, ac pondera, ac fuper lamina candente an fixum sit, proba, & ignem ferre possit. Itaque exime ac calcinandumpone candore modico ad horas 24 in fornace reverberatoria, aut in fornace camerata. Tum finas frigefieri. Frigefactum, pondera, quantum fit cius pondus : ac tum folvendum pone, modis omnibus, vt ante dictum eft. Cumque vtraque in aquam claram foluta fuerint, vtraing; aquamfunul mifce, vt priùs doctum eft. Destilla humiditatem ex balneo, vt prædictum

M. IOANN. ISAACI dictum, pone denuò fixandum in fornace secreta, modis omnibus, vt suprà doctum cft, &c.

hilofa+

lermo.

S Trun.

15 eft ac

regrinu

maion

has, ad

us præ-

funde,

Esve-

atque alium,

n opere aliquid

anden

poffit.

indore

erato-

nastri

ntumin

ne, mo

umen

trint, p

doctum

. VEDIZA

ditum

Cap. 68.

CIES item pro secreto solutionem istam Ofpiritus ac corporis non effe necessariam: sed opus multo subtilius ac fortius evadit. Dico lapidem post suam perfectionem, in ritus ac corpovnaquaque solutione & congelatione cen- tis iam dicta tum in sua proiectione lucrifacere. Atque opus multo ctiam certius eft, vt fermentum & spiritus uns evadit. vtraque in aquam nitida solvantur, quam si ficca inter se permiscerentur. Quæ enim Nulla melior melior ac certior mixtio quam aquæ cum a- tio quam aque qua? vt prædictum eft.

Solutione Spi-

& certior mixcum aqua.

(ap. 69. CIES præterea cum spiritus cum fermen-Dro fixus eft, ctiam opus non este, vt tum calcines & foluas : Sed vnaquaque calcina- Frequenti caltione & folutione te mille lucrifacturum in admodum sub proiectione. Opus enim adeò subtile fre- tilest. quenti calcinatione cum folutione, evadit, vt sit incredibile. Acpropterea te doceo vt fer Fermenti 8 menti partes 8 atque 1 spiritus sumas, quia spiritus cur sin sapè opus fixabis, & sapè calcinabis, solves menda. & congelabis : opulq; adeo subtile evadet, quam fieri potest in fundo, vt post ad altiorem proiectionem perveniat. Sumi poffent 4 partes fermenti & quinta pars spiritus, ac simul permisceri. Sed rum toties calcinare H non

cinatione opus

partes ac I

OPERVM MINERALIVM 93 non posses nec solvere, nec congelares Opus enim nimis fusibile fieret. Ita vt fæpe calcinare, solvere & coagulare non poss, quia nimis facile fusibile tibi inter manus fieret, ita vt nullam flammam ferre posset. Quare si opus altum vis efficere ac subtile, multas partos fermenti, ac paucas spiritus fumito, ita opus tuum fæpe calcinare, folvere & coagulare poteris. Ac five multas, five paucas partes spiritus fermento apponas, tempus æque longum eft. Nam fi parum spiritus fermento apponas, opus facilius fixabitur : ac si multum spiritus fermento addideris, stabit diutius antequam fixabitur. Proinde facito modis omnibus, vti ante di-Aum eft, in 8 partes fermenti vnam spiritus sumendo, ac solve, permisce simul, congela & fixa, calcina, ac tum folue ac misce modis omnibus, vii suprà dictum est, donec materia adeo fusibilis fiat, vt iam sefe non amplius candefieri aut calcinari permittat. Tum define, ac spiritum ei da, donec ad perfectam albedinem pervenias. Item vbi perveneris ad perfectam albedinem, procedes atque operaberis, augmentatione ignis per gradus, donec ad perfectam rubedinem pervenies, ac facies per omnia, vt te in opere de Sole docui. Tum demùm gaudeas, vbi ad perfectam rubedinem perveneris.

ltem

TEN

lvirt

tudin

tate a

info

cant

tatur

1000

liftont

in vict

elet, o

lapis e

maltip

nem

gnan

nanc

muh

les, re

tiet, V

联回罚

Itt: it

Rubini

ponela

cantum

metes

lapisv

gaain

Pictio

M. IOANN. ISAACH

clare;

vi fape

polles,

manus

e pollet.

fabrile,

lotritus

e, folve-

Itas, five

pponas,

parum

lius fix-

to ad-

abitur.

intè di-

lpintus

congela

te modis

ec mate-

n anıpli-t. Tum rfectam

veneris

atque 0.

gradus,

rvenics,

de Sole

id perfe-

Cap. 70.

TEM ad lapidem tuum multiplicandum in virtute & viribus eius, ac non in magni- pis sit multitudine eius. Sed exaltabit se in sua nobili- plicandus. tate ac subtilitate : ita vt iam faciat 10000 in sua proiectione. Cùmque tum multiplicatus est, ac subtilis effectus, atque exaltatur ad magnas vires & potentiam, facile 100000 faciet in proiectione. Ac a lapidem istum ter multiplicares ac subtilem faceres in virtute & potentia, proiectio eius infinita effet, ob magnam subtilitatem quam tum lapis effet habiturus. Imò lapidem toties multiplicare poss, ita vt nunquam ad finem proiectionis eius pervenires; ob ma-. gnam eius subtilitatem ac virtutem quam nancisceretur. Sed facile tam sæpe ipsum multiplicares, vt nullis vitris continere pofses, recederet ac abiret, adeò subtilis lapis ficret, vt cum folvere velles, vitrum penetraret invisibiliter, ac vitrum integrum maneret : ac lapis vitrum in speciem & colorem Rubini converteret. Vitrum enim liquandu pone lapide confecto, ac de lapide proijes tantum ponderis super vitrum, quantum sumeres fi Iovem in Solem velles converteres lapis vitrum liquefactu convertet in colore, qualis ipsius eft, in speciern & coloré inquam pretiosi Rubini. Ac retine ita, liquefactum

11

OPERVM MINERALIVM. 100 in eo crucibulo ad femihoram, ita materia durescet, adeo vt neque iam nec vllo vnqua tempore liquescat : eritque eadem duritie, eodemque colore cum pretioso Rubino sine maculis. Fuitque magna disceptatio inter Veteres, dicentes: vitrum illud ita coloratu vti dictum lapide, melius & naturalius effe Rubinis naturalibus : sicuti reperis in libro de lapidibus que Hermes Philosophus compoluit: ait enim : In quamcunque rem lapis noster proijciatur quæ liquefieri potest, quæ metallum non eft, sitque res illa vnius naturæ, eam coversurus est in se, quantum fieri potest:sed non eodem gradu quo ipse est:sed co gradu qui naturæ poffibilis fit. Quemadmodum dominus Deus hominem sui similem condidit in fæcula, ac in eadem libertate, ac in pluribus alijs partibus, quæ hoc loco scribere nimis longum foret, materiam enim nostram nihil attingit. Itaque dico lapidem eas res solas in sui similes convertere, quæ metalla non sunt, quæque vnius sunt naturæ. Nihil autem in rerum natura quod vnius naturæ lit reperitur, quam crystallus, aut vitrum, aut apides prætiofi. Illa enim ex rebus compositis non sunt, sed ex re vna. Nam ex vitro aut crystallo nihil aliud confici poteft, quam ex vitro vitru, nec ex crystallo quam crystallum:sed coloribus imbui potest quibuscunque. Nam album vitrum cry-

ervial

bulze

trum

VITTU

chin

lore

aciu

fum.

pisci

COUNC

facien

fillen i

tora !

nobi

1000

nior

grad

com

MZE

Rem p

0:0.2

Indere

eller.

in vit

cum

mije

tte,de

M. IOANN. ISAACI. 101 crystallinum sefe habet instar elegantis tabulæ complanatæ, in qua quidlibet scribere poffis:pari modo quolibet colore album vitrum crystallinum imbui potest: ac quò color nobilior, ac pulchrior ac subtilior est, ed vitrum nobilius ac præstantius est. Ita etiam us effe n libro ett in lapide, cum præstantissimu suum colorem vitro crystallino, aut crystallo infudit: ac fui fimile efficit, colore, pulchritudine, vem lapis At, quæ ius narùm non eodem gradu & potentia in qua lapis eft. Nam vitrum illud nullam habet vim convertendi rem vllam, aut proiectionem faciendi. Verum est nobilissimum pulcherrimum & lucidiffimum quod in rerum natura sit : imò melius auro, quia natura nobilissima ei infusa est, quæ sub circulo cœlesti sit. Itaque veteres in hoc conveniunt: vitrum hoc ita conversum esse tali gradu, vt nunquam liquari possit, nec igni comburi : estque tam nobile & præstans ac præstantius Rubinis Orientalibus, per rationem prædictam. Qui itaque sumeret lapidem, ac vitrum crystallinum forti crucibulo inderet : cumque vitrum iam liquefactum esset, de lapide super ipsum proijceret, donec color bené placeret. Nam lapis imbiberetur in vitro liquefacto, vt oleum in corio ficco; cumq; iam color tibi arrideret nihil amplius inijceres:ac fineres tum vna cum lapide flusimbui ere, donec se costitueret in Regulum, ac du-H 3 1135

lateria

vnqua utitie, noline

o inter

oloratú

s com-

nheri

ft:led

emad-ii limi-

ibertahoc lo-

nam e.

lico la-

entere, sfunt

quod tallus,

a enita

TC VIIA. id con-

er cry-

Vitram

57:

Lapis omnis caidemproprictates in ie habere debet quas caham invincibile.

102

Quomodo tales Rubini fint conflandi. Lap. 71. LAM li fortè tales Rubinos coflare velis, facito vii dictum est : cumq; frigefacti fue=

OPERVM MINERALIVM

fuper o

gnosa

cults

peru

dico

aqua

tet.ip

peret,

acneo

mais

quibu

tem I

main

Tlen

LCEO,

La bis.

Tomo

Timer

2011

12 CT

round

fr,cii

rus & pellucidus fieret. Id enim vna ex ope-

rationibus, viribus ac virtutibus lapidis no-

ftri est, quòd res omnes eu quibus ses miscet, liquidas convertat in non liquidas. Omnes res duras, molles efficit: ac omnia corpo-

ra mollia, dura: ac quicquid cobustibile, in-

combustibile. Cùmq; istam proiectioné non haberet, nomen lapidis accipere non mere-

retur. Tum solummodo medicina secundi

ordinis foret, nec quicquam amplius. Lapis

omnes easdem proprietates in se habere de-

bet, quas cœlu invincibile haber. Nam quic-

quid hic in terra deeft, cœlum abunde sup-

peditare potest : non tamen eius naturæ est

cuius illud est quod nobis hic suppeditat. Ita

se res etjam habet cum lapide nostro. Om-

nia corpora ficca humectat, ac omnia corpora humida exiccat:omnia corpora frigida

calefacit, ac omnia corpora calida frigefacit, omnia corpora immunda mundificat. Atq:

etiannum multo plura facit, quam hic ex-

plicare possumus. Tamen noster lapis no est

naturævllius harum rerum, quaru prius hic

mentionem fecimus: quemadmodu cœlum,

invincibile facit: sed omnis potetia ei à Ma-

gistro arte divina impressa est, atque ignis

adminiculo, ita vt potentiam & virtutem fit

nactus : de quo gratiæ Deo agendæ,

M. IOANN. ISAACI 105 rint exime, ac diffeca, atq; exacue super mola super quâ lapides pretiosi exacuuntur, magnos aut parvos, provt libet, ac bellè expolias. Ac habes præstantes Rubinos fine maculis cor hominu exhilarates, atq; hero victoriam cociliantes, &c. Ac vim iltam receperut ex virtute lapidis in sese operate. Ideò dico: Tam sæpe lapide multiplicares, vt tam subtilis esser, cu denuò solveres in illa rubra aqua ardente, vt vittu invisibiliter penetratet, ipsumq; amitteres, ac vitru integru maneret, sed rubru ac pellucidu fieretin morem rubini, ac duru ac incobustibile, vti dictu est: acnobili tuo lapide privareris : atq; ta spiritualis fieret, vt ad extremu nullis valis vitreis quibuflibet quavis 10 pedes spillis, contineri peffet: isq; ea penetraret ob magna subtilita tem multiplicationis eius, ac magna potetia. Itaq; lapide sume, ipsumq; in hunc modum multiplica. Cap. 72.

x oper

is no.

le mil.

s.0m-

corpo-

ile, in-

nenon

mere-

ccundi

. Lapis

ere de-

quic-

e lup-

irzeft

tat.Ita

Om-

112 000-

fiigida

gefacit,

t. Atq;

lic ex-

nóelt

ius hic

ccelum

ià Ma-

te ignis

elis, fai

I Tem cófice aquá fortem ex vitriolo clarificato, ac à fecib^o præparato, & falnitro ana. Ex his aquá fortem deftilla fecundú artem. Tum caput mortuú ex olla vitrea fume, ac te nuite: pulveriza : tú cótere fup lapide: tú in aqua cómuni deftillata impone, atq; omne fal extrahi finito : tú per philtrú deprome, vt mundú à fæcibus habeas: cógela denuò: cúá; cógelatú eft, pulveré impalpabilé indè cófice, cúá; pulveré ollæ vitreæ immitte: atq; ibi H 4 A qua prestans rubra lucens de nocte,

OPERVM MINERALIVM 104 aquam illam fortem denuò super pulverem funde, quam inde destillasti, ac pone iterum destillandum, ac destilla quicquid destillare vult. Tum caput mortuum iterum exime, atque in pulvere contunde, vt prius; ac modis omnibus vt suprà facito. Hocq; opus ite= ra tandiu, donec sal omne cũ aqua forti omnino destillaveris. Tum aquam præstantem habes rubra lucentem de nocte, instar ignis lucidi. Tum aquam illam sumptam in balneo rectifica, identidem destillando ac denuò superinfundendo : ita vt ad extremum omne destillatum ex balneo habeas. Tum aqua tua pretiosa præparata est, in qua lapidem tuum multiplicabis & aperies. Item lapidem tuum sume, atq; in ea aqua solue,ac statim solvetur, ac in tepido balneo pone ac alembico superimposito, ac receptacuload rostrum vbique probe lutato, balneum calidum tene : ac cum aqua fortis transferit, pulverem proba candenti laminæ impolitum, ac vide an subvolet, vt alijs locis doctu eft. Tum denuo aquam illam superfunde, atque iterum firmiter luta, ac denuo destilla vt prius, donec non amplius stillet. Tum iterum pufillu pulveris proba, ac vide an paulo magis avolet : ac fi nihilo magis avolet quam prius, rurlum aquam fortem superfunde, ac alembicum superimpone, ac receptaçulu juxta, luta vbique probé, ac rurium

fimtep

als offi

opinci

cande

elt, I

nibu

quat

ditis

211

ach

calci

hicap

mu pu

aliqu

auge

Cun

pon

part

tiran

ita fac

IR, h

加加加

IS als

quam

frat.

inter

dunt

quice

infox

M. IOANN. ISAACI. 109 fum tepido balneo destilla. Idque facito modis omnibus vt priùs doctum eft. Arque hoc opificium itera tandiu, donec omne fimul à candenti lamina subvolet : tum satis apertu eft, tum verò sublimadum pone modis omnibus vt prius. Istamque fublimationem ter quatérve iterabis femper nullis fæcibus additis : tum satis est. Tum exiguam particulam eius quod surfum sublimatu est sume, ac fixandam pone in fornace, in qua spiritus

calcinantur, in tali vitro quale hic appositum est: atq; exiguo vitro levigato ori impofito:primű pufillű calore adhibe ; atg; aliquoties per gradus ignem auge, vt in opere doctum eft.

Veren

uerum Atillare

cume,

ac mopus ite.

mom

tantem

arignis

in bal-

ac de.

emun.

Tum

a ani-

em 2-

olucac

pone ac

icuload

:um,2-

nhait,

npoli-

dictú

funde,

deftilla

unite

31 p28.

avola

1 luper-

2010-

30700

(ma

Cumque fixum est, pondera quantum sir pondus eius quod fixatum est; ac tum pro 3 partibus fixis, vnam spiritus sume, ac rursum fixandum pone, vt prius doctum elt : atque ita facito donec omne quod sublimatu fuerat, fixum fit. Ac facile fixabitur. Fixum enim in omnibus suis partibus fuit. Ac partes aliæ quæ primæ parti adduntur, facilius quam prima fixantur : vna enim pars aliam fixat. Ac in multiplicatione nulla nigredo In multiplicaintervenit : nec vlli colores orbis sese often- lores seis ofte dunt, nec albedo vlla. Nec in fublimatione dant. quicquam se præter rubedinem ostédit : nec in fixatione sele color alius præter proprium mani-

uone nulli co-

106 OPERVM MINERALIVM manifestat, is est egregia rubedo. Lapis enim nullum colorem alium præter rubedine habet. Est enim tantummodo vna substantia, fimplex materia, vt est cœlum invincibile. Scies item quamvis sublimaretur, non fixitate sua privaretur, & cum lapis confectus ac paratus est in extrema virtute eius, tum lapis iterum aliter ex sua essentia in alia fabricando mutari non potest. Nam si lapis ex fua esfentia extrahi posset in aliam essentiam aut naturam, aut si mutari posset: lapis Philosophorum non esset, nec simplex esset:nec corpus glorificatu. Non, non. Sermoné meu rite intellige. Lapis in nulla aliam naturam aut ellentia mutari potest, postqua perfectus eft.Eft enim tantu vna res: idq; in fuo gradu intellige.

COTPUS

dia: 1

autipt

contra

Lapis

quel

lepar

& po

ettin

alter

TILLIS .

telligi

ac 120

effede

CC

Dag

effe.

IIIU;

VIII

bide

Ac

ferre, 1

distan

RUN

quief

fubili

ICS 2

lesac

10 VILL

mile

COL-

onstio ciuliga

Nor quærat aliquis : an lapis nulla ratione mutari poteft? ante fixus erat atq; ignem ferebat: ac doces me vt ipfum denuð volatilem efficiam, ita vt fublimem. An non igitur reductus eft ex fixa eius corporea natura, in purè fpiritualem naturam? Rectè dicis ignem ipfum primùm tuliffe : ac pôft volatilem factum : vtrumque verum eft. Idcirco ex natura fua non eft reductus in naturá aliam: ita effe debet : ac ni ita effet, nullam proiectioné faceret. Id enim quod proiectionem facit, debet effe fpiritus, anima, &

M. IOANN. ISAACI. 107 corpus æque fortes ac potentes: ac fi talis no ellet : sed corpus forrius ellet quam spiritus, aut spiritus potentior qua corpus: tum in co contraria natura effet:tum res vna non effet. Lapis noster est corpus, anima & spiritus, atque hæc 3 vnum funt in fimplici effentia inseparabiliter: æqualia magnitudine, viribus & potentia : vnum ab altero separatum non eft:nam vna eft esfentia, vna natura fimplex, alterum ficut alteru eft. Tamen tria funt, spiritus, anima & corpus, funt in vnum vt intelligimus. Verba mea funditus intellige, ac lapidem nosse disce, cuiusnam natura esse debeat. Cap. 74.

is chim

inéha-

tantia,

ncibile.

on fix-

nfectus

s, tum alia fa-

apis ex entiam

ois Phi-

let:nec

émeű

uram

fectus

gradu

ullan

rat atg;

denuò

non

C3 113-Rette

ac pòlt eft.Id-

SID DA-

fet,nal-

nd pro-

ima,4

par.

CCIES item pro magno secreto lapidem Lapis nofter Onostrum neque fixum neque volatilem nsque volatilis este. Est simul spiritus & corpus, vtraque spi- ett. ritum & corpus in fua natura habere debet, vtraque æque valida, vt prius rationibus tibi demonstravimus.

Ac quod videatur este fixus, ignemque Curvideatur ferre, id fit ob soliditatem, ita vt partes lapi- fixus, ignemadis tam in vnum copactæ fint, vt nulla res in reru natura tam arcte in vnum coprella fir, quaest noster lapis. In orbe enim nonest tam subtilis ac muda res, qua noster lapis. Ac quò res aliqua subtilior ac purior, ed partes subtiles ac puræ firmius coeunt, ac coprimuntue in vnu, ac gravioris sunt ponderis. Amant enim le invice, adeò vt in vnum coprimantur, 112

OPERVM MINERALIVM 105 stavt difficulter separari queant. Vide przftantiam eius ignem expectare: ac ignis partes eius separare nequit, quia adeò firmiter in vnum compactu eft : & tamen purus spiritus est:nam multo facilius volat postquam apertum est, quam vlli ex spiritibus : Idque ob magnam subtilitaté ac puritatem quam habet in sua natura. Non resistet igitur lapis noster melius &fortius igni?nam ex corpore fimul & spiritu eft : ac corpus tam subtile est : imò subtilius erat quam spiritus. Ac iam corpus & spiritus vnum funt in'vna efsentia ac vna natura. Quanto fortius noster lapis igni relistere poterit, quam auru quod ctiamnum est vt à natura formatum est, est. que purus spiritus, ac igni resistit : debet itaque lapis decies millies fortius igni refistere, quam aurum. Cumque iam lapis nofter apertus est ac referatus aqua nostra ardenti, quæ partes eius compactas separat: atque ve attollantur atque inflentur facit in morem spongiæ. Si aurum alcendit igni pusillo facilius quam vllus spiritus ob subtilitatem quam illi natura cocellit : quanto facilius ac velocius noster lapis ascender ab igni exiguo calore quam aurum? Lapis enim nofter extremam subtilitatem habet omnem, quam illi natura dare potest. Atque artifex ei extremam virtutem ac subtilitatem infudit, subtilitate ea quæ dari ipsi potest. Ita vt cen-1100

itsmil

lapis no

debet

partes

prop

fixat

expe

igni fabr

lipis

mulo

mater

magn

coga

filta

(ua tx

betco

lentia

911 pr

Clase

bein,

dered

mant

M. IOANN. ISAACI. 109 ties millies subtilior sit quam aurum. Itaque lapis noster facilius ascendere quam aurum, debet : quia multo subtilior est. Ac cum ei partes eius denuò coniunctæ sunt minori proportione, ita vt partes fimul comprimantur, ita vi iterum in vnum coactæ lint:quod fixationem appellamus: lapis denuò ignem expectabit, vt prius fecit : ac millies fortius igni, quam prius relistet. Multo enim iam subtilior quam prius est. Nam quò sapius lapis aperitur ac sublimatur, ac rursum simul cogitur, ita vt denuò in vnum comprimatur, quod fixationem vocamus : eo firmius cohærescit, ita vt partes subtiles ob magnam subtilitatem tam firmiter in vnum cogantur, vt centies millies melius igni refistat quam prius, &c.

e prz.

is par-

us lpi-

ltquam

Idque

quam

itor 12-

CX COL-

míub.

tus, Ac

na ef-

ofter

quod It, elt.

bet ita-

refifte.

s nota

irdenti,

queve

motem

lofa-

tatem

lius ac

exiguo

her ex.

,quam

s elex.

infadic

VE COD.

HOS

Cap. 75.

CIEs item, cum lapidem multiplicas ac Lapis son mas Dattollis in altitudine ac viribus, in natura tatur, sed in propria effest. fua non mutatur : non fit niger, nec quofli - tia permaues bet colores de se mittit: sed in propria sua essentia permanet, ac in suâ ipsius naturâ, in quâ prius fuerat. Nam ad extremum perdu-Aus est, ita vt simplex essentiæ factus sit, ac natura limplex. Ac natura iplum non potelt vlla ration e mutare, nec vlla arte quæ in orbe sit. Verum ipsum subtiliorem potes reddere qua sit : sed in propria essentia sua permanet, ac in propria natura in qua est, &c. Itaque

& quare

Condensatio Lapidis, quæ Improprie fixatio. IIC

OPERVM MINERALIVM. Cap. 76.

TAQ yE lapidem tam fæpe aperire ac refe-I rare potes, vti priùs dictum est : ac postea sublimare : ac post partibus exiguis denud copingere, ita vt partes eius denuò in vnum cohærescant: quod nos fixationem appellamus. Fixare quidem nuncupamus: fed fixare non eft: eft tantummodo condeníatio, ita vt omnes eius partes subtiles rurfum in vnu cogantur, arcte fimul, ita vt prius fuerant, ita vt denuò ignem expectet: ita vt rurfum proiectionem facere eo possimus, vt prius faciebamus. Ita lapidem tuum facile tet quaterve multiplicate poteris, nec fæpius. Nimis enim subtilis fieret, adeò vt invisibiliter tibi claberetur, cum in aquam perdu-Aus ellet, ob magnam subtilitatem eius, vt. te suprà docui. Itaque lapidem tuum attoltere potes in supremum eius gradum adeo, vt hic infra circulum Lunæ materiam tam nobilem & subtilem, quam lapis eft, non sit reperire. Nam cum iam ita fublatus eft, vt magis attolli non poffit, nec subtilior effici: nulla materia terrestris lapidem superare poteft, nec nobilitate, nec subtilitate, nec pulchritudine, nec potentia, nec viribus, nec mirificis influentijs & virtutibus quæ in co incluse funt, cum ad supremum cius gradum est perductus, que madmodum in proiectione demonstrabitur, &c.

Scien

CCIE

Dden

WE PERI

tum

corpi

cinac

aceto

prius

fette

malti

papela

tasco

clarur

denu

Solé

exut

cum

Védo l

poneb

inoble

diacon

Onem

erat.le

Usera

quar

chim

inqua

arc, yr

M. IAONN. ISAACI. Cap . 77.

c refea

e poltea 13 dennio

1 Vnum

ppella-

atio,ita

in vne

uerant,

rurfuni

tpnus

ile tet

pius.

wilibi-

perdu.

eids, n

in attel-in adeò,

em tani

non fit

eft, vi

r efficit

rare po-

nec pul

us, net

12 in cd

ins gra-

in pro-

Stiet

CIEs deinceps veteres Philosophos lapi- quomodo + Ddem suum ad eum modu concere solitos, teres ante invt priùs doctumest, antequa ars aquaru for- ventas aquas tium ellet reperta. Nam ad illud víq; tépus soum confecorpora erant aperienda lenté, videlicet, cal- cerint. cinado, reverberado, folvendo in acri nostro aceto, ac cogelando, donec noster lapis spiritualis ellet: ac tum vlterius operabatur, vt prius doctu eft. Cùmq; ialapis omnino perfectus effet, nodum vera artem lapide suum multiplicadi habebat in virtute propria : sed paulatimin quatum vt ipsum p perfectione eius conarétur subtilé efficere, solvédo in nostro aceto acerrimo, ac cogelando donec in clarum oleum permanerer : cumque oleum denud durum in massam cupiebant efficere: Solé præparatum sumebat, videlicet corpore exutum ac rubrum in morem fanguinis, ac cum eò oleu fuum permiscebant semel solvédo &ccógelando:ac tum in fornace secreta ponebat, calore téperato, donec coverteretur in obscura massam rubram instar sanguinis draconis, quæ iam ob solutione & cogelationem frequente multo subtilior quamprius erat. Id posteri animadvertetes acume men- Posteri aquas tis exacuerunt, ac aquam forte adinvenere, nere. quæ viam illis multum abbreviauit. Aquam enim fortem confecere, vt priùs dictum eft, in qua vtrumq; corpus terere poterat ac molere, ytriusq; parté vna sumentes, postquam

111

fortes adinys.

OPERVM MINERALIVM

ndific

rough

folve

iteru

teto

tip

Har

deft

con

om

idda

pone, cende

COMI

dent

200

mu

tas:

fice

adop

pash

huph

tibio

TE

Icz

b2.

quan

C112:

mundata effent; ac tum aquas miscebant, atq; ita regebant vt mixtio sine fæcibus effer pellucida & clara. Ac facilè tum lapidem suum spiritualem efficiebant: atq; tum porrò lapidem suum ad extrema perfectionem perducebant : quem tum eâdem aquâ forti prædicta probè rectificatum, subtilem efficere ac multiplicare in propria virtute vti libebat, poterant : idque modis omnibus, vt prius rectè doctum est. Ita aqua fortis maguum adminiculum est ad opus abbreviandum, & ad altiorem perfectionem lapidis perducendum.

Cap. 78.

enomodo fpisitus viri rubri in corpus mulieris candidz infundendus. 112

EINCEPS breviter te instituere cupio, quo pacto spiritum viri rubri in corpus mulieris candidæ infundere poteris. Estque nobile ac delectabile opus, aut via in arte, vt audies. Sume igitur primum Lunam super testam aut cupellam sicce purgatam, ac probe à plumbo reflata: solue in eius aqua alba, eam præcipita, ac fal aquæ ablue, ac reverberandam pone, vt probe intumescere poffit, ac tùm in aceto rectificato solue, quicquid solui velit, omnesque solutiones in vnum congrega. Acquicquid solui respuit, iterum reverberandum pone : & tum folve vt suprà. Atque ita persequere donec omnesolutum fuerit in aceto. Tum aceto per destillationem separato solue in aqua comuni recti-

M. IOANN. ISAACI. 118 rectificata omne quod solui vult : ac denuò congrega omnes solutiones in vnum : ac quicquid non solvitur, exicca, ac in accto folve, ac si ne ibi quidem omne solui velit, iterum paululum reverberare debes, ac in aceto facile solvetur. Et vt meliùs in aqua solvi posset, non foret inutile si ita paulisper staret fermentans in aceto. Tum acetum per destillationem separa, ac solvendum in aqua communi pone : idque persequere, donce omne solutum fuerit in aqua claram. Tum. id destilla:acLunam parumper calcinandam pone, vt spiritus aceti inde simul omnes afcendere poffint. Tùm solue iterum in aqua communi, & si quid est quod solui nolit, id denuò præpara solvendo in aqua communi, ac calcinatione, donec omne in aqua communi solvatur, ita vt nullæ fæces, aut spiritus aceti apud id remancant. Tum aquam ficce destilla. Ac Luna tua iam mediocriter ad opus hoc parata est: aqua enim fuit.Corpus hoc album serva in pyxide vitrea, in tua stupha sicca, ita vt aridum maneat, donec co tibi opus sit, &c.

ebane, us eller spidem

m pot-

tionem

uâforti

mefi-

tute yti

ibus, vt.

ITIS M2+

revian-

lapidis

cupio,

COLDER Eftqu

n arte, f

am iupet

,acpro. na albas

everbe-

polit

UKCOM

n vnu

wit, ite

folver

omnelo

per do

COLDER

15th

Cap. 79.

TTEM sume Solem probe mundificatum in Quid sole acamento Regali, ac folve in eius aqua ru- gendum mun bra, ac præcipitabis, bulliendo in magna mento rege quantitate aqua communis probe rectificatz: ac calcem probe à sale ablue aqua prædicta

OPERVM MINERALIVM

dicta. Sinas ficcescere, ac tùm aperiendum ponas calcinationibus in fornace camerata dies 16, aut reverberatoria 12 dies, lenta flamma. Tùm pone in eius aqua rubra rectificata solvendum in balneo, ac ibi dies 88 finas putrefieri. Pôst aquam illam destilla, idque quod in fundo remanet, crucibulo vitreo suprà levigato inde: eumque exiguo rotundo & plano ac æqualiter levigato, ac pone in magno receptaculo per medium

y glat bing

52.3

114

fecto, vt hîc videre potes super vitreo pusillo tripode, partem superiorem amputată denuò superimpone, ac alembicum receptaculo ei addito, omnibus probè lutatis: atq; ita in fornace poomni

PETS

reum atq; it

tim lp

km tu

idg; in

Achn

dius,t

rubra

aum

pore.

in rub

plene plane
82 : So

netifica

tornace

ntam a

propria

lecund

ctom (

12, do

100

ne cum arena aut cineribus, tam profundè, vt materia facilè 2 aut 3 digitos latos cineribus tecta fit. Ignem pufillum primùm adde, atque aliquoties vehementiorem, donec magnum receptaculum modicè candeat: ac in candore retine octo dies continuè. Sinas fua fponte frigefieri, ac paruum vitrum exime : ac fi integrum eft : dies octo ibi remanere finito : fin ruptum eft, alteri vitro inde quale priùs crat: atque in forti vafe ter_x

- 22. a fait 2010 2000 07 20-

M. IOANN. ISAACI IIS reo pone in hunc modum facto, quasi estent 2 crucibuli : leviga vt in vnum quadrent. Huic paruum illud vitrum impone probé lutatum: ac crucibulos itidem solide luto obtura: ac cùm lutum siccum est,

endum

Derata

s, lenta

ora rec-

dies 88

defulla,

ucioulo

exiguo

gato, ac

nedium

ere po-

bulillo

perio-

uò fu-

lembi-

el addi-

bè luta-

12CC po-

ofunde

os cine-

imad-

n, do-

cande-

ontinue.

OVHILL

ibi re-

erivitte

vale ter,

3

5101030

omnia fimul in fornace calcinatoria pone, ac per gradus ignem strue, doneç vas illud terreum candeat, ita vt Sol tuus non liquescat: atq; in eo candore retine 12 dies continue: tùm spote sinas frigefieri: tum exime, ac Solem tuum rubrum instar sanguinis reperies: idq; indicio eft, omnino exutu corpore effe. guinis, quid Ac si ruber no effet, sed croceus aut intermedius, tum denuò folvédus effet in eius aqua rubra rectificata, ac porrò facideu, vt hicdoctum est:id persequens donec ad plenu corpore sit exutus, ac ruber instar sanguinis. Tu in rubra eius aqua forti rectificata pone, ad plenè putrificandum, donec omnino fit volatilis. Tum præcipita, à sale probè repurga : Solue in aceto, & in aqua communi rectificata congela, & calcina modice in fornace in qua spiritus calcinantur, ad spiritum aceti inde separandum, ita vt nihil propriæ humiditatis natiuæ amittas. Pole secundum artem sublima, vt alibi satis dictum est : ac sublimationem denud itera, donec nihil omnino remaneat : tum ípi-

Rubedo Solis in morem, fas lignificet.

232 872 123

OPERVM MINERALIVM 116 spiritus probe paratus est. Atque co incera corpus illud Lunæ, donec ad perfectam albedinem pervenias, qualis est oculorum pifcium. Ac tum albedinem porrò ad rubedinem perducas, vt prius doctum eft: ac fi libet multiplica vim eius aut potentiam, aut facito liquidum, vt priùs in albo, atq; etiam in rubro latis declaratum eft, &c.

timila abam

rem pi

Jupité

lupit

pus,

quan eft.

ret II

acpr

etizd INTAL

confit

A

lum

iecti

fieri

Nam

metal

atione

ter Sol

terman

REFERO.

Luna

Nullo

te pot

Luna

Priusi

De proiectione lapidis. Cap. 80.

Ouomodo proiectio fu instituenda.

parandum, antequam pro icaio in id fieri possit.

EINCEPS docebo te quí & quo pacto lapide tuo vtêris ac metallis iunges ad transmutandum in Solem aut in Lunam. Scies itaque pro magno Metallu pra- fecreto, te nullam proiectione in vllum metallum posse facere, quin priùs ad id præparari debeat, ad hunc modum. Si proiectionem in Iovem vis facere, liquabis ipsum in crucibulo, ac pones super to Iovis vnciam puræ Lunæ, ac simul colliquabis, ac lapidem tuum album superijcies : ac tum Iupiter in veram Lunam transmutabitur, multum aut parum, prout lapis tuus subtilis est effectus, vt iam melius explicabitur. Ac fi rubro tuo lapide operari vis, ipsum super Lunam proijcies, ei nihil facere debes, quam vt eam liquefacias, ac tum rubrum tuum lapidem superijcias, ac Lua tua verus fier Sol, melior co qui ex mineris adfertur. Ac ante omnia

M. IOANN. ISAACI

Incera

amal-

ım pif-ubedi-

achli-

n, 2017

; cuans

& quo etallis

II So-

magno

im me-

prapa-

oictio-

clum in

VINCISI

ac lapi-

Iupi-

, mul-otiliselt mul-

ir. Ac fi

m fuper

es,quam

uum 12-

fier Sol,

Acante

omnia

omnia scies, cum proiectionem facere vis, Albus lapis album tuum lapidem folummodo fuper Io- tantummodo vem proijcias, ac in nullum aliud metallum. proijciatur, ac Iupiter enim metallum Lunæ proximu eft. Iupiter enim crudum & incoctum eft corpus, ac lapis nihil aliud facere opus haber, quam Iovem percoquere, vt alibi doctum est. Ac alia metalla facilè etiam transmutaret in Lunam, sed sunt immundiora Ioue, ac proiectio tum tam alta non foret. Atque etia deberet lapis diutius in igni fluere cum metallis impuris, antequa sefe in Regulum constituerent, quam Iupiter, &c.

Cap. 81.

DHÆC proiectionem tuam facies ru- Rubro lapide Abro lapide super Lunam, id est metal- proiectio facilum omnium purissimum super quod pro- Lunam; ac iectio fieri possit. Atq; etiam nulla proiectio fieri potest rubro lapide, qua super Lunam. Nam fi ipfum fuper Saturnum aut reliqua metalla proijceres, nullam super ea proie-Aionem faceret. Lapis enim ruber nihil præter Solem efficit. Ac fcics à primo gradu ad tertium perveniri no posse, nisi secudo præterito. Ita metalla imperfecta primum ad Lunam forent reducenda, ac tum ad Solem. Nullum enim metallum adSolem pervenire potest, quin prius Luna sit. Imò Sol priùs Luna fuit, antequam Sol factus fit. Natura priùs inde Luna generare debebar, antequa ad 1 3

quare.

quare.

117

OFERVM MINERALIVM IIS. ad Solem perducere posser. Ita ifthine ad los cum 100 miliaribus distantem perveniri no potest, nisi iter intermedium transeas:ex vno extremo in alterum transiri non poteft, nisi per medium transeas. Verum lapidem in quodlibet metallum proijce, ac Luna fit, fiquidem metallum tuum vivificas, ac anima ei indis. Vt Morienus ait: Metallum noftrum non est vulgare metallum, vivit, animamq, habet. Itaque lapidem tuum nolle disce, quid fit. Nam co nullæ res impossibiles fieri possunt. Nam rubro lapide Sol conhci no potelt, nifi prius Luna fit. Nam fupra Naturam operari non poffumus quoad gradum. Natura enim non potest pervenire à primo gradu ad tertium, nisi transeat per secundum, qui inter vtrumque medius est:de quo in libro Vegetabili ac animali, multis in locis docebitur,&c.

pridp

retlape geret: 3

pollet

CIUS C

meta

TIS CI

fende

dum

tat. J

pennil

qua eti

cuitod

ampo

(erva)

lac,na

aquis finas

quaili

amin

20112 pt

anca la

ruption

Vanti, O

oleum

pering

gaom

levele

per

Modus proiectionis tenendus,

1072 817

Cap.82. ADHÆC modum proijciédi nosces. Nam fi lapidem proijceres super Lună aut lovem tam crudum quă factus est, aut ex vase desumitur : materia lapidis ingredi metallu nollet, quamvis ei metallo animam indidisses, aut tametsi viuum corpus foret, sicuti Luna est: Lapis se cum co permiscere nollet: quia tam subtilis, ac in vnum copactus est : quamvis etiam pulvis esset. Metallum enim crassum est ac liquesactum, ac si lapidem su-

M. IOANN. ISAACI 719 adloi per id proijceres, lapis liquesceret, ac cofisteret super metallum, ac sele super illud spargeret: ac merallu retimeret quominus fluere posset: metallum etia defenderet ne fulphur eius combustibile subvolare posser ignis dem in metallu illud exurere posset auxilio sulphuris eius cobustibilis. Ita lapis metallum defenderer. Nam superid iacerer, quemadmodum oleum liquefactum fuper aquam fluini, anitat. Sed lapis sese permiscere nollet cu metallo, quemadmodum oleum se cum aqua permiscere respuit : quamliber oleum & a= qua etiam contundantur: cum iterum quielcit, oleum denuò supernatat, atque oleum custodit quominus alienæ humiditates in eam perveniant. Atque etiam oleum aquam fervat quominus vllus aer inde espirare posas eft:de fit, nec spiritus subtilis vllus. Omnibus enim Omnibus anultisin aquis quidam spiritus subtilior inest . Nam quis quidam finas aquam retectam stare 4 aut 5 dies, a- fubrilior, quo qua illa statim færebit ; cum spiritum fuum amisto aqua amilit. Verum cum oleo tecta est, quainvis fouebunt. aqua per annos 10 sub oleo staret, non fœteret:ita oleum aquam illam ab omnib.cor. ruptionib. tueretur, atq; fpiritum aquæ fer-: varet, quominus avolaret. Qui fit quætas, ve quaffio ens oleum le cum aqua non permilceat, ac sem- que foluio. enollet per supernatet? Oleu enim aqua gravius est: quomodo igitur supernatat? Quotidie enim menim leve semper supernatare cernimus. 4 In -3-53

nirind

ex vno

ch, nife

afir, fi-

anima

875 80-

mnolle

pollibi-

ol con-

lupra d gra-

enire à

per le.

Nam

aut lo-

ex vale

metalli

indidil

et, licut

auseft

dem la-

DCE

OPERVM MINERALIVIC.

Cap. 83.

Cur oleam quamvis aqua gravius fit, ta-22.0

126

TN primis & ante omnia scies, oleum nullam partem comunem cum aqua habere. quamvis vnum corpus cum aqua fuerit:tamen nullam cum oleo partem habet. Nam quinta ellentia quam oleum retinet in femine aut in realia ex qua oleum extunditur aut destillatur, abijt. Nam cum quinta estentia receffit ab vlla re, in qua aqua, ignis, aer, terra, oleum aç fal fimul tenentur : cum iam quinta essentia abijt, omnia pariter separentur necesse est alia ab alijs: nec post amplius simul coire volent, antequa glorificata fint. Itaque oleum cum aqua permisceri renuit, quamvis cum aqua vnu corpus fuerit quinta effentia colligatum. Ac oleum semper supernatat, tamen aqua gravius est. Nostine men superna- qui fiat? Oleum multo subtilius est quam aqua, quamvis oleum multas partes crassas habeat in fe, atque etiam fal armoniacum ; arque partes olei firmiter in vnum coprella fint, ita vt sepatari nolit. Atque aqua est elemétum solidum, ac valde apertum, ob crafstrudinem quæ ei inest : oleum verd subtile est atque igneum, ac firmiter in vnum compreflum eft: ac omnis ardor tendit furfum, atque omnis subtilitas tendit surfum; atque etiam partes firmæ separari nolunt à se invicem, ita vtaquas spissas nolit penetrare ad

mer-

mergel

matare politon

slo IY

parte

allu

9000

pact

vald

turz ideò.

grai

partes

gredi tare d

Scies

\$170

Algu

JACK

CCI

Dber

如尚

inin)

Cz, T

Impor

main

tiz co

berfi

44 teb

M. IOANN. ISAACI. 121 mergendum. Ita vt oleum necessario supernatare debeat. Ita quoque se res habet cum nostro lapide, is etiam super metalla natat, vt oleum super aquam. Nam lapis nondum partem habet cum metallis, quamvis mecallum fuerit : metallo gravius eft; idque eft quod fit subtilior, ac firmius in vnum compactus ; ac metallum stat liquefactum, esté; valde solidum, vt aqua : ac lapis non est naturæ metalli, est enim iam quinta essentia; ideò se cum eo permiscere non vult, nec ingredi. Arque ira supernatat ob firmas illas partes quæ separari nolunt : ac lapis etia ingredi non vult, atq; ita necessariò supernatare debet, ita vt in metallum ingredi nolit. Scies Hermetem dicere: Lapis noster partem habere debet cum corpore & spiritu, atque cum anima, antequam proiectionems taciet.

moul.

nabere,

CTILI2-

t.Nam

n lemj-

anditur

acfien.

nis,act,

im lam

paren+

nplius

a lint,

chuit,

t quin.

per fu.

Voltin

t quam

craffe

scom ;

prefiz

at ele-

b cral.

fubria

n com-

furfum,

1; 21qu

fe invi-

trate 24

549

Cap. 84.

CIES porro lapidem noftrum partem ha-Dbere cum corpore & anima & spiritu. Sed partes in lapide sunt tali perfectione, ac tali spirituali substantia vnitæ, ac in vnum coactæ, vt se cum nullis crassis, imperfectis, impuris partibus permiscere nolint, nifi per medium, quod medium spirituali substantiæ counctum effe deber, fiue albus fiue ru- Mulls conius ber sit. Nam nulla congregatio fieri potest trariarum fieri in rebus vilis que fibi invice contrarie fint, poteft, nifi quam

ctio rerum coper medium,

OPERVM MINERALIYM ¥22 quam per intermedium, quod res contrarias alteram in alteram ingredi facit : ae fefe invicem coplecti, ac fimul manere; qua de re multis in locis te docui. Ita etiam hic in projectione res habet. Lapis in metalla nigra, fordida immunda, & imperfecta ingredi non vult, fine medio.' Nam nigra impura metalla imprimis lapidi contraria sunt. Quomodo igitur res illæ duæ contratiæ coirent vna in alteram fine medio? Profecto minime nec iam nec vllo vnquam tempore. Medium addit oportet, per quod medium, alterum alterum penetrabit. Iam quodna erit illud medium per quod 2 illæres diffimiles coibunt? Medium illud corpus vivum fit oportet & vnum cum mortuo, impuro, ac fœtenti corpore. Ac idem illud corpus viuum vnum esse debet in vno corpore cum lapide albo & rubro. Ac cum iam hæc 2 mortua fortentia metalla in sefe habent purum illud vinum corpus, quod vnum cum illis eft, vt funt anima & corpus: ac lapis fine albus fine ruber in ea proijcitur etiam in se habens idem illud corpus viuum, ac tum conveniunt, quodq; suum in suam naturam trahit, ita vt ibi coniunctio hat, atque vnum in alterum ingrediatur. Ita vt lapis ad eum modum congregatus fecum omnem corruptionem expellat: ac perfectum viuum Tuff courses to potrie for and set and cor-

Shingan allute

ふう 部門報告でのにう

1998 Article Story

· WESTAN STATE

the march

CTONO

COPU

atod

Tabi

tall

tap:

part

filles

10 101

aten:

cticti

carb

con

200

Bith

faper

20120

actic

VILLICIS

defail.

funen

rurio

tamo

fund

fillen

talas

M. IAONN. ISAACI. 123 corpus efficit, aut melius ac perfectius qua ex fodinis veniat.

ntraria: kie in-

uadere

inpro-

a nigra,

redinon

a meral-

Juomo-

cht vna

time nec

ium ad-

malte,

id me-

ibunt?

3 15IIC

1111 COL-

IT VOUL

ide albo

a forten-

illud vi-

eft, vt

ouslive

habens

onvenim trahit,

mum 15

ad eun

em cor-

n viuum

CON-

Cap. 85. Aug boup mit

TV N c te docere volo quo pacto lapi- que patoles L' dem tuum fiue albus fiue ruber fit pa- pistam albus rabis ac probabis, ad copulandum cum me- parandus ad tallis, & in ea ingrediendum. Sumes itaque coungendum lapidis tui rubri partem 1, atque huic mille partes puri Solis addes, idque in tenues laminas tundes : tum fume viuum furphur, ac tere super lapide in densam pultem oleo, atque eo laminas tuas inunge, & sine siccescere: tum iterum inunge, ac tertio, fine identidem iterum siccescere. Tum vinis carbonibus impone, ac calcinari fine. Tùm contunde in pulverem, ac pulverem laua aqua communi destillata, donec aqua tua nitida à pulvere defluat. Tum pulverem super lapide contere cum melle cum favo aut aqua gummi, ac tam tenuitur contere ac fi eo pingendum effet. Tùm denuò valis vitreis inde : ac ablue aqua communi calida destillata sine pulverem subsidere: aquam superne diffunde: move ac fine subsidere, rursus diffunde : idque itera donec aqua illa tam clara à pulvere defluat, qua eam superfundis. Tùm pulveré tuum exicca super pufillum ignem aut ad sole. Tùm Sol tuus paratus eft, &c. Tum fumes mille partes huius pul-

quam ruber fit cum inctallis,

OPERVM MINERALIYM 124 pulveris Solis, ac parté 1 lapidis eius, ac lapide subtiliter pulveriza, ac immisce pulveri Solis tui præparati: ac tum habe crucibulum quod multum ac vehementem ignem ferre possit:atq; huic crucibulo aliud crucibulum apra, ac super lapide leviga, ita vt alterum alteri quadret, aut alteru alteri includatur, quasi esset operculu. Tum huic pulverem tuum inde, ac crucibula alteru super alteru luta firmiter, ac foris circuda forti luto spissitudine trium aut quatuor digitorum:ac finas lutum probe ficcessere. Tum crucibulum pone in furno venti, ac primum ignem pusillum adhibe: aliquoties magis magisque calidiore, tandiu donec crucibulum tuum probe incandeat. Tum ignem tuum infigniter augebis, donce certus sis materia tua in crucibulo liquescere. Tum retine crucibulu dies tres in vno calore : ita vt materia tua liquescens maneat: ac post sua sponte frigefieri finas : ac effringe crucibulu tuum : ac reperis infignem duram massam : estque frangibilis quasi vitrum esset, ita vt pulverizare poss. Ac cum iam proiectione facere vis, proijce partem 1 huius massa subtiliter pulverizatæ in mille partes metalli proximi animam habentis ac viui : ac transferet in vcrum Solem aut Lunam meliorem quam ex mineris venit. Et hoc est opus illud trium dierum, de quo Veteres in suis libris meminerunta

Brint

atoli

0000

Solm

magi

gno

TI

1 p3

re in

nem.

firad

per lo

hilopi

1DAIDO

pideo

Merc

opera

fume

nacu

amalg.

quecn

famare

to, quo

multip

modis

lapidi

dis. Tu

lis calo

eft:stq

M. IOANN. ISAACI. 125 nerunt : estque opus magnum, corpus Solis adeo subtile reddens spatio 3 dieru, interim quod cum lapide liquefactus stat : adeo vt Sol medicinalior fiat qua priùs fuerat : imò magis quam credi possit. Atque hoc pro magno secreto habe, &c.

, 20 20

pulve-

ncibu-

Ignem cruci-

tavial.

I inclu.

cpulve.

uperal-

oniluto

Drum:2C

rucibu-

ignem

gilque

ntuum

inligniă tuá in

ucibulú

a tua li.

frigefi-

; ac re-

e fran-

erizare

ere vis,

ter pul-

imi ani-

t in ve-

juamer

d trium

smemi-

nerunta

(ap. 86.

TEM nunc porrò scies lapidem hoe pacto A paratum nullam proiectionem posse face- do predicto re in Mercurium, propter difficilem fusionem. Nam lapide tantummodo proiectio nem in Merfit ad rubrum super Lunam, & ad album su- curium polis per Iovem. Quare tam fusibilem efficere nihil opus est : qua de re in multiplicatione te abunde docui : quo pacto oleum ex hoc lapide conficies. Quare nihil opus est hic de Mercurio tradere. Sed tenebis quando oleo operari vis, ac super Mercurium proijcere: fumes to 1 Mercurij, femimarcam puræ Lunæ cupellatæ: atque ipfam câ libra Mercurij amalgama in crucibulo vitreo, impofitamque crucibulo terreo : igni impone: cumq; fumare incipit, oleum tui lapidis superijcito, quod cum corpore paratum est, vt te in multiplicatione docui, ac nunc etiam alijs modis docebo. Recipe oleam albi aut rubri lapidis: ac sume Solem ad oleum rubri lapidis. Tum in vnam partem olei, 10 partes Solis calcinati adde, ac parati, vt suprà doctum est:atque imbue hoc oleo calcem Solis, atq; 713

Lapidem mod paratum units lam proiectio. facere.

OPERVM MINERALIVM. \$ 26 in ampulla vitrea pone in tripede. Ac primum ignem pusillum adhibe: ac aliquoties magis magilque maiorem, donec manum tuam in interiore parte fornacis vix tenere potes: atque hoc pacto ad 5 aut 6 dies stare fine. Post ignem auge donec lapis fornacis interioris stridet, quu digito madido ipsum attingis : ac in eo calore 3 dies retine: Tum finas sponte frigefieri: exime, ac rupto vitro duram maslam concretam reperis. Volens itaque proiectionem super Mercurium facere, Mercurium crucibulo inde, vt antè dictum est: ac partem huius malla sume & pulveriza, ac superijcito, cum Mercurius fumare incipit. Tùm igné auge, donec fluere incipiat. Tum finas fluere, donec se in Regulum statuat. Tum extingue ac frigefieri fine : exime, ac malleo super incude tunde, ac vide an molle sit : si molle est, Solem bonum habes. Et quandiu frangibile aut fragile eft vt vitrum, medicina eft. Tum Lunam liquefactam superijeito, donee molle fub malleo maneat. Tum bonum Solem habes. Et quandiu frangibile est, nondum ad finem proiectionis tux pervenisti, sue rubri fiue-albi lapidis: fue rubri fiue albi olei: tum porrò in alia metalla proijcere debes tandiu, donec molle maneat, ac colore egregio, atq; omne examen transcat: tum finem proiectionis tux habes, &c. Tibi dico, mi fili, lapide con-5 . 4

-chen marier

ALTANCE COMPLETED

mafel

hro, &

ditus I

perve

in m

omno

V

Tus chi Sulph

Lapis e

phure,

albū,p

quòva

nenot

in pu

coagi

cam, o fubrilio

REAL AL

mr. Na

omniar

quicon

mond

Canes,

moren

nuequ

append

M. IOANN. ISAACI. 127 confecto vt te docui, in opere albo aut rubro, & in multiplicatione, proiectio eius ta infinita est, vt sit incredibile ijs qui arte funditus non intelligunt. Nam ægrè ad finem perveniri potest, nisi sæpè porrò proijciendo in metalla, donec mollia permaneant, ac omnes probas transcant, vt te docui.

Ac pri

quoties nanum

(tenere

ics flare fornacis

oiplum

e: Tum

to vitro

Volens

ium taante di-

Ime&

ius fu-

fuere

in Re-

rigefien

e tunde,

em bo-

aut fra-

im Lu-

molle

em ha-

dum ad

nembri

er:tum

tandiu,

gio, atq;

roietti-

i lapide

000-

Cap. 87.

ERBA mea quæ dicturus sum, probe in- vode lapis tellige. Lapis albus & ruber primum ortus est & coagulatus ex Mercurio & ex albo Sulphure: & fic coagulata venenum funt. Lapis enim coagulatus ex puro & albo fulphure, ac ex Mercurio puro, est arsenicum Quo venenum albu, purum & subule, ac est venenu. Nam purius ac subquò venenum purius ac subtilius est, co ve- nosius." nenofius est. Ac rubru purum sulphur cum in purum Mercurium incidit, Mercurium coagular: idque fit flavu resplendens arsenicum, eftq; ettam puru & subtile, imò multò subtilius arsenico albo. Ac simagno equodaretur vncia arfenici, procul dubio moreretur. Nam venenű illud cor peteret: ac porr& omnia mébra pervaderetita vt omnis caro ac quicquid in equo est veneno inficeretur:itavt mori deberer. Ac si de hos equo comederer canes, aut feles, aut aves, omnes fimul inde moreretur. Ac fi vncia nostri veneni ta magnu equu enecare potest, qui tot centu libras appendit, ac porro quicquid ex co comedit. SI 62 T 2. FL

terque primum fit coagulature,

A 13/23

1. 1. 1. 1.

OPERVM MINERALIVM 128 Si potestigitur vnum venenum in tam parva quantitate tantam vim excrere in tantam quantitatem ponderis, ac noster lapis ex codem arlenico albo aut rubro conflatus eft : atque ex rubro longo tempore Sol effectus, atque ita coxit calore folis, continua coctione in terra : ac venenum induxit in interiora cius, ac intetiora foras produxit. Atque ex materia quæ prius venenata fuerat Natura magnam medicinam effecit. Sol enim confert cum omnibus medicamentis in omnibus morbis. Lapis nofter ex duobus iftis metallis prædictis conflatus eft, videlicet ex Sole & Luna, vt in opere apparet, &c. Cap. 88,

Mater

fihu

mo

min

eius effe

VIS

Qual

20m

(2344

mint

Itaqu

tius

CIUS

inco

Tp

foris fi

colloca

camo

magn

peran

citate

Acqu

licina

Sol & Luna fumenda ac retexenda ab artifice.

CVMAs igitur istum Solem& Lunam, arq: Odenuo retexe quod natura tam multos annos in ijs operata est. Tùm artifex iterum retrorfum retexit donec perveniat ad eam materiam, in qua crat cum natura primum in ijs operari inciperet: ac rurfum reduxit ad arlenicum: ac venenum illud denuo foras traxit fubtilitate artis. Ita vt materia illa millies venenofior sit, quam priùs, antequam natura primum in ea operari inciperet. Si iam huius materiæ drachmæ 2 magno equo darentur, continuo mori deberet, atque etiam is qui ex co comederet. Materia enim iam adeò subtilis est, vt iam tam venenata & calida sit, vt dici non possit. Ac præterez materia

M. IOANN. ISAACI. 129 materia sæpè sublimatur ac multis vicibus: ac in fublimatione materia tam fubtilis, ac calida fit, ac tàm venenata, vt fumus cius continuò hominem sine mora necaret: imò fi huius materiæ sedi imponeretur in qua homo sederet : atque is ei 4 aut 5 orationu dominicarum spatio insideret, materia corpus cius invaderet, vt continuto moriendum ei effet. Nulla enim tam fortis bestia est:quamvis etia effet venenatus draco : li fumus corpus eius ingrederetur, moriendum ei foret. Quare Veteres materiam Draconi venenato assimilavere, ac dixère : Draco suam ipsius caudam voravit. Ac materiam etiam vocarunt serpentem seip sum impregnantem, &c. Itaque non reperitur in orbe maius nec fortius venenum, materia lapidis, ob magnam cius subtilitatem, ac magnum calorem qui in co eft, cùm fublimatur.

m pár-

tantam

scicotuseft:

fectus,

cochio-

ntenora

tque ex Natura

im con-

omni-

itis me-

icet ex

am, ato;

multos

riterum

adeam

muming

duxirad ò foras

lla mil-

tequam

ret. Si

no equo

atque e-

na enim

enemata

materia

(ap. 89.

TVM verð artifex efficit fua arte philosophica ac medicina, vt venenum quod foris fuerat, in penitiore parte materiæ sefe collocet: ac magnam virtutem eius medicam quæ in interioribus eius latebat, foras magna arte medica produxit. Está; tali temperatura temperata in calore, frigore, in siecitate & humiditate, vt sit natura cœlestis. Ac quantu veneum priùs suerat, tanta medicina iam facta est: interioribus cius foras K pro-

Quare Veteres materiam draconi venenata affimelaveriat ac ferpentem vocitariat. Res extreme bona infinitis partibus plus boni efficere poteft, quam Ics extreme mala,mali.

Cath of Telegrone

130

Omne à Deo conditum exbedine habet.

extreme mala, mali possit efficere. Exempli causa : Deus extreme bonus est, ac Diabolus extreme malus : vter majorem potentiam habet? Deus an diabolus? Ita ctiam res habet cum nostro lapide. Cum venenum erat, tantam bestiam necasset : ac iam bonus factus est, quantum igicur boni iam facturus eft exiguo pondere ? imò millies amplius. (ap. 90. T V N C autéquæras, quomodovna pars lapidis tingeret 10000 aut 100000, aut plures partes quam Luna: difficile intellectu

OPERVM MINERALIVM

şenen

tomin

ett,qu

inqu

loren

trinic

num

bet.

ac ma

Verize

Cumou

perfects

tutem.

tutes o

tempo

ample

Tuber.

CILISIN

dio nal

entenor

dio. Q

ficit in r

nim nati

Tiain:

TAP

Loung

git: 20 ;

genc-

productis. Hoc pacto intelliges de magno

illo equo qui necari poterat vncia lapidis, antequam natura in co operari inciperet,

quod arfenicum appellamus. Id si tantas vi-

res habet, ne mireris lapidem infinitam proiectionem facere, cum ad naturam cœle-

stem perducitur. Res enim extreme bona

potest 100000 plus boni efficere : quam res

videtur. Scies sub omni viriditate latere nigredinem, ac sub omni nigredine albediné. Ac sub omni albedine rubedo tecta est. Et intrinsecus aut quicquid Deus condidit perfectam haber rubediné extrinsecus aut intrinsecus. Nam omne quod intus rubrum est, foris album eft: intermedij funt varij colores. Ac quicquid intus albumest, foris rubrum est: atq; inter albedinem & rubedinem sunt omnis

M. IAONN. ISAACI. 1.92 generis colores, vt priùs dictum est. Et quò res aliqua propius ad perfectionem accedir, cò minus colorum in se haber: ac simplicior eft, quò extremu proprius attingit. Quumque supremum ac extremum finem attigit. in quem Deus ordinauit, non nisi vnum colorem in se habet, nec intrinsecus nec extriniecus : sed in se virtutem omnium colorum qui sele priùs in co manifestabant, habet. Res enim in qua multi colores sunt, ac multi distincti varij colores: totidem diversa complexiones & virtutes ei rei infunt. Cùmque res illa perducta est in simplicem perfectam ellentiam, ad supremam eius virtutem, ad quam Deus ordinauit: omnes virtutes operantur fimul in co opere, breui tempore, miraculose: & tamen non nisi vna fimplex effentia in hac re est: ac color eius ruber intrinsecus & extrinsecus : atq; inter eius interius & exterius, hoc est, in eius me-, dio nullum est discrimen: quemadmodu in exteriore, est ita est in interiore, atq; in medio. Quodque suum opus simul sine mora facit in momento aut nictu oculi : nulla enim natura contraria inest, que sibi contraria sit : ideò simul operantur.

magn**q** lapidis,

iperer,

nitas vi-

am pro-

n cole-

ie bona

uam res

c. Ex-

eft, ac

miorem

lus? Ita

Cùm

fet : ac

ar boni

nò mil-

wina pars 0000,241

ntellectu

nere ni-Ibediné

a ek. Et

im habei

us. Nam

is album

Acquid

n elt; atq

int omnis

gence

WELLER TH

(ap. 91. TT A se res habet in nostro lapide, in quod- Accommodas Loung; proijcitur ibi opus perfectum pera- ad fuum lapis git: ac illud ipsum inuertit, interius foris dem ponic

OPERVM MINERALIVM 132 ponit, atque exterius intus ponit. Ac Luna intus est bonus Sol, lucidus & ruber. Ac lapis albus in Mercurium proiectus interius eius foras trahit : estque Luna alba & clara, ac rubedinem eius intus ponit. Ita res omnis tincturam suam apud se habet siue in albo aut rubro, quamvis lapis albus & ruber nullam haberet tincturam quam de se mitteret, vt etiam mittit. Metalla tinctura lapidis opus no habent siue in albo siue in rubro. Omnis enim res in se habet quod sibi opus est : atque res omnis satis tincturæ in sese habet, fine vllius rei adminiculo. Ac res omnis à Deo condita propriam medicinam habet, absque vllius alienæ medicinæ additione, siue in vegetabili, animali, aut minerali, ad omnibus morbis in ipfam venientibus medendum. Ac nisi ita esset, opera Dei perfecta non essent. Nam quicquid Deus vnquam fecit, id omne sine vitio erat, ac nulla ope aliarum rerum indigebat alienarum: habet omne in se quo opus habet quavis id funditus non intelligamus. Deus nihil frustrà egit, ne minimu quidem folium exterra nascens; vt in vegetabili docebitur. Quamvis in omnibus rebus perfectionem non cernamus, tamen in sele coclusam habent. Nam artificiosa medicina ex rebus omnibus extrahere naturam eius reconditam possumus: ac secretum eius manifestum, ac manı-

manif

politer

abun

emit

tinct

leme

COLL

tur.

VID

12,2

QUOD

Catian

Viaco

onum

omm

corp

dore

naru.

inflac

ftus ex

funtur

let: So

humi

id omn

Tadiat

odore

mine

bergu

ciat on

M. IOANN. ISAACI 133 manifestum secretum efficere. Idque lapis noster in metallis efficit. Ac scies lapidem album & rubrum nullam tincturam de se emittere in metalla in proiectione. Nam tinctura quæ in lapide eft, ita vna eft cum elementis ac cum viuis spiritibus, ita vt vnum corpus & vna substantia sit, vt non separentur. Eft enim natura cœlestis vt cœlum invincibile eft, à quo Sol, Luna, Planetæ, Stellæ, ac quicquid in firmamento est ac stat, quodque secundum naturam suam, influentiam suam sumit, quam in hæc inferiora ostendit, vt quotidie præ oculis cernimus. Vi ac calore folis nascuntur hic flores vari- Solis flores vaorum colorum, ac variorum odorum. Idq; riorum colora omne fit calore solis. Quid censes Solem e nasci, & qua corpore suo proprio infundere colores & odores in flores aut herbas ? Minime. Verum natura cœlestis est, habet in se talem vim ac influentiam vt eliciat colores, odores, gustus ex semine, ex quo herbæ aut flores nafcuntur. Quamvis Sol mille annos splenderet : Sol nec colorem, nec odorem, nec gustum infunderet. Sed Deus infudit, atque id omne femini inclusium eft. Sed nifi Sol irradiaret, nunquam colores, aut gustus, aut odores, nec fructus nascerentur, nec ex semine orirentur. Sol corpus cœleste est, habetquein se influentiam, vt calore suo eliciat omne interius quod in semine est, atque K 3 odorem

Luna

Acla-

ntemus

k clara,

es om -

le inal-

k mber

fe mit-

tura la-

einn-

idi boi

urz in Acres

cinam nz ad-

aut mi-

venien-

era Dei

d Deus

121, 20 iliena-

tqua-

us ni-

folium

ebirur.

tionem

am ha-

ebus o-

nditam

um, 20

manie

Vi ac calore

OPERVM MINERALIVM 134 odorem & gultum & colorem foras educit, idque ex semine, ita ve per ipsum ad suam perfectionem crescat. Atque efficit vt porrò alia semina copiosa nascantar perpetud ad finé vsq; mundi: sed de corpore suo proprio non distribuit. Ita se prorsus res habet cum nostro lapide albo & rubro, non partitur in metalla tincturam suam aut corpus : sed corpus cæleste est, vt de Sole dictum est, tincturam ex metallis educit, eamque ad eius extremam perfectionem ducit, ita vt semen fiant ad lapidem ex ijs conficiendum. Sed si Deus in metallis nullam perfectionem condidisset : quamvis millies lapis in metalla proijecretur, nulla mutatio fieret. Lapis enim rei conferre quod non haberet minime poffet. Scribebam tibi in multiplicatione lapidem crystallum in similitudinem Rubini efficere; tamen Rubinus non eft. Nihil alind eft quam lapis, qui cum vitro crystalli vnus est, lucens per id, ita vt colore Rubinum referat. Ac si arte lapis separari ex vitro posser, vitrum denuò vitrum esset, vt prius erat. Ita lapis quod non habet conferre hand poteft. Verum transfert ex malo in bonum, ex immundo in mundum quicquid sui simile est, ac non in rebus omnibus, sed proprie in metallis.

guin as iv

THEFT PROPERTY

and a think

Meds-

Der:

2

Ti

Lon

iar c

Venus:

mmun

N2 26

12000

fusin

cum?

Juine

1000

1011:4

thac:

Nobel

hmlic

Timh

Stor

Citulo

fardi

tuair dong

cibuli

M. IOANN. ISAACI? 135 Sociolocitocitocitocito Medicina quadam fecundi ordinis vera ac perfetta.

ducit,

faam

tuo ad

oropro

et cam

s: led

um elt,

que ad

ica ve

idum,

ectio-

pis in

leret.

aberet

ulcipli-

ilitudi-

US DON

um vi-

JV LIL.

pis le-

MELEN

on ha-

anstert

mun-

10 104

Mith

Cap. 92.

TEM ad Venerem mundandam initio ab omni immunditie eius : sumito Veneris 10 aut 30 th, ac tunde in tenues laminas intar calculorum, & candefacito laminas quinquies aut sexies, atque in vrina pone, vt Venus munda & clara fit, vt nulla scobs, aut mmundities in laminis fit: fed mundæ, ruoræ ac claræ fint. Tum ficca laminas in panno lineo mundo: deinde etiamnum metus in fole ficca aut ad ignem. Tum arfenium admodum album& clarum habe, id in juluerem tunde. Tum tere super lapide um oleo tartari tam fubtiliter, quam fapo-1em : ac eo laminas inunge Veneris, ac tum dhuc ad ignem exicca. Cùmque lamina probé ficez fuerint, denuò inunge, ac rurfim ficca: Idque quater aut quinquies itera. Jum habe sal comune quale è mari venit, .i. SI populare, tunde subtiliter:ac tum 2 club chulos paratos habe, ac pone stratum super fuidu crucibulorum salis tui, ac ei laminas tua impone Veneris tuz: idque persequere donc crucibulus tuus plenus fir. Tum crucibuli tuum luto fapientiæ copresse obtura: atque

OPERVM MINERALIVM, 126 atque ita porrò omnibus crucibulis facite. Tú omnes crucibulos tuos fornaci impore ad calcinandum: ac primum pufillu ignen adhibe, aliquoties magis magilq; vehemitioré per gradus, id persequens, donce optme incandeat. Ac tùm ita etiamnum frace finas ad horas 24 in candore: tum fua sporte refrigescere sinas. Tum exime, ac val; confractis, cuprum illud aquæ bullienti im mitte, ablue ac sal inde solve, atque aquan fallam superne effunde : ac identidem aqu: calida lava, donec cuprum tuum non am plius salis gustum referat. Tum cuprú tuun sicca, ac in mortario contunde, cribroqui cribra: tum tere super lapide tam subtilite ac si eo pingendum esset. Tùm 2 aut 3 magnas testas habe, ac singulis partem huius pulveris inde contriti: ac aquam mundan superfunde : ac probe move, ac sine subside re. Nobilissimum & optimum metalli subsidet : & aqua illam superne effunde in magnam cupam aut duas : ac rurfum aliam aquam recentem pulveri superfunde, ac probe move, ac fine subsidere : aquam superie rursus effunde priori addens. Idque effurdere ac denuò infundere tandiu iterabitir, donec aqua tam clara dimanet, quam supr-Tum pulverem tuum licca, eunfundis. que misce cum'sale alcali, & borace, & silnitro, ac tali sacco lineo immitte, qualem hxc

hechg

& voit

erit, 1p

partian

nama

ybiqu

igner

Tum

nia

CTUCI

lignez

cum la

arque i

donec

pus ha

COLDI

ingu

des:a

bulo,

tuum

cinam

lecund

M

num,

temco

iccuno

M. IOANN. ISAACI. 137 hæc figura demonstrat: & vbi laccus plenus fu-MARTHINANACSHOR crit, ipfum confue, ac THEFT paruam ligneam pennam ad extremum sacciimmitte. Actum vbique saccum obducito bono luto, quod ignem ferre possit spissitudine 2 digitorum. Tum finas ficcescere : cùmque ficcum fuerit saccum vni ferro aut duobus impone ; ac crucibulum sub extremo sacci pone in quo lignea illa pennula ineft. Tum ignem circum strue vehementem, ac facile liquescer, atque in crucibulum influet : ac ita retine donec omnem tuum pulverem in vnu corpus habeas. Cùmque omne fimul in vnum corpus habes, pondera quam grave sit, ac in fingulas marcas, 3 puræ Lunæ cupellatæ addes : ac fimul colliquabis in magno crucibulo, ac funde in virgas ; atque ita corpus tuum paratum est, ac viuificatum ad medicinam alterius ordinis super id iaciendam: secundum doctrinam Hermetis & Geberis.

facite,

impon ignen

chem .

100 00L+

im fize

12 1001-

ac vals

enti im.

eaquan

in aqu:

on am.

nuun

nogu

btilite

it 3 ma

n huic

undan

ublide.

alli fob.

in ma-

12m 2.

ac pro iupert

rabitur,

nfupr-

,em-

& flni-

nalem

brc

Cap. 93.

TVNC te docere volo quo pacto Lunam QuomedoLu-L tuam parabis. Sume vitriolum Romanum, & salnitrum ana, atq; inde aquam for- hauç 2 orditem confice destillationibus cum alembico fecundum artem, &c.

na paranda ad int decinam

ltem

OPERVM MINERALIVM Cap.94.

Luna folvenda in aqua alba. 138

Luna foluta przcipitanda.

Salfedo Lunz abluëda, quater aut quinquies.

Luna reverberanda donec in morem ipo gie intumeat.

TTEM in aqua illa alba Lunam solue, vi-I delicet ad Marcam Lunz, 2 marcas aquæ fortis sumito, ac in ea Lunam tuam solue, ve fieri solet, tum cum simul solutum est, Luna tuam præcipita; aquam illam superne à calce effunde, ac calcem Lunæ tuæ aqua communi munda, laua à salsedine quater aut quinquies. Tum calcem ficca ad ignem pufillum : ac tum calcem tux Lunx ponito in 5 aut 6 patellis terreis in fornace reuerberatoria: ac Lunam tuam reverbera tali calore vt non liquescat, donec Luna tua spongiose intumeat in morem aperta spongia. Idque ad fummum octiduo fier aut citius. Tum finas sponte frigefieri. Tum exime, ac super lapide contere cum aceto destillato ad soluendum in balneo Mariæ. Duas partes receptaculi imple, ac tertiam vacuam sine: atq; pusilla scadula leuigata aut vitro pusillo operi, ac ita stare sinas noctem vna calore temperato:ita vt vix manu tuam tenere pofsis in aqua balnei tui: ao inter diem & nocte fume vitrum superius : ac paululum comoue, ita ve calx se permisceat cum aceto : aut habe longum bacillum, ac suprain receptaculo immittito: ac attollito, & demittito; vt mulieres butyrum conficiunt : atque ita calcem Lunæ probe cu aceto permifee. Arg id facito quinquies aut sexies inter diem &

trum pertu folvé usdo mis ca TRUES ! facito, fibilin Vere CI Poteris funde loren tum: Tum dump TCEN204 pone in tuusio quidin el acet firmal fuma rum I claran THE du

HO

nettem

Tùm a

um co

M. IOAN ISAACI.

lue, vl. saquz olu:, vt

lt,Lona Itàcal-

12 com-

ter aut

cin pu-

nito in

erbera-

calore

ngiosè

Idque

ùm fi-

c super

ad fol-

rtes re-

m fine:

o pulil.

calore

re pos-

c nocté

cómo-

to: aut

ecepta4

mittito,

quena

ce. Arg;

diemik

HQ-

noctem. Postremo, per diem vnum immotu stare sine, ita vt calx'bene subsidere possit. Tum acetum viride subcæruleum erit. Sinas sponte frigefieri; tum exime, atq; acetum tuum coloratum superne effundas in aliud vitrum: ac calci denuò aliud recens acetu superfunde destillatum, vt priùs. Ponas denuò folvédum in balneo modis omnibus, vt prius doctum est. Ido; facito tandiu donec omnis calx Lunæ tuæ soluta fuerit. Ac posiunt fæces aliquæ in fundo remanere, eas nihilt facito, ez ex Luna & eius sulphure combustibili remansere, ac nigredine eius, ac pulvere cinerum in reverberatione collecto. Poteris denuò aliquantum aceti super faces fundere:ac vide an acetum non amplius coloretur: ac si acetu non amplius coloretur, tum abijce, tum enim nihil prorfus valet: Tum omne acetum coloratum congelandum pone, ac tibi vetus inpalbabilis pulvis remanebit : eum pulverem denuò solvendu pone in aqua communi in balneo : pulvis risin aqua con tuus solvetur in munda aqua nitida. Ac si muni. quid in fundo rem aneret quod solui nollet, ci acetum denuo superfunde, atque omno simul folvetur. Tum denuò congela, ac rurfum aquam communem superfunde, ac ites rum in balneo pone : omne fimul in aquam claram folvetur. Nunc te Lunam tuam pal

Solutio pulves

Luna paratas

rare docui, ad medicina tua alterius ordinis per-

339

146 OPERVM MINERALIVM perficiendam, benè custodias in vitro mundo: ac si vis, aquam Lunæ tuæ congelanda ponere potes, donec pellicula eam tegat: tum sinas refrigescere, ac vitrum obtura, ac depone in vium.

Cap. 95.

Preparatio fpiritus ad ean dem medicinam.

* Vulgò, alumé de rocca.

Ignis pufillus

primum adhi-

bendus, ita ve humiditas in

receptaculum

volet.

Nvc te docebo tuum spiritum præparare ad medicinam tuam alterius ordinis conficiendam. Sumes itaque arsenicum mundum album pellucidum, in quo nullæ fibræ sulphureæ sunt : ac contunde in pulverem, ac cum sale & "alumine rupeo dicto, contere, calcinato : aluminis partes 2 salis 1. Contere cum aceto super lapide : ac munias te adversus aerem : cùmque sale : materiam eiusmodi ollæ inde, atque os leviga superæquali lapide, tum magnu alembicum vitreum sume, atque itidem leviga, vt alem-

bicus ollæ quadret: vt hæc figura tibi demonstrat; ac fornaci sublimationis super impone, ignem addens primum pusillű, ita vt humiditas in receptaculum volet. Cùmque humiditatem omnem ex materia

eduxisti, ita vt nullum amplius vaporem vides in alembico : Tum paululum ignem auge: atque exiguo igni ascendet subtilior guidam spiritus, ac sylvestris spiritus dicitur,

lelent impon ampliu dasign contin faces adder prius cendi iftam nes (y) Tumn donec : quat:t omnes quiop præter ne ciu la mat merch

m: eft

amq;1

poren

ftra pr

illius

ge, 20

12 10

heri.

lima

incen

M. IOANN. ISAACI. tur: estque tam volatilis & subtilis, vt vbimuncunq; maneat, materia nullo ynquam tempore fixari possit. Ac propterea in arte noattum stra prorsus est inutilis. Cùmque vides nihil ac de+

landa

illius subtilis amplius ascendere, ignem auge, ac sublima igni mediocriter vehementi 12 horas continue. Tum finas sponte frigeperpafieri. Frigefactum exime, ac arlenicum fubsordilimatum invenies seorsim in olla, ac partem nicum incentem super fæces clare sublimatam:tolonella le lenté, ac aliquid de fæcibus viuo carboni in pulimpone, ac vide an fæces fument : si fument dicto. amplius inest, tum pone denuò subliman-LIS I. das igni vehementi etiamnum 5 aut 6 horas un128 continue. Tum sinas refrigescere, exime ac matefæces abijce : atque id quod sublimatum est iga fuadde reliquis, pone denuò sublimandum vt bicum priùs. Ac quicquid volatilium spirituum aftalemcendit, tolle, opus corrumperent. Atque Sublimations vt hac istam sublimationem itera tadiu, donec om- donec e materat; ac nes sylvestres spiritus è materia amiseris. nis fu-Tum materia fine fæcibus additis fublima, amifceris. ddens donec materia nihil ampliùs post se relin- Sublimatio vt huquat : tum fatis sublimatum est. Nam iam fine facibus culum omnes subtiles sylvestres spiritus amissiti, adiunctis. umidiqui operi suam fixationem adimerent. Ac mater13 prætered craffam terream materiam, ac omremvine eius sulphur combustibile vna cum crasignem sa materia terrea, quæ operi ingressum adibillior merent, ita ve medicina iplam penetraro Isdicimini-III.

ria omnes fylveftres ipiritus materiz perie

142 OPERVM MINERALIVM. minime posset : ac materia media tibi remansit, quæ in ornnibus rebus bona est, & in arte nostra vtilis, &c.

polisp

fume

ce ec

QUAD

C210

lami

w far

DID,

fatis ci

TE

LOICI

acetu

Conta

cum

Vacua

malin

CINCICS

pous.E

Thedici

Incrit-

Philof

1210 m

conff

stillan

an sru

Cap. 96.

Przdicta quomodo milcenda.

TTEM scies tibi sumendas in singulas I marcas spiritus eius præparati, 2 marcas Lunæ revaporatæ donec pellicula supernenire incipiat. Ac tum sume spiritum prædi-Aum, ac super lapide contere cum aqua illa Lunz in densam pultem : ac inde materiam eiufmodi vitro pufillo: & pone super fornacem in testa cum cineribus, calorem Solis addens, donec liccum ac durum eft, vt de-" nuò puluerizari queat. Tùm denuo super lapide contere, vt priùs cum aqua tux Lunæ víque ad pultis craffioris confistentiam. Vitro publio prædicto denuò inde, atq; iterum in cineribus siccandum pone, vt priùs. Conteres verò & siccabis tadiu, donec duz illæ marcæ aquæ Lunæ à spiritu imbibitæ fuerint. Tum materiam admodum subtiliter pulverizabis, ac vitro indes : atque os huius vitri levigatum erit : ac tum etiam exiguum vitrum rotundum tibi erit, quod oriquadret : id pusillum vitrum in fornace secreta pone : ac primum ignem pusillum adde, vt Sol media æstate lucet, 8 dies continue. Post ignem tuum insigniter auge, etiamnum 8 dies continue. Poltea ignem auge adhuc 8 dies cotinue; ita yt manu tenere no ipo-

M. IOANN. ISAACI:

-31 10

alt, &

gul1;

121225

Mille-

WR. II.

12 11/2

cnam

OIRI-

Solis

t de-

uper

LU-

mam,

0;1ie-

prius.

c duz

oibitz

ubri-

tque

mam

anod

11120

Ilum

COIL-

c, cli-

2000

reno

600

poffis per foramen fornacis. Item 8 illis diebus exactis, finas frigescere; exime, ac putillum laminæ cupriæ cadenti superijcito quæ nitide levigata sit, ac vide an fixu sit : an non fumet : ac si parum fumet, nondum omne fixum est : pone etiamnum dies 8 in fornace codem calore, aut paulò maiore, tanto quantum addere potes fine candore. Acco calore certo fixabitur, ac cum probas super lamina candenti, si fixum est, liquescet, ita vt fumum non emittar, ac diffluer per lami- Proba fixionam, atque cam dealbabit vt Luna, ac tum latis eft.

Cap. 97.

TTEM fitum medicinam tuam vis subtili- Quomodo can Lorem efficere, ita vt proiectio altior fiat : dem mediciacetum destillatum admodum forte, sume: efficiposite contere prædictum pulverem super lapidem cum aceto prædicto, ac in receptaculum evacua, & pone in balneo Mariæ : omne fimul in aquam clara resolvetur. Tum super cineres calidos congela: tum denuò folve ve prius. Et in quaq; folutione & coagulatione medicina tua adeò subtilior efficitur, vt 19 lucrifaciat in proiectione, inquit Geber Philosophus. Ac si medicinam istam tam multis vicibus folveres & coagulares, confisteret in morem olei, ac oleum tum stillatum superMercurium calidum factum in crucibulo, Mercurium converteret in

143

pu-

OPERVM MINERALIVM 144 puram Lunam meliorem ex mineris petita. Arque ita cum medicina hactenus perdu-Cta foret, non iam medicina secundi ordinis effet, sed tertij ordinis, ac perfecta medicina ad metalla in veram Lunam transmutanda. Ac si tu tùm ex oleo perfectum Elixir conficere velles, sumeres de medio spiritu eius aut materia quam te anté sublimare docui ex puro arsenico. Ac oleum ponderabis ac bis tantundem medij spiritus eius sumes,ac cum oleo conteres super lapide, ac huiusmodi vitro immittes, ac in fornace secreta per 10 dies pones calore absque candore. Materiam tuam exime, eftq; mutata & congelata in lapidem, estque perfectum Elixir omnia metalla in veram Lunam transferens meliorem è mineris petita:

OCI

Dau

nbus

quart

nerit

ntur.

non

nec

in vis fe

QUID

dum c ad cam

atmox

forte

dò et deba

Nam

pottre

delicati

目記に

TTA

dan dan

quare

calcina

Theorica de tribus ordinibus Elixiris & lapide.

Cap. 98.

TEM nunc te nosse docebo opificium, quid vnumquodque opus sit quod in arte adhibendum sit : quare item quodque opisicium repertum sit, quodque opus primum in ordinibus sieri debeat : ac deinceps in varijs alijs operibus quæ in Alchimia fiunt : atque etiam 3 locis vt in minerali, vegetabili, & animali, &c. Scies

M. IOANN. ISAACE Cap. 93.

etita.

erdu-

tdinis

licina

anda.

confi-

Leius

docui

bis ac

nes,ac

huinf-

creta

ore.

con-

Elixit

anste.

cium,

In arte

que o-

us pri-

eincept

nia fi-

ili, red

Scica

145

CIES ac intelliges quodq; opus cum co O quod in opere fieri debeat, ac alijs operibus sequentibus : opus secundum, tertiu, quartu, quintu: donec opus ad finem pervenerit: opus illud quod in tota Alchymia geritur. Ac quicunque Alchymista omnia ista non intelligit antequam operari incipiat, is nec iam, nec vllo vnqua tempore quicquam in vniuersa arte Alchymiæ producet:quamvis semper operaretur. Forte fortuna ad aliquam artem peruenire posset, quemadmodum cæcus passerem sagitta ferit : sed aliter ad eam artem peruenire non posset. Quemadmodum sæpe ignorantibus vsu venit, qui forte fortuna ad aliquam artem perueniebant: cumque eam iterum ponerent, secundo eum agere non poterant: ac operam ludebant, & in desperationem incidebant. Nam quod primum facerent sæpenumero postremo loco faciunt: ac etiam opus relinquunt vbi foret incipiendum : ac ad talem delirationem perveniunt, vt omnino stulti in arte fiant.

Cap. 100.

I TAQVE ad istam errationem deuitandam, te docebo, quid sit sublimatio, & quare inuenta, ac quomodo in quoq; opere sublimandum sit : ac deinceps quomodo calcinandum, ac quare calcinatio fiat: ac de L destil-

OPERVM MINERALIVM \$46 destillatione, & quare adhibenda: atque its porrò multas alias rationes, quid in quoque opere faciendum sit quod in arte fiet: Istamque lectionem iterum iterumq; perleges,ac memoriæ imprimes, ne in errorem incidas.

anne e

dadet

antm

rmic

E, VI C

actoe

milliona

MCDant

fer la

DER 201

acaigre

biorin

TIDA

IC inft

perfe

fuo (

odor

Atou

immiu

CC TO US

Temp

Di aut :

1mg

ijs colu

Icnt.(

ligon

perict

tedi

Cap. 101.

Quid Veteres fecerint intellecta generatione & incremento metallorum, atque etiam corum morbis: quare & fublimatio mperta.

TEM scies, cum Veteres scirent ac intelli-I gerent generationem atq; incrementu metallorum, ac morbos metallorum intelligeret, vnde illis morbi orirentur qui impediret quominus Sol nec Luna fierent, tum perípiciebat Veteres quibus modis illis ea vitia, & item calcinatio morbos demere possent, ac ad Solem & Lunam reducerent. Ac viam comodiorem invenire non potuerut, quam vt corpora igni destruerent, & calcinarent. Et materia quæ ea confervaret, reperiebant : vt non in nihilum vrendo redigerétur, à suo sulphure cobustibili quod copiose in se habet, nec ab.vstione ignis comburerentur. Materia ea clavis erat: eius 2 aut 3 partes sumebant in vna corporis: ac corpora dura Martis & Veneris in limaturam subtilem limabant: Saturnum verò ac lovem in cineres mouebant: ac tum miscebant cum claue ac aceto, atque ita in vasis luteis collocabant, ijsque probe lutatis in igni ad calcinandum:ac in fuperiore parte illius vasis lutei foramen habebant, per quod humiditas evaporare posset : cùmque omne

M. IOANN. ISAACH 14% omne evaporatum esser, foramen illud luto claudebant : ignein per gradus augentes ; ita vt modice candere inciperet. Ac tum ignem retinebant in huiusmodi leni candore, vt clauis non liquesceret, ad horas 24. Tum sinebant sponte frigefieri : ac vase effracto eximebant : ac aquam communem bullientem superfundebant, ita vt clavis litume. quelceret. Tum clauem aqua communi abelligelucbant. Tum corpora calcinata sumentes ediret super lapide inpalpabiliter conterebant, ac enpitum aqua comuni abluebant omnes fordes, ac nigredinem. Ita vt calces corporum rubrorum resplendescerent: atq; etiam alboru vt itidem resplédescerent, ac candide ac clarè instar nivis. Atq; hoc pacto corpora imperfecta à sua immunditie repurgarunt:ac à n nihifuo fulphure combustibili, ac nigredine, ac ure coodore fœtido quem in mineris cotraxerante cab.V-Atque ita metalla imperfecta mudarunt ab e1 c/2immunditie. Sed chim ea denuò in vnum in vna corpus reducerent, non erant Sol nec Luna. eners Tum rurfum cogitabant quanam medicina aut materia, metalla mundificata ad Souroum actum lem & Lunam possent reducere, ac tingere ijs coloribus qui in corpora ingressum dae ita ia utatis rent. Cùmque omne sal aluminis atque aliore parud omne, ac species pervestigassent, nihil reperiebat quod metalla tingere vellet: nec inant, per gredi in ea, vtad Solé ac Luna reducerentur. umquo omne Tun

lie ita

oque

tam-

35,20

cidas.

ntelli-

tia, &

Lu-

min-

aigni

la qua

OPERVM MINERALIVM 148 Tum vlterius cogitabat, quod nihil in orbe reperirent præter spiritus qui in metalla ingredi vellent, ac cum ijs sese permiscere. Ita cognoscentes naturam spirituum, atque corum morbos quos in mineris contraxerant: tam multos morbos in se habere quam metalla : vt multas terreas ac fœtidas fæces, ac sulphur combustibile, quod metalla combureret : ac fæces terreas fætentes, quæ metalla denuò immundiora efficerent quam priùs fuerant. Atque etiam intelligebant Veteres, Spiritus in sese habere quandam virulentiam, quæ tam corrofiua & venenata effet, ac tam volatilis, vt fi ad metalla adducerentur, ea tam venenata ac corrofiua efficerent ac tam frangibilia, vt instar vitri frangerentur : atque etiam avolarent, cum liquarentur, ac optimam partem metalli fecum raperent, ac secum sursum veherent, ita vt metallum perderetur ac omnino corrumperetur. Cum hæc omnia perspicerent, cogitabant vlteriùs, quomodo & quâ ratione spiritibus omnes istos morbos prædictos demere possent: ac parare spiritus, ve in corpora ingrederentur: ac tingerent infigni claro colore, qui in ijs & cum ijs manere posset in æternum: ac lenes ac molles manere possent : ac reducerent huiusmodi ratione ad statum Solis ac Lunz. Omnibus verò naturis perspectis, pro sua sapientia, 3 Inuc-

mener

marbos

ntos re

cenda

que va

cerent

mater

INC YO

prim

rente

vlaie

lem pa

qua (p

craits

25: 210

queit

rant a

quan

grede

dente

NV

IN po

perta:

& qua

opere

Sed pr

gendu

nopor

M. IOANN. ISAACI. 149 orbe inuenerunt, quibus, spiritibus omnes istos. lain- morbos prædictos adimere possent, ac idot.lta neos redderent ad prædicta corpora reduteto- cenda ad Solem ac Lunam. Repererunt itatrant: que vafa idonea, ac materiam cum qua mifnme- cerent : atque id quo furfum pellerent ex 6, 20 materia, ac ascendere facerent suprà, maxi-1000 niè venenatam ac volatilem partem, vt eam 2me. primum tollerent : deinde vt furfum pellequam rent partem temperatam quæ nobis in arte rebunt vsuiest, quæ post venenatam illam volatindam lem partem ascendit. Tertio materia cum ena- qua spiritus permisti sunt apud se retinet and crassas partes terreas ingressum prohibennul tes: atque sulphur album combustibile. Attvitti que ita nullas alias rationes reperire pote-, cim rant ad spiritus exonerandos & mundandos allie quamper sublimationem, vt in corpora inherent, grederentur, ac ea infigni claro ac resplen-10 cor- dente colore tingerent.

(ap. 102.

force.

kqua NV N c audifti quare calcinatio corporum primum fit inuenta, ac porto fublimatio spirituum quare primum reperta: ac postea verba faciemus, quomodo se qua ratione calcinandum se in quoque opere ac sublimandum, quodque suo loco. sed primum de calcinatione spirituum amibus gendum est, ac de solutione spirituum ac entit, 3 corporum iungenda, imbibitione, aut inceinte L 3 rati150 OPERVM MINERALIVM ratione, ac quare primum inventa fuerit, vé fcire & intelligere poffis radicem artis Chymicæ. Nunc ad primum noftrum propofitum redire volumus.

hus cos

goz ap

pollent

Eamo

inde v foiritu

Acipi

ac 1gt

ac ign

IOIVIN

Tertiol

nebant

nolaren

Hile

formaci

atque

bantu: neban

per lapi pebile l

da pone

i anni

bant ; :

claram

rei alte eta spi

tam, pa

1123

Cap. 103.

TEM, cum Veteres corpus & spiritum vtrag; mudificassent, ac ab omnibus morbis liberalient, & munda ac pura effent. Tùm cogitabat denuò quo pacto efficeret, vt in leinvicem ingrederentur. Nullam itaque rationem aliam reperire poterant, nisi corpus aut spiritum ad aquam redigerent, atque immergeret illud corpus spiritui : aut corpus solverent, atque imbiberent spiritum corpore : aut corpus & spiritum vtrag; folvere debebat, ac aquas ambas fimul iungere, estque hæc ratio optima. Atque hæc omnia funditus intelligentes, si spiritum & corpus copularent ac iungerent, non posse aliam rationem reperiri exceptis prædictis : tùm etiamnum proprius reputabant cum animo, Spiritus & corpora primum cile folvenda, & in aquam redigenda. Tùm nullam meliorem rationem tenebant, ad spiritus & corpora ad aquam redigenda, nisi primum naturam clavis tenerent, si ad aquam reducerentur. Ita facile intelligebant, fi cò reducerentur vt naturam falis haberent : id igni fieri & calcinatione dehere. Tùm vlte-

M. IAONN. ISAACI. ISI n, re rius cogitabant, ac fornacem reperiebant Chy. quæ apta foret, in qua spiritus calcinare possent, ita vt spiritus ijs elabi non possent. Eamque Fornacem Sapientum dixère : de- Fornax Sapiinde vasa invenere, in quibus commodè spiritus calcinarentur, ita vt non auolarent. Ac spiritus in vase patente calcinandi sunt, ac igne nudo, alioqui naturam falis non adipiscerentur ad solvendum. Si vase clauso ac igne concluso, aut calore ponerentur, folvi nollent, quantvis in æternum starent. Ignis regima Tertiò huiusmodi ignem ac calorem reperiebant qui ita regeretur, vt spiritus non auolarent.

-110qo

UM Ve

smor-

flent;

iceret,

mila-

t, nili

rent.

1:200

Ipiri-

VIII20;

u ine.

ie hze

irum &

n polie

tictis

um a

Fe fol-

nullan

ninus d

nimùn

n redu

cò IP.

ent: 10

mylte-

ti

Hisce omnibus simul repertis, spiritus in fornace collocabant, in vale ad eam ré apto; atque ignem fuum ita die & nocte moderabantur, 40 dies ac noctes naturales. Tum finebant sponte frigefieri; eximebant, ac super lapide conterebant ficcum, ita vt inpalpabile foret: ac tum super lapide spargebant, ac lapidem in cella frigida ac humida ponebant : ac ponebant lapidem paululum inclinatum : ac vitrum supponebant : ac spiritus ibi soluti fuère, ac senfim in vitrum illud stillarunt in infignem claram ac nitidam aquam, fine additione rei alterius. Atque ita hac ratione prædi- Spiritus folveeta spiritus solverunt in insignem, cla- aquam clarama cam, pellucidam ac refplendentem aquam :

quam

152 OPERVM MINERALIVM quam aquam in forti vase vitreo seruabant probè obturato, donec ea vsus effet. Et si quæ fæces remanserant in sublimatione, manebant super lapidem: fæces solui nolebant.

meban

aquam

fundo

ramli

dum.

corpo

ligeb

bere.

com

201.1

tumn

inde la

CETC. 2

acpulv

Verenni

liquef

ueren

nebal

effe fa

¢duce

busac

dere fai

fillare

acdefti

mumi

late fu

fund:

aquar

111 VILL

2 294

Cap. 104.

TVNC de calcinatione ac sublimatio-1 Nne, & solutione spirituum dictum est. Iam te de calcinatione ac reuerberatione corporum docturus sum. Scies Veteres fornacem quandem reperisse, in qua fornace commodum effet corpora calcinare, aut reuerberare, vt naturam salis adipiscerétur: ac ea Fornax reuerberatoria dicebatur. 'Prætereà vasa reperiebant è luto cocta, quæ ad id apta forent, vt in ijs corpora calcinarentur aut reuerberarentur. Ad hæc ignem ad hoc idoneum reperêre, quo corpora calcinarentur aut reuerberarentur : huiusmodi calorem vt corpora non liquescerent, nec simul coagularentur. Tú corpora lota sumebant, quæ fæcibus suis exonerata fuerant, ac sulphure combustibili, ac vasi illi terreo indebant, ac in fornace reuerberatoria ponebit, vt ibi calcinarentur aut reuerberaretur, quò naturam salis adipiscerentur. Ac ignem leni flamma accenderunt sine liquefactione 21 dies & noctes. Tum sponte refrigescere sinebant, atque eximebant: ac super lapide cum forti aceto destillato conterebant impalpabiliter. Post acetum destillatum sumebanz E mark for

Fornax reucrberatoria.

M. IOANN. ISAACI.

labant

Liquz

mane-

Dant.

mano-

meft.

12tione

es for-

ornace

201 18-

UI:2C

Inte-

adid

cntur

ad hoc

naren-

1 calo-

climul

ebant,

icful-

inde-

nebit,

1,910

meni

one 21

ere fi-

lapide

nt im-

mia-

rbant.

153 mebant, ac corpora in mundam ac claram aquam soluebant : ac fæces interiores super fundo vasis remanebant : aquam illam claram superne effundebant in vitrum mundum. Tum Veteres cogitabant vlteriùs de corporibus coagulandis: probè enim intelligebant, sele aquam simplicem habere debere, si alioqui corpora & spiritus seinvicem complecterentur in fundo, vt simul maneant. Ac videbant acetum corporibus adelle, tum reperiebaut in sua sapientia, vt acetum inde sicco calore evaporarent. Atque ita fecêre, ac acetum inde ficco calore deduxêre, ac pulverem ficcum retinebant : quem pulverempôst subtiliter candefaciebant absque liquefactione. Tum porrò cogitabant puluerem soluere in aqua communi. Ac cernebant aceto & aquæ communi multas inesse faces, quas vt ex aceto & aqua comuni educerent, vasa idonea reperiebant, in quibus acetum & aquam communem ascendere facerent, atque id quod ascenderat destillare facerent per fistulam in aliud vitrum, ac destillationem nuncuparunt, ac tum pri- Destillation mum inventa fuit. Tum illius aquæ destillate sumebant, ac super pulverem corporum fundebant, ac soluebaturin munda claram aquam pellucidam: quam aquam corporu in vitro mundo seruabant. Tum habebant 2 aquas fimplices fimul spirituum & corporum

OPERVM MINERALIVM. 114 Tum animo reputabant quantum rum. spiritus ponerent apud corpora. Tum facile pro sua sapientia intelligebant se plus aquæ corporu debere sumere quam spiritus : quia alioqui spiritus avolarent cum adignem adducerentur, ac optimam partem corporis fecum raperent. Itaq; partem vnam aquarum spirituu, ac 2 aquaru corporu sumpsere : ac aquas simul inter se permiscuere in vase vitreo, idque cineribus calidis imposuere, ac in pulueré siccum congelarunt. Cum pulverem cernerent, facile pro sua sapientia intelligebant, si ad ignem adducerent ad liquandum, spiritus avolaturos ab co corpore, ac corpus illud in fundo crucibuli relinqueret. Tùm vlterius cogitabant quomodò & qua ratione corpora ac spiritu, alteru cum altero colligare possent & congregare alteru in altero, vt sese inuice ita amplecti possent vsq; ad fundum corum, vt ignis ea separare non posset.Cum naturam omnem probe perspicerent ac funditus intelligerent : tum facile intelligebant, si corpora & spiritus ita coniungerentur, ita vt ignis ea separare non posset : etiam satis intelligebaut coniunctionem nulla re quæ in orbe sit posse fieri quam igni: Ita vt super igni leniter essent regenda, co pacto vt igni alluefierent. Tum consultabant de vase idoneo reperiendo, in quo spiritus cum corporibus includere poslents

Coniunctio corporum & fpintuum nulla re, nufi igni keri posse.

POIS

difiç

M. IOANN. ISAACI! ISS fent: ac fornacem in qua vas illud ponerent. Ac vas vitreum idoneum repererunt ei rei aptum, ac ei corpus cum spiritibus inclusere : vasque illud Vas fixatorium vocarunt. Tum reperiebant fornacem ad eam rem aptam, ac in ca vitrum hoc imposuere: camque fornacem fixatoriam dixère. Ac tum ignem idoneum inuenere quo ita leniter regerent sensim paulo calidius per gradus, donec igné feruentem ferre possent. Ac in tora arte nihil magis cauendum est, quam ne nimis feruens ignis adhibeatur, prius quam igni ita affuefiant vt ignem feruentem ferre possint; alioqui spiritus in eo sese attolleret ex corpore:tum iterum de integro incipiendum foret, &c. Atque hoc opus Fixationem dixère, ac liquefaciebant ac puram Lunam Fixation reperiebant: ob quam rem omnes gaudio afficiebantur. Hocque opus vocarunt opus opus prim? primi ordinis, quia primum inuentu fuerat à ordinis & Veteribus aç Sapientibus, &c.

mm acile

quz

quila

mad-

nsle-

aum

C:ac

Levi-

10, aC

ulve-

Itcl-

1211-

,ac

eret.

Equa

litero

inal-

t viq;

non

tipi-

cilè

con-

non

nun-

fieri

flent

Tum

0, 11

pol-

(CUL)

Cap. 105.

TEM confultarunt ad inquirendum arr 1 non alia via reperiri posser, ad rationem reperiendam conficiendi rem, ve corpora cum spiritibus permiscere necesse non esser, nec fixanda ponere. Longum enim opus erat antequam spiritus sublimarent, & corpora calcinarent & foluerent, ac tum mundificarent : aç tum corpora coniungerent, 20

Ratiocinatio Veterum.

156

OPERVM MINERALIVM ac fimul fixarent:ad ea multo tempore opus erat. Cùmque iam omne fixatum effet, nihil præter metallum perfectum habebant, Solem aut Lunam prout opus luum posuerant. Cum autem Sapientes viderent ac intelligerent, metallum mortuum spiritibus, vt ratio postulabat, vivificari posse, ac perduci in eum statu, vt omnibus probis ac examinationibus resistere posset : cogitabant vlteriùs possibile fore alia via reperire, quæ facilior effet, ad quam tanto tempore in arte opus non esset, ac vtilior. Sic igitur reputabant : Si impositione spirituu corpora mortua vivificauimus : quid si sumamus corpus viuum, ac calcinemus ipsum, ac in aquam fimplicem redigamus, ac in ea spiritus sublimatos immergamus, ac fimul fixemus, ac proijciamus id super corpus mortuum műdificatum, ac simul fluere sinamus, ac videamus quomodo sese simul componerent, ac dispiciamus quid inde futurum esset. Ac ita fecêre, ac corpus illud viuu quod cum spiritibus permistum ac fixatum fuerat, sumebant, ac simul fluere sinebant, ac in massam fundebant, ac massam fragilem ac frangibilem reperiebant. Tum consultabant qua ratione id fieret. Tum facile intelligebat, mareriam spirituum cum vivis corporibus tam efficacem elle, vt corpus mortuum mundificatum ferre non posset. Tum verò placebar,

ball, VI facere tatem vi fe verò crat cilè dine pon muit Sola Tam terius quod ! (crent Cata e PR porit port 1 tio rep ad Sola faciley tornor ferrent POT2T turin ruum dicina nam

M. IOANN. ISAACI.

opus

1, 11-

Manr.

olue-

2011-

tibus,

eper-

acex-

abant

,quz

parte

uta-

101-

pus

uam

lub-

115, 20

mu.

idez-

1,20

cita

spi-

ime-

fam

gibi-

12 [1-

ma-

stam

Indi-

100-

pal,

bat, vt corpus illud mortuum denuò liquefacerent, eique etiamnum bonam quantitatem mortui mundificati metalli adderent, ve fécere, ac rurfum in massam fudere. Tùm verò adhuc frangibile invenerunt : sed non erat tam frangibile quam prius. Ac tùm facilè cernebant se plus corporis mortui mudificati addere ac ponere debere. Ac sæpe ponendo ac denuò liquefaciendo, ad extremum molle effectum est, eratque perfectus Sol aut Luna, quare summopere gaudebat. Tum opus hoc vocarunt alterum opus al- opus 2 ordinis terius ordinis. Idque ob eam causam fecere, cur dicum. quod hac prædicta materia proiectioné facerent super mortua metalla quæ mundifi-Cap. 106. cata crant.

DRÆTEREA Veteres cum cernerent quod Que padove sublimatis spiritibus fixatis cu vivis cor- teres corpora mortua ad Soporibus, proiectionem facerent super cor- lem aut Luna pora mundificata, cogitabant vlterius an ratio reperiri posset reducedi corpora mortua reducendi, inad Solem aut Lunam non mudificata. Tum facile videbant, si id fieret : debere medicina fortiorem confici, si corpora mortua transferrent. Ac facile etiam intelligebant: fi corpora mortua non mundificata transferrentur in Solem aut Luna, se corpus illud morruum prius vivificare debere, antequa medicina super illa proijceretur. Tùm medicinam sumebant alterius ordinis quam cofeceranc

157

non mundificata rationem ucacrinta

OPERVM MINERALIVM 118 cerant: qua proiectionem fecerant in me? salla mundificata, de qua ante dictum est; ao cam soluebant in aceto forti destillato: ac rursum acetum deduxére : ac medicinam congelarunt. Ac post medicinam rursum in aqua pluuiali destillata soluerunt. Atque iterum tertiam partem sublimatorum spirituum sumpsere, ac aquam illam spiritui immerfere, ficcantes ac terentes denuò, ac rursum siccantes, donec spiritus corpus illud omne imbibisser. Tum simul fixanda ponebant, que fixatio facile fiebat. Cùmque omne fixum erat, tum denuò soluebant, ve priùs fecerant, ac rursum sumebant tertiam parte spiritus pro quantitate prædictæ medicinæ quam habebant, ac rutfum spiritui immersere, vt priùs faciebant, atque iterum fixanda posuere, vti priùs dictum est. Hilq; omnibus peractis eandem medicina etiani semel in aceto destillato soluerunt, ac acetam rurfum destillarunt, ac congelarunt. Ac tum sumebant cruda ac immunda corpora mortua ac liquabant, ac vitam ijs indebant: & tum medicina fuam fuperijciebant, ac fimul fluere finebant, ac in mafiam fundebant : & perfectu Solem & Lunam inucnere omnes probas transcunté ac examina. Ac reperiebant projectionem tam magnam & copiolam elle, prout fuerat in opere alterius ordinis. Quam altam proiectionem admoduns

bodun

timop

quiate

cofult

natur

alram

te me

hac d

plica

Itana

ICHIU

debät

tempr

ocem h

magife

nere o

imm

ducen

Tume

VIIIII

Cina rec

deteci

medic

naci

AC CO!

Tum

pat, fi

M. IOAN ISAACI.

nmed

elt; 40

0:20

man

adum

Arquo

kuri-

mim-

E TUT 3

s illud

ta po-:

nque

nt, ve

main

me-

ADDRENG.

iterum

Hilo;

ettam

16 362-

arunt.

1001-

inde-

banty

mfun-

n inuc-

amina,

ignam

realte-

em 204

noturs

modum mirabantur, atq; ea gaudebant : ac opus ; ordi tum opus hoc vocitarut opus tertij ordinis, nis, & quare quia tertiu opus erat quod inuenerant. Post cosultarunt, ac reperiebant in sua sapientia naturam peruestigantes: tum intelligebant altam proiectionem venire debere subulitate medicinæ: qua intelligétia ac sensu quem hac de re habebant ac intelligebant, multi- Quomode plicatio omnis medicina inuenta est. Atque plicatio media ita rationem qua medicinæ subtiles efficerentur, multiplicationem vocarunt quia videbat cum medicina subtilis fieret, eam altam proiectionem facere. Ac quò subtiliorem faciebant, eò proiectio semper magis magisque alta cadebat. Ita rationem inuenere omnes medicinas multiplicandi, &c.

Cap. 107.

VM fapientes hæc omnia prædicta pro- Ratio reduces bassent, ac cernerent se omnia mortua di spiritus ad immunda corpora ad Solem ac Luna per- nam quomodo ducere, atq; infuper alta proiectioné facere. reperta à Ven Tum etiamnu vlterius ratione inquirebant, vtrum foret possibile spiritus arte ac medicina reducere etiam ad Solem & Luna.Qua de re consultabant, cùmq; naturam omnem medicinæ perspicerent, intelligebat medicina elle cofecta ac coadunatam arte spirituu ac corporú, ac fimul in vnű fimul fixata effe. Tum etiam facile in sua sapientia intelligebat, si spiritus ad Solem ac Luna reduceret, debero

na dictum.

omnis multicinz inumia.

Solem & Luteribus.

OPERVM MINERALIVM 160 debere etiam naturam medicinæ habere, alioqui medicina fe cum ijs permifcere nollet, neque cum ijs ingredi:nam spiritus corpora efficere non possent:nullam enim proportionem inter se habent. Medicina constat ex spiritibus & corporibus : atque hæc igni ita fixata funt, vt ignis separare nequeat : atque alter est purus spiritus qui ab igni ascendit. Ita facile ex hac ratione prædicta, comprehendebant res duas. Vna erat, si ad id peruenirent, se primum spiritus parare debere, vt effent eiusdem naturæ cum medicina, si alioqui medicina cum ijs amicitiam contraheret, aut in ea ingredi vellet : fimile enim amat sui simile. Ita si ad artem peruenirent, principiò ac ante omnia spiritus debebant efficere corpora, si eiusdem naturæ cum medicina forent. Deinde etiam facile intelligebant, si spiritus corporeos ad Solem ac Lunam perducerent, se medicina tam liquidam, tam subtilem, tamque penetrantem conficere debere, vt cum proijcerent super spiritus corporeos, statim liquesceret, ac penetraret, antequam ignis ita calidus fieret, vt spiritus à corpore non volaret; sed medicina spiritum tegeret ac supernataret, quemadmodum oleum super aquam natat : ita vt corpus à medicina capiatur antequam à corpore se subducat. Ac cum medicina spiritum ac corpus penetrat, ac ea simul

malfor

ant. Al

deftill

bant:

fulia

bant

plius

kic

rein

peri

iplus

Lique

admoo

(20) 0(

sem 2

VR2 C

CITCU

fpirit

TILLIS

chali

mailar

Lanan

gracias

guideb

Elizio

ducen

terins (

M. IOANN. ISAACI.

R, 24

nol-

S COT-

opto-

100nichac

eque-

bigni

dicta,

t,fiad

SILTER

me-

ICITIt:fi-

utem

a ipin-

uldem

etiam

100520

dicina

pene-

-92/10

quel-

a cali-

olaret;

mara-

aquam

tur an-

mul

mul fixat, vt ad Solem ac Lunam perveniant. Atque ita fecere : medicinam in aceto destillato solvebant:ac tùm denuò congelabant: ac tum rurfum folvebant in aceto destillato. Atque id folvere & congelare iterabant toties idédidem in aceto receti; vt amplius congelare nollet: sed in forma densi olei confilteret. Ac spiritum Mercurij corpore induebant, ac ponebant in crucibulo fuper ignem, ac iaciebant autstillabant super ipfum ex parata medicina, ac cospergebant atque operiebant spiritum corporeu, quemadmodum oleum fuper aquam natar, atque cam operit. Ac tum etiamnum fortiore ignem adhibebant, ac flabant, ita vt medicina vna cum spiritu corporeo inter se inciperent circumagi ac fluere. Ac medicina corpus ac spiritum ita pervasit ac penetrauit, ita vt spiritus & corpus vnum in alterum ita compacta fint, vt ignis ca separare nequeat. Ac in massam fundebant, & perfectum Solem & Lunam reperiebant, qua de re permagnas gratias Deo agebant, ac mirum in modum nomen Elixia gaudebant. Atque huic medicinæ nomen Elixiris indidere.

Medicina has Ils accepit.

Omnia origi

and a transition

Cap. 108.

V м verò ilti Sapientes cernerent se о-Imnia corpora ac spiritus hoc pacto per teres questiusmme ducere ad verum Solem & Lunam: tum ylcell- terius etiamnum cogitabant, an non ex re M

Quo pacto Vol rint an non ex vna re medicinam conficers

Yna

161

poffent, qua corpora ac lpiritus omnes polict tranfmulare in Solein aut Luna.

162

Omnia origimem duxêre ex equa fimplici.

-Sal Sapietum.

In omni mixto neniunt ad mixtionem: quorum 2 funt inclusa, vt ignis & aer,& 1 includentia, vt senta & aqua.

OPERVM MINERALINM

guandi

s loirit

pariter

3 fpir

nunci

tur pr

intam

hicin

bores

le ant l

rebus (

cft,&c.

tisteo r

nam, a

fimile

COMD

Virtut ftellar

fazion

duo di

tionem.

adfuam

Pumum

Vinares

tumpe

fcit an

Aliam

alianor

vna medicina conficere pollent, quæ cor» pora ac spiritus omnes simul posset transferre in Solem, aut in Lunam. Itaque fedulo naturæ studuere: quid Deus naturæ infuderit, ac quomodò natura operetur in omnibus rebus inferioribus : ac cuius generis quæque res fit, ac vnde quodque genus primum ortum ceperit, vtrum ex materia fimplici aut composita. Ac rebusomnibus probe perspectis, comperiebant ac intelligebat omnia primum originem duxisse ex aqua simplici, quæ aqua erat quædam ellentia Mercurij, ac Deus terram fuam in ea aqua collocabat: quæ terra in fe naturam fulphuris habebat : quæ terra fulphurea aquam illam coagulabat : quæ 2 fimul manere non possent, nisi per quoddam medium, quod ea contineret inter se, ita vt alterum ab altero non separaretur, quandiu mediu illud apud ea maneret. Est verò fal quoddam, quod Sal Deus ijs infudit, ad illa duo copulanda. Ac Veteres Sal illud, Sal Sapientum vocavere. Adhæc Dominus Deus his tribus, vt aquæ, 4 eleméta co- & terræ inclusit etiamnum duo alia, vt acrem & ignem. Ac Deus hæc 4 cum falo quod medium est, etiamnum ex suo mandato ornavit, adhuc 3 nimis subtilibus spiritibus, qui 3 spiritus mixturam prædictam simul continent: ac mixtura à se invicem separari nequit, nec corrumpi, nec interire, quan-

M. IOANN. ISAACI 163 quandiu isti 3 spiritus adsunt. Sed cum isti 3 spiritus mixturam deserunt, tum omnia Essentia conte pariter alia ab alijs separantur : atque istos veteribus. 3 spiritus Sapientes essentiam conjunctam nuncupauere. Atque ita facile asseguebantur primum illud principium istam compositam mixturam fuisse, ex qua omne quod hic infrà in Orbe est, originem suam duxit: fiue fint homines, pecudes, aves, pifces, arbores, herbæ: ac deinceps quicquid fenfile aut sensus expers est . Sed ista mixtura in rebus omnibus æqualiter distributa non eft, &c. Atque etiamnum Deus hisce mixturis suo mandato infudit virtutem seminator riam, ad porrò producendum quodque sui fimile, prout natura harum mixturarum componitur. Atque etiamnum Deus aliam Virtus feminas virtutem infudit per influentiam cœli ac mixtis infustellarum, & planetarum, per infusionem sa. suarum influctiarum quas addunt ex mandato diuino : ellentiam, statum & declina- Item alia vira tionem, donec iterum separentur, ac denuo tiam coli, fielad suam prima naturam perveniant, ex qua larum & pla primum composita sunt, provt res ea fuerit. Vna res crescit diu, antequam ad suum statum perveniat : alia breui tempore adolescit antequam ad suum statum perveniat. Alia multo tempore in suo statu permanet; alia non permanet diu in suo statu, &c.

COT+

ran(+

adu-

inta-

-lumo

CICCI S

IS DTI-

a im-

IS PTOigebat

2903

enna

aqua

phu-

mil-

ROL 31

nodes

altero

d apud

ion Sal

12. AC

avere.

2quz,

Vt 20-

im file

o man-

bus foi-

dictam

cemle-

ntenice

quan

iuncta quid

toria à Deo

tus per influenetaryuna

Atque

M2 24

Sicuti res omnis initum hamedium habet ac finem.

164

OPERVM MINERALIVM Cap. 109. 6 4444

A Tov E etiam probe intelligebat quemadmodum resonnis initium habet, ita buit, ita etiam quoque eam medium habere debere, cuius hoc loco mentionem fecimus: ac post illud medium finem sequuturum. Ita intelligebant omnibus rebus divina providentia creatis nullum vitium inesse posse : omnia perfecta esse debere. Probè itaq; intelligebant cum omnia ad fuam primam effentiam redijffent, ad quam Deus condidit, quod tum instaurabit : ac omnes res creatas in suam extremam virtutem perducet: ita vt posteà in remillam creatam nulla mutatio cadere poffit : ac in æternum in fua effentia permanebit. Probé etiam intelligebant quod Deus easdem res creatas mutabit absque alterius rei extraneæ additione. Sed eadem illa res creata mutabitur in suam perfectionem ac virtutem supremam. Ita facilè ex eo intelligebant, vnamquamque rem creatam medicinam suam propriam in se habere, per rationem prius demonstratam. Ita liquido constat nihil peregrinum adhibere ci opus elle, quod ad fupremam fuam Potentiam perducere velimus: sed tantummodo rem fumendam effe, ad rem perfectam efficiendam; fiue in minerali, vegetabili, aut animali. Cum Veteres isti Sapietes omnes hafce rationes prædictas, ac plures alias quas

com-

comen

relliget

cento,

IOSEX

corp

tent.

tem I VIITU

lem, Capiz

nam h

manura

fimiles

aven, d Denn

20100 delta

berac

novil han

perlevi

amprir

te doct:

hacpla

num c

(Icav)

Iplos

to que

POTAL Deus

M. IOANN. ISAACE

lucm.

Det, ita

, Cillins

filled

tellige-

Ua cre-

la per-

gebant

lam re-

dtum

inam

colteà

adere

etma-

cd De-

ie altes

dem il-

rfectio-

leexeo

ratam

re, per

quidò

i opus

entiam

dò rem

ficien-

ut ani-

res hal-

25 9335

com.

comemorare nimis longum foret, probe intelligeret ac funditus, facile sentiebant, idq; certò, se acumine ingenij facilè rem reperturos ex qua rem producerent qua spiritus & corpora in verum Solem ac Luna transferrent. Tum cossilium imbant ex qua materia rem illam perfectam extrahere possent, quæ virtute transferedi corpora, & spiritus in Solem, & Lunam prædita effet. Tum pro sua fapientia facilè intelligebant, fi Solé ac Lunam haberent, res ea debebat esse de corum natura ac genere. Vnumquodque enim sui simile gignit. Equus equum producit, avis sui simile gigavem, &c. Ita reperiebant in sua sapientia: Deum ex omnibus his inferioribus nihil Deus ex omni auro perfectius codidille: Ignis enim iplum destrucre non potett, nec quicquam in or- perfectius cobe:ac in fuo statu permanebit vsque ad diem noviffimum abiq; declinatione : quod nulli rei in orbe fiet, non enim diu in suo statu perfeverabit, quin rurfum declinet ac ad fuam primam materiam redeat, qua de re ante doctum eft, nisi aurum solum. Atq; per hoc planum fit ratione ante demostrata, aurum elle rem perfectissimam quam Deus creavit, ac condidit. Ita conveniebat inter iplos vt sumerent Solem, vt ex co concerent Convenisse inid quod cam potétia haberet spiritus & cor- sumerent sole, pora in Solem ac Luna transferedi. Ac quia vt ex co confi-Deus nihil folitarium creavit, sed duo crea- que potente ult

Vnumquode nit.

SHELLO SUPPLYING

160

bus interioribus nibil auro didit.

M 3

haberet fpiritus & corpora in folem ac Lu nam trausfezendi; fed vt natura generationemque cius sequeren. rur, Solem & Lunam fump-SEIC.

uit vt masculu & fæmellam, in hominibus & pecudibus, in avibus & pilcibus, & in fensibilibus atque insensibilibus, in herbis, in plantis,&c. D E v s fingulorum duo creauir, vt masculum & forminam. Et vt opus ad fuam extremam virtutem perducerent, sumpserunt Lunam tanqua foemellam Solis, ac vtraque ceperant vt lapidem fuum ex ijs educerent : quamvis ipfum ex fingulis per se facilé extrahere possent. Sed quia naturam generationemque naturæ fequi vellent, quantum poterant : vtraque matura deliberatione sumpsere, quia Sol tam perfectus, tam purus, tamque subtilis erat, vt metuerent ne clam avolaret cum ipfum in opere haberent : & Lunam cuius partes nonnihil craffæ & terreæ funt, ita vt multum terræ habeat, ac quia sefe invicem amant ac amica funt, vt maritus & vxor, ac quia alter calidus, altera frigida est, vt sese invicem temperarent in subtilitate & craffitudine, in volubilitate ac terrestritate : ac vt alterum contineret alterum, vtraque fumpsere simul æquali proportione, vt alteru temperaret alterum, vt ante traditum eft. Cum vtraq; hoc pacto fumpfiffent, confultabant quibufnam operibus hæc duo taquam marem ac forminam inter se copularent. Tum facile intelligebant ea esse 2 dura corpora, in quæ natura suam extremam virtutem adhi-

OPERVM MINERALIVM

Jdhibu

pins II

NON VI

Jata (

oper

duck

Hac

bun

addi

nia III

tentia

creata.

2011

nbus,

doleu

fecu

gius;

lebin

exqu

Atq; h

maneb quam

DGTD.

tanti

kmp

donu eltqu

Holin dilige

166

M. IAONN. ISAACI. 167 adhibuiffer, atque opus extremum, vt amplius in ca operati non posset. Natura enim non vlterius in his duobus mouetur. Nam hæc duo Sol & Luna, in ijs natura ita operata eft, vt in nulla re creata in orbe, ita fit operata, nec vnquam operabitur, vt in his duobus corporibus fecit, in Sole & in Luna. Hæc enim duo corpora in statu permanebunt, vt natura ea tradidit in sanitate, vsque ad diem noviffimum : donec DEVS omnia in fupremam virtutem perducet, & potentiam, ad eum finem ad quem omnia creata & facta sunt. Et quicquid Deus creauit in mundo, exceptis his duobus corporibus, omne fimul mutabitur, postquam adoleuerit, ac in statu constiterit, quodquo fecundum naturam, aliud brevius aliud logius; tum ad extremum declinabit & abolebitur, ac redibit ad suam primam natura, ex qua D E v s id primum produci voluit. Arq; hæc duo corpora in fanitatis statu permanebut, & fine retrorfum eundo, ac quiequam declinando, ad diem víque novillimum. Quare nihil in orbe hominibus præstantius est. Natura enim hominu ca est, vt Homonatura semper optimum quodque amet, estq; hoc optima quoddonum quod Deus animæ nostræ infudit; que amate estque vna supremarum virtutum animæ, nostræ, quod semper optimum quodque, diligemus ac amabimus. Atque ita nihil, M 4 10

unibus

,& in

herbis,

UO CTE-

IVI O.

rdace-

nellam

em fu-

ex lin.

u. Sed

mæ le-

raque

ia Ŝol

abtilis

muo 2

n cuius

it, ita vt

Invicent

VXOI.2C

vt lele

craffi-

: acvt

famp-

ru tem-

t. Cum

altabant

iam ma-

it. Tum

corpora,

unutem

adhi-

OPERVM MINERALIYM 168 in orbe præstantius est quod in statu permanebit, quam hæc 2 corpora. Facile etiam in-1 telligebant quamvis natura in ijs ita opera- r ta fuerat, vt in statu sanitatis permanerent víque ad diem novisimum; Deum naturæ talem virtutem non infudifie, vt natura tale opus operata fuerit in his 2 corporibus, vt destrui non possent. Ita vt facile ad suam primam ellentiam reduci poffint. Itaque natura ijs cam virtutem non dedit vt destrui non possent. Sed fine arte Sapientum hæc 2 corpora sua sponte non retrocederent, nec in primam fuam naturam declinarent ante diem novillimum, cum Deus omnia perficiet. Quemadmodum Deus Adamum immortalem condidit: fed Adamum non codiderat talem, quin facile mori posset.

Timf

gaicqu

Tum

natur

prodi

crem

breui

VI an

capi

teria

20101

gal de

acc ha

India

bac 1

tem

tum : ac for

mam

modo

mana

tua lap

haura

donec

10 40

tum

eft.

opera

Intelli

Cap.110.

Ad hæc corpora tranfmutanda partim naturam effe fequendam, partim tranfmutationem Dei noviffimä fpecalandam perfpe kere Veteres.

IT A Veteres Sapientes facilè intelligebant se hæc duo corpora arte posse destruere, ac ad suam primam naturam reducere, in aquam simplicem. Ac facilè itidem intelligebant, si hæc 2 corpora perducerent, ex propria natura in meliorem naturam, aut in aliam : in primis & ante omnia effe tollédum quicquid natura in ijs operata est, ac reducendum in eum statum in quo erat cùm natura primùm in co operari inciperet. Tum facile intelligebant se debere retexere quicquid natura fecerat, ac operata fuerat. Tum consultabant, si ad id peruenirent, se naturam segui debere. Ac natura omnia produxit, ac crescere fecit, ac post illud incrementum, in statu sanitatis cotinuit, aliud breuius aliud longius, provt quodque erat, vt ante doctum est. Ac post statum fanitatis cæpit declinare, donec ad suam prima materiam perueniret, vt prius dictum eft. Ac fi ad id peruenirent etiam in hoc naturam fequi debebant, ac retrocedere gradatim, donec hæc 2 ad fuam materiam primain perduxiffent, id erat, in simplicem aquam : ac tandiu naturam sequi debebant. Ac si tùm hæc 2 corpora perducere in suprema virtutem ad quam Deus ea coniunxit, vellent: tum naturæ imitationem deserere debebat, ac speculari transmutationem Dei nouissimam, atque opera post hoc seculum, quomodo omnia mutabit ac perficiet, ac opera naturæ finet. Ita facile præuidebant ac in sua sapientia intelligebant, sibi hoc pacto naturam esse sequendam, ac declinandam donec ad primam materiam peruenissent.i. in aquam simplicem, vti priùs dictum est: ac tum natura elle deserendam, vt ante dictum est. Tum consultabant, quomodo primum Omniaopera operari deberent in hæc 2 corpora, ac facile trarijs defireintelligebant, omnia opera operata operi- enda.

M. IOANN. ISAACI.

Im2+:

m In-

pera-

erent.

amrz.

ratale

US, VC

luam

Lique

vt de-

nen+

etro-

1 de-

De-

Deug

Ada-

cmo-

llige-

ttru-

icere,

intel-

ent, ex

m, 207

etollé-

eft, ac

10 8125

iperet.

Tum

169

1-29- 2

Arifioteles.

170

bus contrarijs esfe destruenda, ac omnia dura, mollia efficienda, ac omnia ficca humida, & contrà, acomnia leuia, grauia, ac omnia grauia, leuia, atque omnia calida, frigida, ac omnia amara, dulcia, & contra: atque ita deinceps, &c. Quare Aristoteles ait: Ex leui fac graue, & ex graui leue: fac ex acre terra, & ex terra acrem, ex igne aquam, & ex aqua ignem, dalce amarum, & amarum dulce efficito, ac omnes artes habes. Itaque intelligebant isti Sapientes, se hæc 2 dura corpora, mollia efficere debere, Natura enim dura fecerat, si opus naturæ dissoluerent. Idque ita debere fieri opere eo quod destruere appellauere, &cc. Eo peracto, facile intelligebat naturam corpora ca arida finxiffe, ac humiditate corum intrinsecus claufisse : ac ta firmiter conclusifie, vt ignis inter eius partes peruenire non posset, ita'vt ignis in ea vi operari non posset. Ac si hæc 2 difsoluerent, debebant siccitatem humidam efficere, ac in aquam foluere. Ac fi aperirent folida corum corpora quæ natura clauferar, id debere fieri per opus quod putrefactio dicitur. Cùmq; hæc opera ad eum modum intelligerent, ita fecere. Ac post etiamnum duobus operibus intenti fuere, quorum alterum solutio dicitur, quod per destillatio nem fiebar. Alterum opus dicebatur coagulatio. Hzc 2 iterabant tam fæpe ac frequenter

OPERVM MINERALIVM.

terope

corpot

iffent

is op

Cum

Vian

Vian

CT 2

YIT2

CCTC.

num

purga tus alç

at etia

acfub

itale

fece

ceba

fabl

busc

caban

nem,

1120;1

Tum!

bant,

infu

tum

COIP

tixat

sari p

Solutio.

Coagulatio.

M. IOANN. ISAACI

indu-

umi-

2, 20

ta,fii.

12: 21-

es air:

ne ex

mam,

ama-

abes.

hze 1

luia olue-

uod acilè

hox-

ciau.

sinter

tignis 2 dil-

idam

ment

letal, factio

odum

mum

mai-

112110-

oagu-

QUE2+

115

ter ope materiæ vegetabilis, donec hæc duo corpora ad primam fuam materiam perduxissent, in qua erant cum Natura primum in ijs operari inciperet.i. in aquam fimplicem. Cum hæc 2 corpora hactenus perduxissent, viam naturæ sequi omisêre : ac tum aliam viam perspexêre. Probe intellexcrunt Deum ex aqua terram fecisse, ita vt aqua & terra vtraque vnum fierent, ac ex aqua terram fecere. Facile etiam intelligebant, Deum spiritum è corpore cducere, ac spiritum igni purgare: ac spiritu per ignem purgato, spiritus ascendit in cœlum, ac corpus destruitur, ac etiam mundificatur in materiam claram ac subtilem, atque idipsum, istamque viam ita sequuti sunt, idq; duobus operibus perfecere. Opus quo spiritum è corpore educebant, ac mundabant spiritum, opus illud fublimatio dicebatur. Reliqua 2 opera qui- Sublimatio. bus corpus purgabant, horum alterum vo- Reverberatio cabant Reuerberationem aut Calcinatio- fiue calcinatio, nem, ac alterum Solutionem, Ac cum v- solutio. traq; mundassent ab omnibus peccatis corum igni & aqua, tum opera Dei peripiciebant, quomodo anima denuò die nouissimo infundet suo corpori proprio glorificato : ac tum nulla mutatione fore, tam fixum Deus corpus cum spiritu faciet: ita vt post illam fixationem nunquam à se inuicem separari poffint, ac simul manebunt in secula. Cum

OUTALISH'S T

171

Polt hoe feculum nulla erit generatio, nec 12.0

EE111 3

172

Cum ista probe intelligerent funditus, etiam facile intelligebant, siad perfectionem lapidis sui peruenirent, vt ipsum etiam ad talem glorificationem ac æternitatem perducere possent, ac perfectionem, se Dei opera futura facere debere, si lapidem suum ad talem perfectioné perducerent. Atque etia facile intellexere, si lapidem ad talem perfectionem perducerent, vt eodem gradu staret quo res omnes post diem nouissimu, se proiectionem co no posse facere. Nam tum ad finem peruenisser, ad quem Deus iplum condidisset. Nam post illud tempus nulla cvirtus femina- rit generatio, nec vlla virtus feminaria. Tum colultabant vt ei virtutem seminariam imprimerent. Ac partem vnam vtriulque corporis sumebant Solis ac Lunz, cuiulq; tantundem subtile effectum, ac vna cum corpore glorificato coglutinarunt, quod mundificatum erat : eamq; compositionem Fermentum dixêre. Tùm porrò Dei opera futura prosequebantur, ac spiritum corpori illi infudêre debita proportione, atque habent ita omnes fimul spiritum apud se ac in proprio corpore. Idq; duobus operibus fecêre, quorum alterum Inceratio, alterum Fixatio dicebatur. Ac lapidem perfecêre, & ad virtutem extremam perduxere. support a to introduce the manpanet

SKYNING, ac binth manchurch forme

OPERVM MINERALIVM

N

quil

ac p

in 3

Sub

Arg

lim

tifan

fecun

adhib

min

68:20

hpide

fabli

mut

ODUS

lis,

necel

12tion

CC:

Das

rubro

Drun

Viner

Arler

bet.]

ham a

M. IOANN. ISAACI. Cap. 111. august similer

S, eti-

loncm

12E) 20

n per-

ei ope.

ill mad

ue etta

perfe-

du fta-

mű, fe

m tum.

olum

lac-

Tum

1 10-

-100.31

q, tan-

n cor-

munmFer-

rafa-

niilli

ibent

1010ccele,

TXatio

dvu-

YXE

V N c te modum fublimationis docere volo, quomodo & quâ ratione, vnul- cognitionem quisque spiritus sublimari debet, & quare, ac per quid quodque sublimandu est. Nam in 3 ordinibus omnibus sublimaridebet;atque ctiam in Elixire, atque ctiam in lapide. Atque ob id necelle eft, veram naturam fublimationis noffe. Nam fublimatio fit multifariam. Nam sublimatio est instituenda secundum opus in quo spiritus sublimatus adhibendus eft, fiue ad 3 ordines, aut Elixir, aut in alia omnia opera, quæ multa funt, atque ad rubrum ac album, ac potifimum in lapide. Atque ob id necesse est intelligere fublimationem, quia fublimationes toties mutandæ sunt. Nam secundum quodque opus quod facere velimus, sublimationes alijs, atque alijs modis funt mutandæ. Ideo necesse est tibi de sublimatione scribam ob rationem iam dictam, &c.

Cap. 112.

CCIES principio sublimationem arseni- SublimatioAs Oci & auripigmenti, quorum alterum ad fenici & Auris rubrum, alterum ad album. Eft etiam rubrum arsenicum aut croceum. Sed simul vnum genus est auripigmenti aut arsenici. Arfenicum enim naturam auripigmenti habet. Ita natura cadem sunt, sed non colore: nam alterum ad album, alterum ad rubrum feruit.

Sublimationis neceffariam effe, & quares 174 OPERVM MINERALIVM feruit. Atque hi 2 spiritus nimis subtilem spiritum in se habent: ac spiritus solertia separandus est; nam si huius spiritus subtilis quiequam vsquam apud 2 lapides maneret: spiritus operi suam fixationem adimeret: ita vt opus nunquam fixari posset. Atque etiam apud se habent sulphur combustibile, quod opus omne simul combureret ac destrueret, cum ad ignem adduceretur.

sutamical autr Chp. 113. uno mapricol

mis alt

fine la

neat 1

nihil

medi

mue

in op neun

licci

lapid

20(20)

fehite

MIDE

Quare

fulphu

pudle

lepar

eftal

desfu

tilis fo

repote

hus val

tumed ftosla

12.0

Yolat

viqu

Ipini

Craffz faces & ficea terreftritas lapidi adimenda, & quomodo.

the Sugaroo

autilitingus ett, tine z 1 ; ordines, altr Elisti A DH & c'2 istilapides etiamnum mate-In riam habent, que itidem, ijs adimenda oft : ca enimetiam opus corrumperet : ca est crasse eius faces atque terrestitas. Nam fi quid horum in his lapidibus remanerer, aut fæces aut ficca terrestritas, impediret quominus medicina ingredi posset. Quare opus est ad hæc omnia adimenda, vt. h1 2 lapides misceantur cum fixa fæce quæ attrahat, quæque etians spiritus non fiat. Quare debet elle fixa? quia res fixa rem volatilem ægrè à se dimittit, quando cum ea permista clt : quia fax fixa apud le retinere potelt spiritum medium, qui nobis in opere est necessarius, donec subtilis spiritus abierit; antequam spiritus medius à facibus sele separet. Quare fæx fixa etiam attrahens aut stiptica elle debet, quia spiritum non nimis

M. IOAN ISAACI. 376 mis alte ascendere in vase finet : sed altiffime latam manum supra fæces, aut vt maneat super fæces, &cc. Ac quare fixa fæx mibil de se mittere debet, quia cum spiritu medio secum non subuchet, sed purus & mundus futurus est. Ac vt nihil extraneum in opus adducat. Nam in opere nihil extraneum elle potest. Prætered fæx frigida & sicca natura esse debet, per quam duo isti lapides erunt sublimandi. Quare frigida? ad calorem quem sulphur combustibile in se habet ita cohibendum, ne in sublimatione spiritum destruat, ac à spiritu se separet. Quare ficca? Vt fæx sua siccitate, calorem fulphuris combustibilis ita temperet, ac apud se retineat, ita vt cum spiritu medio no separet se, nec ascédat ex face. Ad hac opus est alto & oblongo vase in quo hi duo lapides sublimentur. Quare alto vase? Vt subtilis spiritus volatilis qui calorem nullu ferre potest, ascédere in superiorem partem illius vasis longi posit, vt frigus ibi reperiat: vt ibi manere possit, ad cò melius se à spiritu medio separandum. Debes etiam duos istos lapides admodum pusillo igni sublimare. Quare igni pusillo ? Vt subtilis spiritus volatilis primum ex fæcibus volare poffie víque in superiorem partem vasis:antequam spiritus medius ex facibus exire incipiat.

nlem

Hale_

abtilis

nane-

dime-

ticts

com+

mbu-

duce.

1116-

nen+

19:13

Nam

aneret,

pediret

Quare

hilla

attra-

Quaro

atilent

ermilt2

poteft

pere elt

bierti;

felele-

ens aut

ion ni-

NYNO

Subrilis fpiritus eximédus, antequam ignem in fublimatione au-

176

TVNc scies antequamignem in subli-Matione augeas, te alembicum demere debere, ac subtilem spiritum eximere. Idque ob hanc causam, ne cùm vehementem ignem adhibes, spiritus subtilis iterum decigeas, & quare. dat : aut cum omne sublimatum fuerit, ac tum subtilis spiritus volatilis rursum super fæces decidat, nec super spiritum medium, ac ne iterum inter se permisceantur. Spiritu verd ex alembico fumpto, alembicu denuò fuperimpone : ac tum ignem adde, vt spiricus medius ex fæcibus exire possit. Cumque iam è fæcibus sublimatum fuerit, exime, ac rurlum cum facibus tuis permisce, ac fac modis omnibus, vt priùs doctu est. Istamque sublimationem itera tandiu ac toties, donce nihil amplius de subtili spiritu ascendat. Tum spiritu medium per se sublimandam pones, vt videas, an nihil spiritus volatills sit adjunctum. Ac si quid sit adjunctu, id identidé eximes, ac etiam circumspicies nunquid de sulphure combustibili ac fæcibus remaneat, &c. Ac sublimationem iterabis tandiu, donec reperis nihil amplius afcendere de subtili spiritu volatili, ac nihil relinquat in fundo vasis. Tum certus es, te spiritum medium mundum ac purum habere, est que paratus vt in opere colloces. Ad

OPERVM MINERALIVM

Cap. 114.

į

ST

Da

tario

triuc ablu

pur line

ICCL

in m

CONTIN CENC 2

acetra 1

quet

gred

IIUS

tum

fum

muni denud

Retin:

dictus

im

terb

tete

non

In va cepta

M. IOANN. ISAACI. Ad Mercurium sublimandum.

lubli.

kmere

Idoue

cm 1g-

n deci-

TIL, 2C

a luper

edium,

Spiritu

denuo

Ipiri-

mque

me, ac

ac fac

Iftam-

toties,

alcen-

iman-

isvola-

anctu,

picies

cfaci-

emite-

liusaf-

ac nihil

uses, te

um ha-

yces.

0/10

Cap.115. CVMES Mercurium ac probe mundabis, Modus fublis Ocum fale & aceto bene conterens in mor- mandi Mertario ligneo, pistillo ligneo. Ac vbi diu contriueris cum sale & acero, Salem à Mercurio ablue aquâ mundâ bulliente, donec aqua pura defluat. Tum Mercurium ficca panno lineo mundo. Ac tum denuò sal mundum recens atque acetum recens adde, & rurfum in mortario ligneo contere 4 aut 5 horas continue. Tùm denuo aqua munda bulliente ablue, yt priùs. Ac tùm iterùm recens acetum & fal adhibe, ac contere ad illud vfque tempus, donec Mercurius nullam nigredinem, nec sordes de se mittar, ac Mercurius mundus ac clarus maneat instar speculi: tum ad sublimandum paratus est. Ac tum fume in vnam libram Mercurij falis communis to 2 semel in aqua frigida soluti, ac denuò in balneo congelati ad spiritus suos retinendos. Ac tum in 2 illas libras falis prædictas 2 Z salis armoniaci sumito totics sublimati, vt nihil post se relinquat, ac probe inter fal contere: ac tum Mercurium inter ea tere ficcum super lapide, ita vt Mercurius non videatur. Tùm simul sublimanda pone in vafe apto, alembico superimposito, ac receptaculo ad roltru lutato. Ac initio ignem pulil-

curn.

177

Ignis primum putillus adhib endus ad ho. 125 24.

Sublimatio Mercurius tam Elarus furfum erit quam cry-Coum.

178 OPERVM MINERALIVE. pufillum adde ad horas 24. Deinde adhue fortiorem adhibe horas 24. Post adde ad horas 24 ignem tam vehementem, vt certus sis omne simul esse sublimatum. Tum finas refrigescere. Tùm sublimatum ex alembico sume, ac denuò cum sale communi recenti contere, præparato, vt prius dictu eft, ac denuò sublimandum pone, modis omnibus, vt priùs doctum est. Atque iftany fublimationem itera toties semper cum sale Mercurij toties recenti præparato, donec Mercurius tam i terada, donec clarus sursum sublimatus fuerit, quam crystallum pellucidum. Tùm fatis fublimatum fublimatus fu- eft. Item tum eundem Mercurium iam fubstallum pellu- limatum sumes, ac siccum super lapide conteres in puluerem subtilem. Tum Mercurium communem pone in vitro lato aut vale lapideo in fornace in qua spiritus calcinantur. Atque ad 6 hebdomadas calorem adhibe tam vehementem, ita vt manum tenere non possis ad interiorem concauitatem fornacis. Ac 6 illis hebdomadis elaplis sponte refrigescere fine : exime, ac sacco inde, eumque in cella humida suspende: ac ei vas vitreum suppone, ac prædictus Mercurius omnis soluctur in aquam claram pellucidam. Item hæc aqua Mercurij omnia metalla foluit, adque extremam perfectionem perducit hoc pacto. Item in ea folue corpus quodcung, , fæces metallorum statim subsidunts

dunt.

fimile

citfur

fimet

Ioller

alera

ftros

igne Inth

Mer

quan croll

que m

dum es

anLu lectet

Merc

TUTIE

Tum quan

tuum

mnia I

que lu dafar

denin

tonu

VIITE

bet,

mag

M. IOANN. ISAACIS 179 dunt. Nam hæc aqua Mercurij, nihil nili fui Hæc aqua fimile soluit, & quicquid natura eius non Mercurij nih elt fundum petere sinit. Ac tum clarum sen- soluit. sim effundere potes, aut philtrare, ac fæces tollere, ac aqua clara olla vitrea indere, ac alembico superimposito ac receptaculo roftro addito, humiditatem destillare: ac tum ignem tuum augere, ac tum Mercurium sutsum in alembicum sublimare, atque ita Mercurium tuum denuo habes, verum aliquanto factum leuiorem. Ac tum metallum ex olla exime & in corpus reducito, habefque metallu tuum clarum, purum & mundum extreme, fiue Venus, Saturnus, Iupiter Magmm #aut Luna sit, &c. Estque hoc tam magnum cremm. secretum quam sit in arte vniuersa. Tum Mercurium ex alembico denuò sume, ac rursum super lapide siccum contere, & iterum in sacco pende, ac denuò soluetur in aquam claram pellucidam. Atque habens tuum Mercurium, cum hac aqua potes omnia metalla fimul conglutinare quodcunque sittac item ominia metallorum que fra-Eta sunt, frusta denuò coniungere, ita vt videri non possit vbi fracta sint:ac eo loco tam fortia sunt quam alibi. Atque etiam plures virtutes reconditas quas hæc aqua in se. habet, quas ob certas causas non scribo. Sed magnum fecretum in natura eft. Lapia

dhue

de ad

ncer-

Thm

CX 1.

mma.

dictu

diso-

ittam

male

is tam

m cry-

110m

fub-

CO11-

ICUII-

utvale

cinan-

m ad-

tene-

ratem

pon-

inde,

CI V2S

curius

elluci-

12 me-

tionem

corpus n fubli-

dants

OPERYM MINERALIYM

encip

non ci

Rt,

zien

quar

pcia

ca na

Rter

neb

Dev.

Rain

Inou

ICICI1

charte

mam

Vina p

fran

terra

relig

tum a

nnlla

dilung

201 201

dist

alon

Quin

lime

anten

artet

th, Vt

Lapis tantummodo ex. Sole. Cap. 116.

Lapis ex folo Sole omnes alios superat. 1.80

Sol quamvis vna materia fit, tamen in 2 partes diuidi potelt, que fibi contraria videntur.

Sol nee igne terra compupoteit.

Natura nihilplex producit.

T V N c tibi describere volo lapidem qui Nex solo Sole conficitur: qui lapis omnes lapides superat, qui manibus hominu confici possunt. Ac tenebis loco secreti, Solem fua natura effe speciem metalli in quo nulla partes infunt. Simplex eft & purum, tamen vnius generis fæx ineft, eag; in eo abscodita eft. Et quanivis Sol eft corpus fimplex abiq; discretis partibus, tamé atte ei color detrahi potest, tam ruber qua albus, sed sine arte id fieri non poteft. Quamvis vnam materiam esse assero, tamé Sol diuidi potest in 2 partes quæ fibi inuicem contrariæ effe videntur. Sol species est quæ virtute nature effecta est. Na Natura in co ita operata est, ita vt Natura in eo extremas suas vires ostenderit. Imo natura ita in Sole operata eft, vt in toto orbe nihil Sole præstantius sit. Sol enim mundus ac purus eft, ac Natura tam prope naturam fimplicem ipfum perduxit, quam poruit.Ita vt in toto orbe nihil ta prope ad fimplex acdestrui, necin cedat, quam Sol. Nam Soligne destrui non trescere, nec in poteft, nec in terra computrescere nec sorsere corrumpi descere, nec in aere corrumpi.

(ap. 117.

CCIES in toto Orbe nihil quod Natura fixum nec fim- Doperata est, fixum este. Sed arte Sol fixus cffici

M. IOANN. ISAACI 131 effici potest, ac alia plura. Sed naturæ à Deo non est concessium, vt quid fixum produceret, aut naturam simplicem. Fixum enim æternum eft, id neque iam neque vllo vnquam tempore mutari potest in melius aut peins : sed in æternum permanere debet in ca natura in qua est. Cœlum fixum est, id in æternum in sua fixa simplici essentia permanebit, in qua eft. Ac post diem nouissimum Deus omnia quæ condidit fixa efficiet, atque ita in æternum ficuti funt, permanebunt. Itaque Natura nullam rem fixam operatur: retexi quidem potest quod natura operata est arte, vt in hoc libro docebitur. Scies naturam in Sole ita operatam, vt non poffit vna pars eius sursum sublimari, ac altera mfrà relinqui. Nam in Sole nulla terra eft. Ea terra quæ in Sole est, ita coniuncta est cum reliquis 3 elementis, ita vt vnum elementum alterum sit, omnia munda sunt, in ijs nulla corruptio, nec contrarietas que partes disiungat. Terra tam subtilis est, quaignis, aur aër fint : ac inter ea nulla est corruptio, quæ partes eius disiungat. Itaque aut simul ascendere aut simul infrà manere debent. Quare Sol omnis fimul ascendit, aut omnis Sol aut omnis simul infrà in fundo fixus manet. Ita Solem aut oranis 6arte totum ascendere facere possumus, aut mul in tundo arte fixare, vt totus in æternum infra maneat, vt nunquam effici possit vt ascendat, sed N2 in

im qui

omnes

4 000-

Solem

mailz

tamen

codita

ablq;

trahi rte Id

riam

artes

chiur. cta elt.

Natu-

t, Imo

00100 indus

Urans it.lta

X 2C-

1 1101

cc lot-

Varura

olfins dici

fimul afcendit, fixus maneta

OPERVM MINERALIVM 182 in æternum fixus maneat. Ex Sole 4 elementa separare non poss, quemadmodum ex reliquis rebus omnibus separantur: quia inter elementa nulla contrarietas est, qua partes eius disjungat, vt suprà oftensum eft, &c.

Cap. 118.

imo

Aut p

alnit

diffo

ca 20

et.

mu

tam

bul

per.

petet.

TUSU

denuò

teraut

Solis

1912

adig

Cine

dual

Na

latilet

corpo

que

quei

ci pol

Modus paranfolo Sole.

TVNC cum verum lapidem philoso di lapidem ex 1 phorum, qui nobilissimus ac summus lapis est conficere vis: scies tu qui verum lapidéex solo Sole vis parare, qui verus lapis fit: quod sumes puri Solis marcas 2, ac tudes in tenues laminas, ac frusta secabis magna aut parua provt libet, ac pones in cæmento Regali, ac adde aliquantum sulphuris ac falis armoniaci, ac cæmentabis 24 horas continue. Exime, ac liquefacito, ac rursum tunde in laminas tenues, vt priùs faciebas, ac pone denuò cæmentandum, vt prædictum est : liquefacito iterum, ac denuò in tenues laminas tunde, ac rurfum camentandum pone, modis omnibus, vt antè dictum est. Idque minimum ter aut quater itera, donec certo scias Solem tuum mundum ac purum elle. Tùm conficito aquam fortem ex falnitro, vitriolo, fale armoniaco. Salnitrum quantitate reliqua duo æquabit .i. falnitri 2 partes sumes, & vitrioli ac falis armoniaci ana, singulorum partem vnam. Atque ex his aquam fortem confice quemadmos

M. IAONN. ISAACI.

elel

dun

quiz

quz

nium

ilofo]

mmus

mla-

lapis tudes

ign**s**

nen-

ITIS aC

horas

ursum

ciebas

przdi-

noòin

men-

uater

mun-

aquam

oniaco

qualit

acfali

VBan.

umi-

amor

183

admodum secundum artem confici soler. Aut potest aqua illa confici ex vitriolo & falnitro solis, ac post in ca Sal armoniacum dissolui. Tùm solue 2 illas marcas Solis in ea aqua forti, quemadmodum Sol solui folet. Simulatque solutus est, aquam communem superfunde ter quaterve destillatam: ac super ignem pone, ac ad semihoram bulliat. Tum sponte sinas refrigescere, ac per 2 dies stare sinas, ac Sol tuus fundum petet. Effunde aquam desuper sensim, ac rursum aliam aquam superfunde, ac pone denud vt bulliat, vt ante dictum est, idque teriaut quater itera, donec certus sis, tuum Solis puluerem probe ablutum à spiritibus aquæfortis. Tùm puluerem tui Solis ficca ad ignem pufillum, aut ad Solem, aut supercineribus calidis. Tum pulverem tuum in . duabus partibus appende, æquali pondere.

Cap. 119. moons cools al

NVNC scies duo opera tibi peragenda Sibi invicem contraria futura : vnam Opera 2 ff partem pulveris spiritualem efficies ac votraria agenda, atilem: alteram verò partem illius pulveris corpoream ac fixam efficies : atque vtramque partem pulveris subtilé efficies quamque in suo gradu, ita vt nihil subtilius effici possit. Debes vtriusque partis pulveris N 4 in-

118316 313-(1810)

Puluerem primum fpiritualem efficiendu, as guomodo.

Altera parte pulueris quz corporea ac fixa erit efficien da, quid agendum. 184 OPER VM MINERALIVM interius foràs producere, antequam subtilis fiet. Interius eius foràs producendum, vt lapis indè effici possit. Nam in eius parte intetiore est species quædam sæcis crassæ, caque educi nequit, nisi interius foràs producatur. Ac tùm lapis subtilis effici potest,&c.

1002

TELIUS

collo

TIOTI

effic

con

uice

oqu

1100

200

hm

queb

cienda

TOLAD

efficer

aun

Tabi

Sole

bedi

craffi

tes; il

Cimo

abedi

DOTU

colon

albas

nain

acin

ciléo

Deg

Cap.120.

I TEM opus illud quo puluis spiritualis est efficiendus, primum erit opus quod aggrediemur. Aperiendum quod natura clausit, ac omne retexendum, quod natura fecit aut operata est; ac puluis conficiendus est eo statu, in quo erat, cum natura in eo operari inciperet. Tum primum puluis aut materia parata est ad lapidem conficiendum,

Cap. 121.

I N altera parte pulueris quæ corporea aut fixa erit efficienda, primum opus eft perficere, vbi natura reliquit. Itaque hoc opus rectum eft, alterum verò contrarium. Nam in illo opere omne fimul retexendum, quod Natura operata eft : & in hoc opere incipiendum, vbi Natura reliquit. Quod Natura efficere non poterat, id porrò arte perficiendum eft. Natura enim non mouetur vlteriùs ad operandum, quam donce rem perduxerit in eum ftatum, ad quem Deus fecundum voluntatem fuam ordinauit, &c. Atq; ita illud nobis incipiendum eft vbi natura reliquit, ac adducendum ad perfectionen atque

M. IOANN. ISAACI. arque supremam virtutem. Hoc est, eius exterius intrò perducemus, ac interius foris

obulis

vt la-

e inte

caque

duca,

åic,

alis eff

od ag-

a Ci 2114

zhecit

elteo

neran

tet12

102 231

at per-

CODES

Nam

quod

cipi-

sinte

cien-

alteri+

erdux-

(ccun-

Ate,

natura

tionen

aque

135

collocabimus, ac tum exterioribus ac interioribus fæcibus exuemus, & subtile ac fixú efficiemus, ita paratum est ad lapidem ex eo conficiendum. Itaque hæc 2 opera sibi inuicem contraria sunt, idque esse debet, si alioqui lapis Philosophorum producetur. Ratio enim hæc eft : Sol omnis fimul afcendit; aut omnis simul infrà fixus manet. Sol nullam terram relinquit, vt te suprà docui. Itaque hæc 2 contraria opera tibi in lapide facienda sunt : alteram partem spiritualem ac volatilem, alteram verò corpoream ac fixam efficere debes, si alioqui lapidem sis produ-Aurus. Ac quicunque alias vias quærir, errabit, ac mentem Sapient u non capit. Scies. Solem non posse separari nisin duo, .i.in albedinem & rubedinem. Cum Sol eft in sua crassitudine, rubedinem ei arte demere potes, ita vt Sol omnino candidus sit futurus. Cùmque Soli interius foràs inversum est, albedinem ei detrahere potes, ita vt omnino ruber sit mansurus. Nam Sol tinctura ac colore extrinsecus ruber, intrinsecus verd albus eft. Nam Sol interiùs Luna eft, ac Lu- Luna eft, ac na interiùs Sol, Sed Luna ægra, & infirma Luna una ac imperfecta. Ideò lapis ex Luna haud fa- sol. cilè confici potest, qui perfectus sit futurus. De quo nihil hic scribendum est, nam id

Sol interior

nos

285 OPERVM MINERALIVM nos à proposito abduceret. In hoc enime? pere tantummodo de Sole, ac non de Luna fermo est, &c.

(ap. 122.

Opus quomodo aufpican-

TEMnuncte docere volo, quomodo & quâ ratione opus auspicaberis. Ac principiò aquam fortem conficies ex sale armoniaco, & fal nitro ana, ac fal nitrum in pulverem siccum siccabis. Tum probe sal armoniacum inter pulverem falnitri misce, ita ve bene inter se permista sint, ac incorporata alterum in altero. Tùm destillanda pone, nec receptaculum stricte ad rostrum luta, antequam destillare incipiar. Nam si initio receptaculum ad roftrum alembici lutas, spiritus sylvestres ventosi insunt materia qui receptaculum disrumperent. Sed cum aliquantisper destillauit, luta intrepide ad roftrum, atque aquam fecundum artem destilla. Item fac facile quartarium Coloniensem aquæ cum dimidio: nam multa aqua tibi opus crit. Aqua cofecta vitrum in hunc mo-

dum constructum sume, ac ci vnam partem pulveris tui Solis inde : alteram verò partem ferva donec te doceam quid ca fis facturus . Ac Solem tuum solve, & in balneo pone, alembico vitro superimposito : nec

balneum magis accendas, quamvt manum

cuam

ham I

10 20

alem

bulu

2qua

baln

ente

(Ual

Cit2

itah

aba

fin :

modi

12, let

fund

Tùn

plac

tura

fum

mate

mun

toma

aqua i Ipont

nam

fubl

aca

Por Cùn

nam

M. IOANN. ISAACI tuam in co ferre pollis, ac receptaculum roftro admodum solide adglutina. Et suprà in alembico erit pusillum toramen, ei infundibulum vitreu impone, per quod denuò alia aqua fortis infundi possit, cum opus est. Ac balneum in co calore retine, quo dictum est anté, die nocteque, cumque vides aquam cuam fortem ad tam parvam pervenisse quatitatem, ficut crat cum folveres in caSolem: ita finas fenfim destillare diem ac noctem ex balneo. Cumque iterum spissestit, rursum aquam fortem materiæ superfunde, modis omnibus, vt ante dictum. Id ter itera, semper aquam fortem recentem superfundens, Terriò verò liberè ficcum destilla! Tum fine corpus illud refrigescere, ac receptaculum à rostro tolle, ac cerá solide obtura. Alembicum ab olla aufer. Ac tum sume drachmam aut scrupulum ex olla, materiæ, ac ollæ vitreæ inde, ac aqua communem destillatam superfunde, ac super fornacem colloca in testa cum cineribus, & aqua illa ad semihoram bulliat . Tum sinas sponte refrigescere : ac stare finas diem vnam ac noctem, ac pulvis in fundo vafis sublidet. Aquam effundas sensim superne, ac aquam reliquam super igni tepido evaporabis, ita ve pulvisculus tuus siccus fiar. Cum verò siccus fuerit, exime, ac laminam argenteam candefacito, ac paululurs

me

Luna

3 obe

ninci-

moni-

pulve.

armo-

, Ita ve

Diata

e,nec

fpi-

z qui

m ali-

2d 10-

deftil-

talem

DI 0-

mo-

ac ci So-

uidea

TUUM

alem-

1: 000

130100

aux.

Means Solis.

* 38

tui puluisculi laminæ candenti superijeito: ac sedulo vide an pulvis non fumet: ac si fumare videris, caue tibi à fumo : fumus enim te enecare posset. Tam subtilis est fumus Solis cum apertus & spiritualis eft. Ac fi ita fumet, vt omne fimul alcendat à lamina candenti, Sol tuus satis apertus est, ac spiritualis ad sublimandum. Si veiò non fumet, aut parùm, ita vt paululum mancat super lamina candente, Sol nondum satis apertus eft, nec satis spiritualis ad sublimandum. Debes iterum alembicum olla superimponere, ac receptaculum ad roftrum lutare, ac rurlum aquam fortem superfunde, modis omnibus, vt ante dictu est; ac denuò destilla, ac iterum proba super lamina argentea candente : cùmque omne fimul afcendit, satis apertum eft & spirituale ad sublimandum. Tùm ollam illam vitream fume cum materia ex olla in magno vitro, ac aqua communem ter quaterve destillatam superfunde, vt aquæ illius nihil remaneat, ac pone super fornace in testa cum cineribus cribratis per horam vnam. Tum finas sponte refrigescere, ac per duos dies, ac 2 noctes quielcere line, ac puluis in fundo subsider. Tùm aquam supernè effunde sensim per inclinationem aut per philtrum. Tum denud aquam communem recentem destillatam pulueri superfunde, moue, ac probè cum aqua

OPERVM MINERALIVM

eta pe

Gilliat

geleet

effun

dictu

præd

mod

lupe

dent

aqua tas fi

probe

patera

tepidis

fabli

effet

cum

mate

10 62 (

fere n

Incipe

teria:

du,o

C2 0

corp thic

M. IOANN: ISAACI. 189 qua permisce, ac fine denud super fornace bulliat, vt prius. Sinas denuò sponte refrigescere, ac rursum sublidere, vt ante dictu: effunde iterum sensim, aut philtra, vt prius dictum. Ac rursum aliam aquam recentem prædictam superfunde, ac bulliat, ac facito modis omnibus, vt suprà dictum est. Atque superfundere, bullire, ac effundere debes, ac denus quater aut quinquies iterare semper aqua communi recenti destillata, donec certus sis, puluerem à spiritibus aquæ fortis probè repurgatum esse. Tum puluerem in patera vitrea munda exicca super cineribus tepidis, aut in Sole, ac ficca tam aridum, ve puluerescat. Tum puluis tuus paratus est ad sublimandum, estque apertus & spiritualis effectus. Atque est in tali statu, quali erat cum Natura in co operari inciperet: sed non in codem gradu. Nam quamvis haberemus materiam ex fodinis, cum Natura primum in ea operari inciperet, ex ea lapidem producere non possemus. Quamvis materia co statu sit, quo erat cum Natura in ea operari inciperet, non est eodem gradu in quo materia tum erat. Quamvis materia iam aperta sit ac spiritualis effecta: est meliore gradu, quam tùm erat, cùm Natura primum in ca opus suum inciperet. Nam materia fuit corpus perfectu quod percoctum ac perfectu erat víq; ad extrema eius perfectionem; 113

etijci.

umet :

o:fu-

ubtilis

ritualis

cendat

tus eft.

10101

maneat

im tatus

iman-

uper-

m hu-

unde,

denaò

01113 21-

mulaf.

ad fub-

mfume

acaqua

luper-

at, ac

eribus

s fpon-

nottes

iblider.

aperin-

n denua

ti stan

Cuma-

qua

Impollibile eft rem bona ac perfectam aducere ex re quz ipfa seala ac imperfecta fit.

OPERVM MINERALIVM 當 90 ata ve natura nullam vim haberet amplius in ca operadi. Ac tametfi nos iam denuo refolwimus ac spirituale effecimus quod Natura clauserat: ac natura ita clauserat vt omni igni refisteret, adeò omnibus probis & ezaminationibus refisteret quæ de co heri pollent. Et quamvis ia resolutu sit, habet tamé in le omnem perfectione ac potentia, quam habebat antequa resolutum esset, ac spirituale effectum. Nihil enim amilit, sed plus viriu acquifivit, quavis sit spirituale. Ac nisi perfectu corpus fuisser, in quo nullus efiet defectus: quomodo lapide ex co educere postemus, qui eam potentia habeat, vt omnia corpora mortua viuificet? ac immunda corpora munda & pura efficiat ? ac omnia dura corpora, mollia; ac omnia mollia corpora dura? Fieri nullo modo posset, vt tam efficax lapis produceretur, qui tantam virtutem ac potentiam haberet, vt ante dictum est, ac effectus & eductus effet ex corpore aut alia materia in qua vllus effet defectus. Impossibile est rem bonam aç perfectam educere ex re que ipla mala ac imperfecta lit, quamvis multi homines putent lapidem extrahere ex rebus quæ ipfæ immudæ& imperfectæ funt. Quare omnes stulti errant qui operantur in metallis imperfectis, in quibus vllus defe-Aus, aut in vllis materijs alijs: ex ijs extrahere volunt quod in ijs no est. Ita intellige, lapidem ex nullis rebus extrahi posse, aut pro-

pus VI perfet dem 1 nonl effer nibu auto aut ch kti.Se cò nob. aqua, I phur,n villare feru n inil funt: COIPU dit:20 Nam (octang kragul pleref quzo cilefi COTPU vllaa dum;

heere

torpot

condic

M. IOAN. ISAACI. ducere, præterqua ex omniu perfectissimo corpore aut materia quaDeus in orbe vnqua condidit, aut elle fiuit. Imò materia aut corpus vnde lapis Philosophoru producitur ta perfectu & omnib. numeris absolutu, vt cadem materia aut corpus sui simile in Orbe non habeat, inter omnia quæ Deus in orbe ellevoluir. Imò ta perfectu ac numeris omnibus absolutu esle deber, vt eadem materia aut corpus nulla re mundi quæ vnqua fuit, aut eft, aut futura eft, destrui possit, aut aboleri. Sed quò materia magis destrui putatur, eò nobilior, potentior, ac subtilior fit. Nec aqua, nec ignis, nec terra, nec aer, nec fulphur, nec antimonium, nec marchafitæ: nec Marchafita, vlla res quæ in orbe sit, quæ omnia quæ in lapu graties, reru natura funt, destruunt & abolent, nihil in illud corpus aut materiam quicqua polsunt: sed quò magis cum eo permiscetur, eò corpus aut materia nobilior ac fortior evadit:ac cò ad rem simplicem proprius accedir. Nam sexangulus est simplici propior quam octangulus, acquadrangulus propior quam fexágulus, &c. Igni hoc corpus omnino hmplex efficeretur, aut alijs fortibus materijs, quæ omnia alia destruur, cæ materia ista facile simplice ac perfecta efficeret. Hoc enim corpus aut materia est simplici ppior, quam vlla alia materia in reru natura. Queadmodum monangulus rotundo ppior est quam id

linsin

refol.

Natura

mnig-

Clamb.

pollent.

mein le

um ha-

irituale

US VIEW

nili per-

ter de-

polic.

12 COI+

£10q10

ax lapis

ac po-

ac ette-

dama. offibi.

tere ex

lamvis

here ex te funt

antur H

us dete-

extrahe

Ilige, 12-

201 010-

OPERVM MINERALIVM 192 id quod 10 aut 12 angulos habet: Ita corpus Solis simplici proprius est, quamvlla res in rerum natura. Non enim plutes quam 2 angulos habet.i. Sol non potest diuidi in multas partes, quemadmodum omnes reliquat materiæ poslunt, aut corpora. Sol in plures partes quam in duas diuidi non poteft, i. in rubedinem & albedinem, vt ante doctum est. Ac si res co perducta esset vt Sol in 2 partes diuidi non posset, Sol omnino fimplex esset : ita lapis ex co extrahi minime posser. Ideò necesse est, vt Sol in duas partes fecari possit, ad lapidem ex eo extrahendum. Ita pro certo scies, ex nulla re alia in rerum natura lapidem Philosophorum produci posse, qui magnam illam potentiam sit habiturus omnia metalla in Solem & Lunam transferendi, quam qui ex Sole confe-Aus est solo, absque vllius alterius additione aut commixtione, quicquid etiam fit. Nam quicquid in Orbe est, à Sole alienum cft. Deus enim nihil in toto orbe effe fuit quod Soli fimile sit, aut quod partem cum Sole habeat, aut quod de genere Solis sit. Quamvis multi stolidi dicant esse quasdam species minerales, aut genera minerarum quæ de natura solis fint. Mentiuntur, Solem non nouêre. In toto Orbe nihil est quod partem cum Sole habeat, fiue in fodinis, aut extra fodinas. Omnino peregrinum est, ac nullam

regi

1201

I

1vi

mq

CI 00

Pisqu

hop

petfor

12t, 1

ctur non

rem

Elix

neren &ablu

quan

ctione eta,a

telt,

Cini Dâ m

M. IOANN. ISAACI

corpus

a ics in

m 2 2n-

in mul-

relique

n plures tt, i in

doctum

Sol in 2

no fim-

minime

Dartes

idum.

In IC-

-019 m

itizon fit

n&Lu-

e confe-

additio.

am lit.

lientim

fe fiuit

m cum

lis fit.

ualdım

nerarum

Solem

ft quod

linis, aut

melt, 20

nullam

nullam partem cum Sole habet. Itaq; bene tibi caue vt cum Sole, quando lapidem conficis, omnes res quibus lapidem refolvis ac claudis ab co separes, vt certus sis nihil peregrinum apud lapidem manere: alioquierrabis ac operam ludes,&c.

CAP.123:

TTAQYE quæras: an igitur ex Luna lapis Ex Luna lapis I vilus produci non poteft? Maxime: ex Lu- dem Philofor na quidem lapis produci potest; atq; ita etia phorum eduex omnibus rebus creatis in Mudo, ex ijs lapis quidé produci potest arte, sed lapis Philosophorum no erit, qui omnia metalla imperfecta in verum Solem acLunam transferat, nec qui proiectionem illam infinită fa-Aurus sit, quæ ob infinitate piectionis scribi non potest. Longo tempore ac ingenti labo-. re medicina quidé pduceretur ex Luna aut Elixir, quod proiectionem faceret super Venerem probè mundificată calcinationibus &ablutionibus, ac liquefactionibus: sed nuquam ex Luna medicina, aut Elixir, aut in ordine quid fimile producetur, quod proiectionem faciat in metalla cruda, imperfeeta, ad extremum adulterinum & fraudulétumerit, aut fiet. Sed Venus ita parari potest, vt transferatur in veram Lunam medicina quæ ex Luna confecta est. Ac si ex Luna medicinam sis producturus, inprimis &

193

ante

OPERVM MINERALIVM. 194 ante omnia Lunæ omnes ægtitudines demere debes. Luna enim ficuti reliqua metalla omnia, duobus morbis est obnoxia, cos tollere debes, ac omnem eius nigredinem. Ac antequam eo pervenias, facile dimidium tui ponderis amittis. Hoc facto porrò ipfum percoquere debes. Nofti Lunam effe crudum, frigidum & humidum corpus non percoctum in mineris : ac fi ab artifice percoquetur, id eget longo tempore, ac multo sumptu. Cumque iam Lunæ omnes morbi adempti sunt, ac deinde percocta est, tum primum Luna parata est, ad medicinam ex ea conficiendam, aut Elixir, aut ad convertendam in lapidem. Atque hie tanti fumptus faciendi essent, in diminutione Lunz, ac tatum laboris ac temporis impendendum. Cumq; iam omnino perfectum ellet ac probu, ac artifex opus illud rite paraffer, ac proiectionem, ac omnium subduceret ratione, sumptus, temporis ac laboris, parum lucri reperiret. Ita liquet per rationé prædictam, ex nulla re in rerum natura Lapidem Philosophorum produci posse, qua ex Sole : eiufque rei sedulo ratio est habenda.

& tel

nuiq

mod

fr ft

teltan

vitran

digiti,

parum

toam a

gnum

folide

IITUS

fubri

fipit

fes,m

Ceptac

hid vbi

fornaci

filliom

donac

quodi

fcend

dem

fublin

imatt

cul-

Cap. 124.

Regrellas ad opus.

IT EM nunc denuò ad opus reverti volumus. Sumes ollam vitream 5 aut 6 quartarios continentem, in modum sequentem factam: ac ex vitro denso confici sine, vt co-

M. IOANN. ISAACI

s de

neral-

12,005 inem.

idium

iplam

coru-

is non

ce per-

multo

morbi

tum

mex IVCE-

nptus

,acta-

idum.

ac pro-

acproatione,

n lucri

ctam,

Philo-

:eiul-

TI YOLU-

6 quar-

uentem 1,17:00-

sul-

195

tullum ferre possit. Ac fine forna cem ad cam construi, ita vt no fit Fornax quo latior, quam vt testa in ea stet rite modo strueda omnibus partibus fornacis inclu

fa, ita yt ad latus inter fornacem & testam nullus calor possit transire, sed vt nusquam calor venire possit guam tantummodo inferne; vt ed melius ascendere posfit spiritus in sublimatione Solis . Tum testam cineribus cribratis imple, ac pone vitrum in testa in cineribus altitudine lati digiti, vr vitrum à latere quam fieri possit parum caloris recipiat. Ac tum materiam tuam aut pulverem tuum ei inde : ac tu magnum ac latum alembicu superimpone, ac solide luto operi: ita vt certus sis nullos spiritus lutum penetrare posse. Sunt enimaded subtiles spiritus, vt tibi scribi non posset. Na si spiritus penetrarent, tuque aërem reciperes, moriendum tibi effet. Ac luta ingens receptaculum ad roftrum alembici: ac lutu illud vbiq; probe finas ficcescere. Tum ignem fornaci subijce, primum ignem admodu pufillum: ac aliquoties per gradus ignem auge, donec materia tua sursu sublimare incipiat: quod igni pufillo fiet. Cumque materiam ascendere vides, sedulo adverte, vt ignem eodem statu retineas, vt admodum leniter sublimet : quod facile fiet. Na materia sublimatur ac ascendit igni admodum pusillo. Cum-

196 OPERVM MINERALIVM Cumque iam non æqualiter sublimat, quod oculis facile ipse cernes : ignem paululum augere poteris, provt res postulat. Cùmque non amplius sursum sublimat, ignem tuum ita adauge, vt fundus vitri candeat : ac fi ne tum quidem quicquam amplius ascendere videas, finas refrigescere, ac deme, ac ex alembico exime: ac materia tua ascendit tam candida quam nix, ac lucida in morem vitri, atq; interius tuæ materiæ iam foras productum est, idque est albedo eius: idq; quod toris fuerat iam intrò perductu est : infrà in olla vitrea invenies paululum pulveris cinericij, qui in interioribus partibus latuit, estq; nihil aliud quam fæx, eftý; tam pufillum vt ponderari non posit: id verò tolle, nihil valet, nihil est præter fæcem : rite perquisitum fuit, sed nihil præter fæcem in eo repertú fuit. Tùm denuò id quod sublimatum est, olla inde, ac fac iterum vt prius, modis omnibus vt ante fecisti, ad surfum sublimandum, &c.

matur

mas, e

mate

(pirit

clus

man

lum

201

chin

luch

labti.

1000

帮 DCC

nullac

ter ful

(zpè

dam

fare

endu

quan

.5150

141, 15;

tenam

calcina

leque

Sin

more

plano

1112-

Cumque denuò furfum fublimatum eft, rurfum exime ex alembico, ac fi quid infrà in fundo reperis ollæ vitreæ, aufer : fed exiftimo te nihil amplius reperturum. Pone iterum fublimandum modis omnibus, vt fuprà. Istam fublimationem itera toties, donec materia tua tam clara & pellucida est quam crystallus; Ac albedo eius omnem albedinem in Orbe superat. Tùm satis subli-

M. IOANN. ISAACI.

lulum

mqua

) tourn actine

tendere

CEX 2-

dit tam

em vi-

as pro-

; quad

itrain

cine-

,eftq;

JY mb

-27 lin

minum

enúfu-

ft, ollz

mnibus

m.&c.

m elt,

infra

dex1-

one !-

bus, ve

tottes,

cidzett

nemals lubli-

120

matum est. Ac quò sæpius surfum sublimas, eò facilius igni pusillo ascendit, ac eò materia spiritualior ac subtilior fit : ac quò spiritualius ac subtilius efficis, eo proiectio eius post maior est futura. Nam in sublimatione ac post in destillatione, sapè fursum sublimando, ac post sæpe destillando: eo ipfi multiplicationem addis. In quaque enim sublimatione centum in proiectione lucrifacis. Quare potes lapidem tuum tam subtilem reddere sæpè destillando, ita vtvitro continere no possis, id penetraret quamvis pedis mensuram spissum esset. In lapide Que sit multinulla est multiplicatio alia, quam vt frequé- plicatio in later sublimando subtilem efficias : ac post sæpè destilles: ad lapidem subulem efficiendum frequéter sursum sublimando, ac post sæpè destillando ad lapidem subtilem efficiendum. Nulla multiplicatio alia repetitur, quam eo pacto multiplicare & subtile efficere. Et qui alias vias quærit, aut aliter putat, is artem non intelligit. Porrò cùm materiam hoc pacto furfum fublimasti, eam calcinandam ponere debes, in hunc modum lequentem.

Cap. 125.

OV MES materiam sublimatam, ac cam Dimpalpabiliter pulverifabis super mar- riamiam diemore. Tum pateram vitream habe fundo tam-calemanplano, ex vitro bono quod ignem ferre pol-1173 03

Modus mates

198 OPERVM MINERALIVM fit: ei tuam materiam inde, ac late ponas fuper fundo vitri, ac obline penna aut pede leporino : ac pone pateram cum lapidis materia, in fornace secreta, in qua spiritus calcinantur : ac operculum interius quod reftæ quadrat superimpone : ac luto bono firmiter obtura, quod ab igni non scindatur nec rumpatur, ac bene ficcescere fine. Tum alterum illud operculu super hoc impone quod fornaci quadrat, ac id ipsum etiam firmiter luta, ac fine ficcescere. Cumque ficcum fuerit, impone operculu illud quod oræ fornacis quadrat, quod reliqua omnia opercula operiat: idq; etiam firmiter luta, ac fine ficce+ scere. Cumq; satis siccum estignem fornaci 1ubijce, primum ignétepidű ad 6 horas continue: quibus exactis ignétuu auge adhuc ad horas 6: quibus exactis igné tuű etiánum auge ad horas 6: quibus finitis igné tuu tam fortiter auge, vt manu tuam ingeras per fora men illud quadratu quod in fornace est ad latus, atq; extremu digiti madefacias, ac tagas vas in fornace pédens fi strideat ac sonet: perinde ac si lapis admodu ferveat, ac super iplum sputu iacias, isq; strideretiita hoc vas stridere debet quod in fornace pendet : cum humor inspergitur : in tali calore dié ac noctem retineri debet. Bacillum verò tenuem tibi parabis, ac ad extremú eius panniculum lineum alligabis sextuplu aut septuplum, & iplum

Iplum

in aqu

TOF 21

nacis

ad vi

cum

frigi

augo

die n

lave 1

dopto

dio ton

Lidas

femp

debe

exac

Tum

CINZES

dumi

humic

Us den

teria

quira

ictin

Viln

calid

disco

M. IAONN. ISAACI. 199 Iplum firmiter circum colues, ac extremum in aqua tinges ac humectabis, ac lapidé ex foramine quadrato tolles quod in medio for nacis est, ac per id bacillu illud ingeres viq; ad vas extremitate humida: ac fedulò attendes an vas strideat, ac si emittat stridorem, cum bacillu vas attingit: tum fat recte est:ac si non strideat clare aut fortiter, perinde ac si frigidam super lapidem stilles:ignem ita adauge, donec ad eum modu strideat. Atq; ita die nocteq; retinere debes in eo calore. Ac sæpè inter diem ac nocté bacillo illo humido probare poteris, per foramen illud in medio fornacis, num ignis tuus commode calidus sir: sed vbi probaris, lapidé denuò foramini quadrato quòd est in medio fornacis, semper ingere. Ac in tali calore id retinere debes 40 dies ac noctes continue : quibus exactis, sponte 3 aut 4 dies refrigescere sine. Tùm exime, ac materiam lapidis probè calcinatam repetis, ac præparatam ad solvendum in aquam claram, in aëre frigido ac humido. Ac per calidam ficcitatem lapis tuus denuò congelabit. Ac necelle est, vt materia lapidis cam natura in calcinatione acquirat. Nam materia lapidis coverti no polfet in aqua simplice, nisi eam natura haberet vt in aëre frigido& humido folveretur, ac in calida ficcitate congelaretur : materia lapidis cò reduci no posser, vt post destillaretur. R

as ful

de les

marc-

calci-

i teitz

hrmi-

Doutin

naite-

equod

immer

m fue-

erna-

rcula

icce-

maci

iscon-

adhuc

tianum

nútam

rectora

eft ad

acta-

onet:

fuper

OC 125

t:cùm

ac 110-

enuem

iculum

um,&

iphun .

4.

OPERVM MINERALIVM 260 Ac materia lapidis destillari debet, si alioqu? subtilis efficietur. Ac nisi subtilis esset, nullam proiectionem faceret. Ita materia lapidis sapius mutanda est ex vna natura in aliam, ita vt in frigida humiditate folvatur, ac in calida ficcitate congeletur. Ita arte ex vna natura in aliam ducendus est, donec materia tam sæpè ac toties ex vna natura in aliam sit perducta, vt ei omnia sint adhibita, quæ in eius regimine sunt adhibenda. Ac denique perducetur ad tam perfectam naturani, ita vi post nullo vnquam tempore deduci possit ex perfecta illa natura in peiorem aut meliorem. Sed in æternum in perfecta natura permanebir,&c,

hin,

muno

dis p

api

hun

que

per !

filly

ICCO

mile

tares

Acm

comm

deftill

tional tuper

2011

mat

quar

UIS IT

cum i

20 1220

ber, fi

Tille po

vilaps

mate

XIII.

folut

men

tom

Cap. 126.

Materia calcinata in aqua communide_ ftillata foluenmenfam fpargenda, &c.

TV N c materiam lapidis calcinatam fume, ac in aqua communi destillata folve : aut fi materiam spargeres super mensam da; aut soper vitream, aut marmor : ac in cella frigida ac humida poneres, ac vitrum sub lapide poneres : ac lapidem paululum inclinares, ita vt folutum in vas stillare posset : materia lapidis 8 aut 10 diebus facile in aquam claram solveretur, ita vt nihil remaneret. Sed hic modus non est probandus, ob pulverem ac alias fordes surgentes in eo, atque etiam ex aere provenientes : atque etiam humidiras quæ ex cella in materiam lapidis attrahitur,

M. IOANN. ISAACI. 207 hitur, quæ vt soluatur, efficit, ca itidem munda non est, &c. Itaq; ad materiam lapidis puram ac mundam seruadam, materiam

lapidis receptaculo indes in hunc modum fabricato, atque os receptaculi leuiga fuper lapide, ac etiam vitrú pufillum fuper leuiga quod ori receptaculi quadret, quod firmiter fuper os receptaculi lutare poffis, cum tibi lubebit.

lioqui

L,nul-

a lapi-

inali-

111, 10

CEXV-

in ali-

hibita,

12. AC

am na-

mpore

DE10-

-13q

am fu-

ata fol-

renfam

gidaac

de po-

es, ita

12 2-

n cla-

t. Sed

verem

ettam

umidi-

attra-

him,

Ac materia lapidis in vitro existente, aquam communem habe totics iterum iterumque destillatam, vt nihil remancat post destillationem: aconterdum paululum illius aquæ super materiam lapidis funde, ac perpusillo aquæ soluetur ob subtilitate. Subtilis enim materia multò facilius foluitur ac minore quantitate humiditatis, quam crasta ac grauis materia, quæ craffa & immunda eft. Ac cum materia soluta est, materiam lapidis in aquam simplicem redegisti, ac talis esse deber, fi alioqui lapis ad perfectionem peruenire posit, & ad supremam virtutem, ac sine vlla peregrina corrosiuitate addita. Ac iam materiam lapidis ad effentiam illam perduxisti. Item materià tua lapidis hoc modo solutà in aquam communem simplicem, sume receptaculum cum materia resoluta, ac. fornaci superimpone, intesta cum cineribus,

OPERVM MINERALIVM 202 bus, ac vitrum illud pufillum firmiter super os receptaculi luta, acignem fornaci subijce, ac aquam illam communem rur fum destilla, donec materia tua iterum sicca sit : ac tum receptaculum à fornace remoue, ac in balneo pone, ac vitrum pusillum ab ore remoue : ac tum acetum forte ex vino confe-Aum habe, multis vicibus destillatum, saltem vt nihil remaneat. Tum tantum aceti illius destillati super materiam lapidis funde, ve materia lapidis verè soluatur. Cumque omne solutum fuerit, pusillum illud vitrum denuò super os vitri luta, ac rursum acetum destilla calore tepido. Cùmque iterum siccum fuerit, denud aliud acetum recens materiæ lapidis superfunde, donec iterum in aquam claram soluatur. Luto iteru obtura, iterumq; destilla, donec siccum sit. Id verò superfundere, ac materiam lapidis identidem soluere, ac tùm denuò destillare, facito tam frequéter, donce materia lapidis amplius cogelare nolit, sed cossistat in more infignis olei albi: albedo enim eius foris, ac rubedo in interioribus eius est, &c. Ita materia lapidis sapè ac multis vicibus mutari debet, nunc terra, nunc spiritus, nunc calx, nuncaqua, nunçoleum esse debet: ac sæpè ex vna natura in alia transferenda est. Nam nisi initio resoluta & aperta fuisset, quomedo eam sublimare potuisses; ac nisi calcinasics,

k,qu

Acnu

ucrtit

cere

meta

Qua

in a

regi

perc

12 00

pidis

QUICR

fam (

beftian

cinafi

cum

bus

um

dizer

gelali

paupe

QUeel

acalbu

crusiu

Input

tena!

turan

perqu

M. IOANN. ISAACI. 203 les, quomodo in aquam fimplicem foluere? Ac nisi iam materiam lapidis in oleum conuertifles, quomodo destillare ac subtile efficere posses ? vt potentiam acquireret omnia metalla in Solem ac Lunam transferendi? Quare materia toties coverti ex vna natura in aliam debet, ad omnia facienda quæ in regimine eius funt, ad eam ad perfectionem perducendam. Quare Sapientes lapidi multa nomina indidere; postquam materiam lapidis resoluilsent ac spiritualem effecilsent, dixêre materiam este rem vilem. Cumq; ip- Materia res sam sublimassent, Serpentem vocarunt ac vilis. bestiam venenatam. Cumque candem cal- nenata bestia. cinassent, dixére esse fal, & huiuscemodi. Et cum soluissent vocarunt aquam, ac in omni- Aqua : bus locis reperiri dixere. Cùmque ad oleun perduxissent, materiam rem viscosam Res viscosa ac dixere, ac passim vænalem. Cum vero con- passimvenalis. gelassent terram nuncuparunt, ac cam tam Terra. pauperes quam diuites habere dixere. Cumque ei albedinem exuissent, lac virginum, Lac virginum; ac album quid dixere. Ac cum rubedinem ac album quid eius sursum sublimatient, ignem dixere, ac Ignis, ac rubes rubrum quid. Atque hoc pacto provt ma- quid. teria lapidis conuersa erat in peculiarem naturam, nomen illi indidere, donec ad finem perductus effet.

luper

lubij-

mdc.

hiac

, acin

- 51 510

confe-

m, [a].

n aceti

is fun-

Cam-

ud vi-

Um 2-

: Ite+

-51 m Cite+

oneru umlit.

lapidis

tillare,

apidis

1 more

IIS, 10

1 113-

utari

ccalx,

ic (zpè Nam

iomecipal

15g

Serpens ac ve

Mate-

ouid materia fit agendú cùm iam congelari abnuit, ac conelari albi olci.

204

OPERVM MINERALIVM Cap.127.

ATERIA igitur lapidis ita se haben-IVI te, ac iam amplius congelari abnuente, ac consistente in morem clari albi olei : fistit in morem vitrum tuum e balneo sume, ac super fornacem pone in testa cum cineribus: ac luta receptaculum ad roftrum vitri admodum ftricté, atque vitrum pusillum super os vitri luta. Ac receptaculum quod ad roftrum vitri est, etiam rostrum in ventre habebit: quemadmodum vitrum cui materia lapidis ineft, habet: ac rostrum receptaculi ad eius extremum probe obtura, ne quis aer per id espiret. Non iam amplius alembicis destillare poteris, veru omnes destillationes que iam fiunt, per magna receptacula rostra in ventre habentia fieri debent, ne vltrò citroque sepius sit transfundédum. Sed cum ex vno vitro in aliud deductum eft, vitrum illud ex cineribus fumetur, ac vitrum illud ponetur in eo in quod deductum est, super fornace in testa cum cineribus, ac luta rotundum illud vitrum super os: atque alterum illud vitrum roftro appone : ac extremum roftri luto obtura, ac luta firmiter iuxta roftru quod adiunctum est vitro, super fornace stanti. Omnino in huiusmodi receptaculis vitreis destillandum est, quibus rostrum in ventre additum est, vt tantummodo ex vno vitro in aliud depromere opus sit, ita materiam sa-

和时

atun

ijce,

tuur

alce

bit,a

igne

usd

inli

null

plius

Ingel

10103

In 1 p

deitil

mult

lapid

lem,

tura.

lapidi

perfect

pide ad

nollan

fectus

an lee

nech

Rez

dem

quitu

pius

M. TOANN. ISAACI.

abena

Matn.

Di Oici :

toma.

Ula re-

mitri-

unin-

mvin

quem-

s-ineft,

Cytte-

lefpi-

illare

E Lam

n ven-

HOQUE

ex vno

lluder

onetur

ornace

lumil-

uavi-

trila-

quod

tanti.

VILLERS

ventre

ntro in

200 12-

P103

205 pius transfundere non est necesse. Ac cum lutum probe ficcum est, ignem fornaci subijce, primum pusillum, ac paulatim ignem tuum auge paululum per gradus:ac videbis ascendere spiritum candidissimu, ac transibit, ac in receptaculum destillabit. Quo viso ignem in co calore retine, donec no amplius destillare videas. Tum etiamnum ignem infigniter auge, ac sedulo circumspice an nulli albi spiritus ascendant, ac cum no ampliùs per rostrum vitri stillat, sponte sinas refrigescere, & receptaculo dempto id solide obtura: habesque ibi spiritum album ab oleo rubro separatum : ac materiam diuisam in 2 partes. Nunc quamque partem per se destillabis ad subtilem efficiendam. Nam multis vicibus destillando, vtramq; partem lapidis, partem albam ac rubram tàm fubtilem reddes, vt proiectio eius infinita fit futura. Nam hæc destillatio vtriusque partis lapidis, multiplicatio eius est. Lapide enim perfecto nulla in co multiplicatio. Nam lapide ad summam eius virtutem perducto, nulla mutatio in eo est. Postquam lapis perfectus est, manere in eo statu debet nunc,& in fecula. Polt perfectionem nec in melius nec in peius mutari potest, sed in æternum Rex permanebir. Quare si quis verum lapidem Philosophorum parauit, nulla post sequitur multiplicatio, vbicunque post per- vbicung pos

fectio- perfectionene

Acquiter multiplicatio, lapis Philosophicus non est. 206

fectionem multiplicatio fequitur, lapis Philosophoru non est, nec verus lapis est:Medicina elle potest, aut alius, cuiusmodi multi sunt quibus proiectio fit ; veru lapis Philosophorum non est, de quo hic nobis sermo cit. Cum prædictus lapis perfectus eft ac paratus, in æternú in eo statu permanere debet. Ita nunc destillatione multiplicatione eius facere debes, sæpe multisque vicibus vltrd citroq; destillando quodq; per se. Spiritum album per se, ac oleum rubru per se, quodque super fornace peculiari, ac tum subtile efficere ac tam spirituale, vt proiectio eius fine fine fit futura: eaq; lapidis multiplicatio erit. Quare mentem meam funditus intellige. (ap. 128.

OPERVM MINERALIVM

bbis,

fillar

deftil

tual

101:

ac li

quel

pene

TB2XI

CITCUI

dis, ta

tenam

namt

ac pot

hore

tiore

tam

Nam

num (

amitte

1901 20

obtura

amqu

pulue

cili.

teran

tibif

2/1012

parte lapidis agendum. N V N C ambas partes lapidis deftillabis quamq; fuper fornace peculiari. Ambas fimul in opere pones. Pars candida, igni pufillo facilè afcendit. Sed pars rubra ignem vehementem habere opus habet, fi afcendet ac deftillabit: verum vbi ter quatérve deftillatum fuerit, paulatim facilius deftillabit calore pufillo. Nam quò fæpius deftillata fuerit, cò fpiritualior ac fubtilior fit, ita vt ad extrem um deftillet igni pufillo. Ac tibi cauere debes. Cum igni pufillo deftillat, materia admodum tenuis & fubtilis erit, ac tum materiam tàm frequenter vltro citroq; deftillabis,

M. IOAN. ISAACI. 207 labis, vt materia spissesceret, ac iterum in deftillando tarda fierer. Ac fi tum adhuc cam destillare perseuerares vltrò citroq;, materia tua tàm alba quam rubra, iterùm spissesceret : ac ad extremum rurium induresceret, ac fi tum ignem fortem adhiberes, tua materia liquesceret, antequam volaret: ac liquescens volaret, ac maxima eius pars vitrū penetraret præ magna eius subtilitate: ac ita maxima partémateriæ tuæ amitteres. Quare circumspectus esto in vtraque materia lapidis, tam in vná quã in altera : nam in vtráq; contingeret materia. Quare cum vides materiam tuam igni pusillo destillare, ac materiam tua admodu tenuem ac subtilem esse: ac posteà cernis materia tuam aliquato denfiorem fieri : ac ignem aliquanto vehementiorem debere facere : desine. Materia tua tam subtilis est, quam eam efficere potes. Nam si porto destillare pergeres post etiamnum octies aut decies, partem tuæ materiæ amitteres, vt priùs dictum est. Remoue ab igni ac quamque vitro peculiari inde, ac obtura stricte, ac sepone donec ego te doceam quid câ sis facturus. Nunc partem vnam pulueris Solis tui parasti ac spiritualem effecisti, ad lapidem ex eo efficiédum. Nunc alteram parté sumes pulueris tui Solis quam tibi seruare iubebam, quum alteram cum altera ponderasses, &c.

is Phi-

Medi-

multi

Philo-

fermo

debet.

ne cius

Isvitto

mutum

auod-

fubtile

) cius

lica-

asin.

Hillabi

i. Am-

ia, igni

Ignem

cendet

destil-

pit ca-

a fue.

ad ex.

Cauere

nateria

mm.

defti-

libis

ITEM

Quid agendu alteráillá parte tolis corporeá ac fixá efficiendá.

208

OPERVM MINERALIVM Cap. 129.

offinit

fund

tena

man

mne

cine

vip

fum

nec

mine

trigel

THE O

hillato

R 10

modi

lam

nuò

Vt al

mile

fiet. A

mim

Camo

mme.

fillato

Phus.

rurio

tur; 1

Cam

folyes

TTEM nunc alteram illam partem sunics L pulueris tui Solis, quam tibi fervare iubebam, quam corpoream efficeres ac fixam: eamq; fume ac reuerberandam in fornace reuerberatoria pone:ac ibi retine die nocteque semper flammam circumvolante mas teriam, vt flamma ac candor non extinguatur, donee puluis tuus intumeat, vt spongia. Tùm ignem sua sponte refrigescere sinc. Tum exime, ac cotere materiam super marmore cum aceto ex vino destillato, ac probe rectificato in balneo: ac vbi impalpabiliter contrita fuerit, magno receptaculo vitreo inde, ac in calido balneo pone: ac bonam partem aceti ex vino destillati superfunde: ac moue, ac contritam materiam lapidis probè cum aceto permisee: ac benè vitrum inter manus tuas agita 3 quaterve: ac materiam bene cum aceto permisce : ac identide in balneo calido repone. Ac materia lapidis sensim soluctur. Denique post quatuor aut quinq; dies, sine balneu sponte refrigescere, ac bene in fundo vasis sublidere fine. Tum vitrum mundum habe, ac ei sensim desuper infunde de materia quod solutum fuerit, ag firmiter operi. Tùm denuò materiætuæ lapidis acetum recens superfunde, ac moue, & materiam probe cum aceto permilce : ac denuò pone in balneo calido, ac fac modis omnia

M. IOANN. ISAACI 209 ominibus, vt suprà. Ac rursum effunde senfim quod folutu, priori addens. Ac illud infundere ac effundere iterabitur, donec materia fimul omnis soluta est, ita ve nihil remaneat. Tùm id quod solurum est simul omne sume, ac pone super fornace in testa cu cineribus, ac igni tepido coagula tam ficcu, vt pulverescat. Tum materiam ex olla vitrea fume, ac rurfum reverberandam pone, dor nec materia intumescat, idque octiduo aut minori temporis spatio fiet. Tum sponte refrigescere sine; exime, ac materiam super la-, pide marmoreo cótere, cum bono aceto destillato : ac denuò materiam so lvendam pone in balneo tepido cum aceto destillato, modis omnibus, vt priùs faciebas. Cumque iam omne fimul solutum fuerit, cogela denuò vt priùs; pone iterum reverberandum; vt ante, donec materia lapidis iterum intu-, mescat, idg; triduo aut quatriduo ad summu fiet. Ac ne tam vehementem ignéaut flammam adhibe, vt materia tua liquescat. Cumque inflatum est, fine denuò frigefieri; exime, ac rurfum super lapide cu aceto destillato contere : pone denuò solvendum, vt priùs, ac statim solvetur: congela iterum, ac rurfum reverberandum pone, donec infletur; fine frigefieri, ac exime, ac super lapide cum aqua communi destillata contere : ac solvendum pone in aqua communi destilling at moor yo and Pion argen lata.

umes

inbe-

inzam:

Shering

nocte4

e ma.

ingua-

ongia.

inc:

rmarprobé

inter

Htreo

inam

hapidis

vitrum

entité

lapidis

oraut

icere,

Tum

eluper

10111,20

112 2.

moue,

102:20

emodis

DIRAL

OFERVM MINERALIVM. 210 lata. Ac materia lapidis facile solvetur in clara aqua communi. Et tum materia lapidis redegisti in aquam simplicem, absque vlla corrofivitate addita : ac folvitur in humiditate frigida: & congelat in calida ficcitate: atque ita materia lapidis esse debet. Cùm materia lapidis in aquam communem solvitur, tum exterius intus positum est, & interius foris. i. rubedo eius nunc intus eft, ac albedo foris est. Cumq; materia hoc pacto in aquam simplicem soluta est, pone in olla vitrea in fornace, in testa cum cineribus congelandam, donec humiditas abierit, ita vt pellicula fuper eam venire incipiat. Tùm fine frigefieri, ac à fornace depone: aut vitru super fornacem diem vnum ac noctem fine: aut prestaret vt in cella frigida poneres, lapil labit quasi salnitrum, alumen, aut mel arudinis effet, album ac clarum, in morem nivis, pellucidum ac durum. Sume id quod in lapillos excrevit, ac rurfum super fornacem pone, ac iterum humiditatem evapora, donec iterum pellicula superveniat. Tum iterum in cella pone, ac rursum lapillare fine, ac sume quod lapillatu est, idq; itera donec omnis materia tua lapidis omnis fimul lapillata fuerit. Tum fume fimul omne quod lapillatum fuerit: ac omne fimul pateræ inde, ac cineribus calidis impone super fornace: ac continuo rursum aqua fiet, fimulato; calere incipit, ac iterum evapôra in pulverem

fccut

yere in yt pu

VIIIU

Sinc

facile

11125

ac in puli

cama

eius fo

terfze

quaq;

prate

10 00

ICVCI

0,0

folun

tum a

funde,

actine

philtru

de;mo

110,20

mater

dema

muni

de ma

M. IOANN. ISAACI! 214 ficcum, ac pulverem albu habes . Pone pulvere in fornace reverberatoria, ac ignéadde vt pulvis verè ruber fiat, vt candeat orationis vnius, aut duaru, aut triu ad summu spatio. Sine sponte frigefieri, tum exime, ac sicca in olla vitrea, ac aquacómunem superfunde, ac facile solvetur etiamsi in balneo non ponas: sinas tantúmodo diem vnú ac noctem stare, ac in aquam claram folvetur: finas quiescere pusilla fæce ponet, eaq; fæx eius interior est, cam materia de se no mittit, antequa interius eius foràs inversum est. Fæce aufer, proisus invtilis est: satis enim phatum est, nihil præter fæcem esse. Tolle etia quicquid infra in quaq; solutione reperis, nihil enim itidem præter fæces eft. Tam arcte cavere non potes in opere, inter candefaciendum, in fornace reverberatoria, ac in folvendo & congelando, quin semper pulvis incidat : ac vbi tum folutum fuerit per philtrum destilla, ac rursum aqua recentem destillatam super fæces funde, ac fæces probè cum aqua permisce, ac fine denuò subsidere : rursum destilla per philtrum: iterum aqua recentem superfunde; moue ac fine subsidere, destilla per philtru, ac faces ablue. Nam semper aliquid de materia lapidis apud fæces manet, ac nequid de materia amittas, faces toties aqua communi destillata laua; donec certus sis nihil de materia Lapidis in facibus superesse. Aquas P 2

it in iāla-

plque

n hu.

licci-

130

unem

eft, &

us eft,

0C p2-

me in

ribus

1, 112

Tum

unity

shule.

s, lapil

el aru-

tem ni-

nodin

nacem

2,00-

m 100-

e line,

donec

al lapil.

uod 12-

raind:,

ornace

ato, Ch-

Interest

Puluis paratus ad fpirmus cú co permifceudos, & vniendos. 212

Aquas verò omnes quibus fæces lauisti cofunde, ac cogela cum eo quod primum è fæcibus deducebas. Et cum congelatum eft, denud vt cadefiat, pone in fornace reverberatoria, vti dictum est priùs, 3 aut 4 orationum dominicarum spatio. Tum sinas spontè refrigescere; exime, ac solve iterum, vr prius: fine refidere, destilla per philtrum : Laua fæces, vt priùs. Id verò solvere, ac congelare, ac iterum candefacere itera quoties libet. Nam istud folvere ac denuo congelare, materiam lapidis tam subtilem efficit, ita vt ad extremum vitrum tuum penetraret, fi ad 3 aut 4 dies folutam stare sineres in vitro, ac in quaque solutione lucrifacis. Ita 16 aut 17 folvere potes, ac tum denuo congelare, ac tùm iterum candefacere : ac sapius facere author tibi non fuerim. Timédum enim effet, ne materia lapidis præ subtilitate ollam tuam vitream penetraret in congelatione. Hoc facto, sume pulverem, ac in pyxide vitrea serva. Paratus enim est ad spiritus cum eo permiscendos ac vniendos.

OPER'VM MINERALIVM

hpide

mbita

ipler

mal

fu:

opu

bet,

con

firo,

forma

caime

ac den

danec

actiple

lepa

mod

lami

ficere

li olei

dum,

actim

perea

fiolen

cocho

pone

Perat

IUC: L

tur, i

lapi-

Cap. 130.

N VNC te vtramque materiam præparare docui ad lapidem conficiendum, vnam partem spiritualem ac subtilem : alteram corporeã ac fixam : quia Sol nullã terra relinquit, vt anté in opere doctum est: quig; aliter operatur, ac alias vias quærit ad verum

M. IOANN. ISAACI. lapidem Philosophorum conficiendum, errabit ac fruftrà sudabit: nec intelligit semetipfe nec mentem Philofophorum. Ex Sole, multiplex medicina confici potest qua proiectio fir, in qua multum vtilitatis, ac lucri. fit : Verum lapidem coficere, magnum illud. opus Philosophorum, hoc modo institui debet, ac non aliter. Ex Sole quidem oleum, confici posset ita præparato corporaliter ac fixo, ac tum calcinandus poni ad dies 40 in fornace in qua spiritus calcinatur: ac si tum eximeretur ac in aceto destillato solveretur, ac denuò cogelaretur; idq; toties iteraretur, donec materia cossisteret in oleum candidu ac splendens: Ac si tum lamina Veneris candefieret, ac de olco illo ei inspergeretur oleu separaret, ac penetraret per eam, quemadmodum oleum corium ficcum penetrat : ac laminam Veneris omnino Lunam fixam efficeret, quam longe sele oleum sparsisset. Ac si oleum super Mercuriu stillaretur calefactum, in Lunam fixam iplum conuerteret : ac fimiliter Iouem, Saturnum, &c. cum fuper ea stillaretur cum liquefacta starent. Ac si oleum inderetur vitreo vast ad eam rem cocto, ita vt ex vitro forti conflatum effet, ac poneretur in digeftione, in calore ficco temperato: fi oleum illud tandiu in eo haberetur: tandem in oleum rubrum converteretur, interius eius denique foràs educeretur, atque

ilico

nefz.

um eft.

verbe-

-oratio-

sipon-

virpn-

gelare,

libet.

1¢, 112.

Wtad

ad 3

,acin

111 17

are, ac

tacere

nim el-

tione.

ide vi-

scum

prapa-

ndum,

n:alte-

a tetra

t quig;

verun

lapi-

OPERVM MINERALIVM 214 atq; exterius intro longa digeftione: ac tune omnia meralla in verum Solem transferret. vt prius in Lunam fixam transferebat . Sed Lapis non effet, oleum fixum Solis foret, & medicina quædam ac Elixir. Verum ad lapidem conficiendum, Sol in 2 partes dividendus eft, ac vna pars spiritualis ac subrilis? est efficienda, ac altera corporea & fixa, ac fubtilis vii ante dictum est : ac tum duo illa cotraria coniungenda, vt doceberis. Quamvis nunc fibi invicem contraria fint, tamen ex re vna & ex vna materia confecta funt? ac nunc rurfum in rem vnam coibunt, ac vna materia fient : ac deinceps vna materia in æternum permanebunt:ita vt neque iam, neque vllo vnquam tempore separentur: ac fint res absolutissima & perfectissima quæ vnquam in terris fuit, aut vllo tempore futura est. Ac perpende, ac probé opus circuspice : in hune modum fieri debet ad lapidem conficiendum, nec in alium modu. Potest quidem lapis conci, quo proiectio fieri potest, sed lapis Philosophorum non est, de quo Philosophi loquuntur, &c. Nunc denuò ad opus redire volumus, vr duas istas materias contrarias rursum coniungamus, & rursum in corpus perfectum reducamus, quod priùs non fuerant, quamvis ante vna materia, ac vnum corpus effet, tamen perfectum non erat. Nam si corpus perfectum fuil-

filler

TASTC

fect

nim

and

étio

om

COL

INV

mat

k, TI

tu re

habet

calu

Ille.

nec

hilo

eft, h

4 cler

contra

LET12, V

mpan

mane mode

fechu

rem, lidü 1

accu

M. IAONN. ISAACI. 215 fuisset, non potuisset corpus illud in 2 naturas redigi, vi suprà doctum est. Ita priùs perfectum corpus non erat, nec materia : ei enim ineft albedo & rubedo, quæ à se invice arte separari possunt. Sed iam post coniunctionem istam quam nunc docebinius, fier omnino vna materia, unus color, & vnum corpus : ita vt nunquam in vllas partes à so invicem separari possit. Tum dici porest:Est materia vna, color vnus ; est res corpusq; tale, vt in hoc mundo inferiori ei fimile non fit reperire. Est enim omnino totundum instar circuli, nec angulos nec extremitates habet : eft prorfus rotundum, ac fimplex, vt cœlum invincibile.Poteft calentem refrigerare; frigétem calefacere; humidum liccare; ficcum humectarei: tamen in se nec calidu, nec frigidu, nec humidum, nec ficcu eft. Ni hilominus cuiq; rei suppeditat quo illi opus est, hoc fit, quia pfectu est ac simplex : tamé 4 elementa perfecte infunt, sed sibi invicem contraria no funt; vnú corpus funt, vna materia, vnus color, vnu corpus fimplex, quod in partes separari nequit. Idcirco cœlu omnia necessaria suppeditadi potetia habet. Pari cum colo. modo se res habet cu nostro lapide cum perfectus eft, & ad vnű corpus, ac ad vnű colorem, & ad vnā materiā perductus eft, etiā calidu refrigerabit,&c.ac immudu mundabit, ac cuiq; quo opus habet, suppeditare valet; 112-

ctum

ictret,

: Sed!

net, &

ad la-

es divi-

inbuilis

nxa, ac

Boilly

Quam-

tamen

iunt?

nt, ac

atema

, mais

TUT: 2C

na quz

ore fu-

s circu-

d lapi-

ti.Po-

ofieri

eft, da

ic des

as iltas

gamus,

IC2MUS,

nte vna

icn per-

fecturi

fuil

116 OPERVM MINERALIVM Itaque nunc 2 istas res contrarias coniungamus, vt virtutem prædictam habeant. Cap.131.

perfect

bum

nes o

Vno

nes

gitai lefe

nate

mag

terio

nes fi

denso

nem o

Vera a

ulqu

cun

qua

mes,

fiscer

nem (

200 101

Rem ba

valdèi

eft:ga

Sinas

20 00

Merc

Lana

me,a

per-

TVNC corpus tuum præparatum accipe, Nac lapidi valde mudo ac claro impone: ac tùm fume vitrum in quo alba tua materia lapidis ineft, aut tuum lac virginis, vt nominare placet, ac idipsum imbibe conterendo super lapide in corpore suo proprio, Tum iplum vitro inde : ac vas admodum folide luto obtura, ac fine lutum probe ficcescere, ac fornaci fixatoriæ impone, ac igné admodum tepidum adde, vt Sol in Martio splender, ac die nocteq; in hoc calore retine, donec materiam tuam nigrescere videas instar picis, etiamnum magis. Tum ignem tuum exiguum gradum auge, ac non multum: ita vt paulo calidior elle quam ante percipiatur. Ac retine ignem in eo calore, donec videbis alium colorem qui subrufe cinericius est, quasi essent cineres. Tum ignem tuum etiamnum paululum auge, ac non nimium, ita vt Sol in Aptili splendet, atq; ignem in co calore retine donec subviridem colorem cernes, qualis est color plumæ psittaci. Tùm adhuc ignem paululum auge, donec videbis coloré, qualis cauda Pauonis, quæ centum colores habet. Tum ignem tuum auge co calore, qualis est Solis in Iunio, nec maiore, Et ignem istum non augebis, donec

M. IOANN. ISAACI. perfectam albedinem videris, ac lapidem album perfectum esse. Ac colores quos cernes quali ellent cauda Pavonis sele sæpe ex vno colore in alium mutabunt, donec omnes colores sele oftenderint qui in orbe cogitari poffint. Imò multo plures. Nam ibi tele oftendunt omnes colores quos Deus in omnes colonatura dedir, plures quam mens hominis i- reshic fe omaginari potelt. Ac colores omnes fimul in- Deus in natura teribunt, ac ad extremum pervenient omnes fimul ad infignem quendam clatum colorem album. Priusquam verò clarus splendens color veniet, multam infignem albedinem conspicies : ita vt tibi videatur : hæc eft vera albedo. Sed vera albedo non erit. Priusquam vera albedo veniat, videbis in circuitu ad margines vitri, in materia lapidis quali ellent gemmæ Orientales vitro infignes, tanquam oculi piscium. Cum id vides, fis certus in paucis diebus perfectam albedinem sele manifestaturam : cumque materiam instar nivis albam esse vides; ac splendorem habere vt gemmæOrientales quæ aqua valde infignes lunt, vt materia quæ in vitro est : gaude : Lapis enim albus est perfectus. Sinas sua sponte refrigescere; sume vitrum ac confringe, ac proba paululum super Mercurio præparato, mutabit iplum in Lunam fixam. Ac tùm album lapidem fume, ac rurlum super marmore pone: ac tum rubrum

nuin

14

sccipe,

npone,

natena

nemi-

erendo

Tùm (olide

clare,

dmo-

nien-

. d0-

inftar

toum

tum: 1-

rcipia-

mec VI-

ernens

(UIIII

mm,

mu

orem

Tum

e vide.

12 CER-

mauge

ec ma-

donte

PET-

ftendunt quos dedit

OPERVM MINERALIVM 218 rubrum illud oleum fume, quod tibi fervare iubebam, postquam subtile destillado effeceras : ac imbibe terendo in lapide albo. Ac vbi rite conglutinatum fuerit, tum vitro inde tali, quale in quo lapidem album perfecifti: ac vitru illud in fornace pone. Quare Sapientes dicunt : Vnum est vas, vna fornax tam ad album guam ad rubrum, G.c., Ac ignem adde eundem, quo lapidem albu percoxisti, donec videbis materiam colorem cinericium adipisci. Tum ignem tuum auge paululum tantum gradulum v+ num, donec cernes colorem heluum, perinde ac si effet coagulum quo alutarij coria sua præparant. Tum ignem tuu etiamnum gradulum 1. auge, ac illud regimen ignis ferva, donec colorem cernes perinde ac fi effet contritus later inter rubrum & ruffum. Tum ignem tuum auge etiamnum exiguum gradulum, donec ruríum videas colorem cinericium; quali glauci cineres forent. Ideo Sapientes aiunt : Ne contemne cineres in fundo iacentes. Ac tum ignem tuum auge etiamnum exiguum gradulum . Color verò cinericius est postremus colorum omnium reliquorum sese ostendens. Açiam iguem tuum non amplius augebis, priusqua lapis perfectus fit. Primus color quem post hunc colorem cinericium cernes, erit rubidus color, quali effet Rofa : ac paulatim co-201 41113 28 1384

hrint

magil

acta

rube

nit.T

fects

TTE

Lyty

aces

V2:2

20 dt.

tati, Il

10 illa

incru

mam

palvi

roil

IC. 2

fenn

tum:

quad

Rm 2

queha

iam v

fpecie

cibul

9400

dis,

3 die

lign

M. IOANN. ISAACII 219 for interdum altior fiet, ac paulatim magis magilq; rubebit: adeò vt materia tam rubra ac ta alti coloris sit evasura, vt nunqua talis rubedo vllis oculis humanis conspecta fuerit. Tùm cum Philosophis exulta, Lapis per- ems. fectus eft. Cap. 132.

ferva-

ido ef-

e albo.

(D VIII)

im per-

Qua. mafir malbu

colo-

cm /11-

un v.

, per-COLIS

mnum

a ignis

fum.

exigu.

s colo-

insto.

aneres

1m alle Colos

m om-

ciam 1tinlqua

empolt

itrubi-

tim co+

201

TEM pulchra cœlefti rubedine confpecta, quid agenda ve priùs dictum est, finas sponte frigefieri, calesti rubeac exime, arq; admodum circumspecte ferva : atque huius drachmam 1 sume, ac tum 20 drachmas auri puri ter-quaterve cæmentati, ita vt admodum purum fit. Tùm fume 20 illas drachmas auri, ac pone liquandas in crucibulo. Cumq; liquefactu est, drachmam illam pulveris sui lapidis superijce : ac pulvis ille continuo se permiscebit cum auro illo, ac vnum corpus fiet : fine refrigescere, ac exime. Tùm optimu crucibulum terreum habe, qui bene ignem ferre possit : ac tum habe crucibulum vitreum, qui terreo quadret, qui ex vitro ita sit confectus vt ignem ac flammam ferre possit, ita vt nec liquefiat nec rumpatur in igni. Tum crucibulum vitreu crucibulo terreo impone. Ac tu speciem furni venti habe, ac ei vtrumq; crucibulu impone, ac ei crucibulo auru inde, in quod drachma illa pulveris piecisti tui lapidis. Ac liquefacito, atq; ita liquefactu retine 3 dies ac noctes cotinue, vt omne in vna stet liquefactione. Sine refrigescere, aç exime. Tum

Lapis perfe

CALCON STREET

220 OPERVM MINERALIVM Tum fume auri puri mille partes, ac in crucibulo liquefacito, ita vt fluat. Tum huius materiæ accipe partem 1, quæ per 3 dies in furno venti stetit, ac proijce super illud argétum quod fluit, ac vnâ cum eo fluere sine 3 aut 4 orationum dominicarum spatio. Tum sine refrigescere, ac aurum purum superans omnes probas habes, melius eo quod ex fodinis est.

Cap. 133.

Argentum interius aurum, ficuri aurum interius argenaum cft.

VÆRI posset: qui fit vt pars I illius coloris mille partes in aurum fit coverfura? Scies, argentum interius aurum eft, ficuti aurum interius argentum est. Ac lapis noster cum perfectus est, omnibus metallis interius foris ponit, ac exteriùs intus : ac omnia metalla in supremum corum gradum perducit: ita vt in nullum aut altiorem gradum pervenire queant; nisi ex ijs lapis Philosophorum conficeretur. Ita fit vt vna pars eius mille partes argenti trasferat in Solem, quamvis vna pars eius nullam tincturam aut colorem haberet: Si nullam aliam potétiam in fua natura haberet quam tantum. modo argento interius foris ponendi, ac exterius intus, argentum illud in fuum aurum converteretur, ac tinctura eius permaneret. Cumque metallo interius eius foris positum est, ac exterius intro conversum est, absolutum ac perfectum eft.

Nunc

N

cont

forte

lerep

Car,a

lepa

tantu

illapa

timat

keft,v

perient

N

tum

pis ti

mus,

nilipri

mfi lap

nem fa

11m no

bente.

elt per

port,

altion

fit. It

tation

M. IOANN. ISAACI. Cap. 134.

VNC iterum loqui volumus de istis Mille partibus argenti. In hunc modu conuersis vna parte firmati lapidis.argétum forte frangibile erit ac fragile:ac si frangibile reperis, vna pars illa lapidis nimis est efficax, amplius argenti postulat. Itaq; istas mille partes denuò liqua, ac plus argenti adde, tantum vt malleabile, ac molle sit. Forte vna illa pars facile bis aut ter mille partes argenti in aurum purum covertet. Cumque molle est, vna pars illa opus suum peregit; Id experientia te facile docebit, vt prius dictum.

Cap. 135.

NTVNC cum illas bis aut ter mille partes L habes, satis auri ad lapidem tuum totum fermétandum habes. Ac scies, cum lapis tuus perfectus eft, vt hoc loco docuimus, nullam proiectionem co facere potes, nisi priùs auro fermentes, vt te docui. Nam nifi lapidem fermentares, nullam proiectionem faceret. Virtutem enim generationis iam non ampliùs habet : câ iam finem habente. Nam lapis ad fummum gradum eius est perductus, ita vt lapis nullo vnqua tempore, ne quidem post diem novissimum ad altiorem statum aut gradum pervenire pos- Res perfecte fit. Ita liquet rem perfectam nullam generationem in fe habere, and appendent of haber.

Itaque

221

Nanc

III CITU

huius

dies in

darge.

e fine 3

o, Tim

perans

nod er

1 illius

cover-

eft, fi-

lapis etallis

.0 25:

gradum

em gra-

pis Phi-

ina pars Solem,

tturam

poté.

ntum-

1,20 6%-

aurum

laneret.

politum

abfolu-

OFERVM MINERALIVM 222 Itaque constat lapidem nostru nullum metallum translaturum ex sua natura in aliam naturam, nisi virtus ei insit per quam potentiam eam haberet. Ita necesse eft, fi lapis potentiam fit habiturus, omnia mortua immunda metalla viuificandi, ac liberaturus ab omni immunditie, ac fui fimilia in vnam partem facturus, vt lapis fermentetur corpore omnium purifimo, quod in toto orbe fit, ac cum eo conglutinetur, ita vt corpus illud sit lapis, ac lapis corpus illud: ita vt in secula in vnum, ac simul, & in vna substantia fint permanfura, ac nunquain leparentur.

amput

lapide

dictur

ment

non Acla

re, fa lapide

nifelt

ficn) d

N

Uco lapidet

ponde

quant

lumf

finel

fubi

pulac

pulver

HITAS CO ipatio f

Tump viti, C

haben

dum

coffat

gaear

cibul

Cap.136.

De coniunctione quam Pnilotophi ferme-Sationem, ac DXCIC.

Merry articilizer

Di Herrisinitation

TEM coniunctionem Philosophi fermen-Lare dixere, atque hoc est opus illud 3 dierum. Ac istud fermentare stolidi non intelopus 3 dierum ligunt: ac putant fermentum corporis crudi adducendum ad opus lapidis, cum lapis in opere stat. Sunt capita infana, verba Philofophorum non intelligunt, sed verba Philofophorum ad fuam ftultam opinionem pertrahunt: vt quod corpora imperfecta, ac crudum Mercurium fimul ponunt, ac cum' in co infano sunt opere, aliquid corporis perfecti addunt, atq; id fermentum vocant, Nam lapidi fermétum addi non poteft, donec omnis fimul perfectus fit : ac tum addir tur co modo, quo hic doctum est, arque etiamnum DEPETI,

M. IOAN. ISAACI.

potenfi lapis

taturas

n vnam

erpus al-

12 111 alub-

n lepa-

termen

id ; die-

on intel-

TIS CTUC

apis m Philo-

Philo-

m per-

12,26

AC CUT

corports

vecanty

selt, do-

maddi-

IGHE CUT amnum 223

amnum docebitur. Ac loquuntur etiam de Im mea nalizm lapide multiplicando vbi perfectus fuerit, id dictum est de fermentando. Lapidem fermentare volunt in opere stantem : ac lapis non potest fermétari nisi cum perfectus est. tua im-Ac lapis multiplicandus eft, cum eft in opere, sublimationibus ac destillationibus, ac lapidem subtilem efficiendo. Atque ita ma-TUI COInifesto intelligere potes, omnem opiniopto orbe nem corum faliam elle, ac fraudulentam.

(ap. 137.

V м 2000 auri habes aut eo amplius J confecta, satis habes quo totum tuum lapidem fermentes. Tum lapidem tuum pondera, ac vigelies tantum auri tui sume, quantum lapis ponderarit: ac cape crucibulum fortem, ac in eo aurum tuum pone, & fine liquefieri. Tum ignem ei tam calidum subijce, vt fluat: tum sensimac cunctanter pulueré lapidis tui superijeito, donce omné pulverem lapidis auru illud imbiberit. Tum finas ctianum 5 aut 6 orationu dominicaru spatio fluere. Tum effunde, ac sine frigefieri. Tum pulueriza, finet se puluerizari in moré vitri, tā fragile est. Tum magnu crucibulum habe qui igni ferendo fit. Tùm habe admodum forté crucibulum vitreű ex vitro duro coflatum, quod à calore ignis liquefieri nequeat. Ac crucibulus vitreus quadrabit crucibulo terreo:ac pufillű cineris cribrati inter virum-

tatus & paratus ad proitdinonem taciand and.

OPERVM MINERALIVM 224 trumque crucibulum sparge: ita vt crucibulus vitreus firmiter in crucibulo terreo stet. Tum crucibulum firmiter operi, & in furno venti pone, ignem subijciens talem, ve lapis cum auro liquefactus ster, ac liquefactum retine per dies 3 ac noctes. Tum fines Lapis fermen- fua fponte frigefieri. Tum exime: lapis tuus fermentatus est & paratus ad projectionem co faciendam. Ac cum proiectionem facies, fumes eius paululum, ac in puluerem contundes, ac super argétum proijcies, vt suprà doctum eft. Author tibi fum vt super argentum femper proiectionem facias : nam id metallum eft proximum : ac super id lapis tuus altiorem proiectionem est facturus, quam super metallum imperfectum. Aut proijce super louem, super ipsum lapis tuus altiorem proiectionem faciet guam super Mercurium: ac super Venerem lapis tuus maiorem proiectionem est facturus, quam super Saturnum, ac super Saturnű altiorem quam super Martem. Ac si super Mercurium proijcis ei lapis tuus, non adhærescet: nam Mercurius avolaret antequam lapis liquescat : lapis leniter esset calefaciendus. Sed tua nihil refert, quamvis proiectionem super Mercurium non facias. Metalla imperfecta satis multa sunt ad proiectionem faciendam,&c.

Nuno

2m

mu

exco

lare

obi

beg

pectu

cui,gi

M. IOANN. ISAACII 225 VNC te materiam nosse docui, ac quo pacto lapidem ex co conficias. Ac iam quæso métem me-

crucia

ictreo

1,&in

lem, vi

quefa-

mines

ISTUUS

factes,

m con-

rt lupra

Der al-

nam idla-

turus,

ous turus

n inper

, quam

refecti pis li-

ndus.

lla im-

honen

Nung

âm probè intellige. Nam omne fimul mutabitur quod Deus creavit, folo auro excepto, hoc nó computrefcet. Ita nulla res eft in orbe quæ fit eius generis : ac ob id nó eft quicquam pretiofius in orbe quam Sol : atque ob id Reges fuper pectus geftant. Ita te veram artem docui, gratia Deo.

Libri primi finis.

226 al
demi

T

mil

gila

&c.

COIT

Dein

caeft

datt

RITZ |

ac pra

hcier

mid

Cinz

cit no

cura,

pe peri

CINIES

prohe

10 200

IC,m

1020

perdi

Operum Mineralium M. IOANNIS ISAACI Hollandi, siue de Lapide Philosophico, LIBER SECUNDUS.

Cap. I.

In hacprefauionedocetur à quo opere fibi quilq; cauebtt. Multú erroris effe in Alchymia,potiffimú in opere vegetabili, ac multo magis in animali.

SCIET filius meus in hac arte multú este serroris, in opere vegetabili potissimum, atque etiam magis in opere animali. Ratio hæc est,

Cap. II.

TN vegetabili multum destillandum, solvenfimu in o- Idum, congelandum, & rectificadum: ac spipere vege- ritus accurate asservandi ne in aerem evolent: multo ma- ac variæ aquæ fortes parandæ, multique spirigis in ani- tus humidi fixandi: ac opus est multo regimine atque cura, ne spiritus tui vitrum tuum fixatorium difrumpant, copioliore aut vehemetiore igni adhibito, antequa ferè fixentur: tùm enim sefe attollunt, ac vitro fixatorio conclusi tenentur, ac per elevationem vitrum difrumpunt, ac tum omne quod inerat, pditur. Itaq; sedulò advigilandum est, magnum enim periculum in hoc fitum, quod norunt illi qui fecere; estque multum laboris & temporis impendendum in vinis rectificadis, quemadmoduna

M. IOANN. ISAACI 225 dum etiam in aquis fortibus parandis, ac spiritibus probè asseruandis, ne euanescant.

ndi,

lu de

mum,

i. Ra-

folven-

n: ac lpi-

evolent

ue spiri-

regimi-

num fi-

heme-

Ir: tùm

onclufi

lifrum.

ur. Itaq

im pen-

li qui fe

oris im-

madmo-

dura

(ap. 3. V Metiam in digestione & putrefactione 1 magno acumine opus est, atque ignium mira regimina adhibenda. Itaque semper vigilare opus eft, ac magna cura cauendum, vt illi norunt qui idipfum quotidie experiuntur, &c. Pretereà magna curâ adhibenda est ad corpora & terram calcinanda & reuerberada, ne in vitrum vrendo redigantur, ac nimis ficca efficiantur : quare magna ignis ratio habéda est, atq; magna cautio adhibenda. Adhæc terræ clarificandæ funt, ac aquæ destillandæ, ac prætereà omnia opera ad hoc necessaria efficienda. Prætereà in coiunctione fi vel nimium vnius aut parum alterius adhibes, aut humiditatem tuam initio male asseruasti, medicinæ tuæ ingressium non habent, ac timédum est ne opus tuum corrumpatur. Itaque multa cura, onus, tempus, ingensque sumptus est adhibendus; ac putates nos omnibus rebus probe perfunctos, si nobis vitrum rumpitur, aut quid prædictorum, ac nos ad finem peruenientes volumus proiectionem facere, ac nihil proficimus, nescimus quid nobis desit, ac qui id accidat, atq; id fit vitio noftri opificij. Quare, mi fili, ne hoc opus vegetabile aggrediaris, fuadeo, ob rem enim quamlibet exigua opus perditur. Prætera nunquam aggrediaris opus tace-

OPERVM MINERALIVM.

mi

eft.

qui

min

CI

Vel

fre

fur

ma

bus,

1000

12 10

tilin

Wi ad

ino

ne,

Vin

mis

tatal

opera

In,

muca

CIEID

funt,

CUAS dife

heri

142 1

facere in animali ob separationem elementerum; est enim etiamnum multo maius onus, & cura ob separationem & rectificationem, quæ in ea fieri debent, ac multam incertitudinem, cui ea est obnoxia : estque tempus adeò longum, vt finis operis ignoretur : ac fi initio tuæ humiditatis naturalis aliquid amittis, opus tuum in compositione nimis aridum evadit, ac si amittis vllos spiritus per acrem in destillando, vitio vasorum aut lutamentorum, altas proiectiones fimul amittis: fiquid ignis amittis, tua medicina alte non colorat, ac ingreffum amittit: sique nimium acris habet, in aërem evolar, & fi nimium aquæ, spiritus submerguntur, ita vt fixari nequeant, ac fi nimium terræ habet, nimis ficca eft, ac nullam liquefactionem, neque ingressum haber. Itaq; separatio separatio elementorum nimis est periculosa: nimis enim faeile fit, vt quid alicuius elementi deperdatur, tum opera, tempus, impenía, ac simul omne perijt. Itaque si me audies, separationem elemétorum devitabis, fiue in Mercurio operis mineralis, aut vegetabilis, aut in lapide quem nobis D E V s gratis donat, vbicunque de câ re fit sermo, ac dicitur elementa esse separanda, vita omnia ea opera ob incertitudinem. Nimis enim facile fit, vt quid ex humiditate eius deperdatur, in initio, in medio, aut in fine, ac cum quid humiditatis eius amil-

elementorum devitanda.

228

M. IAONN. ISAACI.

ent de

Unus,

men,

titudi.

s adeò

Intio

Ills, 0-

in de-

orum,

lignis

C 111-

et,in

fub-

umi-

am li-

Itaq; rulola:

ementi

nla, ac

lep2-

Mer-

ut 10

voi-

menta

Incer-

uid ex

inme

tis clus

amila

229

amiffum est, opus omne perijt & corruptum est. In compositione enim opus coniungi nequit, atque ingressus ei est ademptus, ac omnino deperditus. Fuêre tamen artifices nó pauci qui omnia hæc opera fecére, ad natura pervestigandam, verum opus magnum prius perfecére, &c. Nam qui opus magnum perfecit, fumptus nihil curat.

Fuêre item nonnulli qui mirificis amalgamationibus, ac fixationibus, multiplicationibus, atque multis alijs mirandis operibus fuete occupati : ac habebantur ea admodum bona per menfem, aut 7 aut 8 hebdomadas, aut etiam 10. atque interdum adeò longa funt, vt ad finem pertingere nequeant, ob vitia quæ in opus incidunt.Nam in initio, medio, aut fine, genuinam humiditatem non fervant, ita vt nimis ficcum fiat: aut nimis calidè aut nimis diu ad ignem coquunt, vt ingreffum amit tat ac folutionem. Ita nihil proficiunt, verùm opera, impenfa, ac tempus illis perit.

Ita, mi fili, istas amalgamationes, aut multiplicationes ac fixationes devîta, quamliber enim speciofæ & probæ esse videantur, tales funt, vt ad finem perveniri non possit, atque etiam incertum est ob ablutionem & mundificationé, quæ fieri debet : nulla enim fixio fieri potest, quin spiritus purgentur ab omni sua immunditie, atque facibus careant :

alio-

Comenda tio operis magni ob facilitaté, ac fimplietatem.

230

alioqui nulla mixtio aut fixatio fieri poteft: sique in mundificatione aut ablutione quid tuæ humiditatis amittis, omne tuum opus corrumpitur. Itaque, mi fili, tibi suadeo, devita omnia opera mudificationis, & ablutionis, aut in quæ separationes elementorum ingrediuntur, aut destillationes, aut calcinationes, aut folutiones, & coagulationes, aut opera peregrina, in quæ cura & regimina ignis incidunt, ob cucta pericula quibus ea obnoxia esse posfunt, quæ partim hic omnia recenfuimus, exercentibus ea quotidic probe nota. Quocirca, mi fili, ne nimium properes aliqua horum operum facere aut incipere : nam sexcenta præterea vitia incidunt, qua hic non comemoramus.Quare adhæreas arti magnæ, aut magno Elixiri, vt maiores tui fecère, quo facto omnem natura pervestigare poteris, sin aliter fefecuritate, ceris, confilium meum non sequêre. Ante omnia in opere magno labora, in eo enim nulla cura, nec destillatio, nec congelatio, nec mun dificatio, nec opera peregrina, nec res peregrinæ, nec immudæ, fæces habétes; nec calcinas, nihil enim opus: non separas elementa, munda quippe funt: nulla re opus habet: vnum eft genus, res vna, & vas vnum, fornax vna, ac vnum opus ad album, ac rubrum, ac nullum periculum in opus potest incidere. Vnde Veteres dicunt, opus non eft, nisi opus muliebre, ac ludus puerilis, ignari percipere nequeunt, quia

OPERVM MINERALIYM

Cuia C

feme

meti

dun

qua

R,C

ind

pra

aper

Sinb

Mant

ko M

modi,

101, 2

erres

luse

1100

pere

ment

hum

plus;

Geor

genus quest

2010 allin

funt,

Iphs:

labor

M. IOANN. ISAAC'I

poteft:

c quid

US COL-

devita

nis,aux

ediun-

ics, aut

a pere-

cidunt,

fle pol-

IS, CX-

circa,

1m 0-

apræ-

-ETIONTS-

magno

to om-

liter fe-

ite om-

n nalla

cmun

regn-

cinas,

mun-

um elt

vina, ac

nullam

nde Ve-

liebre,

queunt,

quia

231

quia opus tam est simplex. Opus enim magnu semetipsum solvit, semetipsum sublimat, semetipsum fixat, semetipsum liquidum in modum ceræ efficit, semetipsum perficit, &c.

Ecce, mi fili, nunc omnia tibi vitia patefeci quæ in omnia illa opera varia possunt incidere, quæ singula non recensui. Quare sapias, ne in desperationem incidas, ob vitia quæ tibi in prædictis operibus obvenire possint. Verbis apertis te allocutus sum nullis parabolis vsus. Si tibi verba facerem de Selbach, Kalkabria, Mannessi, ac de quadam re rubra, ac de cæruleo Muerach, Illabar, & Cafaria, & huiufmodi, haud facile caperes, sed tibi viam aperui, atque omne obstaculum removi, nequid erres. Quare magno operi adhære, in co nullus error, nec cura, nec labor, nec vigilia, nec corrumpi potest, nisi data opera velis corrumpere : neque ad id vllum peregrinum instrumentum, aut vitrum vsurpare opus habes; vnum vas,nec amplius, vna fornax eft, nec amplius; vnú genus materiz, nec amplius. Quare Geber Philosophus ait: Noster lapis est vnum genus, res vna, vnde ignari artem capere nequeunt, nec adipisci, ac rebus nostris species, aut materiæ peregrinæ no permiscetur : ac illi allumunt res peregrinas quæ eius naturænon funt, atq; eas volunt eius naturæ efficere, quod ipfis imposfibile est: tumque in ijs fixandis elaborant: ac cum ea fixa habent, tam profecerunt 24

OPERVM MINERALIVM 232 runt quam prius, tum enim nihil nisi terra eft, quæ humiditatem suam amisit, nec potest liquefieri, ac nullum ingressum habet, tumque opus deserunt, genus eius ignorantes. Nam fi genus eius nossent, ac patrem matremq; eius, forores ac frattes, iplumque cum matre, sorore & fratre in lecto collocarent, componentes brachia brachijs, atq; oribus ora, codem momento morerentur. Acsi nossent atque intelligerent hæc, in hac arte voti compotes fierent, ac omne opus corum feliciter cederet. Atque hæc, mi fili, verbis apertis tibi nota feci, ac proinde nulla opera peregrina incipias, antequam magnum illud opus absolveris, tum quicquid libet, incipe; tum enim nullus fumptus obesse poterit, nec tempus, in omnibus enim compos voti factus es, &c.

bers in

Dea

ICS 21

re. l

term

111 6

115,

habe

fenfi

telt

10, 10

fit, att

cimin

Quod

bus, a

DEV

fe ha

1nm

guina

IS me

perfec

cum ja

TURL, 1

Scie

nem.

Pilce

Oni o

fr v Z2

RUICO

Cap.4.

SCIEs item, mi fili, nos comemorasse multa vitia operi accidentia : ac multa millia plura sunt quam recensuimus, &c.

Regula quædā fim plex, de qua omnes Sapientes mirê loquantur.

Scies verò, mi fili, ac intelliges effe regulam quandam fimplicem de qua omnes Sapientes admodum mirè loquuntur, cuius tam multa diuersa ponunt nomina, atque ijs omnibus magnum illud opus denotant.

Illi capere possint qui norunt, quique omnes corum parabolas & ænigmata intelligunt. Ac proinde filius meus, de istis operibus

M. IOANN. ISAACI. 233 bus intelliger ac tenebit; omnibus rebus à Omnibus Deo conditis veram artem ineffe. Vnde Vete- Deo conres atunt, artem effe in rebus omnibus, & ve- ditis ars ve re. Id vero aliter intelliges. Item, omnis res de- varia diterminata habet suam perfectam medicinam, ca Veier in seje, sed imparatam, sig eam parare no- catione. ris, medicinam quarere aut petere nibil opus habes, cuique in sum v sum: id alium habet fenfum. Homini nullus morbus accidere potest, quin habeat perfectam medicinam apud fe, ad seipsum certo fanandum, si parare polsir, atque à scipso sumere potest ac parare sins diminutione sui, aut detrimento corporis. Quod eodem modo de omnibus animantibus, auibus, omnibus plantis, ac cunctis qua D E v s creavit, intelligendum est. Idque ita se habet : verum imperiti opera Veterum non capiunt, atque ex omnibus rebus medicinam in metalla facere putant. Ita pilos, oua, fanguinem, cochleas & similia sumunt, atque ex ijs medicinam se parare posse putant ad imperfecta metalla in perfecta reducenda : ac cum iam egregie desudarunt, nihil profecerunt, in errore permanentes.

tra cit.

oteft li-

umque Namli

q; eius,

c,loro-

mentes

mmo. intelli-

nerent,

Arque

01, 26

ante-

tum

ium-

DUSC

emul-

millia

regu-

omnes

CULIUS

21900

prant.

e om-

ntelli-

opent

bus

Sciet autem filius meus, quod homo homi- Simile genem, equus equum, vulpes vulpem gignat;ex mile, pisce fit piscis, ita simile sui simile gignit. Rationi omni atq; adeò naturæ repugnaret, quòd ex vllis speciebº peregrinis, cruore, pilis, ovis, aut cochleis, metallum posset fieri: nihil enim tale

rebus à ra inclt. cum explin

OPERVM MINERALIVM

tale inest : quanto minus ex huiusmodi rebus medicina confici potest, quæ metalla imperfecta reduceret in Solem aut Lunam : profecto rationi omnino repugnat, atque etiam impolfibile est : ac demiror aliquem ad tales errores peruenire posse. Si vim naturæ caperent, profecto in tales errores minime inciderent. Itaq;, mi fili, scies ac nosces cuius generis res sit, aut quid ei infit, priusquam pares, ita non errabis.

etiam Sal corum cit Flixir.

234

Sciet filius meus omne oleum metallorum Omne ole esse Elixir, atque itidem omne sal, ac si omne lori, ficuti oleum metallorum est Elixir, planum fit omnia metalla perfecta propriam medicinam in se habere : Quanto melius igitur est oleum Solis & Lunæ quæ vtraque sunt perfecta,&c. Cap. S.

Ex omnibus metallis perfecta medicina edfici poteft abiq; elementogatione.

TORIT filius meus ex omnibus metallis 1 V perfectam medicinam confici posse, quæ reliqua omnia metalla in Solem & Lunam transferre possit, absque separatione elementorum, aut destillationibus, solutione, sublirum sepa- matione, aut fixatione; seipsum soluit, seipsum purgat, seipsum coagulat, seipsum destillat & sublimat, seipsum fixat & perficit, seipsum incerat, seipsum liquidum efficit, &c.

Præterea ex omnibus metallis oleum conficere potes, absq; elementorum separatione, atque ita ex omnibus fal potes conficere fine separatione elementorum: ac res prædictævarijs modis fiunt, atque ita ad opus magnum

per-

mili

feeta

fepal

peri

Cerc

Deo

ne,al

In

etap

parat

tione

dem

mifili

iplum

acpo

tratre

& pl

dare

III.,)

patte

comp

012,11

CIUT: 1

paradi

atque

Culut

milu

alcu

colo

filius

M. IOANN. ISAACI.

tebus

perfe-

oftedd

impol-

entones.

t, pro-

Itaqis

lit,aut

mabis.

lonom

omne

om-

m 113

eum

12,810.

setallis

ic,quz

UIN2M

emen.

labli-

num

21 8

1111-

1 000-

tione,

re line

tz va-

gnum

per-

pertinent. Adhæc potes ex Sole & Luna perfectam medicinam facere abíque elementoru feparatione, ac fine labore vllo, aut metu, fine periculo: præterea perfectam medicinam facere potes ex duobus lapidibus gratis nobis à Deo donatis, abíque elementorum feparatione, atque etiam abíque magno apparatu, &c.

Intelliget itaque filius meus omnia prædi-Aa pertinere ad magnum opus fine multo apparatu, ac magno sumptu, atque absque additione vllarum rerum peregrinaru : egent quidem longo tempore, sed tuta sunt. Adhæc, mi fili, cum magnum illud opus vis adornare, ipsum ipfiusque genera omnia nosse debes, ac potissimum patrem, matrem, sororem ac fratrem, atque nudum constituere in claro & puro corpore instar crystalli, ac ipsummundare ab omnibus peccatis, atque ita facito patri, matri, sorori ac fratri: tum in lecto cum patre, matre, sorore atque fratre collocabis, componens brachijs brachia, atque oribus ora, in conclaui, tùm eodem momento morietur: tùm mortua illa corpora aqua limpida paradisi perfunde, atque vni probe hac aqua, atque hæc aqua ascendet ad cœlum intra circulum Lunx, atque in rorem conuertetur, ac rursum guttatim decidet ex consilio artificis, atque terram humectabit, ita vt flores varij coloris enascatur, qua virtute florum resurget filius generis cum rubro diademate, eritque Impe-

135

236 OPERVM MINERALIVM Imperator in omnes tribus terræ, ac suam dominationem in æternum non amittet, omnesque eius hostes pacem cum co inibunt, &cc.

Frates

tiliter.

Gebe

68.117

\$ 6111 .

trefac

110 20

goun

» Ita

teas m

thim is

das es habes.

Scie

Fecta

res ci

Verun

fittes et

nem pe

altitud

ingeni

hacin

S

Luper

Cap. 6.

Nune fermoné inttimit de magnis openbas Vererum.

Opus facile abbrevian posse ac quo pa-

NNC, mifili, de magnis operibus quæ Maiores nostri fecere nobis sermo erit. Scies autem, mi fili, ipsos in arte laborasse varijs modis, atque ita ad vnum eundemque fine peruenere; verum lapis eorum non æquè magnam proiectionem fecit : hic altam, ille longam, provt opera acuté fecere, aut alti coloris. Nonnulli diu defudarunt, antequam lapidem produxere: alij acumine ingenij tempus abbreuiarunt, vt iam quotidie fit, multo sudore ac labore. At nostri maiores alij tres annos, alij quatuor laborauere antequam lapidem produxerunt. Illis enim temporibus aqua fortis erat incognita, 2c non nili aceto destillato vtebantur. Nunc corum posteri aquas fortes adinuenêre, quod opus multum abbreviavit. Ac tenebis, mi fili, opus facile abbreuiari posse; prima præparatione materia subtilis efficiatur, itavt species probe vniantur, vt natura sola eam concoquere opus non habeat; atq; humidum cum sieco adeò subtiliter commisceatur, vt fit vnum quid, vt anima corpori ac fpiritui ita vniatur, vt fint vnum quid. Quamobrem Hermes Philosophus noster ait: In inito operune twormme ue fis lentus in omnibua probe

M. IOAN. ISAACI.

n dal

mach

the 1

Isqua

o crit.

Seva-

uchné

ie ma.

elon.

oloris.

idem

sab-

adore

os,alij

n pro-

fortis

lovie-

esad-

it. Ac

polle;

110-

; hu-

ilcea-

ac (pi-

ham-

3 Mit-

milina

prove

probe mundificandis, ac clarificandis, ac subtiliter conglutinandis, ut postea gaudeas. Geber, Dantynus & Morienus etiam dicunt Aquam probe cum terra coniunge, ac humidum cum ficco, vt post videas maris nigredinem .i. atrum colorem eius, quem in eius putrefactione conspicies, que fiet 29 dierum sp2- Perfectures tio ad ignem pufillum, quod perfectum fi- figni prognum probæ coniunctionis eft.

bz comctionis,

237

Ita, mi fili, initio sedulus efto, vt omnes tuas materias rite ac diligenter præpares : ijs enim in igni collocatis, omni labore perfun-Aus es, ac tantummodo ignem regere opus habes.

Scies item, mi fili, me commemoraturum posthac varia opificia quæ omnia fimul perfecta sunt. Principio laborarunt nostri Maio- Deamal. res circa amalgamationes Solis ac Luna, quod gamatioest opus perfectissimum, quamvis longum sit: ac Lunz verum tutiflimum eft, & minima in co cura. Veterum, Istas etiam amalgamationes varijs modis pofuêre, & tamen omnes ad vnum certum finem peruenerunt, sed non ad æque magnam altitudinem proiectionis. Alij etiam acumine ingenij opus multum abbreularunt, vt polthac in opere docturi fumus.

(ap. 7.

CIES, mi fili, nonnullos fuisse qui lothones O3 Lunæ sumplêre, & 1 Solis, atque Lunam super testam purgârut ac reflarunt de Saturno 113

OPERVM MINERALIVM

233

in crucibulo, tumque subtiliter limârunt in naturam subtilem : Solem cæmentarunt in cæmento Regali, ac túm etiam limârunt : quo facto Mercurij lothones octo sumpsêre, ac simul in mortario ferreo amalgamârunt pistillo chalybato: præterea conterebant per diem integrum, ac vesperi vasi terreo aut lapideo immittebant, aut vitreo, in hunc modum facto,

> ac in testa cum arena super fornace collocabant: iguem lentum addebant, ita vt digitum tuum arenæ immissum tenere possis, ac vas patere sinebatur ad humoré

prot,

conclu

das di

lam,

ctum

vere la retine

eius,a spicies

gredin

materia fuiffe. !

opercu

anadn

tint; o

Cidan

alque

nec o

Vero o

impon

quetri

temvt

Bon fu

mihil n

200 C

1gni t

nem

b0 10

N

extrahendum, mane materiam reperis duram: tùm iterum mortario ferreo immitte, ac adde rurfum 4 lothones Mercurij aut faltem tătum donec materia iterùm mollefcat, idque opificium perfequere donec materia tua per duplicem pannum lineum tranfmitti poffit, túmq; materiam tuam per 8 dies & noctes in tefta cum arena repone, ac fingulis diebus eam tere per dies 6 in mortario ferreo, pistillo chalybato indefinenter, vt aquam cum spiritu saltem

probè coniungas, vt corpus ritè vniatur fpiritui : ac 8 diebus exactis materiam in huiufmodi vitrum euacua, acue os vitri fuper lapide cum rotūdo operculo vitreo, quod fuper os vitri pones, Saturni pondere fuperimpofito, colloca in tripode,

M. IOANN. ISAACI?

nt in

nt in

OUD:

,2011ultillo

min.

to Imfacto,

t for-

ntum

IUiim

115,25

nore

ram: adda

aum

opifi-dupli-

rume:

n telta

n tere

1:02-

1011

ièv-

actis

m e.

lapide

quod

i pon-

ID IEI-

pode,

pode, atque eiufmodi ignem adde, vt manum tuam tenere queas inter parietes Fornacis & conclaue. Retine in eo calore ad 6 hebdomadas dies noctesque : post ignem auge paululam, ita vt tantummodo plumblum liquefactum servari possit, ita vt non concrescat, & verè solutum maneat : atque ita liquefactum retine, in co calore . Estque hæc putrefactio eius, ac intereà perfectam eius nigrediné conspicies, quá conspecta, gaude: nam sub ca nigredine albedo latet, ac certum indicium est, materiam initio rite coniunctam, ac vnitam fuisse. Scies autem quoque triduo exacto tibi/ operculum à fornace tollendum, ac vidédum, an ad margines vitri vllæ margaritæ ascenderint; quo vifo, vitrum quaties, donec illæ decidant, ac si decidere nolint, operculum deme, atque pluma circumcirca à vitro absterge, donec decidant super materiam in fundo, tùm verò denuò vitrum obturabis, pondus superimpones, fornacé rur sum operies: idque quoque triduo aut quadriduo iterabis. Præstat autem vt tam pufillum ignem addas, vt furfum non sublimet, quamvis tempus logius sit, tua lus adhinihil refert, certum incerto præfer. Nam ma- bendus. gno calore opus tuum perdere potes, verùm igni pufillo nunquam. Ac caue ne tantum ignem ei adhibeas, vt rubrum colorem pro albo acquiras.

Ignis pull

239

Noris, mi fili, vnum colorem sefe in alium Cum vari mu-

colores ic-

ft offendat,3 tanmm ratio efi habenda,mgri, albi & rubri. 240

fillus adhilbendus.

OPERVM MINERALIVM

hitcor

parpu

infra

lore

poli

TOICS

N

aur op

eft, de

perdie

oronin

ditate

patel

inter

cum

lotes

tes mi

icentu

Atores:

Etling

matur

Cint

omni

cetpi

Igner

mutare: funt multi ac varij colores, quorum ratio non est habenda: tres verò funt colores qui ses in opere debent ostendere, primus niger, alter albus, postremus ruber, ac inter quemque colorem, colores vanj ses ostendunt, imò plures qua cogitari possint, eorum verò colorum nullam rationem habe; funt spiritus volatiles nondum fixi, atque hi funt venenosi: quandiu varios illos colores vides, caue tibi ab eorum aëre, etenim te necaret. Duo colores illi qui primi ses ostendunt igni pussilo sulla fuscitantur, cundum ignem paulatim augendo.

Tenchis, mi fili, in hac arte nihil effe periculi quam in igni regendo: verùm fi certus effe cupis, ignem pufillum adhibe, ita errare non poteris, quamvis tempore aliquanto longiore fit opus.

Itaque dico tibi & doceo, mi fili, ne ignem adeò augeas, vt rubrum colorem pro albo acquiras. Nam rubedo ea effet materia tua que in vitro effet, ac fieret quafi effet later puluerizatus redactus in maffulas inftar tritici, ac pars inftar exigui pulveris lateritij, cú parvis gemmis viuis Mercurij, ac vbique vitro adhærefceret ita vt in eo fubfideret, ac ingreffum in vitrum daret, atq; tum opus tuum penitus effet corruptum, ac aliud tibi ponendum effet : verùm id tibi non accidet nifi igni vehementiore. Sed color ruber perfectus non apparet velur

M. IOANN. ISAACI 241 lut contritus later, verum vt illustris obscurior purpureus, atque is videtur potius color coleftis, is verò accidit magno regimine ignis, vt infrà, Deo volente, docebitur. Sed de hoc colore tibi mentionem facio, vt nosse, & scire poffis, vtrum recte, an secus facias, ac ne in errores incidas.

TUM

lores.

IS mi-

Inter olten-

muno lunt

1 lunt

vides,

Ifet.

i igni

ann

seria

2UIT:

CITAIS

o lon-

ignem

0020-

nquę

ueri-

pars

gem-

zrel-

TIE VIasellet

et: ve-

entioset ve-

14

Cap. 8.

TVNc ad opus nostrum redirevolumus. Si exiguo igni rursus ascendat ad margines ad opus. aut operculum vitri, id aliquoties vide, fiquid est, decidere facias vt supra: retine hoc pacto per diem vnum ac noctem, donec materia tua omnino pulvis fiat, ac colorem habebit inter cinericium ac nigrum, inftar terræ quæ humiditatem suam amisit, vt si cespites teras, ac in patella ad ignem exicces, hi apparent colore inter cinericium & nigrum : ac antequam ad eum colorem pervenias, multos acvarios colores in opere conspicies, ac post colores plures res mirandas cernes : nam ex materia tua nascentur varij arbusta figmenti: Imd omnes pictores aut aurifabri ea exprimere non possent. Et singulis gradibus cum materia fortior fit ac maturior, toties mutatio accidit. Antequam ad cinericium pulverem pervenias, materia tua omnino subcrocea fiet, instar ligni aut cineru cespitum crocel coloris. Atq; id omne fiet ad ignem pulillum.

Regreffit

10111VALDIGLER.

T cumistum cinericium nigrum pulue-L' rem vides, gaude : nam sub ea nigredine albedo concluía est: tum ita relinguas in eo regimine ignis diuturno tempore, donec paulo pallidior aut albior fiat, ac fi albior fit, idem regimen ignis serua, sin in codéstatu permaneat, ac nihil proficias, ignem augebis paululu, donec videas materiam paulo candidiorem fieri: cumq; aliquid proficis, tùm hoc pacto finas in code regimine ignis, ac li ne tum quide quicquam proficis, ignem paulò magis augebis, & cum vides materiam magis magifq; albefcere, finas hoc pacto in eo regimine ignis, ac vide ne ignem tuum nimis augeas . Ac mi fili, nis struen- hanc regulam ignem struendi serva, id persequens paulatim augendo, ac saltem vsg; adeò donec materia candida fuerit, imò nive can-Conspecta didior: tum exulta, mi fili, certulque sis sub ca albedine perfectam rubediné latere, ac sub ca albedine, inquit Morienus, est abscondita, vt Chriftus in sepulchro iacebat, ac fiet refurrectio, ac post refurrectioné fit corpus glorificatum, quod corpus vivet in secula, eritq; rubro diademate coronatu, ac erit Rex in omne genus suum, omnes hostes pacem cum co inibunt, Rexque in æternum permanebit.

(up.10.

Ciet item filius meus hic materia illa intel-Oligenda quam hic in vitro habes, ea ia terra

Regula igdi tradita rerinenda.

242

albedine, gaudendú. OPERVM MINERALIVM. Cap. 9.

etqu

quici

haci

Japi

200

grad

2C TU

duc

ipfu

perfe

1CIn (

el.d

polfib

in, hal

quim

tatem

terra

Vero

Cêre.

colora

emet

thoous

facturu

Intellig

fici, vt

IZINOTA

VDIID

SCie

hui

cit

M. IAONN. ISAACI. 248 eft que humiditatem suam amisit, ac nondum quicqua boni efficiet. Tenebit filius meus in hac arte multos esse errores. Multi sunt qui Errores lapide Philosophoru conficere aggrediuntur, varij. ac bono moderamine ignis pducunt ad istum gradu, ac lapidi fixando dant operam ad albu ac rubrum, atq; cum materia hactenus est perducta, proiectioné ea facere putant. Tum verò ipfum in Mercuriu crudum aut in metalla imperfecta pronjeietes, nullu reperiunt pfectum, ac in desperatione incidunt, artem impossibile elle dictitantes, atq; ita elt, ars enim iplis impossibilis est: terra enim quæ humiditate amifir, habent. Quemadmodu Geber ait: Spiritus qui multa fixatione ac sublimatione humiditatem amifêre, nihil boni efficiunt quamdra terra funt, aut ta ficci: atq; talis est hæc: ignari verò istud capere nequeunt:cum lapide perfecêre.i. lapidem rite conglutinarunt, atq; lapis colore debitu inducre cepit, tum ipfum fubrilem efficiendu, ac denud humidu efficiendu, si alioqui ingressum sit daturus, aut proiectione facturus. Sed opera Sapientu non intelligunt. Intelligunt quidem lapidem Philosophoru effici, vt prædictum eft, iplumq; ita efficiunt, sed iguorant preparandum effe, opuiq; deserunt, vbi inciperent, ac in errore permanent. Cap. 11.

alue.

TECINC

100 18.

paulo

smre-

sancat,

lu,do-

m fieri:

linas in

equic-

bis, &

elca-

AC VI-

aifili,

perfe-

q; adrò

ve canstubez

fuber

12, 10

-51111

nhc1-

rubro

ne ge-

co int.

a intel-

11 terra clt Cies, mi fili, me manifestaturu tibi maximu huius artis fecretu, quod nunqua pala fuit. R 2 Quare

OPERVM MINERLYM

Quare te adiuro, mi fili, per filium Dei viventis;ne secretum hoc palàm facias nisi proprio filio, si tibi videatur timorem Dei habere, ne tua & mea anima ob id condemnentur, ob periculum quod inde exoriri posser.

totius artis arcanum.

244

Quare fol & Luna fimul in opere ponantur cú ex Luna & Mercurio vterque lapis confill possit.

Nunc, mi fili, oculos aperi, ac vide, aures a-Maximum peri ac audi maximu arcanum quod in rerum natura est. Filius meus dilectus tenebit, ex omni lapide Philosophorum quomodo & quo pacto fiat & componatur, videlicet in magnis operibus de quibus hic nobis sermo est, duos illos lapides confici posse ad album & rubrum in vno vale, atque vná fornace: tibi dico, intelligeprobe quid dicam. Quamvis Lunam ac Mercurium ponas in hunc modum abiq; additione auri, vtrumque lapidem ex eo conficies ad album, atque ad rubrum. Quæras itaq: quare in opere Sol & Luna fimul ponuntur. Id fit quia Sol fixus est, ac vt opus hoc pacto brevius esset. Nam antequam Luna fixa fiat in opere, lapis ad album est effectus. Luna enim fixa no eft, & antequam fixa fiat, diuturnam coctionem accedere necesse est: ac Luna

fixa esse debet antequam Mercurium possit fixare : ac propterea Sol & Luna in opere fimul esse debent. Potes etiam vtrumque Lapidem efficere ex Sole & Mercurio folo, atque id facilius fieret quam ex Sole & Luna fimul iunctis. Quia Sol fixus est, ob id Mercurium faciliùs fixat. Quæras autem, fi Luna fola pona-

tur

tircu

pollet

quot

1111

bis,

tecta

frigi

CUT

elta

alba.

opere

regim

canar

losoph

longa

titur,

Prob

DUC

UM,

Froit

tideba

er quo

Lapid

laban

effice

num :

& có

ICIAL.

M. IOANN. ISAAC'I 245 tur cum Mercurio, quomodo inde provenire posset Lapis ad rubrum ? Rite remintelligas, quod Luna sit intrinsecus rubra, quamvis extrinsecus alba sit. Nam sub omnibus rebus albis, in quibus 4 eleméta infunt, rubedo intus tecta est sub albedine extrinsecus. Luna enim frigida & volatilis est vt Mercurius, ex Mercurio enim & fulphure fimul coagulata eft, estque adhuc cruda & non fixa . Quare foris alba, intus rubra est. Itaque cum Luna est in opere cum Mercurio solo coquitur & fixatur regimine ignis, cùmq; ipla fixa facta eft, Mercurium apud se fixat in opere, ac fit lapis Philosophorum, atque augmentatione ignis, ac longa coctione, lapis albus in rubrum covertitur, tinctura eius foris stat ac albedo intus. Probe intellige, fili dilecte, quod dixi, & etianum dicturus sum; id enim omne necessarium, estque omnium operum secretum.

Ven-

Oprio

ibere, ur,ob

ICS 2-

muns

.013,

k quo

agnu

duos

brum itel-

Dac

ijad-

SH2q:

ntur,

patto

na fiat

13 C=

-1111

it fi-

Ima

oidem

id fa-

IUD-

imfa-

pona-

餌

Cap. 12.

FVERI nonnulli ignari qui cum Lapidem cofecillent ad album & ad rubrum, ac tum videbant non habere ingressum, nec fluere, ex quo facilè videbant ingressum illi deesse; Lapidem itaque solvebant, ac denuo congelabant vicies aut tricies, ita ipsum fusibilem efficere putantes, & ingressum habiturum, verum nihil proficiebant, & quamvis solvissent & cogelassent multo diutius, nihil iuvare poterat.

Fuc-

OPERVM MINERALIVM

icet: 1

fcat,itt

infor

intig

aut I

CIOCC

nerc,

22013

augel

ampli

fiteffe

htum

grois .

101 101

quidp

tumn

men

ctam

igne

potit

lapis a

alioqu

prodire

quamp

ad cane

per 90

11 Lapi

13 &

cum :

ICIUIT.

licer

246

Fuêre nonnulli alij qui oleum ex antimonio extrahebant, quo oleo lapidem suum imbuerunt super marmore, siccabant denud in vitreapatella, id iterando, donec lapis fusibilis fieret ad modum ceræ, ac ingressum daret. Tum in Mercurium proijciebant, atque existimabant Mercurium candefacere, cumque Mercurius feruesceret euolabat in acrem, ac oleum antimonij statim sequebatur : pulvis autem lapidis remanebat ficcus, vti ante fuerat quam oleum imbiberat. Caula est, quia oleum antimonij non erat fixum, ac quamvis Iapidem fusibilem effecerat, cum lapide fixum non fuerat, ac cum lapide fixari non potest. Ratio hæc est: Si lapis ita imbutus ponatur in vitro ad ignem lentum, oleum vná cum lapide in nihilum per vitrum penetraret: fin ignem vehementem adderes, oleum euolaret in acrem præferuore. Ita ipfum cum lapide fixari non potest: atque hoc pacto ignorantes in errore permansere.

Cap. 13.

Quomodo lapis fulibi lis fit efficiendus.

I A M filium meum dilectum docebo lapi-Idem nostrum fusibilem efficere, ac ingressum dare, quod hactenus nunquam fuit manifestatum. Quare hoc secretum quæso serua, fi Deum, animam tuam, & meam amas.

Nunc scito, mi fili, lapis tuus nunc albus est factus bono moderamine ignis, vt supra doctum est: si iam lapidem album vis seruare,

M. IOANN. ISAACI. 247 licet : sique vis tempus expectare donec rubescat, itidem licet. Si ad rubrum vis perducere, in fornace ipsum sinere debes, ac ignem tuum infigniter augere longo tempore, vt per 15 aut 16 dies: vide num velit mutari in colorem croceum: sed si vides etiamnum album manere, ignem infigniter auge, ac fi proficis, atq; croceus fit instar masticis, ignem tuum non augebis, sinas hoc pacto 8 aut 9 dies, aut eò amplius : tùm vide an adhuc magis croceus fit effectus: sin minus, ignem admodum auge: fitum instar croci inueneris, ignem-non augebis, sines verò in eo moderamine adhuc 8 aur 10 dies, tùm inspice, ac si ne tùm quidem quid profeceris, codem moderamine vtere ctiamnum 8 aut 10 dies. Atque ita moderamen hoc ignis persequere, donec ad perfectam rubedinem peruenias, qualis est auri in igne candentis, aut sanguinis, quorum color potius cœlestis quam artificialis videtur. Ac lapis ad ignem vehementem coquendus eft, alioqui tinctura eius & sulphur absconditum prodire, & apparere nequeunt : vei um antequam perfectam rubedinem induat lapis, víq, ad candorem feruére debet ad tempus facile per 90 dies. Ac nunc facile intelliget filius, si lapis iste fusibilis esset, quomodo tinctura & rubedo eius foràs produci posset, nam cum ad candorem vlque feruet, lapis solueretur ac vitrum penetraret, ac fornacem.

ionia

buc-

In vi-

ubilis

101,

C exis

nque

10, 29

Dilvis

e fue-

quiz

21VIII

rum

tt.

ur in

12.p1-

10 19-

netin

hxart

iner-

lapi-

grel.

[1112+

eru1,

albus

upra

1212,

104

RA

Nam

Lapispriùs conficienpus antequa fufibi-離れた。

OPERVM MINERALIVM 248 Nam ad extremum facile per 3 dies in vitro candens stare debet. Ac per has rationes animadvertere potes lapidem prius debere fieri, antequam fusibilis efficiatur. Ignorantes capere nequeunt præ métis debilitate, vim enim naturæ minime intelligut. Ita, mi fili, lapis fiue lis ac inb- albus fine ruber fit, priùs conficiendus est, antilis effici- tequam fusibilem & subtilem possis efficere.

pettas o

terran fis Sol

deinc

nebit

tet, lea

TA

11

deo II

munci

sebo,al

perdien

nuoine

quop

cong

puill

retine

mnin

rum (p

titus ac

mic, ac

mortu

nec m

Ill,en

mim

ingre

lapid

tum]

Vtroque tuo lapide tam albo quam rubro confecto & parato, vt à me edoctus es, ac rationibus demonstratum, ita vt tua ipsius mente capere facile possis, ita esse debere:nunc te docere volo, quo pacto vtrumq; lapidem parabis ac fusibilem atque subtilem reddes, ad altas proiectiones faciendas.

Cap. 14.

Pergit docere quomodo la-& fubulis fit efficiendus.

NTVN c aufculta, care fili, maximum arca-N num quod in hac arte est, quod nunpis fusibilis qua literis proditum est, quam à me Solo tua causa. Lapidem tuum perfundes clara & pura aqua paradifi, atque ipsum aquæ vnies, ac in carcere collocabis, ac concludes, atq; ea aqua fubvolabit in cœlum intra circulum Lunæ, ac in roré convertetur, ac rursum guttatim decidet ex confilio & doctrina artificis, atque humectabit terram, siue lapidem, vt flores omnium colorum producat, per quos flores lapis tuus resurget à mortuis in vitam, omnesque hostes eius pacem cum co inibunt, ac tempeltas

M. IOANN. ISAACI.

Vitro

ant-

Derl.

CS C2-

chim

isfine

it,an-

tere.

rubro

c rati-

nento

-0b:

abis

altas

arca-

nun-

otua

pura

acin

aqua

2, 20

deci-

ic hu-

omni-

s lapis

relquo

tem-

peltas

pestas quæ ante fuerat tum præterierit, quæ terræmotus erat, ac caligo maris, atque eclipfis Solis ac Lunæ, quæ omnia tum deuicit, ac deinceps Rex in omnem tribum suam permanebit, dominationem in æternum non amittet, sed semper Rex gloriæ manebit, &c.

Cap. 15.

APIDEM tuum, mifili, siue albus siue ruber sit, ex vase sumes, ac mortario lapideo indes, ac bonam quantitatem Mercurij mundi superfundes, que te post mundare docebo, ac ligneo pistillo sumpto, conteres ipsum per diem inregrum continue. Tum vitro denuò indes, ac in fornace Philosophorum collocabis, aut in tripode, ignem addens talem, quo plumbum liquidum seruari possit, vt non congelet, liquefactione æquali : sed vitrum pufillum super os vitri in quo lapis est, lutabis: retinebis in eo calore, donec Mercurius omnino fit mortuus, quod facile 40, aut 50 dierum spatio fiet: lapis enim attrahit omnes fpi- Simile atritus ad fuam naturam : fimile attrahit fui fi- trahit fui mile, ac simile fimili gauder. Cumq; omnino fimile gaumortuus fuerit, ignem paululum minues do- det fimili. nec materia tua albescat : ac si lapis albus fuerit, exime ac lamina cadefacta, ei pondus grani imponas : vide an lapis tuus fluere velit, ac ingressum det. Id sciri hoc pacto potest : cum Probalapidem laminæ æris candenti imponis, atq; is sum laminam candentem penetrat velut ole-

um

OPERVM MINERALIVM 250 um corium siccum, atque lamina ærea omnino alba sit instar argenti vbi lapis iacuit, si id præstat, paratus est: sin minus iterum aqua paradifi perfunde modis omnibus, vt suprà : Ignem moderare vt priùs : ac si pondus tui lapidis fuerit marca vna, 4 marcas aquæ Paradifi adde: idque quoties aquam paradifi superfundis. Hoc opus itera, donec lapis ex animi tui sententia solutus fuerit : ac si ruber sit, in codem calore stare fine, in quo cum aqua paradifistabat, hoc est, tali quo liquefactus deinceps retineri possit fine candore, donec lapis tuus ruber fiat : sed eget longiori tempore, quam albus, ac rubrum modis omnibus, vt album, probabis.

eiusia yi lapi

parea

Deo

C.m.

penet

falibi

aquz I

doctur

Scie

res qui

perea

No

qua

grefit

fuile

tumqi

TUDIUI

nemeo

PUS Call

maneb

Cinibi

grefin

multi

perve

onem

Scies, mi fili, si lapidem parare vis, vt in Mercurium proiectionem facias, iplum tam fulibilem quam ceram efficiendum, idg; magna cura fieri debet, quia lapis per vitrum penetrare pollet. Sed consulo ribi, mi fili, lapidem tuum tam fusibilem efficias, vt ferè candere incipiat, antequam fundi velit : idque lapidi albo fac : tum proiectionem facito super Iouem. Lapidem verò rubrum non potes fufibiliorem facere, quam absque flando candefieri pollit. Nam cum aqua Paradili vna cum co mortua & fixata fuerit, stare debet in eo calore in fornace vsque ad candorem facile per so dies, antequam aqua Paradili rubedinem eius foras queat producere; cumque rubedo cius

M. IOAN. ISAACI.

mni-, Gid

12 02-

a:le-

u lapi-

num,

TI IY

n 12m

3; ma-

im pe-

, lapi-

C C211-

ue la.

luper

es fu-

inde-

a cum

eoci-

ile per

inen

ubedo

CIS

eius iam foris fuerit, ignis ille augendus eft, vt lapis modice candeat, vt tantummodo appareat candere, nec amplius : atque ita finas. stare per dies 3, tum vt refrigescat sinito, ac Deo gratias age, lapis enim tuus perfectus est.

Cap. 16. aradin etfun-VARE, mi fili, modus tibi tetinendus eft in lapide fusibili efficiendo; nam si lapimitur dem album nimis fusibilem efficeres, vitrum In copenetraret ; ac lapis ruber minus etiamnum aradifusibilis esse debet, alioqui rubram tincturam inceps aquæ Paradili foris acquirere non potes, vti 2001 doctum eft. U2m

Scies, fili dilecte, aqua clara Paradifi omnes res quæ in orbe sunt, fusibiles effici posse, cum arcanum per eas sublimatur, donec illis adhæreat.

Noris, mi fili, Incerationem. i. rem duram quæ liquescere non potest, Liquefacere, ac iugreffum vt habeat efficere, primum inventam Inceratio fuille apud Veteres. Postquam enim diu, mul- primum tumque laboraverant, ac lapidem album & Veteribus, rubrum parauerant ac perfecerant, proiectio- do. nem co facere volentes, nihil proficiebant: lapis enim solvi nolebat, pulvisque ac terra remanebat. Tùm facile animadvertere poterat, ci nihil præter Incerationem deesse, quia ingreflum non habebat, Tum Incerationem in multis rebus quasiuere, omnibusque rebus pervestigatis, in nulla re alia reperêre Incerationem, quain Sulphure, Arfenico & Mercurio. Scies

Maximum & fecretú.

251

Inceratio.

& quomo

OPERVM MINERALIVM Cap. 17.

252

CCIES, mi fili, in omnibus rebus quæ fune O in rerum natura exceptis spiritibus mineralibus, ac metallis, avolare oleum à terra. Sed in spiritibus mineralibus ac metallis oleum se non seiungit:manent apud terra suam in igne. Ac si ab igni subvolent, terra cum oleo vna volat. Oleum eorum à terra separari non potest, vt ab alijs rebus. Ac tum facile sciebant, fi naturam fequi vellent, se tale oleum habere debere, vndè metalla oleum suum sumebant, fi spiritus quos sublimando siccos & terreos effecerant, vt minime liquefieri possent : fi eos iterum fusibiles efficerent, sibi eiusinodi oleo opus esse, quo eos incerarent ac fusibiles denuò efficerent, ita incerationem inuenere in fulphure, Arfenico, & decies magis in Mercurio. Ita ipfi artem Incerationis inuenere, qua lapidem suum fusibilem effecère ex animi sententia, cumque artem Incerationis haberent, quicquid libebat faciebant, omne enim quod volebant fusibile efficiebant: per res calidas spiritus sublimabant, eosque validos ac venenatos efficiebant : ita vt tam feruentes, & fubtiles redderentur, vt mirandum effet: cumque cos fatis subtiles effecissent sublimatione, ac fatis feruentes rebus corroliuis, atque fatis tin-Auræ impreffissent, incerabant Mercurio probè purgato.i. perfundebant certa quantitate Mercurij probè mundificati, in tripode collocabant

cabant donce ita lpit Sume gam (CUITO atque In ciul demi pactol nec Me manere biles ef proiechi allain rant in quam illas à illosc gere, a colloca acom 1012 215 ctione. mira en dicinar tempo Cerano Fue AC VII2

M. IOANN. ISAACI! cabant ac finebant ascendere, & descendere, donec Mercurius apud ipfos permaneret: atq; ita spiritus liquidos, vti libebat, efficiebant. Sumebant etiam interdum, ac Solem & Lunam caleinabant in calcem subtilem, ac Mercurio mundificato eam calcemperfundebant,

atque in tripode collocabant in eiusmodi vitro, ac identidem invertebant; atque hoc pacto sublimare sinebat, donec Mercurius apud eos permaneret, ac calces illas fusibiles effecere adeo, vt illis

une

-Sain

a.Sed umfe

igne.

) Tha

n po-

Dant,

abere

bant,

TTCO5

1005

oleo

de+

ni ors

lercu.

, qui

ni fen-

erent,

quod

lidas

enc.

fub-

mque

10,20

tis tur.

io pro-

ntitzt

collocipint

proiectionem facerent: atq; etiam omnia metalla imperfecta calcinarunt, calcesque soluerunt in acti aceto destillato, donec tam nitida quàm crystallus redderentur, atque ita calces illas à sua immunditie repurgârunt, ac lapides illos crystallinos in pulverem subtilem redegêre, at que Mercurio perfudêre, ac in tripode collocarunt, vti doctum de Sole & Luna, atq; ex co medicinam confecere. Dico tibi, mi fili, tota ars confistit in Inceratione, aut liquefa- posita in ctione. Quare hanc lectioné sedulo perlege, Inceratiomira enim continet. Ex omnibus metallis me- quefactiodicinam facere potes, vti suprà dictum, breui no. tempore, fine fumptu ac labore, idque hac inceratione, &c.

Fuere præterea non nulli qui 3 partes Lunæ sc vnam Solis sumpsere, atque eas purgarunt,

Mercurio quomodo aqua nubum adimatur.

254

OPERVM MINERALIVM vt initio operis doctu fuit, ac fimul inter fe foluerunt, ac tum minutim limarunt, atq; morta-

rio indidere, in subtilem puluerem redigetes, adeò vt per pannum lineum cribrauerint; ac postea super marmore contriuêre cum melle aut gummi arabico, atq; ita contriuerunt vt omnino intangibiles effent. Aut sumebant sal præparatu ac melli ac aquæ gummi permifcebant, intangibiliter terentes. Tum aqua communi destillata sumpta, materiam contritam ollæ vitreæ indebant, bonam quantitatem aquæ superfundentes, atque in cineribus illis cribratis posuere; atque vas illud cum materia bullire fecerunt per horam aut amplius: tum refrigescere sinebant: & sal ac mel siquescebant in câ aquâ: Sol verò ac Luna in fundo remanebant. Tum aquam illam superne effundebant, ac rursum aqua communi recenti superfula bullire sinebant, vt suprà, idq; iterabant tandiu donec aqua omnis pura rursum defluebat, vt superfusa erat. Tum eum puluerem sumptum pusillo igni exiccabant. Tum Mercurium quinquies aut lexies per pelle leporina preisum sumebant; eoq, loto sale & aceto, donec lal nitidu & album remanebat : aqua comuni munda, abluebant prorfus omne fal & acetum, post pannis lineis mundis exiccabant: oliæ vitreæ immittebat, alembico fuperimpolito, cineribus impoluere, ac receptaculo lutato, ignem stuxere, perinde ac siquis aquam aquim fare lu tem iu bet,qu omnis in oper ne omi ursun lent pe lamiu ellet, ite ente, tui Humen

CLIE Uhab tens: 2002 alioqu & puly te retin nec hau perfiezo ne, line! in igni TOTC ale calore factò locof Ingidi

M. IOANN. ISAACI

elol-

OTT2-

getes,

nt; ac

meile

Uni ve

int la

nilce-

COTT-

intam

2002-

sillis

1210-

IUS:

302-

ando

nè ef-

ecenti

Hera-

nsum

alue-

Tùm

léle-

8:3-

at:a-

omno

sexic

ico lu-

cepta-

isquis

aguam

aquam rofarum destillare velir, atq; hoc pacto stare finebat per dies 12 aut 15, ad humiditatem superflua ei detrahendam, quam in se habet, qua opus corrumperetur : Atg; hoc pacto omnis Mercurius præparandus, quo vtendum in opere sit, atq; talis ignis ei adhibendus est, ne omnis sursum sublimet. Tametsi verò paru fursum sublimet, ita vt exiguæ gemmulæstillent per alembicum, nihil refert. Si autem ipfum fursum fublimares, ita vt aliquid mortuu ellet, iterum viuificandus foret in aqua bulliente, tùm verò iterùm humiditatem aquofam assumerer, quæ omne illud opus corrumperer.

Cap. 19.

CCIES, mi fili, omné Mercurium viuentem Chabere in se aqua nubiu, id ipse videre po- Mercurius teris : nam in receptaculu decidet magna pars vivem aaquæ comunis mudæ: ca auté vacuati debet, fi bium in fe alioqui apud corpus Solis & Lunæ moreretur, & pulvis ac fixus fieret : ac fi humiditate apud le retineret, nunqua moreretur, nunqua pulvis nec fixus fieret qualibet diu ita haberetut. Superflua ei humidiras detrahéda est destillatione, fine sublimatione, vt demostratu est; fine fq; in igni donec videas in alébicu nullu amplius roré ascendere. Post retine etiamnum in code calore ad 10 aut 12 dies fine fublimatione: quo factò finas refrigescere, serua in pyxide lignea, loco sicco & calido, ne quá humiditate ab acre frigido & humido ad se trahat; ac si patere hineres,

Omnis quam nu-

255

256 OPERVM MINERALIVM fineres, ab aëre ad se attraheret aliquam humiditatem, atque ita & labor & tempus pesijssent,&c.

pulat

UT Da

300

TISS

bun

bet.

veli

efto

tum

effici

Wall

Rabe

ius for

bedo

fulib

Tadi

lapin N

trum

dida

imme

emnis

trus f

Dad

quec

beat,

Tadica

Cap. 20.

S CIES, mi fili, hoc pacto omnem Mercurium parandum effe, ex quo amalgamationes facere velimus, fi alioqui Mercurius in opere mori & fixari vellet: idq; plurimos fallit qui voti compotes non fiunt; & hoc facit fuperflua humiditas, quam in fe habet, ac nefcientes quid fibi defit, in errore permanent.

Item nunc tenebis, mi fili, iam Solem, Lunam, & Mercurium parata effe ad opus hoc conglutinandum.

Item nôris, mi fili, quod pulueres tuos Solis & Lunæ ponderabis : ac fumes tantundé ponderis Mercurij tui præparati, .i. tantum spiritus quatum corporis ; alioqui si non satis corporis esset, eò diutius in igni stare deberet, antequam spiritus commori vellet cum corpore, atque puluis fieret: sed cum pondus estæquale, spiritus facilè apud corpus moritur, &c.

Quærat verð filius meus, cum iam ípiritus ille mortuus eft apud corpus, & apud ipfum fixatus, & ad perfectum coloremeft perductus fiue album, fiue rubrum, ac perfunditur magna quantitate Mercurij ad incerandum ac fufibilem efficiendum, & fubtilem, ad opus perficiendum: interdum funduntur 10 aut 12 partes fpiritus fuper vnam partem lapidis, aut pulue-

M. IOANN. ISAACI

n ha

s pe-

lercu.

matte

THUS LE

os fal-

c faci

ac no-

ent. , Lu

shoc

Solis

-nog ipin-

15 001

et,a

rport,

equa-

C.

ITITUS.

dum uchu

IT III

1012

0 000

2011

115,2

pulueris fixati, ad album : ac super puluerem ad rubru, funduntur interdum 20, aut 24, imo 30 partes spiritus, super vnam partem pulueris ad rubrum fixati. Cum enim lapis ad album perfunditur 12 partibus, ruber opus habet, aut puluis facile 30 partibus, antequam velit fusibilis fieri. Ratio hæc est: lapis albus est crudus & humidus, frigidus, & albus, tantum dimidia parte aquæ paradisi opus habet, aut spiritus ad ipsum incerandu, & fusibilem efficiendum : non enim diu coctus est in igni, vt ruber lapis aut pulvis, neque tam ficcus eft. Ruber natura calidus est, & siccus, interius eius foris stat.i. calor eius, & siccitas, ac eius albedo intus est.i. eius frigiditas : ac antequam fusibilis effici possit, facile 30 partes aquæ paradisi super vnam partem rubri pulueris aus lapidis debent effundi.

Nunc autem quærat filius meus, fi super vtrumque lapidem tantum aquæ paradisi fundi debet, antequam fusibilis fiat ac subtilis, immenso tempore in igni stare debet, antequa omnis spiritus mori possit apud puluerem, ac fixus fieri.

Cap. 21.

CCIET filius meus ac intelliget, primam Dadditionem spiritus & corporis elle vtramque crudam. Ea ratio est vna, cur diu stare de- nes cur diu beat, antequam sese invicem amplectantur in igni reradicaliter. Altera ratio est hæc, quod prima beat. addi-

Due ratios tineri des

257

OPERVM MINERALIVM.

ymam C

ignis pa

veniat

provi

bet tas

princi

te con

mnia

openis

maion

torem.

fili, fedu

lege,aci

errores'

intequa

N

ac tan

ueris p

facito,a

cuolet in

Rtu mo

parte fal

Veniza

Tumo

Amalg

Salar

felein

verò pe

258

additio tàm pufillo, & lento igni persequenda eft, vt nihil aut perparum ascendat in vafibus; ita diu stare debet antequam mori possit, ac puluis fieri: cumque lapis aut puluis, albus aut ruber est effectus, fixus est, quamvis no sit fusibilis, estque medicina radicaliter, etiamsi nondum ingreffum habeat. Ac Hermes ita ait: Cum Mercurius solutus est, soluit facile omnia reliqua metalla, aut spiritus; cumq; cft congelatus, porrò congelat :ac fixatus, porrò fixat. Ita quamvis super ipsum multum aquæ paradili sit infusium, 30 partes super 1 Mercurij, is est coagulatus, quare aquam paradısi facilè coagulat, ac fixat facile, vt prædictum. Eft & alia ratio, ex parte medicinalis est, si lapis fluere nequit.i. quòd aquam paradifi facilè in suam naturam pertrahat. Est item alia ratio : cum aqua Paradili fusa est super pulverem, ac super sornace ponitur, multo maior calor ei additur, quam initio operis daretur : nam initium operis sublimare non debet : atque huic aquæ Paradisi talis calor adhibetur, vt fursum sublimet, ac guttatim rursum decidat in pulverem. Cùmque mori incipit, ac simul pulvis fit, ignem augebis, vt per eum fublimet : ac vitrum iterum iterumq; invertes: cumque sursum sublimatum est, inferior pars vitri in superiore parte ponitur; atque ita fixus ille pulvis decidit super partem spititus sublimatam : idque opus toties repetitur, donee vnum

M. IOANN. ISAACI.

:ndz

ous;

11,20

15 2匹 int fu-

lamh

ta ait: ilè o.

iq; ch

PULLE

agea

ercu-

lifa-

. Eft

apis facile

lia ra-

pulve-

maior

retur!

1: 21-

ctur, deci-

1, 20

reum

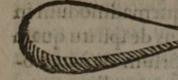
FILM

vnum cum altero in fundo remaneat : ac tum ignis paulò vehementior struitur, donec perveniat ad fuum colorem album, fiue rubrum, provt cupis. Ita per rationes prædictas, no debet tandiu stare in opere, quemadmodum in principio. Quare non amplius de spiritu quain de corpore sumpsere. Quorsum verò hæcomnia? Vt te, mi fili, ad veram intelligentiam operis deducă, vt noris, mi fili, inter bonum & malum discernere, vt noris quid agas, ne m errorem, aut desperationem incidas. Quare, mr fili, sedulus hanc, & similes lectiones sepiùs relege, ac memorie imprimere conare, ad omnes errores vitandos, qui in opus incidere possent: antequam operi manus applices.

Cap. 22.

TVNc iteru ad opus accedamus. Pulyerem, Redime L tuũ Solis ac Lunæ fumes, ac ponderabis; ad open ac tantum Mercurij preparati quantu, tui pulueris pondera, atq; mortarium ferreum calefacito, ac pistillum, sed non adeò vt Mercurius cuolet in aërem. Inde pulverem tuum præparatu mortario, ac pulverem tuum, ac vuciæ parté falis armoniaci, aut 4 parté lothonis pulveriza fal armoniacu antequa mortario indas. Tum conteras illo pistillo calido in mortario. vertes; Amalgama Mercuriú & pulveré in amalgama: or pars Sal armoniacu efficit vt pulveres & Mercurius tahxus iublisese invicem coplectatur radicaliter. Contere verò per diem integrum indefinenter; iuuate doneo invi-52

260 OPERVM MINERALIVM invicem, defesso succedat alius; contere saltern 12 horas continué, nares verò os, & aures obtura, ne odor tibi noceat, qui invisibiliter posset ascendere. Ac 12 horis elapsis, materi-

am tuam eiuímodi exiguo vitro inde, alio cooperto, pondus superimpone, colloca túm in forwroit

102,10

tam thon

lique

matu

morta

in ope

lata.

fale co

in in ta

12, 20 20

nec aqu

adigner

alerua

Item

puluer

lothon

efficiu

corij lu

quarum

bumati,

mulp

cum 20

bilia et

fuper c

refeerer

Mireo D

verò

nace secretâ, ac facito vti priùs doctum, eodé moderamine ignis, donec opus omninò perfectum fuerit. Primum ignis moderamen opera perficere docet, quæ amalgamationibus efficiuntur, vnum & idem est ignis moderamen: prima autem constructio sit varijs modis, omnibus ad vnum finem venientibus, ac breuitatem temporis quærentibus.

Fuêre item nonnulli, qui lapidem nobis à Deo Optimo Maximo gratis donatum fumpfêre, eumq; nonies aut decies foluêre, ac à fæcibus purgarunt, ac rurfum cogelârunt, atque in fubtilem puluerem album redegére, ac in pyxide feruârunt: tùm lapis paratus erat. Tùm Mercurium probè ablutum ac præparatum, vt fuprà doctum fuit, fublimabant per vitriolum .i. Mercurij fublimati fumebant fb 1, ac vitrioli crudi 4 fb, ac fimul miscebant, ac per id eum fublimabant, conterebant denuò cum fæcibus, atque iterum fublimabant : iterùm conterebant super fæcibus, denuò sublimabant; quo facto fæces abijciebant. Tùm

M. IOANN. ISAACI.

altera

aures

Distor

laten

11 ext-

.0000

enm.

in for-

, codé

io per-

nen o+

nibus

dera-

mo-

15,20

10bis à

iump-

icàfz-

,atque

2cin

111

para-

nt per

ant to

ant, 2C

denuo

11:110-

fubli-

Tom

Star)

verò iterum sublimabant per recentis vitrioli th 2, identidem fæces abijcientes, ac sublimatum solum in pyxide seruabant. Tum 3 lothones Lunz & 1 Solis sumebant, ac simul liquefaciebant, ac ea minutim limauere : limaturam in pulverem tundendo redegêre in mortario ferreo, atque pulverem lauerunt, vt in opere præcedente doctum est, aqua destillata. Post ea super marmore contriuêre cum fale communi præparato, & aqua gummi, ac in intangibilem puluerem tundendo redegêre, ac aqua communi destillata laucrunt, donec aqua munda & clara indè deflueret : tum ad ignem tepidum siccatum per se in pyxide afferuarunt.

Item tum sumpsere 8 partes, aut lothones pulueris lapidis gratis nobis à Deo donati, 4 lothones aut partes pulueris Solis ac Lunæ, ea efficiunt 12 partes : ac tum partes totide Mercurij sumebant, quantum erat pondus 2 reliquarum.i. sumebat 12 lothones Mercurij subblimati, aut 12 partes, ex efficiunt fimul 24

lothones aut partes, caque tria fimul probe terendo miscuere cum aceto destillato, ac intagibilia effecere:ac postea materia contrită liccarunt in vale vitreo super cinerib' tepidis, vt pulueresceret. His factis puluere vafi vitreo rotundo in hunc modu

facto

12/31

53

261

OPERVM MINERALIVM 262 facto immittebant, vas ad summum vsg; implentes : Tum ipfum fumebant, fuspendebant intus in tripode, aut in fornace lecreta, in conclaui, clausog; oftio ibidem pendêre sinebant \$9 dies, eiuimodi ignem fubijcientes, vt manum commode ibidem tenere possent ad semihoram inter parietes fornacis, & conclaueini quo annulus pendebat, atque ignem in eodem calore retinebant lampade facta cum ellychnio ex refina, ac cum oleo deftillato, quod lampadem non denigrat, ac parum fumi excitat: atque interea temporis materia in rem vnam coquitur. Diebus verd 89 exactis, vitrum rumpebant, materiamque eximebant: laminam ferream aut æream candefaciebant, ei materiam imponebant, fornaci immittebant, in qua aurifabri encausto pingunt, videbant an pulvis non fumaret : aut pulveris drachmas 2 ponderabant, exiguo crucibulo immittebant, candefaciebant in igni ad semihoram : cùmque refrixerat iterum ponderabant: liquid in pondere amilissent, puluis nondum fixus erat : tum denuò vitro vt priùs immittebant, atque iterum in fornace sulpendebant, ita ignem augentes, vt vix co temporis spatio quo Aue Maria recitari postet, manum retinere pollent inter parietes fornacis, vt suprà : ita hoc moderamine ignis adhuc ad 30 aut 40 dies vtebantur : quibus finitis vitrum lumptum confringebant, inspicientes num inate.

miteria

erat, ac

cam m

paradi

cui hu

opere 1

ti cinta

bant I

cume

VIITU II

& forti debant,

collocab

cendere

verem n

fublima

tebant

omne

timlta

refacere

omne 1

bum : ac

ne ignis.

prodere

In cereb

Ceres,

re ne pi

Tas effet

ad rubr

M. IOANN. ISAACI.

262

materia fixa esfet : sed ferè, ac sine dubio fixa erat, ac rubra vt sanguis, sed no fusibilis. Tùm eam materiam sumebant, ac probè cum aque paradisi th 2 probè mundificatæ miscebant, cui humiditas superflua exiccata suerat, vt in opere suprà doctum est, ac omne simul mortario ferreo indebant probè mundo, conterebant 12 dies validè ac cotinuè vt materia benè cum ea aqua paradisi commista esset : tum in

vitrū indebāt eiusmodi, & forti lutamento claudebant, ac super fornace collocabant, sinentes af-

im.

bane

1000-

chant

C m2-

id le-

IC aue

in co-

mel-

quod

71 CX-

rem

S, VI-

bant:

Juro

mitte-

1, 11-

alvens

(emi-

Idera-

non.

sim.

ende-

mpo-

, ma-

acis, vt

: 20 30

mm

s num

111000

cendere & descendere, donec omne in pulverem redigeretur. Tùm igni aucto furfum fublimabant, ac vas sursum deorsum invertebant : hocque opificium iterabant, donce omne simul fixum maneret in fundo valis: tùm stare sinebant, donec color albus sele patefaceret, eodem ignis moderamine, cumque omne album evafillet, erat omne Elixir ad album: ac fiad rubrum habere vellent, stare finebant, ignem augentes : nam moderamine ignis ad album, tiuctura rubra foràs sese prodere non valet. Quare vnum cum altero in cerebro habere debes, fi quid in arte proficeres. Quare lectiones tuas sæpius perlegere ne pigeat sedula mente: cùmque rubedo foràs effet perducta, perfectum erat Elixir, lapis ad rubrum ad omnia metalla imperfecta in S verum

OPERVM MINERALIVM 264 verum Solem redigenda, qui præstantior co qui ex mineris, omnes probas transiens.

Cap. 23.

CCIET filius meus opus quod deinceps do-Ocebitur, loqui de maguis operibus, quo pa-Ao Philosophi locuti sunt verbis tectis, ad dilucide intelligendum sine vlla verborum obfcuritate. and y and a statistic statistic

(ap. 24.

Primum Veterum verbum reductio.

DRIMVM est Reductio corporis, id est quod Lunam dixere, hoc imperfectum illud corpus vocant, quia Luna fixa non est: ac Solem vocant Fermentum, quia fixus eft, ac primum verbum Philosophorum eftReductio, hoc eft, quod corpus illud imperfectum amalgamant cum Mercurio vivente, ac in suam pristinam essentiam perducunt, ea est solutio Veterum. s Solutio. Solutio corum no est fusio aquæ nubium, sed est aqua licca. i. Mercurius, estque artis fundamentum, de qua Rasis ait: Nisi corpora solvas, opera ludis. De quibus solutionibus Geber verba facit in libris qui turba Philosopho ru inscribuntur. Hæc via brevissima in arte est reductio, si corpora clatificentur, atque in aquam resplendentem redigatur, quæ est aqua illa ex qua primum origine duxere, quæ aqua in le spiritum, animam, & corpus complectitur, eltque que nos resplèdescere facit, inquit Gebet. Cumque in Mercurium convertissent, ita vt per pannu exprimere possent, se elemen-\$641823V 2 tum

in curb unge. nunc ac Quar frcum tatim in mation aquail rat,cui quain, Philofo aqua Pa nem cor quiaput Morient biaqua mes, Ge Cineres resplen peries, huo adi

mm A

rêre en

tùm h

bant,

Te

tio,qu

puttel

cumo

2UXIII

M. IOANN. ISAACI. 165 tum Aquæ habere dicebat : ac Philosophi dixêre ex ca crassitie aquæ terram formari, atque tùm sefe alterum clementum habere dictitabant, Aquam nimirum & Terram.

02 10

ps da.

ad di-

n ob-

bonb

1005-

plem

num

ceit,

mant

mann

rum.

n, fed

fun-

261-

Ge-

pho

reeft

1112-

aqua

aqua

lecti-

nquit

fent,

men-

123

Tertium Veterum verbum est Mundificatio, qua de Morienus ait: Hæc terra cum aqua ficatio. putrefit, ac tùm continuò feipsa mundificat: cùmque munda est, ex ea omnis medicinaDei auxilio conficitur: de qua Philosophi tractant in turba dicentes: Siccum cum humido coniunge. Siccum est Terra, humidu Aqua: Ecce nunc aquam & terram mundificata habes.

Quartum verbum eft, Evaporatio aquæ, ca 4 Fuapofit cum aqua Paradifi alcendir in cœlu, ac gut- ratio. tatim in terram decidit : ac tum dicunt fublimationem, aut afcenfum & descenfum; ita fit aqua illa terra quæ prius in terra pistrata fuerat, cumq; ascensum aëra appellavere. Ita Aquain, Aerem & Terram habes; idq; eft quod Philosophi dicunt: Cum album est effectum, aqua Paradifi perfunde, ac statim sublimationem coniunge, donec ex eo prodeat spiritus, qui apud Hermetern auis dicitur : ac de hac re Morienus inquit: Ad extremum remanebit tibi aqua calcinata, arena aut cineres. Atq; Hermes, Geber, ac Morienus aiunt: Ne contemne cineres quos infimo statu reperis, cineres sunt resplendentes, in ijs pretiosum adamanta reperies. Deinde dicitur: Fermentum ci continuo adde, id eft, cùm imperfectu illud ad pulverem

OPERVM MINERALIVM

266

verem album reduxere, ita vt aquam Paradifi fuperfundas, in quo Sol amalgamatus fuerit: cùmq; tùm pulverem perfundunt dicunt Fermétum, eadem aqua Philosophorum: tum dixere: nunc illi anima adiuge: Qua de re Rafis: Deinde lapidi nostro animă coniungimus. Nă quemadmodu in homine corpus hominis no vivit fine anima: ita nec noster lapis fine anima, qualibet purum imperfectu corpus fuerit: Fermentu enim ipsum ad suam natura ducit. Quare fermentu addunt:i. Solem amalgamatum cum aqua paradifi : idq; est quod Morienus ait: Nisi impfectum mundifices ac dealbes in pulveré, at tum animam ei indas, ac cum eo commifceas, nihil in arte nostra effecisti. Ideò Philosophus Dantynus ait: Animę cogregationom cu corpore mundificato & spiritu facito: tum spiritus eius additur, atq; gaude cum ijs: nam naturam fuam comutarunt, ac res craffæ subtiles sunt effectæ. Hoe est qued Alanus Philosophus ait in libro turbarum : Spiritus cum corporibus non coniuguntur, donec perfecte ab omnibus inquinamentis nudi fint. In hora verò commixtionis res mire apparent,omnes colores orbis, quam multi cogitari queunt : atq; omnes tande ad vnum colorem perveniunt qui ruber est, quem Ignem vocitarut, tumq, imperfectu illud corpus coloratur colore firmo cu fermento, quod est anima, &spiruus cum anima coniungitur & ligatur cum V.C.C.C.R.C. cor-

cam C colore omni queat lopho fter cc elter pusil ABER ac ipin cunt, . splende appella COIPOIL bat, ato eltqui ettam nous te not quam tum co continu acmon pus ht, Veter quodi Nam mida, quees pont

M. IOAN. ISAACI.

adili

enir:

t Fer-

m di-

Ralis:

Is.Na

us no

cani-

uent:

lucit.

2m1-

опе-

Ibes

100

deò

2110-

Cito:

mus:

12/2

anus

ruus

-190

t.In

1,0-

100. per-

arut,

1 00-

cípi-

com

-100

perfectis

cum corpore, ac simul cum eo convertitur in colorem fermenti, ac vnum fiunt, ita vt ignis omni sua vi ac vehementia ea separare non queat. Ex his verbis prædictis constat, Philo-Sophos verum dixisse. Dicunt enim: Lapis noster constat ex 4 elementis: Item, Lapis noster est ex corpore, anima, ac Spiritu; ac verè: Corpus illud imperfectum corpori mortuo affimilauere : quia Luna debilis ac minime fixa est: ac spiritum aquam nominauere, ac verum dicunt. Nam spiritus ille est profecto aqua resplendens ac fluens : ac fermentum animam appellauere, ac verum dixère : nam vitam dat corpori illi imperfecto, quam prius non habebat, atque in aliam formam reducit: ac verum est quicquid verbis obscuris dixêre. Quidam etiam Philosophi dicunt: Nisi corpora corporibus exuas, atque etiam spiritus, nihil in arte nostra effecisti . Ex corpore illo primum aquam conficimus, cum est amalgamatum, ac tum corpus illud corpore exuitur : ac post continua decoctione corpus illud exiccatur, ac moritur cum spiritu, ac tum Spiritus corpus fit,

Veteres inquiunt: naturam sequere, atque id Dias vequod ipla querit, invenies : ac verum dicunt. terum, na-Nam in nostris operibus primum ex siccis hu- quere. mida, ex humidis ficca, ex crassis subtilia, atque ex subtilibus crassa conficimus, ex corporibus spiritus, atque ex spiritibus corpora

con-

267

OPERVM MINERALIVM

perfec

ad opt

ac Lu

lius A

peral

detrai

pedire

ripoli

dettal

fifteret

nimen

ditatis p

ante do

iua hun

pusillo

atam

cibulo

perfec

cruda,

gainauk

11: 2C L

lete, qu

Nonnul

ucrunt.

periea

amalga

actum

milcue

malga

268

constituimus, ac superius, vt sit inferius efficimus, ac inferius superiori æquamus. Ita materias vnam in aliam conuertimus, vti prius doctum est. Ita ex rationibus prædictis liquet, Veteres in omnibus verum dixisse, quamvis obscuri sint : id factu est, ne ignorantes qui de numero filiorum non funt nos intelligeret, ac ve notitia horum ipsis incognita permaneret.

Deinceps sciet filius meus, Veteres multa capita posuisse, vt ignorantes existimarent artem nostram magna cum difficultate exerceri: atque in vnoquoque capite multa ac varia opera posuere, multis nominibus, qualia sunt, Reductio, Solutio, Lotio, Sublimatio, Destillatio, Coagulatio, Inceratio, Calcinatio, Fixatio, atque ita deinceps, vt suprà commemorarum est. Ac nunc filio meo aperiam quomodo Veteres ac Sapientes ea nomina in opere adinvenère. De moterne Cap. 25.

TEM fiopus vis facere ad eundem modum quomodo 1 quo Maiores nostri fecere, sumito Mercuriopus fit in- um è fodinis, vbi argentum aut aurum effodiad imitati- tur, sed nullum sume qui arte efficitur, eumonem ve- per pellem leporinam exprimes, ac si quid in pelle leporina reliquum sit, inspice núm quod corpus metalli, hoc inde exiguo crucibulo cu parte boracis puluerizatæ : pone in igni, flato vt soluatur, cumque liquefactum fuerit, vide quodnam corpus metalli sit, ac si alicuius im-perfecti

M. IOANN. ISAACI. 269 perfecti metalli effe reperens, Mercurius ille ad opus nostru prorsus est inutilis : sin Solem ac Luna repereris, probus est: tum sumito illius Mercurij quantum vis, vali vitreo inde, ac per alembicum superfluam eius humiditatem detrahe, quæ opus tuum corrumperet, ac impediret quominus Mercurius in pulueré mori posset. Nam s superflua ei humiditas non Superflua detraheretur, quamvis ea materia in igni con- Mercurio fisteret viq; ad diem Iudicij in puluerem mi- deuabeda nime redigeretur : In caula est humiditas qua Mercurius in se habet:vides enim in eo humiditatis per destillationem magnam partem, ve ante doctum est : Sed cum Mercurius omni sua humiditate superflua exutus est; tum corpus illud imperfectum fume.i. Lunam cupellatam quæ postea reflata est de plumbo in crucibulo: ac Lunam istam Veteres corpus imperfectum vocant, quia Luna debilis est, alba, cruda, ac non fixa: hanc autem Lunam amalgamauerunt cum magna quantitate Mercurij: ac lemper 3 pattes Lunæ ac Solis 1 fumpfere, quem Solem fermentum appellarunt. Nonnulli Solem ac Lunam simul amalgamauerunt, vt opus præcedens docet, ac quidam per se amalgamauere, ac fermentum siue Solé amalgamatum miscuêre inter aquam Paradifi, ac tum super vtrumque puluerem fudêre, ac miscuére, vt doce bitur. Ac postquam Luna amalgamauerant vitro indebant, vii in opere priùs 1423

fici.

Date-

is do.

quet,

mvis

uide

er, 20

cret.

nulta

ntar-

erce-

12112

ant,

fil.

122-

1012-

nodo

ead-

dam

-111

di.

um din

bou

oců

fato

vide

m-

ai

humiditas

OPERVM MINERALIVM

priùs doctum fuit, huiufmodi inte quam vitro, atque in tripode collocavêre, vt fuprà; ac eodem moderamine ignis : ac deinceps Solë etiant amalgamauerunt, ac etiam in fornace pofuere in vitro vti Lunam, ac regimine ignis vfi funt, vt fuprà, atque aqua paradifi, atque aqua eiuf-

dem Mercurij, humiditate ei detracta, vt fæpe dictum eft; atq; etiam eiufmodi vitro indidere quale hic fuprà pofitum eft, atque etiam in tripode collocarunt iuxta reliqua ; vitra, donec ad opus accederetur ad incerandum , idq; faciebant vt aqua Paradifi eo facilius inceraret ac moreretur apud opus illud : nam aqua illa fit inter fixum & non fixum; nam tandiu decoctionem in igni habuerat quam ipfum opus, quamùis non fuerat mortua, aut pulvis facta.

Scias, mi fili, quamvis aqua Paradifi, id eft, tuus Mercurius per 10 annos in fornace haberetur, non fimul tamen in pulveré moreretur, femper aliquid vivum pmaneret, ac cùm illud moveretur, fimul omnis viuus fieret. Quate Mercurius de feipfo ait : Quum corporis mei pars inftar lentis vivit, nó iam magis mortuus fum quam vnquam fui: idq; fit quia cum eo aut in co nullú corpus cómiltum elt, aut pater, aut mater, aut foror aut frater, aut aliquis ex proximis propinquis, aut ex tribu

CITSCU polita tuenn doint antui tallis o ber; ca pinqui de CBIT merita norum. tum ign Mih Tam in c latis: ad Omn VILTO P aquap fimali to, ita ! pulillo. adultion &c. ide Sat. N perlem in calor bene fe entes quodo Dant, it

cius

M. IOANN. ISAACI

li ini

olo.

Detal

etiant

100,20

12,31-

esol.

idide-

20110

1, do-

idq;

12-

2002

Indiu

umo-

DILIVIS

ideft,

te ha-

-5151

cùm

191

1007-

magis

rquiz

n elt,

er, 201

tribu

cius

eius cum co aut in co comisti sunt. Sed composita brachia brachijs, atque oribus ora vbi fuerint, codem mométo moritur. Id hoc modo intelliget filius meus: vt cum co misceantur vlla ex metallis, aut spiritus qui ex metallis orti funt, aut noster lapis albus, aut ruber; caq; omnia funt de genere cius, aut propinquis, ac funt etiam naturæ cius : ac proinde cum ijs sese coniungit, ac statim cu ijs com moritur: Sed cum solus est, ne 10 quidem annorum spatio moritur, quamlibet ei temperatum ignem subdas.

Mercurian nunquam folus moritur.

271

Mi fili, hæc omnia fæpius relege, ita naturam in omnibus intelligere poteris. Sed de his fatis: ad opus noftrum revertimur.

Omnia tria stant in tripode, nimirum Sol in vitro per se, opus cum Luna in alio vitro, ac aqua paradisi in tertio vitro : atque omnia 3 fimul stabant in tripode in conclavi obfignato, ita firmiter, vt nihil expirare posset, ac igni pufillo regebantur, vt manus teneri posset fine adustionis periculo inter parietes & conclaue, &c. id eft, vt calor & sensus manus vnum fint. Nam calor ita regendus eft, vt manum per semihoram tenere possis fine adustione:ac si calor ac sensus manus idem essent, omnia bene sele habebant. Tum Veteres ac Sapientes consultabant, quo nomine peculiari quodque fignum quod in opere conspiciebant, infigurent, vt ignorantes qui huius artis non

OPERVM MINERALINM

non funt, artem celarent ; vtque illi existimarent artem magna cum difficultate exerceri, operi varia nomina imposucre, vt etiamnum docebitur. Multa opificia posuere quæ etiam infrà, vt Solutionem, Reductionem, Sublimationem, Destillationé, Congelationem, Euaporationem, Incerationem, Calcinationem, ac multa plura ac varia opificia, vt ignorantes in errorem inducerent. Sed omnes funt nothi, hæreditatem Sapientum non poffidebunt: ac prædicta omnia opificia fiunt in vitro claufo, in quo opus in fornace ftat, vt docebitur, ac suprà satis doctum est : rudes verò id capere nequeunt præ debilitate métis: putant vnumquodque opus esse peculiare, ac vnumquodq; vasis peculiaribus ac instrumentis fieri, ac peculiaribus fornacibus, ac moderamine ignis peculiari, atque ita errant, artem difficulter exerceri putantes : capere nequeunt omnia fimul fieri in vno vase clauso, ac in vna fornace, ac vno regimine ignis, vt docebitur. Initio cernebant Veteres materiam in-vitro politam in superiori parte vellus nigrum aut pellem Nigrifica- nancisci, tum id Nigrificationem maris vocabant. Nam aqua illa suprà omnino nigra erat, ac quia Sol ac Luna inerant, dicebant esle Eclipfin Solis atque Lunæ, ac Nigrificationem maris : ac ignorantes minime id intellexere.

tio maris.

256

Eclipfis Solis ac Lunz.

Deinde Deinde Deinde

DE

Lem V

ac Lu

tault; ac Lui

uore,

16,10

nem hi bendun

aut mat

hac de t

ld que

Inprae

vuitfa

BUILTIN

portat.

nus præ

la cœ un

ouralio

Verum

Incipin

monto

clarip

ei Lan:

Ic perm

M. IOANN. ISAACI Cap. 26. Deret

ma

ICeri,

JUNUT

etiam

hm2.

Ena-

mem,

rantes

11 110-

bunt

clay-

ur,ac

apere

1117.

ioda;

acpe-

ignis

nia fi-

toma-

Initio

Ram

llem

voca-

erat,

RE.

onem

êre.

)cinda

EINDEcernebant aquam illam.i.Mercurium sursum volare in superiorem partem vitri ex materià illà, aut corporibus Solis ac Lunæ, ac dicebant, ventum in ventre portauit; quia Mercurius ex materia aut corpore ac Luna volabat per aërem præ calore ac feruore, dicebant: Ventum in ventre portauit. Ideo quidam Philosophus ait: Aërem illi offeres, in cuius ventre portabitur per productionem filij qui illi pater est; tum dabitur illi bibendum, id est, cum rursum decidit in fundu aut materiam, tum dabitur illi bibendum de humiditate terræ, quæ eius nutrix est. Atque hac de re loquitur Hermes Philosoru Parens: Id quod suprà est videtur mihi esse vt illud quod infrà eft; & quod infrà eft, vt illud quod suprà est. Ac Danthynus ait: Qui miraculum vult facere rei cuius lapis noster pater, & terra nutrix cst, ac Luna mater, ventum in ventre portat, ac nutrix eius in terra est. Ac Danthynus præterea ait : Cum è terra ascendit sursum in cœlum, ac rurfum decidit in terra, tum robur assumet ex eo quod suprà & infrà est : ac verum dicit: Cùm suprà gemmare incipit, tùm incipiunt gemmæ rurfum decidere humi, ac moritur in pulverem: cùmque tale est, aqua clarà paradili perfundendum est, ac offerenda ei Luna eius mater, donec ea aqua cum pulvere permista est: ac tùm offerto ci Solem.i.igné tan-

273

OPERVM MINERALIVM.

tandiu, donec perficiatur id quod præstantius eft, quam res vila Orbis, idque ignorantes non capiunt, &c. Cùmq; propius rem inspicerent, materiam magis adhuc alcedere ac descendere cernebant, in vitro: tum ei nomen sublimationis indidere; erat enim vera sublimatio. Idcirco Geber ait in turba Philosophorum: cum opus aut lapis aggregatus fuerit, continuò illi fublimationem adde: ac ignorantes non intelligebant sublimationem fieri in vasis claufis, ac errarunt : videbant etia cum guttæ rursum deciderent, adhuc aquam permanere, tùm existimabant destillationem nominadam, eratq; perfecta destillatio. Ideo Morienus ait in turba : Post sublimatione ci destillationem adhibe : ne hoc quidem ignorantes intellexere. Videbant denique materiam spillescere, ac in terram converti, ac craffam terram remanere, ad extremum super aquam cosstere: idque fiebat quia Mercurius ascendebat ac descendebat, terram aut corpus exuebat: ac cum Mercurius deorsum guttaret, nolebat sefe iterum permiscere cu corpore, ac corpus illud fup Meicurium fluebat; infrà enim iacebat, quia gravior qua corpus illud erat:atq; ita videbant Veteres, omne ad extremumin superiore parte fluere super aquam, ilq; erat Mercurius, super ipfum terra confiftebat aut fluebat : ac magis magilq; spisselcebat, ac nigrescebat. Denique videbant terram denuò incipere subsidere in aqua

Sublima-

274

Destillatio

80111 mmp men alt: men gital dem qual teres tion fab ac MAD: IL Mite. D Ablati aqua,it anima nófui Dium narun 10, 20 idque defluer profece lis perie ac Geb alinde que ac duneo aturci tellige

M. IOANN. ISAACI. 275 aqua víq; ad fundu vafis, quæ terra nigra erat, tum placebat vocare corruptionem, ac fœtidu Corruptio. menstruale. De qua re Morienus in libello suo ait : Noster lapis reperitur ex foctido corrupto menstruali, ex eo lapis noster in massam redigitur. Nec hoc ignorantes intellexere, ac lapidem in stabulis, in cloacis, in stercore, ac fimo quæsiuere, ac falsi sunt. Deinde cernebant Veteres isti, hanc terram fætidam continua coctione ac bono regimine téperati ac lentiignis fub aqua illa fœtorem amittere, ac colore mutari: tum Philosophi id ipsum Ablutionem dixère. De hac Origines Philosophus ait: Fac Ablutionem, mundifica ac purga hoc corpus Ablution aquâ, ita coglutinatio fieri potelt, inter corpus, animam, & spiritum : ac Philosophoru mens no fuit, corpora lauada ac purganda aqua nubium : atq; idcirco ignorantes corpora calcinarunt fale, ac eas calces super lapide cotriuere, atq; perfudere atq; abluere aqua munda, idque tandiu fecêre, donec aqua pura & clara deflueret : ac tum nihilo magis quam prius profecerant, tempus, impensa; atque labor illis perierat, in errore permanentibus. Hermes ac Geber pretereà aiunt: Scito arténostra nihil aliud effe quàm extractionem aquæ è terra, atque aquam illam rurfum super terra spargere, donec putrificetur ac mundificetur, atq; abluatur cu terra: ac ne hoc quidemignorantes intelligebant : nesciebant id omne fieri in vitto clau-1 2

tius

non

ICDI.

nde-

ima.

1.10-

cum

10 IN-

ciau-

-1113

Diere,

dam,

\$ 216

nem

-27.31

ere.ac

rem1-

re: id-

ac de-

c cum

ene-

díu-

quia

bant

parte

luper

magis

nique

ere m

1913

OPERVM MINERALIVM 276 clauso in nostra fornace: non sunt de numero filiorum nostrorum.

Adhæc cernebant Philosophi longo tempore, ac continua decoctione, eodem regimine ignis terram crescere ac crassescere, ac aqua decrescere ac minui ob temperatam decoctio-Inceratio. nem: tum pariter dicebat: Hac est perfecta inceratio, eaq; erat appellatio propria. Ideò Dáthynus Philosophus ait: Sudor ei detrahedus, coque postca potandus est.

> Hermes ait: Terra aquâ imbuetur. Et Morienus: Sitienti potum da, donce sudore suo sit nutritus, ac in æternum amplius non sitiet. Id etia rudes non intellexêre: id fieri in vase clauso nostrà in fornace nescientes. Diuturnà decoctione ac diuturno calore temperato omnem aquam exiccari cernebant, ac omnem fimul converti in terram, quæ terra adhuc postopus nostrum operabitur, vt Geber ait : Cum terra, nostra est facta, nostra ars magna ex parte colummata est. Tum videbant terram istam in folidam substantiam sese constituere, ac firmam confistere, nec iam amplius ascendere: tùm ferè dicebant: Hæc est perfecta Congelatio, & ea propria appellatio eius erat. Ignorantes ca verba minime intellexere, nesciebant, vt iuprà.

> Hermes inquit: Lapidem nostrum solve, ac tum magna astutia congela ac in terram redige, postalbum effice, ac deinde viuum & denique

mque YCIIS tem folvo mint detra clauc nusi opus tes ne accipi 011 0:0 ram 10. Care:2 dâtem bisfur nieba appel eftque mes & neresi przitan Inquit Viero f riborg milcel raam ac (11) Verp Inhi

Cogelatio.

M. IOANN. ISAACI.

icro

Cm.

1m)-

QUI

tio-

2111-

Di.

idus,

lori-

10 ft

. Id

30-

mi

om-

mí.

polt

Cum

Dar-

itam

cfir-

ere:

03-

ran-

nt, vt

ve,ac

redi-

kde.

ique

nique rubrum: tum opus in arte nostra absolveris. Philosophus Danthynus ait : Scias artem nostram nihil aliud esse, quam perfecte folvere, ac perfecte denud cougelare, absq; diminutione substantiæ, absque additione aut detractione, atque artem omnem habes, libros claude, ac nihil amplius quære. Ideo Morienus inquit: opus nostru nihil est aliud, quam opus mulierum, ac lufus puerilis : ac ignorantes nesciunt, quo sensu hæc verba recondita accipient. Tum cernebant Veteres diuturniori decoctione, ac calore temperato, istam terram solidam paulatim magis magisque albescere: ac tandé tàm perfecte albam ac resplendétem fieri, vt candor eius omné cadoremOrbis superaret. Tum inter ipsos, pariter conveniebat, vt istam dealbationem Calcinationem appellarent, & est vera Calcinatio Veterum, Calcinatio estque hoc verum eius nomen. Idcirco Hermes & Morienus inquiunt: Ne contemne cineres inferiore loco consistentes:nam in ijs est præstantissimus adamas : Et ex cineribus istis (inquit Geber) nascetur splendida virgo, ea in vtero fructus concipier, ac tum filium vitæ productura est. Id fiet, mi fili, cum fermentum miscebitur cum hac terra alba, tum recipit terra aut corpus illud imperfectum, fermentum, ac tum Virgo vtero concipit, & ea est in his Veterum mens. Tum dicunt Philosophi: Nutri filium aut puerum illum lacte proprio, do-T 3 nec

277

· OPERVM MINERALIVM 278 nec adoleuerit, hoc est, cum ista terra quæ in hunc modum alba eft, ac cum ferméto mista, perfundetur aqua clara & nitida paradifi, & ea aqua in hac alba & ficca materia inceratur, mens eorum eft, quod puer iste nutriatur lacte proprio: ac verè est lac eius. Ignorantes no capiunt. Prætereà cum materia ad eum modum alba effet ac fixa, tum ex fornace eximebant, ac vitrum cui Sol inerat amalgamaverunt, id ctiam ex fornace sumebant, ac simul in morta rio lapideo cótrivêre pistillo lapideo, donecSol amalgamatus probe permistus erat cum albo lapide aut pulvere : ac tum ei fermétum adhibuêre. De quo Morienus loquitur: Coiunctionem facito, ac animam ei inde, ita vt in æternum ab anima non separetur. Facito nuptias, inquit Geber, ac sponsam cu suo sponso in lecto colloca, ac lectum eius rore cœlesti irrorabis, atque sponsa filium concipiet, is Rex erit in omnes tribus eius, omnesque hostes eius pacem cum eo inibunt, ac rubro diademate coronabitur, Rexque æternitatis permanebir, ac nunquam dominationem amittet. Ignorates hæc verba obscura minime capiunt. Tum materiam sumptam denuo vasi indebaut, ac tum aqua Paradili accepta, perfundebant eam materia, facile 10 partibus 1 materix, idque erat, quod Geber dicebat: Lectum rore cœlesti irrora: Sponsa concipiet filium.

La mens erat. Ac vitrum sigillo concludebant,

scruri

hemen

ditt ti

decid

virgi

donce

Fil

brun

perdi

TRIDOL

no cro

mentu

intigni

prodea

fele pro

valety

preter

necru

mater

difi pe

paradi

eum pu

veroriu

auge,vi

cte cro

fetter

Ilt.

Laur

ac

M. IOANN. ISAACI. 279 ac rurfum in fornace collocabant, paulò vehementius ignem augentes, donec aqua paradifi tursum fublimater, ac guttatim rursum decideret in materiam: idque erat, quod filius virginis resplendétis nutriretur lacte proprio, donec adoleuisset.

zin

ilta,

area.

atur.

acte

0 02-

dum

Dant,

nt, id

10712

cSol

albo

thi-

di-

-19

1125,

nk.

1012-

t ent

CIUS

mate

bit,

ora-

nde-

tun-

1114.

ctum

m.

Danty

16

Filimi, scies ac intelliges, fi lapidem ad rubrum conficere vis, terram albam ac rubram. perducere debes cum fermento eius, augmentationeignis, donec crocea fiat: cumq; omnino crocea fuerit in modu croci ficci, tum elementu aëris foràs versum est: tum verò ignis infigniter augendus, vt elemétum ignis foràs prodeat. Nam eo regimine ignis quo aer foràs sele proferebat instar croci, co nec potest, nec valet ignis eius, ac rubra tinctura sese simul proferre. Ita ignis infigniter augendus est, donec rubra eius tinctura foris prostet : cumque materia tua rubra fuerit, cam tum aqua paradisi perfude, donec lapis tuus omnem aquam paradisi imbiberit, ac omnis vnus pulvis fiat: eum pulverem tum regito moderamine ignis, vt rurfus instar nivis fiat candidus: tùm ignem auge, vt suprà doctum est, donec pulvis perfectè croceus fuerit: tùm ignem auge donec perfecte rubeat, ac opus tuum confummatum erit.

Сар. 27.

A Ciavidifti in opere omnia 4 eleméta figilla Quatuor tim, primum vidifti aqua & terra que prius in opere T 4 in figillation.

OPERVM MINERALIVM

gibile

zarip

RUM

tiam.

meta

maile

metal

natu

cintia

No

Havt D.

pus fac

(emel o

confici

hliast

11, 22

tres pi

identic

quepo

conus

DUEI IN

quo fad

quern

fineru

Tum

bisor

effund

doin

280

in manifesto erant, atq; ignem & aërem quæ intus erant: ea enim in intellectu erant, quæ ia oculis manifesta vidisti: tùm videlicet cum perfectum croceu colorem cerneres: ac nunc rubram eius tincturam vides, atq; ignem, quæ iam palam prostant. Idcircò Veteres dixêre, cum dicerent, Lapis noster ex 4 elementis est conflatus, tamen vnum esse, & ex vno, ac yerum dixêre : planum fit ex rationibus superioribus.

Cap. 28.

NVNC fcies deinceps fili mi, tibi ita faciendum esse, vt hîc te docui, si lapidé ad rubrum habere cupis, sin tătummodo ad album habere vis, aquam paradisi illi adhibe, vbi ipsum cum fermento miscueris, vt supra; ac sinas ascendere ac descendere, donec cum lapide albo fixus in fundo subsidat : ac tùm idem regime ignis persequere, donec puluis denuò fiat persectè candidus : ac tùm lapidem ad album habes, ad metalla impersecta in puram Lunam reducenda.

Cap. 29.

Sopificiorum effe pariter valde bona, atque eorum proiectio tam alta eft, vt fit mirandum. Id ipfe comperies: cum enum medicinam tuam proijcis fuper aliquod metallu, aut fuperMercutium, quandiu medicina vires habet, metallum in quod medicina tuam proiecifti, fragibile

M. IOANN. ISAACI.

que

qua

Cum

nunc

,quz

xêre,

tiseft

IC VC-

eno.

cien.

tru-

m

lip-

ac fi-

lapi-

idem

enuà

adal-

1/2/11

nera

tque

dun.

1020

Mer-

me.

frå

bild

gibile ac fragile eft, inftar vitri quod pulverizari poteft : ac tum deinceps eundem pulverem in alia metalla imperfecta conijce, erit etiamnum medicina; idq; tandiu facito quàm metallum frangibile ac fragile est : at cum est malleabile medicina finem virium habet:tum metallu illud Sol aut Luna est, prout medicina fuerat. Ita, mi fili, facile id videbis, experientia facilè te docebit.

Cap. 30.

TVNc filium meum instituere cupio,quo-Modo lapidem istum sit multiplicaturus, ita vt nisi semel de vita vnum tatummodo o- plications pus facere opus habeat de integro: atque vbi lapidis. semel confectum fuerir, facile onus navis eo confici posset: imò centum vasa impleri. Sciet filius meus, sibi sumendas 10 aut 12 to Mercurij, eas sublimabit per vitriolum Romanum, tres partes vitrioli in 1 partem Mercurij, atque identidem sublimati per vitriolum recens: idque poteris sexies aut septies facere: tum Mercurius paratus est, serva. Tum sumito Solis puri in cemento Regali cementati marcam 1. quo facto, Solem in crucibulo liquefacito, atque vncia medicinæ tuæ superijetto, siue alba, sue rubra fuerit; ac id omne medicina erit. Tùm sinas simul fluere eo téporis spatio, quo bis oratio dominica recitari posset : in massam effunde: tum sumito aurum illud, ac tundendo in subtilem pulverem redige : ac contere hunc

De multi-

281

OPERVM MINERALIVM

paratia

gno illi

Suprat

colloc

ignis, V

quam

naxq; 1

habere

de Mer

pratte

primat

care pol

CLET

Utes an

dificat

mebar

quela

concla

paratu

tur:ac

Vn2, ac

felimul

hquasp

parscu

temali

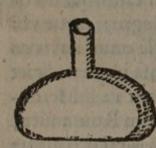
acqua

let,ati

Tation

füdere

hunc pulveré ettamnùm fubtilius fuper marmore cum aqua vitæ rectificata: idque ob hanc caufam. Pulvis enim iste facilè siccefcit ad ignem pufillum: nam aqua illa vitæ fubvolat, fimulatque calorem fenferit: tum sumito Solem illum contritum aut medicinam, ac tantundem ponderis tui Mercurij sublimati, quautum est Solis, ac probè inter se misce, ficcè super lapide, tùm etiamnùm vtraque simul contere cum bonâ aquâ vitæ rectificatâ, ac tum in Sole exicca, aut in balneo ad iguem pusiilum, donec nullus amplius humor inst:

282

tum vitro eiufmodi inde, ac 12 partes Mercurij fuperfunde præparati, ac humiditate exuti, vt doctum eft, fuper vnam huius pulveris: tum vitrum probè obturatum, inter manustuas moue, invertédo

identidem per horă, vt Mercurius omnis gemmulis fit pmiftus cu eo pulvere: tum in tripode colloca, atq, igné adde, vti docui, dandu effe, cum aqua paradifi fuperfula fuit: atq; hoc pacto ftare fine 90 dies cotinuè : eftq; omne hoc medicina, tam bona imò melior quă prima me dicina erat. Siq; tum plus etiamnum medicinę vis facere, magnu vitrum fume eiufdem compofitionis cu primo, in quo multiplicabas, ac medicinam tuam pondera: fi eius pondus fuetint 10 marce, 100 marcas fumeMercurij preparati

M. IOAN. ISAACI.

mar

ic ob

celcit

Hab.

m fu-

Dam,

lima-

nilce.

nue in-

Icata,

guem

infa:

e, 20

113-

litate

-VISC

ID VI-

Inter

riédo

gem-

ipode

effe,

c pa-

ehoc

1a me

icine

com-

as, 20

sfue-

ijpre-

MITTEL

202

parati ac humiditate exuti, ac cú medicinâ magno illi vitro inde, probè inter fe permifce; vt fuprà te docebam, inter manus tuas agitando, colloca in tripode 90 dies eodem moderamine ignis, vt prius: fitq; omne medicina tam bona quam prima erat. Siq; amplius facere vis, fornaxq; tua fatis ampla foret, ac vas tam amplú haberes: fume medicinã, vitro inde, fuperfunde Mercurij præparati marcas 1000, fac vt fuprà:fitq; omne fimul medicina, tam bona quã prima fuerat. Ita medicinam tuam nultiplicare potes quantum vis, brevi tempore.

Cap.31.

CLIET filius meus, fuisse quià sumeret 9 par Otes aque paradisi à superfluâ humiditate rectificatæ, vt priùs doctum est, ac 9 phialas sumebant, ac in singulis partem immisere, eafque supra lutarunt, ac posuerunt in tripode, in conclavi, ac ibi reliquere, donec lapis omnino paratus esset, donec aqua paradisi perfunderetur: ac tùm sumebant phialam 1 cum parte vnâ, ac super lapidem fundebant, probè inter se simul miscebant, ponebant in tripode. Reliquas phialas 8 in fornace finebat, donec vna pars cu lapide fixa erat, ac tum dabant ei partem alia, faciétes vt priùs; atq; ita porrò tertiam ac quarta, donec lapis 9 partes omnes imbibil set, atq; ille cu co fixe essent. Et ca mihi optima ratio videtur, ac melior qua si omne simul infuderetur, atq; opus abbreviat, ac celerrime fit: non

sein lapidis

OPERVM MINERALIVM 284 non enim aggravatur ac si nouem partes omnes in vnam reciperet ac fimul, tempulque abbreviat : sed paulò maioris laboris est, itendi-

verbave- dem vas ex fornace fumere, ac aperire & rur-Berum de 9 sum claudere: sed optima ratio est in opere. Ac bus super de his 9 partibus super vnam partem lapidis vnam par- fundendis, vt te priùs docui, Veteres ita dixere, Endendie. cum filios suos docuerunt verba ipsorum in-

> telligentes, ita inquiunt : 9 partes roris Maialis sumentur, vnaquâque parte in phiala conclusa, ac retenta in febri aut æstu: donec mudus infimus albus ac ficcus fit : tum alperge mundum infimum parte roris Maij, ac tum alia parte, donec mundus fluat inftar olei.

Ita mi fili, intellige Veteres varijs modis Lapidem suum confecisse, ac in fine omnia proba erant,&c. Sciet filius meus, Veteres operatos elle, vt prius doctum est, estque optima ratio: Sed posteri multas alias rationes adinvemultasali- nere ad artem abbreviadam, vt aqua forti vaas rationes rijs modis efficiédâ, vt in opere minerali mulfe ad arte tis in locis narratur, atque etiam in animali, ac abbreui- multo magis in vegetabili, in quo mira habentur de aquis mirandis, quæ miraculofævidentur, propter miracula quæ aquis fiunt, vt in vegetabili docetur. Atque etiam separatio-

nem elementorum invenêre varijs modis, vt

adinveni andam.

6011

etiam multis in locis docetur. Idque omne main magna iubtilitate geritur, ac magna curá:hec-TURIUS que omnia ad tempus breviandum quæsivere,

& ad

& ad ma

bus fun

ciaqua

incetti

TAQ

Iperib

muno

num, V

cu: No

tis lit pe

quzprit

mus nu.

Suprad

perati in

Ynumb

& certi

docebi

confici

ciam (oneeler

di perfe

mm.

OCIE

Umen

fecture

rectific

reduce

M. IOANN. ISAACI:

011.

cab-

iendi-

Y rur.

re.Ac

apidis

ilxere,

Im in-

Maia-

2 CON-

c mū-

perge

Im 2-

is La-

apto.

opera-

m2 12-

dinve-

ortiva-

imul-

nali,ac

a ha.

271-

unt, vt

aratio-

dis, vi

omne

ra:hec-

elivere,

& 2d

& ad naturam investigandam: ac in his operibus sunt permagnæ curæ propter multa opificia quæ in ijs fiunt, & ingentes sumptus, atq; incertitudinem.

Cap. 32.

I TAQVE tibi suadeo, mi fili, ab huiusmodi operibus te libera, in quæ separatio elementorum incidit, aut variæ rationes aquarú fortium, vt in præfatione magni operis ritè docui: Non fit sine periculo, quamvis aliquis artis sit peritus : sed hæc opera præcipua serua quæ prius edoctus es, & etiannum doceberis; in ijs nulla elementorum separatio, &c.

Suprà docuimus, quo pacto Maiores nostri operati sunt amalgamationibus, & omnes ad vnum finem pervenèrunt: esté ue tam bonum & certum vt melius este non possit. Ac infrà docebimus quomodo vulgari aquâ forti lapis confici possit, atque oleum ex metallis, quod etiam sine magno labore siet, ac sine separatione elementoru, atq; etiam vt ad opera vera & perfecta perveniatur: esté ue bonum ac certum. Cap.33.

SCIET filius meus, quare separentur ele-Smenta, nimirum vt quid imperfectum perfectum reddatur, & ad omnem immunditiem rectificando extrahendam, & ad munditiem reducendam: & ad corpora ac spiritum ab omni immunditie repurgada, quo facto, eadem rursus coniungenda sunt.

Nune

285

286 OPERVM MINERALIVM

Nunc sciet filius meus, igné purgare res omnes illi adhibitas, quamlibet immudæ fint:eftne hoc veru? Etia. Ignis omnes purgat. Opera enim que supra docuimus inspice:cum lapide nostrum primum ad igné afferimus, primu lig num est pfecta nigredo, eam oculis cernimus, omné videlicet materiam instar picis nigra fieri. Quo pacto hoc fit? Ignis corruptione ac fordes furfum cogit, atq; ex materia expellit, leni ac moderato calore:non fit vi aut vehementià ignis, omne leni ac tepido calore geritur: ac proptereà corruptio aut fæces quæ in materia funt moderate suprà fluut : donec omne nigru fit. Ideo Morie.ait: Vide igné ita modereris, ne albedinéloco nigredinis acquiras, alioqui totú opus tuum corruptum effet, albedine p nigredine veniente. Hec itaq; ratio certa elle debet, vt hoc pacto modice, corrupte, ac fordidæ fæces sursum fluant ex materia line vehementia, ignis, ea perfecta purgatio effe debet. Vide deinceps in operibus nostris, post perfectam nigredinem diuturna coctione caloris continui, concoquit calor sensim corruptionem ac fæces sordidas, ac in alio colore materiam reponit, ac mox in alio, atque ita deinceps ex vno in alium, donec omne simul adeò candidum fiat vt nix : atque id fit fenfim, ita vt elementa non lædantur: Sed hoc pacto sensim rectificatur à sua immunditie, ac illasa ac inviolata permanent : suntque nihilominus rite ac perfectè

thynus pullipt Sciet Gob Creat

feltep

perfette

amam

Morie

acquit

hibeas

onine

operio

LIODET

optim

interdi

delicet

na cano

Colur.

Yerbers

lequar

Donur

210110

queo

treces

mmG

det, ac

Lieat ac exc fant,

M. IOANN. ISAACI. 287 fecte per igné rectificata ac separata, quod imperfcte fieri non poteft. Ita liquet hanc elle optimam in opere rationem. Aliud item inquit Morienus : Cauc ne rubedinem pro albedine acquiras. Nam fi tam feruentem ei ignem adhibeas, vt rubedinem loco albedinis acquiras, omne opus corruptum est : ac lapis noster in operibus comburi no poteft. Ita etiam per rationem predictam liquet, primam rationé elle optimam. Nam in elementorum separatione, interdum ignis vehemens adhibetur, cum videlicet elementa ignis sunt destillanda, materia candere deber, ac cum fæces ex terra exurentur.i.cum terra calcinabitur in fornace reverberatoria, terra candere debet, atq; vri, antequam terra alba fieri velit : atque ita sape bonum cum malo coburitur, ac fit pars vitri, atque vnum cum altero perditur. Primum itaque optimum est, ob magnam incertitudiné : fæces enim sensim concoqui debent. Dicit enimGeber:Draco suam ipsius caudam comedet, ac suo ipsius veneno nutrietur. Et Danthynus : Niger coruus sua oua fouebit, donce pulli præ senio albi fiant.

som.

ntzft-

Opera

lapide mű lig

grafie-

aclos-

ir, leni

mentia

HELE: ac

atena

nigtú

ils,ne

itotů

nigte-

debet,

idz fz-

mentia

ide de-

200 11-

unci,

ic fz-

repo-

ONV ZS

didum

menta

ctifica-

violatz

ac per-

Cap. 34.

Sciet preterea filius meus, natura omniú que fub cœlo funt, ex recta natura quam à fuo Creatore habent, expetere, feipla rectificare, ac exonerare fuis fæcibus quæ ijs copiosè infunt. Nam in fe natura perfecta est fine vitio:

ac

Omne ini_ tio perfeatq; in fine 188

faces.

Duplex ignis inelt re bus omnibus, alter naturalis, alter non paturalis.

ralis & aqua nubia. ca est perfecta, bona atque æterna: estque eti-

OPER VM MINER ALIVE

ac in principio perfecta crat, atque in fine perfecta fiet divina potentia, non solum natura humana: verumetiam quicquid ex 4 elementis coflatum est, ac conditum, ac quicquid seneta fuine, file & senfus expers est, nullo excepto, in prineriam per- cipio ac in fine omne perfectum eft, atque nufecta fore. meris omnibus absolutu. Ita omne quod sub cœlo est, à fæcibus suis exonerari expetit.

quid fint Quærat verd filius meus, quid funt fæces ? Feces lunt humor à Deo ordinatus, ex quo quicquid sub cursu cœlesti est, pascitur, atque is res in sua essentia retinet. Inest rebus omnibus perfectus elementaris calor naturalis, aut ignis; atq; inest etiam calor imperfectus no naturalis, ac ignis, eftque ignis confumptibilis ac combustibilis: suntque hæc 2 simul permista:ac quandiu ignis ille imperfectus no plura mala accidentia acquirit, rem in fua effentia fervat, ac necessario rei ineft, vt res in effentis sus permaneat. Verum cum ignis ille imperfectus vlla mala accidentia iuxta se acquirit, quæ etiam calida funt & imperfecta, atq; occulte inter se permiscentur, ita inter se inflammatur, vt rem cui insunt, comburant, destruant atque encoent, siue fint homines, pe-Duplexite cudes, herbæ, arbores, ac quicquid fub curfu in omnibus coelefti continetur. Ita etiam 2 genera aquaru reb? aqua, sunt in omnibus ex 4 elementis coflatis, aqua equanatu- naturalis, atque aqua elementaris dicitur, ac

aminut fetta, quah hum elient nubit cedit. fubro tur,10 aquá geoda ICS OF nies, ao motsel mr. Sir requin bi pert Na medu net qui getabili doceber fmile: (CUM Fes lis,frae mal, at lement tum (p milere vtinor

amnùm

M. IOANN. ISAACI.

per.

anura

men-

dien.

prin-

ic nu-

d lub

s?Fe-

quic-

CIS TOS

nibus.

itig.

12-

ibilis

ermi-

pla-

ellen-

effen-

cim-

icqui-

, atq;

em-

it,de-

s, pe-

curfu

quarú

,aqua

UI, 2C

ne eti-

mim

289 amnum alia aqua, aqua nubium, eftq; imperfecta, ac mixta cum aqua elementari:eftque aqua hæc rei necessaria ad nutrimentum atque humorem acquirendum : ac rem facile in fua essentia retinebit, quandiu nulla amplius aqua nubium ei accedit; verum cum amplius illi accedit, vnâ commiscentur ac humefaciunt ac submergunt rem illam, adeò vt tota destruatur, ita vt moriatur. Atque id quod de igni & aquâ dictum est, etiam de aëre, ac terra intelli. Idé de zegendum. Ac nisi fæces istæ in elemétis estent, intelligenres omnes forent perfectæ, spirituales, ac sub- dum. tiles, ad quod Deus primum ordinauit, neque mors ellet, vt in opere vegetabili rectè docetur. Si plura de fæcibus ac morbis elementoru requiris, caput 16 operis Vegetabilis quære,ibi perfecte de his doceberis.

Nunc quærat filius meus, cum res ad eum modum destructa est, vbi tu illa perfectio manet quæ rei ineft? Hac de re multa in opere vegetabili cap. 29. habes. Id quære, ibi perfecte doceberis, ac rite, quo pacto simile attrahat sui simile: sed hac de re pauca subijciam. Scies, cum res quælibet mortua fuerit, siue sit sensilis, sue sensus expers, sue homo, pecus, animal, aut herbæ, aut arbores, quicquid ex 4 elementis conditum est, vbi destructum fuerit, tùm spiritus vitæ ab eo separatur, ac ad sui si- In destrumile redit, ex quo primum originem sumpsit, mile redit vt in opere Vegetabili, &c. Atque etiam ele- ad sui fimenta

ctione fimile.

OPERVM MINERALIVM. 209 menta ad sui simile redeunt, vnde primum orta funt. Flammam ignis aut carbones vide: flamma sursum fertur ac calor, idem etiam facit fumus, in quo fumo spiritus aeris latet, atque recedit ad sui simile: vt faciunt etiam reliqua elementa omnia, vt in opere vegetabili.

fumi ab acre ac caquod probatur exemplis.

Nunc autem quærat filius meus, vbi nam Fecescon- manent fæces quæ sunt in elemétis, postquam omnia ad sui simile rediere? Eas aër consumir, lore solis, ac naturalis Solis calor progressi temporis. Exemplum : Pone tempore æstiuo peluim vitream cum aqua ad Solem: calor Solis aquam illam omnem exiccabit, ac in fundo remanebit nigra limola ac fætens materia: finas candem pelvim continue in Sole, ac caue ne vllus ventus inuolet: progressu temporis nigra illa ac limofa aqua tam alba fiet qua nix, ac omnis fætor abierit, ac grate alba erit : Idq; calor Solis operatur, ac Natura. Aut carpito fiue amputato pelvim plenam herbaru viridium, colloca ad Solem : herbæ putrefient, fætebunt ac marcescent : atque omne elementum ad sui simile abit, vt supra dictum est, ac foetida illa nigra terra in pelui remanebit : ac progressi temporis aër atque calor Solis terram nigram fætétem calcinabit tam albam, quam nix eft: atque hoc pacto Natura operatur. Hominem maleficum intuere rota impolitum, aut de patibulo suspensum; aër, ac calor solis omnes illas fordes confumunt ac fotorem, ita yt nihil

VIOII Imoc acre & hant t fenfili tida m lam rei acatur: tile adec operatu prius do Ita pla in noit mundi VI prot autalit V. 2 the

PIZICI

rempo

dulla

noitro,n Ezceses chificati Itratur nam c lus, au mentu

præ-

M. IOANN. ISAACI,

I OI+

lide:

mfa.

tt, ate

I Teli-

111

man

quam

umir,

DOTIS.

mv-

quam

ane-

C211-

VIUS

3 11/3

omnis

or So-

ie am-

n, col-

untac

ad fui

ailla

rella

gram

ixeft:

ninem

depa-

incsil-

nihil

pte

290 præter cineres albos remaneat:ac diuturnitate temporis offa dura plena pinguedinis, ac medullæita cosumuntur ab aere, ac calore Solis, vt offa tàm munda ac candida fiant, quam nix: Imò etiamnum longiori téporis spatio adeo ab acre & calore Solis subtilia efficiuntur; vt offa fiant taqua pulvis subtilis, qui inter digitos insenfilis est. Atque id Natura operatur, vt præ oculis quotidie cernimus, ac vbi remanet fœtida materia, nisi quod consumitur ac in nihilum redigitur, ac elementum terræ ita mundificatur ac candidum inftar nivis efficitur, fubtile adeò, vt sit intangibile. Id ipsum Natura operatur per se, ac rectificat elementa per se, vt priùs doctum eft.

Ita planú fit nulla separatione elementorum in nostro lapide opus esse, nec vlla lotione aut mundificatione in Mercurium, tantummodo vt probetur num bonus sit, vt per leporinum, aut aliud molle corium transmittatur.

Cap. 36.

VAR E auté filio meo hec dixi?nisi vt sciat 2 no esse necesse eleméta separare in opere noltro, nec rectificare, per rationes præcedetes. Fæces exiccantur in nihilum Atque etiam re-Atificatio fieri non potett vi ignis, vt demonftratum eft, ob destructionem elementorum: nam effugiunt artificem ab igni, aut ex vafis, aut in transfundendo ita vt aliquod elementum amittat : ac tum coniungere volens, nimi-2

OPERVM MINERALIVM 292 nimium vnius vel parum alterius habet : aut praua humiditas aquea irreplit, quæ opus omnino corrumpit. Ita, mi fili, omnem separationem elementorum tanquam non necessariam fuge.

(ap. 37.

Omnis feparallo clementorú tanquam non necelfaria fugié. da.

De Oleo Metallorum.

Ex omnibus metallementorfi feparatio-8G.

EINCEPS hic norit filius meus, ex omnibus metallis oleum elici posse, absque eleelici poteft mentoru separatione, fine vlla ablutione, aut abique e- mundificatione: sed aquis fortibus fieri deber, ac fermentum ei adhibendum est, qui oleum ex corporibus imperfectis vult conficere. Sed author tibi non fuerim, vt ex vllis corporibus imperfectis oleum conficias, præterquam ex Saturno & Ioue, vno ad rubrum, altero ad album. Multi sunt ac varij modi olei conficiendi, suntque reperti brevitatis temporis gratia: quia tempus operum magnoru expectare non poterant, vt citò lucro potirentur: sed plus periculi est in hoc opere, quam in magno, atque etiam plura opificia. Nam hic aquæ fortes destillandæ, atque hic multum sublimandum, ac multa & varia opificia exercenda. Ita hocoleum conficiendum labore, cura, ac fumptu.

> (ap.38. C fuêre nonnulli qui aquam fortem confecere ex falnitro & alumine, ac in ea folve

runt p? 10,20 comn le, vel diden difica nus III

TD VO Leipe, napun ttz, 201 12 purs balneo vicifin erit. An bes,ta fundes la aqua MIX ELLAN lenfim tumdel frigida in lapid pillose te,pro manp tantur, oleum bum

runt

M. IOANN. ISAACI 293 runt partem vnam Lunæ purç reflatæ à Saturno, ac præcipitarunt, & calces abluerunt aqua communi deftillata, ealíque exiccarunt in Sole, vel fuper cineribus calidis: ac tùm calces indidérunt vitro, aquam vitç fuperfundentes rectificatam, ita videlicet rectificatam, vt pannus lineus in ea humectatus atque accenfus rectificatage non comburatur.

Cap. 39.

: aut

om-

21211-

ellari-

-inmi-

le cle-

ic, aut

eber,

mus

Sed

ribus

am ex

adal-

hcien-

gratiat

non si

uspe-

uquo

es de-

10,30

-slog

ptu.

n con-

afelve

TUNE

TD verò hoc pacto fieri debet, Duo vitra ac-Lcipe, atque inde cuique marcam 1 aut 1/2 Lunæ puræ; infunde in vitrum aquæ vitæ prædictæ, ac destilla super alterum vitrum cui altera pars Lunæ ineft ex balpeo : tùm denuò ex balneo ex altero vitro fuper Lunam : atq; hoc vicifim destilla, donec Luna omnis soluta fuerit. Ac tam multas Z calcium Lune quàm habes, tàm multas lo aquæ vitæ rectificate superfundes:cumque omne solutum fuerit, destilla aquam illam vitæ ex balneo igni tepido, vt vix manum in balneo tenere poss, ac destilla fenfim donec pelliculam supervenire vides, tum define ac refrigescere fine, atque in cella frigida repone, donec infrà in fundo sublidat in lapides crystallinos. Tum è cella sume, lapillos exime, atque exiguæ cucurbitæ immitte, probe supra operi, repone super cineres, aut in tripode, donec lapilli ifti in oleum convertantur, vt ampliùs non congelentur. Efté; hoc oleum Elixir, ad proiectione faciendam ad al- Elixin. Fuêre bum. V 3

OPERVM MINERALIVE Cap. 40.

L'Vêre item alij, qui sumpsêre Lune marca r cam cu Mercurio amalgamauere, ita vt ea Lunam amalgamatam per pannum lincū copresserint. Tum illud amalgama ad 6 hebdomadas in calore temperato posuere.post solverunt in aqua forti ex salnitro & alumine confe cta:eamq; aquam fortem sensim ex balneo eduxère, donec materia in vitro ficca fieret: ac tùm aliam aqua forté recenté superfudère, ac rurlum tepido balneo eduxere, donce materia licca heret. Atq; hoc opificium persecuti sunt, donce materia amplius ficcescere nollet : sed Oleu me- cossilteret instar olei. Hoc facto ex balneo sumtallorum. ptam super fornace collocabant in testa cu cineribus cribratis, aut in tripode ponebant, ignem subdentes, perinde ac siSaturnu liquente retinere velis, vt non concrescat: donec oleum fixum fieret. Id verò hoc modo probatur : Ex-Proba olei prime gutta super candente laminam Veneris, fi imbibitur ac non fumat, sed penetrat laminam, vt oleum corium liecum, ac diffunditur per,&trans lamina, ac quam logè diffunditur, fi Venus est mutata in puram Lunam, oleum illud fixum eft, ac perfectum Elixir: fin minus, repone super, fornace in eodem calore donec id faciat: ac tum est perfectum Elixir super Ve nere & Ioue, & super Mercurio transferendo in veram Lunam meliorem quam ex fodinis venit, omnes probas transeuntem.

193

Elixir.

Fuère

FVer

Ro

miner us lib.

qua;lin

re cum tiliter,

mm ad

facto m

Vide: es

fici folet

aquami confice

Vitree I

exdua

aquan

pitamo

luperfu

miter lu

expirate

cineribu nas hoc

Ignem

terra el

que ac

per he

horas

Da poli

M. IOANN. ISAACI. Cap. 41.

ttar,

icó.

bdo-

olve-

confe

100 e-

tet: ac

ere, ac

ateria

funt,

: fed

um-

cúci-

nt, ig-

wente

oleum

r:Ex-

eneris,

lami-

ditue

ditur,

leum

ninus,

donec

per Ve

erendo

fodinis

Faire

FVere item nonnulli qui sumpsere vitrioli Roma.ib. 1 B, arsenici sublimati ad albu, ac oleum ad Mercurij itide ad album fublimati, vt in opere album ex minerali docetur, fingulorum to. 1. calciu Io- aqua forti uis lib. 1, salnitri tantum quantum omnia reli- bus Iouis. qua; simul omnia contunde, tùm simul contere cum aceto destillato super lapide tam subtiliter, vt pictor penicillo ijs pingere poffit: tum ad Solem ficcabis, aut super cineres. Hoc facto materiam omné in 3 partes æquales divide: ex vnâ parte aqua forte confice; vt ea cofici solet : alteram partem olle vitreæ immitte, aquam illam forte superfunde: aquam fortem confice vti fieri convenit. Tum partem 3 ollæ vitree immittito, ac omnem aquam forte quæ ex duabus destillationibus venit, superfunde: aquam fortem destilla, vt prius. Tum illa 3 ca- Capita pita mortua pulverizabis, aquam illam fortem superfunde in magnum vitrum, alembico firmiter superlutato, ac tan compresse, vt nihil expirare queat; pone in fornace in testa cum cineribus, receptaçulo probe iuxtà lutato. Sinas hoc pacto per 8 dies ac noctes, antequam ignem substruas, vt probe incorporetur in terra eius aut fæcibus. Tum substrue, atque adhibe ad horas 24 ignem tepidum, tum per horas 24. paulo vehementiorem, & per horas 24 etiamnű vehementiore, ita vt materia post illas horas 24 sensim candere incipiat: atquo

294

mortus

OPERVM MINERALIVM

296

atque ipfam eo modico candore cadentem retine ad horas 24. Quibus exactis, ignem fubijce vt candeat, perinde ac si ferrum velles covolvere, atque ita retine in eo candore 3 horas continue; vtrum verò vitrum tuum findatur aut liquescat, nihil refert : tùm fine refrigescere, ab igni remoue, receptaculumque tuum probe operi : aquam habes Sole præstantiore: Illad verò caput mortuum, aut fæces quæ remanfere pulveriza; pulverem illum fuper lapide conterens cum aceto destillato tàm subtiliter, ac si eo esset pingendum, contritum lapideo cantharo inde, ac magnam quantitatem aceti destillati superfunde : pone 8 dies ac noctes in balneo, atque moue singulis diebus cochleari ligneo, tum finas subsidere, ac clarum superné effunde in alium cantharum lapideum mundum. Acetum destilla, ac in fundo remanabit tibi infigne fal album:tunde rurfus in puluerem, ac pulverem cantharo inde, acetum destillatum denuo infunde, in fervente balneo pone, vt suprà, & hoc opus itera, donec terra tua nullas amplius fæces post se relinquat, ac sal tuum tam mundum, ac nitidu est, quam nix; tum fal tuu aquæ tuæ fortis paratum est: serva singula ad vsum. Tum sume calcis Iouis to I, calcis Lunæ to ß, vt alibi te docui. Mercurij ad album fublimati marcam 1. Arlenici etiam ad album fublimati marcam 1. aç salis præparati, aut terræ tuç aquæ fortis,

commi re, doi CORTI amtic Beet: tere, et Immit do for protui am aq. peniac prefie, r ac tàm c do digit lim aqu ampliu rurlun ftilla, pliusn calored to rurlu dere no. bus; fur probco calore Ipario, nuster Atis, er mina] Jeum c

con-

M. IOANN. ISAACI? 297 commisce omnia simul, ac subtilissime contere, donec sint intangibilia : tum sume materia contritam in phialis vitreis, ac in stupham tuam ficcam ferto, calore quo Sol media æstate lucet:cumq; materia tua ficca est; iterum contere, eum pulverem magnæ cucurbitæ vitreæ immitte, alembico superimposito suprà in nodo foramen habenti : ac pone vitrum in aqua profunda, ac superfunde materiæ omnem tuam aquam fortem infundibulo vitreo; tum operi ac luta foramé alembici admodum compreste, receptaculumq; luto probe adglutina: ac tàm calidum fac balneum, ita vt tatummodo digitus retineri possit in arena, atq; ita sensim aquam tuæ materiæ destilla: cumque non amplius stillar, sinas refrigescere, destillatum rurlum materiæ superfunde, atque iterum destilla, vt suprà. Hoc tandiu facito, donec ampliùs nolit ascendere:tùm balneum bulliat,eo calore etiamnum aliquid ascendet, ac destillato rurfum infuso, donec etiam amplius ascendere nolit; repone vitrum in testa cum cineribus; super fornace aut in tripode, suprà luto probè operi; fine hoc pacto ad 6 hebdomadas, calore adhibito, vt vix orationis dominicæ spatio, inter parietes fornacis ac cubiculi manus retinere possis. Sex illis hebdomadis exa-Ais, exime, ac guttam pone super munda lamina Veneris candente : si eam penetrat, vt oleum corium ficcum, ac tingit albo colore, & xiris. non

mre.

lub-

esco-

DOTES

datu

zelce-

tuun

itiore:

12 16-

perla-

nlub.

ım la-

alem

-011

icous.

iccla.

m la-

n fun-

derui-

inde,

erven-

2.do-

le re-

nitidú

tis pa-

lume

libi te

arcam

arcam

fortis,

(03)-

Proba cli-

Olei meallorum.

297

OPERVM MINERALIVM non fumat, est verum Elixir: si verò id non facit, pone rursum in tripode, vt suprà, donce absque fumo ingrediatur. Atque ita habes oleum perfectum, omnia metalla in veram Lunam transferens, omnes probas transeuntem, estque proiectio eius vnius in 1000. Est enim oleum efficax, mira enim eius effecta vidi, itaque ne vilipenderis.

Medicina.

Cap. 42.

Oleum ad subrun ex & ex calci-Di.

FVere nonulli qui sumpsere vitrioli Romani lib.2, cineris Saturni aut cerussa, lib. B. aqua forti Mercurij sublimati ad rubrum etiam lib. B. bus satur- cinnabaris lib. B. viridis æris marcam 1, Salnitri optimi, quantum hæc omnia fimul . Atq; ex his aquam fortem conficiebant, modis omnibus, vt in opere superiore ad album parato. doctum est. Hac aqua forti ad hunc modum paratâ ac confecta, elice sal ex terra, aut capite mortuo, etiam eodem modo, vt in opere superiore, tùm aquam fottem in vlum serva. Tum Mercurij lib. 1 sublimabant per vitrioli Romani lib. 3, ac rursum super fæces conterebant, ac sublimabant iterum per fæces: tum fæcibus abiectis, rursum recens vitriolum sumebant, vt fuprà . Id tertiò iterabant, ita nonies sublimatum erat, ac tum Mercurius ad ouniquid? pus paratus crat. Tum sumebant calcis Satur-

Calx Sz

nilib.1 rectin indet CIDAN 20 TUH cam a rent: 1 ductu preaid Acmit brumt ad tubi lore veh oleumt veheme album eftq; p pertec Cretur lutio,f. oleum leum h taqua reducin AIMIS 1 0

Frai

11

M. JOAN. ISAACI. 298 ni lib. 1. hoc est, cerussæ cum aceto destillato rectificato, aut ceruffæ in Sole calcinatæ, perinde est, ac sumebat marcam 1 puri Solis calcinati: hæcomnia inter se probe miscentes: ac tum simul super lapide duro conterebant cum aceto destillato, adeò vt intangibilia fierent: inter hæc fal prædictum conterebant, eductum ac rectificatum ex capite mortuo, ex predicta aqua forti educta; siccabant in Sole. Ac nihilo minus aut magis in hoc opere ad ru brum faciebant, quam in opere ad album. Sed ad rubru opus labore longiore in igni, ac calore vehementiore, quam ad album. Ac cum oleum fixandum in fornace ponis, ignis paulo vehementior struendus est, quam in opere ad album, alioqui eadem ratio, idem opificium, estq; proba vtrum fixum sit, eadem, habelque perfectum Elixir ad rubrum, & eft magnu lecretum: nulla enim hîc mundificatio aut ablutio, fæces omnes confumuntur, ac in eternu oleum manere debet paulò tenuius melle. Oleum hoc ad lapidem reduci no poteft, vt multa quæ aqua vite confecta sunt, ea ad lapidem reduci possunt, sed hoc minime : in hoc enim nimis multa corrofiua funt.

nfa.

onec

0:50-

n Lu-

tem,

enim

11,1124

ma-

5. Ba

b. f.

jalni-

Argi

som-

arato,

odum

capite

e fu-

crva.

trioli

onte-

s: tùm

mlu-

12 110-

Satur-

21

Oleum ad rubrum ex aqua forti & ex amalgamatione Saturni.

Cap.43. FVère item qui fumpsêre vitrioli, falnitri, 2. Fna lib.2.ex his aquam fortem confecere, tùm

brum.

\$00

Olcú mctallorum.

læ vitreæ immittebant, aquam illam forté superfudebant, id quod denuò indè destillabant fervantes. Tum sumebant Saturni 15 1. subtiliter dolari, amalgamabant cum 2 lib. Mercurijà sua aquositate præparati, ac solvebant ista amalgamationem in hac aquá forti prædictá, acomnino liquefactam posuere super fornacem, in testa cum cineribus cribratis, aquam fortem per alembicum exiguo igni deducetes, vt materia sicca fieret: tùm rursum aquam fortem superfundebant, ac rursum in ca solvebant: tum in balneo collocabant in arena, aquam denuò balneo tepido deducétes, donec materia sicca fieret : quo facto rursum aquam fortem superfundebant, iterum deducentes, vt materia non amplius congelaret, sed consi-Oleum ru- steret in oleum rubrum. Tum Solis puri marcam 1 sumebant, solvebant in aqua forti, ac super oleum fundebant, ac vitrum probeinter manus mouebant, atque agitabant, vt oleum permiscerent: tum denuo in arena collocabant Juper fornace, aquam fortem in tepido balneo deducentes. Tum receptaculum demebant, ac operiebant, ac lutabant probé, vitrumque ponebat in fornacl, in tripode, aut in cineribus, ac per diem & noctem calorem addebant talem, ita vt Saturnus retineri posset liquefactus absque concretione, atque ita sinebant donce oleum fixum effet. Ita facili modo oleum confecêre

OPER VM MINER ALIVE

tum caput mortuu pulverizabant, rurfum ol-

fatere,a res, elto

CCI

Ofort nilib. to f, cr or,iain pulver cumuli aquam: partis fu eam iup illam for tria capi Item

infrate prædio pinger licca po HCCatur HITEZIN dito, deff 211ge 20 deneco incode linaste culum pulven

deftilla

M. IOANN. ISAACI. 301 nol. fecere, ac brevi tempore vnam parte in 80 partes, estque melius Sole naturali.

télu-

abant

lubis

CTCU-

ntifti

dicta,

toma-

quam

cetes.

m for-

lelve-

2, 2-

onec

un

entes,

confi-

mar-

Nti, 1C

inter .

oleum

abant

alneo

int,2¢

lepo-

ribus,

int ta-

factus

donce

ncon-

ficcie

Cap. 44. OCIETitem filius meus pro secreto, aquam Ofortem ad rubrum, videlicet vitrioli Romani lib. 3, cinnabaris, viridis æris, ceruffæ. ana Aqua for th β, croci "ferri, lapidis Emathitis Zquatu- brum. or, falnitri tantum quantus est cumulus totus, "alius copulveriza, ac probe inter se permisce, diuide Marin, cumulum in 3 partes, atque ex vnå parte fac aquam fortem, quam super pulverem alterius partis fundes : destilla iterum aquam fortem, eam super tertium pulverem funde, ac aquam illam fortem superdestillato, quo facto omnia tria capita mortua pulvetiza.

Item aquam salis armoniaci sume, quam infràte docebo conficere, quâ tam subtiliter prædictum pulverem contere, vt eo pictor pingere queat : tum siccandum in tua stupha ficca pone, ficcescere fine in patinis vitreis: ficcatum contere siccè super lapide, ac ollz vitreæ indito, atque aquam fortem superfundito, destilla primum igni lento 24 horas, tum auge adhuc horas 24, tùm ctiamnum augeas, donec candere incipiat: 24 horis elapsis, retine in eodem candore etiamnum ad horas 6, post finas refrigescere ; ab igni remoueas; receptaculum probé obturans. Tum caput mortuum pulveriza, ac contere super lapide cum aceto destillato, ac educito sal, aut elementum terræ

us ad ru-

CX.

OPERVM MINERALIVM 301 ex fæcibus, ve alio loco bene doctum est, ac serua. Item tùm sal ollæ vitreæ indito, aquam tuam forté superfunde, alembico ac receptaculo probe operto, vitrum in arena pone in cacabo cum aqua: destillato quicquid destillari vult balneo tepido: cum amplius non destillar, finas balneum bullire diem ac nocté, fiuc stillet, siue non: tum sinas refrigescere, remoucas ab igni, ponas in cineribus : adhibe primum igné pufillum ad horas 12, tùm ignem adhuc auge horas 12. Post finas modice candere, arq; ita ad 6 horas finito: deinde refrigescat, remoue ab igni, ac probe operi: ac sumptis fæcibus, aut fale, contere ea minutim cum aceto destillato, inde amphoræ lapideæ, ac bona parte aceti destillati superfusa, pone in balneo, ita faciens, vt suprà doctu est, vide an adhuc fæces habeat, ac sal claru facito: olle vitrez rursum inde, iterum aqua superfunde, facito modis omnibus, vt suprà, ter quavérve, atq; omnis materia tua, aut terra cum aqua forti destillabit: tùm ab igni remoue, probe obtura, ac bene ferua: aqua enim pretiofam habes præ omnibus aquis de quibus vnquam audiui. Ac mihi crede bona fide, de hac aquâ mira vidi, atq; etia iple mira feci. Hanc aquam ad rubrum lapidem crystallinum reduxi, qui noctu lumen emitteret, vt frequentes conuiue conuiuium co peragerent. Serua bene ad víum, ac pro fecretifimi aqua omnium quas habes, habeto. Item

TEM

te pr

oli ana

luper fo

quater

us tuus puri Sc

acimin

HI CUM :

cum aqu

Sel tuus

no fubli

foluetur

carij fat

Mercur folute

trahe in de, don

tum ref

linas per Iditera, o

deftillan

lotes ort

furfum

confpic

pus apu illi in c

bilinic

M. IOANN. ISAACI Cap. 45.

t, 20

Icom

TEM nunc sume Mercurium à sua aquositatepræparatu, vt alijs locis doctu eft, & vitriinca. oli ana to 2, & per id sublima, contere rurs um sublimation Illan super feces, iterum sublima. Tum id denuo bis ad rubrano tilla, sublima per recens vitriolum. Hoc itera ter the quaterve, quò sapius cò meliùs: tum Mercurinoucas us tuus præparatus eft. Tum fumito marcam t imim puri Solis deducti, & in partes minutas incifi, adhue ac immilli in aqua forti in vitro: pone in pelte,atoj ui cum arena, ac pelui câ super cacabo posita temo. cum aquâ, ac balneo verè calido facto, statim ubus, Sol tuus soluctur. Huic aquæ de tuo Mercuetil- rio fublimato prædicto inde, atq; etiam statim nea- soluetur. Tùm solue etiamnum marca 1 Merinfi. curij fublimati, tum adhuc marcam 1 eiusdem faces Mercurij sublimati. Tum 4 marce simul in ca unum solute sunt. Hoc facto, aqua per alembicu deodiso- trahe in balneo, ac identide denuò superfunde, doneciam non amplius destillet in balneo: usmatum refrigescere sinito, ac pone in cineribus: illabit; chend finas per cos destillare, ac rursum superfunde. mni. Id itera, quandiu destillare velit, ac mira inter Colores destillandum videbis in alembico. Omnes comihi lores orbis cernes, nam spiritus corpus secum atq; esursum trahunt per alembicum, ac colores um 12conspiciuntur in spiritibus illis, ac post coramen pus apud se spiritum retinet : ac tum colores coundie nuium illi in corpore teguntur, vt in opere vegeta- fpirium ac pro lebili rité doceris, in quo de coloribus agitur: abeto,

102

corporis

fide

OPERVM MINERALIVM

fi de his verű fenfum feire cupis, cap. 93 quære, ibi de coloribus plenè docetur. Cúm non amplias ftillat, finas refrigefeere, ac alembico ablato vitrum tuum probè obtura ; pone in tripode diem ac noctem, calorem fubdens talem, vt manum tuam tenere poffis, dimidio temporis fpatio quo Aue Maria recitari poffet, inter parietes & cóclaue, in quo vitrum tuum ftat : atque intereà temporis materia tua fixa erit: ac cùm eft frigida, dura eft; cumque tàm calida fit vt cera liquefeeret, liquefeet in oleű. Ifque eft verus lapis compofitus, nulla tamen res extranea adhibita eft, quæ non fit de genere eius.

Lapis copolitus. 304

Proiectio

SCIET filius meus, Lapidem istum facere Sproiectioné minimum 1 in 1000, aut amplius, atque ipse confeci, atque ipsemet perfeci: estéque lapis admodum insignis visu; lucet enim noctu, ita ve cadelis non sit opus: verum aliud lumen adiunctum esse non potest: ac proptereà nobilis est lapis ac medicina: habe pro magno secreto.

Cap.46.

Sequitur præparatio Salis armoniaci.

Cap. 47. R E CIPE Sal armoniacum, sublima ipsum per vitriolum Romanu, lib. 1 Salis armoniaci in 2 lib. vitrioli: tùm contere denuò super fæces, iterum sublima, tùm fæces abijce: tùm

TEM Alib.1, icant, a tas tuu admou dium; modun paulatin deat : ac ntc omn ett.Eam commu 20 defti ac pan ftilla, 2 reperie lib. falis

tim fu

W lup

cump

de act

2 21710

tum, at

hacea

tim con

Va

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 305 tùm fublima rurfum 2 lib. vitrioli recentis, fac vt fuprà, ac itera novies. Iftud fal armoniacum pulveriza; pulverem vitro inde; fuperfüde acetum deftillatum, vt tantummodo folvatur, nec amplius, quam vt fal armoniacum folümodo aqua fiat, tam crocea quam Sol, quia fal armoniacum per vitriolum erat fublimatum, atque id tincturam producebat. Eftque hac ea aqua falis armoniaci, qua caput mortuum conteretur, cuius cofectionem fuprà pollicitus fum, me docturu m.

uz.

non

ne ia

ns ta-

offer,

tuum a fixa

e tàm

oleu.

amen

ene-

3193.2

it am-

lucet

verum

it: ac

habe

iofum

armo-

nò lu-

abirce:

min.

251132624

Vulgares Regales ex aqua forti. Cap. 48.

T Е м fumito vitrioli lib. 3. Salis communis lib. 1, falnitri lib. 4, ficca fimul vt pulverescant, ac spiritus suos tamen contineant : & fi vas tuum satis amplum est, omnia simul igni admoue: ac si non est satis capax, sume dimidium; atque tibi aquam fortem bis facito ad modum sequentem : primum igni pusillo, ac paulatim intéliore, donec materia modice cadeat : ac in eo candore retine ad horas 45, donec omnes spiritus destillarint, vt alibi doctum est. Eam aquam fortem funde super lib.2 salis communis preparati, ac ficcati, vt pulverefcat, ac destilla cum cineribus primum igni pusillo, ac paulatim intensiore aquam tuam forté destilla, atque ad extremum vas tuum ruptum reperies. Eam aquam rursum funde super 2 lib. salis communis præparati vt puluerescat :

604

OPERVM MINERALIVM. 306 destilla per balneum probe lutatum, destillato primum calido balneo, poit bulliente, cumq; non amplius destillat, fine etiamnum 3 dies & noctes in feruenti balneo : nam etia tunc fpiritus invisibiles destillabunt, tum ab igni remoue, obtura, ac sal illud infrà ex olla sumito: ac eam nitidam ac siccam facito, atque calidam aquam fortem immittito in cancem, alembico probe superlutato, tum per balneum primum per calidu, ac post per fervens destillato, donec omne destillarit. Tum finas adhuc per diem ac noctem in ferventi balneo, donec omnes spiritus destillarint : purga iterum ollam, aquam rurfum inde, destilla vt suprà: hoc itera donce nullas amplius fæces habeat, aut remaneant in olla vitrea : tum aqua tua fortis rectificata est; ac præparata ad opera tua.

M

litum

ampla

gnea,

deftill

patilic

lembi

gisige

desind

m, atq;

heobru

bicolu

nerum

quam

lum re

a prad

kigita

fim del

deftillat

galis Ti

Mercu

tream

lofupe

INOIC.

ces amp

Arque hoc pacto omnes tuas aquas fortes quibus vti in arte vis rectifica, quamvis id figillatim non semper doceatur, ita opus tuum immundu non fir, hæc vna ratio: altera ratio eft, nes cur a- cum aqua fortis non est rectificata in balneo, non potest omnes spiritus metallorum in se attrahere, fæces enim aquarum fortium impediunt, ac corrumpunt, atque immudum reddunt. In hac aqua forti solve Mercurij ex mineris ac non ex metallis lib. 1 aut 2. Tum fumito vitrioli clarificati, ne faces amplius rel linquat, ficca vt pulverescat igni pufillo vt spiritus retineat : ac super hunc pulverem, solutum

Aqua fortis rectificanda.

Duc ratioquæ fortes fint rectificanda.

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 207 Iutum illum Mercurium fimul confunde in amplam ollam vitream, ac moue spathula lignea, vt probe inter se misceantur, luta amplum alembicum ac magnum receptaculum, destilla per cineres primum igni admodum. pufillo, ac paulatim maiore, donec aqua fortis destillarit, ac videas Mercurium album in alembico sublimadum. Tum adhuc paulo magis ignem tuum auge, retine in sublimando identidem ignem augens, donec omne furfum sublimatum fuerit : denique ollam tuam infrà ad horam candere finas, tùm fenfim refrigescere.i. ignem tuum sponte interire finito, atq; alembico dempto ac receptaculo probe obturato, Mercurium sublimatum ex alébico fumito. Eum Mercurium sublimatum, iterum in aqua forti solve, tàm facile solvetur quàm prius. Tum rursum olla indito vitriolum recens clarificatum, pulveriza ac ficcave. pulverescat, ita tamé vt spiritus suos retineat, ac prædicto foluto Mercurio superinfuso p obe agitato & milto, ac pulveri immerso ac rurfum destillato, & sublimato, vt suprà. Ac istas destillationes ac sublimationes quater itera, sin gulis vicibus vitriolo Romano recenti . Tùm Mercurio ad eum modu fublimato, ac olle vitreænitide immillo, alébico vná cú receptaculo fuperimpofito, ac fublimato cú cineribus de Onaudo more. Eas sublimationes itera, donee nullas fe Mercurius) ces amplius in fudo relinquat: tu pure paratus tus fit. X 2 cft

lato

umq; ites & c fpini re-

mito: cali-

im, 2•

neum

defal.

idhuc

ORCC

ol-

:hec

,211t

fortis

2.

izilla-

mim-

io eft,

neo,

in le

mpe-

n red.

AUX

m fu-

US IC-

OVE

m, fo-

utum.

208 OPERVM MINERALIVM clt ad opus nostrú, serva in pyxide vitrea claufa, ad vsum.

Sumito Lunam admodum ficce in testa purgatam, ac pôst reflatam de Saturno in crucibulum bis terve, donec crucibuli non amplius inficiantur: eam Lunam redige in laminas spissitudine coronati aurei, seca in frusta quadrata: tum habe crucibulum camentarium quadratum ex terra forti quæ facile ignem ferat : pone primum fal commune præparatum in fundo spissitudine dorsi cultri, tùm stratum laminarum Lunz, tum iterum fal, &c. atque alterum super altero colloca, donec crucibulus plenus sit. Luta probe ex eadem materia forti operculum, finas ficcari probe: tum igni imponito primum pufillo ac paulatim vehementiori, donec crucibulus tuus fenfim candeat, ita tamen ne sal aut Luna liquescat. In co candore retine ad horas 24, tum refrigescere finas, ac crucibulum confringas, ac in testa imponito cum aqua munda, ac sal omne fimul folvetur fuper cineres, ac laminæ lunæ subsident : aquam sensim effundas, laminas exime, ficca: funt enim fragiles vt vitrum, ac nigræ. Eas pulveriza in mortario ferreo, ac no in æreo; cribra, ac fi quid superest quod no est calcinatum, pone denuò calcinandum, vt fuprà, donec omne se finat in pulverem redigi. Tum pulverem cum aqua communi aut melle cum fauo intangibiliter contere : cum pul-

Lunz czmentatio.

verem (201123 calidat fupern frigida cinere final, tidz dei 2/62 8: aquaz chi fenten fi folvito f liquid t tanto m tamlic pulver crucibi tum de Ita quad pra: Lan perfeque thia ex ! gredo fi Luna gredin tur, vt fono fi Lunal

verem

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 309 verem contritum pateris vitreis, pelvibus, aut ollis indito, atque aqua munda calida infuía, agita ac probe misce; fine subsidere; effunde calide sensim superne, infunde rursum aquam calidam mundam, agita, fine subsidere, sensim superné claré eounde : aut aquam mundam frigidam superfunde, ac sinas calefieri super cineres, fac vt suprà: confundito omnes aquas fimul, idq; tandiu facito, donec aqua tam nitida defluat, quam infusa est, ac Luna munda alba & clara est instar nivis : tum fæces omnis aquæ effulæ sinito subsidere, effundito aquam sensim superne, faces exicca, ac in crucibulo folvito super fornace cum parte salis alcali: ac siquid tuz Lunz transfuderis, denuò reperis, tanto minus amittis; &c. Puram Lunam lotam ficca igni pufillo in patera vitrea, tùm eu pulverem solve borace, & pusillo salis alcali in crucibulo super fornace; ac funde iuxtaVirga; tum denuò in laminas, vt suprà, redige; in frusta quadrata seca, cæmenta aut calcina, vt suprà; Laua ac munda vt priùs ex sale : id opus persequere, donec Luna tua clara, alba, ac pulchra ex sale prodeat: cumq; nulla amplius nigredo sequitur, ac Luna clara ac munda est, Luna ab omnibus fæcibus liberata est, ac nigredine, ita vt non amplius ærugine obducatur, vt Sol, ac clara erit, ac pondere gravis, & sono surda, ac in aqua forti solui nolet, in qua Luna solvitur, ac colores retinebit. Atque ad opus X3

lan

pur.

npli-

nin28

qu2-

mum.

mfe-

atum

atum

uque

itu-

enta

igni

ebe.

1020-

t. In

refce-

in te-

omne

unz

01025

n, 20

acno

nóelt

vt fu-

edigi.

t mel-

n pul-

CICITS.

OPERVM MINERALIVM 310 opus nostrum præparata est, serua in pyxide vitirea ad vlum.

CHIM VI

pido ac eft:tu

leni Ca

çüc it.

quam

HCC III

10g2,

Jum 20

in tua p

micam:

us canda

Mercur

teriz v

rectific

d: in vi

ta, ac p

10/15, 20

05, 1C 10

peaperie

deret ad

fum ab

horas a

lacxb

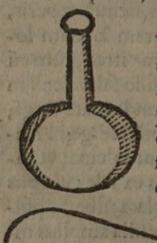
tem.

cum ci

Camentum Solis. Cap. 49.

Sol quomodo cæ-

OVME Solem purum instar coronati tenu-Dem, cementa in cemento Regali ad horas 24, idque ter semper in camento recenti, aut métandus. roties donce in podere tuo nihil amittis. Tum Sol tuus præparatus eft ad opus noftrum perficiendum. Nunc sume ac solve tui Solis præparati lothones 3, Lunæ lothones 9, rectifica vt solvendum in aqua clara. Tùm 8 lothones tui Mercurij præparati etiam in vitro seorsimfolve in aqua nițida. Has 3 aquas confunde in

ciufinodi vitro quale hic depictum est, ac probe inter se agita: tum vitro leuigato ori impolito, pone in balneo tepido, donec probe coierint. i. cum probe inter se permista fuerint, turbantur & imműda fiunt : nam Sol, Luna, ac Mercurius nolunt sele n tam facile inter se permiscere in aqua pura, quare in balneo tepido po-

nenda sunt, donec mista ac in aqua pura soluta fuerint, ita vt nullas fæces in fundo relinquant : cùmque ita soluta fuerint, alembicum

M. IOANN. ISAACI.LIB.H. 3II cum vitro tuo impone, ac subtrahe balneo tepido aquam fortem, donec materia tua sicca eft : tum finas refrigescere; pone in cineribus: Calor quis leni calore quali Sol medio Martio lucet, at- adhibedus que ita retine, donec materia tua tam alba est quam nix: tumque ignem auge co calore quo Sol media æstare lucer, retine in co calore, donec materia lutea fit, vt mastix : tum ignem auge, donec materia fit crocea instar croci: tum adeo augebis, vt materia tua rubra fiat instar rubrica, atque iterum, donec rubra fiat instarminij. Post insigniter auge, donee matetia tua puniceum colorem induat aspectu cæruleum: tum materiam ad horam aut amplius candere facias, fine refrigescere; exime, ac Sol tuus fixus eft. Tum sumito tantum tui Mercurij præparati, quantum est pondus materiæ vniversæ; liquefacito in aqua tua forti rectificata: eum Mercurium folutum infunde in vitrum tuum, ac materiæ tuæ adde, agita, ac probè inter se misce; pone in balneo roris, ac operi vitro rotundo levigato super os, ac super id pondus Saturni, ad vitrum sæpè aperiendum, si quid forte Mercurij ascenderet ad margines, vt id rurfum penna deorfum abstergas. Sinas hoc pacto in balneo ad horas 24:tum alembico superimposito, destilla ex balneo Mariæ omnem ruam aquam fortem. Tum rutium fornaci impone in testa cum cineribus; ignem, vt prius, adhibens. Mate-XA

Tide

cau.

10115

1, 2017

Tum

pet-

prz-

tifica

ones lim

ein

ide.

terle

10 01

eoteinti.

milta

nmú-

12, 20 fele

mi-

qu2-

) po-

12 10-

0 10-

mbi-

çum

· () []

OPERVM MINERALIVM

notru

quato

n123

douc

medic

rum 2

aclup

ignéa

INS LUD

acloatic

disacit,

mere po

prà, mu

NW

gamat

deolei

enda. I

lis fal ci

zque ac

ats. V

tes,quz

brevi te

Conho

Cicto .

OCI

Deip

n0-

Materia enim tua quæ prius rubra erat, denud subnigre cana fiet, ac pene alba, deinde crocea, ac post rubra, proinde ignem vt supra adde. Sed facile fiet: cùmque materiam tuam colore fanguinco rubere vides, tum ferream aut æream laminam candefacias, huic granu istius pulveris impone, ac fi in modum ceræ liquescat, nec fumet, ac penetret lamina illam candentem, vt oleum corium ficcum, medicina tua perfecta est. Sin id non facit', iterum aqua clara paradifi perfundeda est: tum Mercurij tui præparati inde, quantum materia tua appendebat, antequam Mercurium adderes: ac in tua aqua præparata folve: tum vitro fuper medicinam inde, ac pone in balneo, vt fuprà:facito modis omnibus vt suprà: id faciendum tibi, donec materia tua tam sit fusibilis, quam cera, ac fixa. Tum gratias Deo age. Habes enim medicina omnia metalla in verum Solem transferentem, atque altitudinem pro-· iectionis facile te experientia docebit. Estque medicina, quandiu metallum frangibile eft.

Multiplicatio. Cap. 50.

ITE м ad medicinam tuam multiplicandam, lvnam partem ex vitro fume, eâ lucrum fac, atque alteram in eo fine, eâ facito modis omnibus, perinde ac fi de integro ponere velles, fcilicet: Recipe 9 lothones Lunæ, 8 lothones Mercurij, ac 3 lothones Solis, quæ 3 ad opus

Proba.

312

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 313 nostrum parata sunt, vt suprà, liquefacito in aqua forti rectificata, singula seorsim:tum omnia 3 simul confundito, ac in balneo ponito; donce clara fint absque fæcibus in fundo:tuna infunde in vitrum in quo dimidia pars tuæ medicinæ inest, ac probe inter se permisce: tum aquam fortem destilla in balneo Mariæ, ac super fornace ponito in testa cu cineribus, igné addens vt suprà, donec materia tua omnis rubra fiat, quod spatio 6 hebdomadu fir, tum rurlum aqua paradili vt suprà, perfunde, Aqua ac spatio 3 hebdomadum omne simul medicina est, Ac tum denuò partem dimidiam eximere potes, altera in vitro relicta, atque vt suprà, multiplicare.

enno

-012

raad-

m co-

11 aur

úilti-

tz li.

illam

edici-

um 2-

etcu-

2 1123

Tes:

14-

:61-

-0:0

ibilis,

H2-

erum

1 010-

Atoue

eft,

dam,

n fac,

om.

elles,

1005

opus

10:

à, multiplicare. Cap. 51. TV N C verò dilectus meus audiuit partem vnam magni operis, primum circa amal- Transie. gamationes : atque item paululum de alijs, ac de oleis quomodo ea ex metallis sint conficienda. Deinceps te docebo ex omnibus metallis sal conficere, quod sal est Elixir perfectum, æquè ac oleum. Sed proiectio eius no est tam alta. Verum fal ex metallis extrahere non eft res, que magnum laborem requirat : cito fit, brevi tempore. Ac tum filium meum docebo, conficere lapidem, quem pro maximo meo fecreto habeo.

Cap. 52. CIES dilecte, ex omnibus metallis fal eli- lis fal elici Ociposse, ac omne fal metalliest Elixir:ac te- id omne

Ex omm_ bus metalnebis eft Elixir.

Aqua pa-

Ciuatuor funt elemé az quorum 2 extrema fant ac fixa ignis & ter Ba 2 media ac Volati-Ma, aqua az acr.

OPERVM MINERALIVM 324 tenebis in sale metalli, elementum terræ latere ac elementum ignis. Scies ac intelliges elle 4 eleméta, vt ignem, aerem, aquam & terram. Ac ignis & terra sunt vtraque extrema eleméta, aqua & aer media sunt elementa : duo illa extrema sunt fixa, videlicer, Ignis&Terra: duo

media sunt volatilia, scilicet, Aqua & Aer.

C. CHANNEL IN THE

Cap. 53.

10,000

Nam

Nulli

nihil

nelect rum.

loiopl

270203 filis la

VIQ; CEL

talium t

mifili,o

folidam

ico met

ponere

metal

Venire

omnel Elixir. S

ci polle,

Item, fa

ad lapid

polican

Scribu

INO VET

QUI NO loru ler

to,

In metallis olcain aut Ta (cparari

Lorum ad Elixir pereuendum, aplamque perducenduns

TVN c scies in omnibus rebus quæ sunt combustibiles, Ignem aut oleum earum ignis à ter- à Terra separari posse:preterquam in metallis, con poreft in ijs oleum aut ignis separari à terra non potest: fixa fimul in igne manent. Quare omne fal metalli est Elixir, & liquari potett. Tenebis fale ad Elixir perducto, proiectionem exiguam elle, tùm idem illud Elixir falis in oleum converti potest, ac tum interius eius foràs inuersum est, ac exterius intrò. Priùs faciebat sal proiectionem vnius in 100, ac Lunam efficiebat. Eo verò in oleum converso, ac interiore sele meta. foràs, ac exteriore intrò inverso 1000 in prosectione facit. Ac cum priùs Lunam efficerer, ducto, o- exiltens fal, iam in oleum redactum Solem efpus perfe- ficit. Ita, mi fili, vbi fal hoc metallorum ad Elixir perduxeris, vt nunc te docturus fum: oad oteum pus persequere, vt ipsum ad oleum perducas. Id verò facile fit, vt te sub finem huius operis sum docturus. Scies verò pro magno secre-

M. IOAN. ISAACI. LIB. II. 315 to, non effe certiorem aut breviorem viam ac rationem, quam operari in fale metallorum. Nam in id nullum vitium incidere poteft. Nulli enim hic spiritus, qui ascédere valeant, ac non facile per ignem negligitur : atque hic nihil fixatur, materia fixa eft. Ita dilecte, omne secretum confistit in sale, & oleo metallo- omne se rum. Ac ob eam caufam folebant Veteres Phi- fiftit in fale losophi adiurare alij alios, ne duo hæc abdita & olcome arcana cuiquam manifestarent, præterquam filijs suis, quos ad eam rem aptos cernerent : vtq; etiam co pacto scriberent, vt nullus mortalium intelligeret, nisi soli filij scientiæ. Itaq; mi fili, omnes libros Veterum perlege, omnefque Philosophorum libros: nusquam reperies solidam ac veram rationem de sale, nec de o- In Librit leo metallorum, quain tibiin opere possis pro- phoru nusponere. Seribunt quidem omne sal ac oleum qu'a reperimetalli certò esfe Elixir: dicunt etiam in co co- ac vera ra venire omnes turbas Philosophorum, quod tio de sale omne fal ac oleum metallorum fit perfectum tallorum. Elixir. Scribut item ex metallis sal facilè educi posse, per reverberationem metallorum. Item, sal ex fæcibus suis esse extrahendum, & ad lapidem crystallinum perducendum . Sed posteà nullam amplius rationé operis addunt. Scribunt vlteriùs tam obscure ac tecte, vt nemo veram mentem corum capere possit, nisi qui nornnt. Hoc pacto ars salis ac olei metalloru secreta permansit supra omnes artes alias. Ac

late.

selle

III.

emé.

oilla

i:duo

ër.

funt

nun

allis,

po-

inne nebis xigu-leum

in-

atfal

ficie-

TIOTC

p10-

nef-

m ad

m:0-

UCES.

DETS

CCTC-

W,

tallorum.

OPERVM MINERALIVM 316 Actibi, mi fili, bona fide dico, istam artem falis ac olei nunquam ante hac palam fuisse, ante Parentis mei tempora, ac tibi 1am euidenter fcribo. Quare per Deum viuentem te adiuro, vt iftam artem fecretam nulli reueles, nifi vbi certò scias cam secretam mansuram : ob magnum malum quod indè oriri posser : ac quod nobilis ars in peccatis confumeretur, ac non in gloriam Dei, ac ad opem ferendam pauperibus, ac in inopiæ solatium, ac omnium hominum, ad liberandos captivos innocentes, & ad confirmationem fidei Christianæ. Ita probe circumspice, cuicunque Deus hanc artem largitur, is eam habiturus, nec quisqua alius. Nam provt propositum alicuius bonum aut malum fuerit, ita eam nancisci potest, ac Deus ei est daturus : ac miraculose eam consequetur. Dictum intelligenti fat eft.

proxin

icitio

actu

Item

plano

neat,

ctoin

nius

pode,

plumb

tollas an

probéo

cung;

effe, fin

tallum

talloru

hebdo

dumo

reliqua

tomace

TE

1 men

cicalo

fitudir

pite, at

\$12 In C

Diciti inreiligenti fat eft.

na in aqua forti folue-Juta præcipitanda. qua comu-Mercurins calx feruada.

(ap. 54. VMES Solem aut Lunam, ac folues in aqua sol & Lu- O forti, quemadmodum soluere conuenit: ac soluta præcipitare facito, eam calcem laua da, ac lo- aqua communi destillara, ac ficca in fole. Tum calx parata est ad opus tuum, vt ponas in for-Ea calx a- nace calcinatoria ad refolvendam & aperienni deftilla- dam, vt post Mercurium ex ea sublimes : calta lauanda cem serua. Scies autem, quamvis tibi scribam ex ea fub- de Sole & Luna, potes etiam extrahere ex Salimandus, turno, & ex Venere, ac etia Iove, & ex Marte, æque ac ex Sole & Luna. Sed Sol ac Luna prox1-

M. IOANN. ISAACI, LIB. II. 317 proxima sunt & perfectissima, ac altiore prorectionem faciunt, atque etiam optima funt, ac facile ad Elixir, fal, & oleum perducuntur. Item sumes calcem illam, quam tibi servare iubebam, ac immittes pateræ vitreæ lato ac plano fundo, donec ad duos digitos calx emineat, nec amplius, nec spissius : atque hoc pacto in fornace calcinatoria pones in qua spiritus calcinantur aut Athanare, aut in tripode, ac tantum es calorem adhibebis, vt fi plumbum retinere velis liquefactum vt non concrescat, 21 dies continue, ita vt ignem non tollas aut ipsum refrigeres: ad corpus Lunæ probè operiendum ac resolvendum : ad Mercurium post inde extrahendu. Ac scies quodcunq; metallum operari voles, ita faciendum effe, fiue Sol fuerit, Luna, aut vllum aliud metallum. Sed vbi quodlibet prædictorum me- corpus hatallorum stat 21 dies: Solem 6 ponere debes hebdomadas. Sol enim folidum ac compa- Calce alictum corpus habet, quod Luna no habet, nec reliqua metalla. Quare Sol tanto diutius in cain cinefornace reverberatoria est relinquendus.

Galis

ante

cinter

fivbi

ma-

qued

c non

aupe-

n ho-

tes,&

pro-

tem

US.

1111

Deus

eque-

aqua uenit:

lana

Tim

for-

erien-

s:cal-

ribam

ex Sa-

Marte,

Luna

-IXON

Cap. SS. Т т е м vbi iam calx alicuius metalli aperta I fuerit, ollam vitream lato fundo sumito, ac matoria in ei calcem tuam immitte, ac pone æquali spifsitudine, ac alembicum suprà luta, amplo ca- habente. pite, atque ita pone super fornace sublimatoria in cineribus cribratis, ac receptaculum lu- mum fira-

Sol folida ac copacto bet.

cuius metalli aperta ribus cribratis ponenda fuper tornace fubliolla vitrea latú fundú Ignis pufillus priendus,

to

Widendum calx candefiat.

OPERVM MINERALIVM 218 to affige:ac primum ignem pulillum substrue, deinde gradatim ipsum auge, donec olla cui calx inest, candere incipiat. Ipfa verò iam candente, retine ollam hoc pacto candentem codem statu ad dies 8 aut 10. Ac quicquid agas, ne nimium ne nimium calcem tuam cadefacias, ne liquescat. Ac 8 aut 10 illis diebus exactis, respice ad ollam vitream, an nullus amplius Mercurius ex ea ascendat. Ac si nihil amplius ascendat, fine refrigescere, ac deme alembicum, ac tum Mercurium tuum furfum fublimatum habefrigefacta, bis in formam niuis candide. Hunc exime, & probè serva.

defille

vean

TUF2,

find:

balmeo

pilis.

good pr

mihil va

implid

Ten

luper a

culoci net fai ti

dum:po

inelt au

atam,

aciali

Tefrige clarun

quanti

lata: fi

dc-

Mercurius Sal aut ter za reperi-

eximendus

Materia

Cap. 56.

TT EM fal tuum aut terram reperies in fundo lolle tue vitreæ redactam in pulverem colore tur in fudo olla vitree inter cinericium & album, ac intumuit in moredacta in rem spongiæ, adeò apertu est Mercurio ei de-

tracto. Id verò omne dictum de omnibus metallis, vt Luna, Saturno, Venere, &c. Sed calx Solis facile 16, aut 20. dies stare debet. Ac Solem fortius potes candefacere, quam reliqua metalla: Sol enim non tam facile quam reliqua metalla liquescit. Atque etiam flama vehementior Soli est adhibenda, quia Sol solidius ac magis compactum haber corpus, præ Luna aut alio quovis metallo, alioqui idem opificium eft. Cap. 57.

Sal prædienim ex ol la eximen-

Tem (al ex olla vitrea eximes, ac amphoræ I lapideæ indes, ac ei bonum acctum ex vino

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 319 destillatum superfundes, atq; cam amphoram in balneo pone, bulliat dies noctelq; 4, ac move amphora quater aut sexies singulis diebus dendum in spathula lignea. Ac semper amphoram denuò lapideara tegito tegula aut scadula leuigata quæ ori amphoræ quadret. Quatuor illis diebus exactis fine tefrigescere, ac fæces in fundo sublidere: ac diffunde in aliam amphora aut vas, ac obtura, & ferua. Tum denuò aliud acetum infunde, vt priùs, ac rursum amphoram pone in balneo ad horas 24: ignem fubde : ac moue ve priùs. Tùm fine frigefieri, ac fæces sublidere: diffunde sensim fine agitatione in alud acetu quod primum effundebas, ac openi. Ac fi feces nihil valere videantur amplius, ac nullum fal amplius ineffe: aufer, nihil est præter cineres.

me,

1 cui

C20-

m co.

agas,

ique-

ice ad

indat,

ctum

habe-

10, 2

stole

nmo-

eide-

ISIDE-

dcals

c.So-

liqua reli-

1178-

olidi-

s, prz

em 0-

thorz

VIIIO

de-

Cap. 58.

Tem nune sume acetum tuum defusum, in quo iam fal tuum folutu est, luta alembicu fuper amphora, ac pone ca in balneo, receptaculo ci addito. Ac indeacetu destilla, ita remanet sal tuŭ in amphora mundu, claru ac candidum:post funde super illud fal cadidum quod inest amphore, aquam comune munda destil- Aceto delatam, ac in balneo bulliéte pone ad horas 24, manet ial ac fal tuum in aqua claram folvetur: tum finas in ampherefrigescere. Ac li que feces infunt, subsident: ra mundu, clarum superne diffunde in vas mundu:ac ali- candiduma quantum etiamnum aquæ communis destillatæ: funde super fæces, si forte quid salis in eo

clarum, ac

du,eique acetumin perinfun_ amphora evacuate.

A STATISTICS

OPERVM MINERALIVM 320 remanfillet: pone in balneo ad horas 3, yt bulliat, fine refrigescere, ac rursum cofunde cum primò, vti priùs faciebas, ac fæces abijce.

(ap. 59. TTEM fume amphoram cui nunc fal tuum

Aqua destillanda, Witi pritis acetum.

Solutio & congelatio pulla amplins faces

L ineft, ac alembicum probe lutatum superimpone, receptaculo ei luto addito : ac aquam tuam destilla, quemadmodum prius aceto fecifti. Tùm reperis album, ac lucidum fal multo mundius & lucidius quam priús habebas. Idque opus facito, ac itera toties, folvendo & noties ite- congelando, &diffundendo, donec nullæ amranda, atq; plius faces remaneant. Tum sal tuum paratu ho, donce eft, ad proiectionem faciendam super Mercurium. Ac fal extrahere ex Sole, Luna, aut alio emaneant metallo, idem opificium eft. Scies autem metalla imperfecta qualia sunt Venus, & Mars. cum ex ijs sal extrahere volumus, admodum minutim limari, ac ponuntur reverberanda in fornace reverberatoria ad dies 6, mediocri calore, aut candore. Atque ita eodem modo fal extrahitur, vt priùs doctum est ex Luna, & ex reliquis.

Cap. 60.

turno aut sendum.

TEM cum Sal ex Saturno aut Ioue habete quomodo 1 vis, folvere ea debes in aquâ forti, ac calcent sal ex Sa- à sua salsedine abluere, vti doctus es: ac ita po-Iove edu- nes in fornace reverberatoria, vti ante dictum est. Item cum sal ex Saturno, aut Iove habere cupis, ac cum co Mercurium eius probe finere volare,

volare. tellate nume remit mare d lore & dum a geicer pràlat tama; : num, q Mercun mations modus, & Satur 11a , 21 debes. crudus circo f parat, mamet Tum qu tetinet. aut Mar turam 1 VILLUS d politar Item h tamin sent, c

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 328 volare, pone in fornace reverberatorià in patella terrea plano fundo, donec ad digitum vnum emineat, fed non ampliùs. Nam in morem spongiæ admodum intumescit. Ac calcinare debes ad dies ac noctes 12, temperato calore & candore, ne vitrum fiant : quemadmodùm alijs in locis satis docetur. Tum id refrigescere linito; ac sal eius inde educito, vt suprà satis doceris. Estque hoc sal tam probum, tamq; altam proiectionem facit fuper Mercurium, quam fal Solis. Item fi Iovi, & Saturno Mercurium feruare vis, præparare debes fublimationibus, vt de Sole & Luna dicitur: idem modus, idem opificium eft. Nifi quod Iovem & Saturnum dies viginti in fornace calcinatoria, aut in athanare aperiendum ponere non debes. Nam Mercurius corum est etiamnum crudus, ac non fixus vná cum corporibus, idcirco facile à terra sua, aut corpore sele separat. Scies autem primam rationem optimam effe, ad Mercurium inde fublimandum. Tum quodque elementum virtutem suam &ex. retinet. Ac fi fal cupis extrahere ex Venere Quomodo aut Marte, ea subtiliter limare debes, ac lima- fal ex Veturam ponere in patellis terreis, spissitudine Marte exvnius digiti, eamque in fornace reverberatoria trahendu. 2 CETT positam vres ad dies 35, ac Martem 95 dies. ita po-Item hec duo tandiu reverberanda sunt, quòd lictum tam impura fint. Nam continuò vitrum fiehabere rent, cam ob causam lente candefieri debent, inere ac

bul

cum

tuum

uper-

quam ctofe-

I mul-

oebas,

ndo &

zam-

aratú

TCU-

1210

10 mc-

Mars, odum

ndain

-13113 odofal

abere

volare,

nere aut

Mctalla perfecta perfecta. \$22

ac proinde diu ac lente vri, antequa Mercurium suum à se dimittant, &c: Vbi verò in hunc modum vsleris, vt ante doceris: tum habes Sal Veneris & Martis : verum id denuò reverberandum ponere debes, ad dies 3, in fornace reverberatoria : tùm denuò acetum destillatum fuperinfunde, vt priùs fecisti. Cumq; fal tuum ita paratum eft, facito proiectione super Mercurium. Nam omne sal metallorum proiectionem super Mercurium facit, ac super aliud nihil, quia paru aut nihil spiritus apud se habent. Item fumes Mercurium in crucibulo ac calefacies donec incipiat candere, ac superinijcies fal tuum metalli præparatum, falis vnam partem in partes centum Mercurij: acignem tuum vehementem facito: ita vt materia tua fluat, vt Luna super testamaut cupellam: ac finas co pacto donce se in Regulu statuat, tum extingue vt decet. Tum habes puram Lunam. Ac omne sal metalli siue rubrum, siue album, Lunam puram efficit. Veru metalla perfecta aliore fa- altiorem proiectionem faciunt, quam impereiunt pro- fecta: id te ipla proiectio facile docebit. Cumquam im- que inversum fuerit interius foràs, ac exterius intro, tùm omne oleu est : ac tùm omne simul proiectionem facit ad rubrum, vbi priùs faciebat Luna, efficit iam Solem purum in omnibus probis, ac examinibus. Ac fi prius proiectionem faciebat in 100, nunc facit proiectionem in 1000. Ac priùs proiectionem faciebar in

OPERVM MINERALIVM.

Men

nemi

talla:

de pi

moer

TT

12

Elin

trum.

Lucan

in pros

um taci

OVM

Uma

tumy

muni.

faces

diffund

ponein

amphot

Lindam

Deo Ma

finerel

lapilla

nos.c

VILLEIS

M. IOANN. ISAACI, LIB. II. 323 in Mercurium, sed iam non facit proiectionem in Mercurium, sed tantummodo in metalla: quemadmodum infrà docebimus, cum de proiectionibus quæ oleo fient, nobis fermo erir.

uri.

Lund esSal

erbe.

ce re-

atum

luum

Mer-

lectialiud

le ha-

loac

ermman

man

2 1112

ach-

tum

inam.

bum,

rfecta

nper-

um-

crius

Imul

ticie-

omni-

-1010-

côtio-

ciebat

11

11DI

Cap. GI.

TEM nunc te docere volo oleum ex me-Modus co-L tallis conficere, ac interius foris ponere. ficiendi o-Elle; vnum ex nostris maximis fecretis. Tum leu ex meenim solem efficiet, vbi priùs tantummodo Lunam efficiebat, in proiectione. Ac fi prius in proiectione centum faciebat, cum est oleum facile 1000 in proiectione faciet.

Cap. 62.

CVMES magnam quantitatem vitrioli Ro-D mani, 10 aut 12 libras plus minus, quan- docet Vitum voles : ac folues vitriolum in aqua com- triolú Romuni. Cumque omne solutum fuerit, fine soluendum fæces subsidere. Tum omne clarum superne aqua comdiffunde à fæcibus : atque id congelandum deinde copone in vase lapideo, aut alia cucurbità aut gelandum? amphora, in arena, aut cineribus ad conge- licula inlandum tuum vitriolum super quodam bal- perveniat, neo Maria, donec pellicula superveniat : tum sine refrigerari, ac stare triduum, ac vitriolum olu frigelapillabit in infignes lucidos lapillos crystalli- factum lanos, claros pellucidos, colore viridi. Ac color infignes la viridis optimus hac in parte eft.

X 2

Sumenda manum,26 muni, ac donec pel-

Poft vitripillabit in pillos cry. stallinos vi Lapil- rides.

humiditas evaporada lapilli excreicent: prioribus adiungendi, & aqua prius evaporanda.

324

Iterum ladio mundicidiores, qua primi, ac colore chriorc. Humidum vaporanpellicula operiatur.

OPER VM MINER ALIVM Cap. 63.

fattpr

ant. T

ftillat

bus di

pratec

phusn

pulver

TIS! Cel

effe. Ti

fectum

tem di

ipiam e pen fine

ntequa

TV

Nd

modu

vbi agi

teriore

manum

meft. N

alentia,

W VETC, C

opera c

amilit,

Vatam.

cit mo

dices,a

Ie vide

Apillos illos virides exime, ac pone in pu-Lapilli illi I fillis pateris vitreis, ac serva, etiamnum eximendi, corumque humiditas in ijs remansit in testa : ea evaporabitur, donec denuò vellus superveniat : ac si-Denuò alij nes rursum refrigescere ad dies 3 : ac tum denuò alij lapilli lapillabunt., vt prius : cos rursum exime, ac pone denuò in patera ad priores: ac rurfum aquam evapora, vt priùs. Ac rursum, ve facito, ve prius, donec omnes fimul habeas in mundo vitro, aut paterâ. Ac pone in mundo balneo ficcandos; ac balneum accendas eo ca-

lore, qualis est Solis medià estate. Ac lapilli tui in album pulverem convertentur : quem pulverem solues in aqua communi destillata, vti priùs dictum est: finito fæces subsidere, ac clarè superne diffundas in restam mundam, vr priùs. Ac pone denuò congelandos, vt suprà, donec pellicula quedam superveniat; vt prius.

Ac finas refrigescere triduum, ac denuò lapilli pilli excres excrescent, vt prius, qui dimidio etiamnum cent dimi- mundiores, ac lucidiores erunt, quam primi, ores ac lu- ac dimidio pulchrior color viridis, ita vi nunquam pulchrior color viridis visus st. Idcircò Geber & Hermes inquiunt : viriditatem tuam viridi pul- probe ferva: nam fi eam amittis, opera ludis. Humidum denuò evapora, donec pellicula orursum e- periatur : & facito iterum modis omnibus, vt du, donce prius fecisti. Ac vbi rursum omnes lapillos cogregaueris, iterum in balneo illo ficco pone licut

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 325 ficut prius, donec mundus pulvis candidus fiant. Tum solue iterum in aqua communi deftillata, vt suprà : tum sine subsidere, ac a fæcibus diffunde: ac facito modis omnibus, vt fuprà fecisti. Id toties facito, donec nullas amplius relictas fæces vides. Itom vbi albu tuum pulverem hoc pocto laveris, ac operatus fueris: certus sis vitriolum tuum rite præparatum Vitriolum effe. Tum pulveré tuum album à vitriolo pro- rite preparatum. fectum serva, donec eo vsus fuerit. Quæras item dilecte, postqua vitriolum solveras, quare ipsum evaporare non sinebas, ita vt lapillare non fineres, id verò multum temporis exigit, antequam ad album pulverem reducas.

Dora.

2C 11.

m de.

S TUT-

DEIO.

. Ac

C25 11

IUndo

0 Ca-

litui

pul-

ir,

ccla-

m, 11

lupra,

prius.

lapilli

DRUB

mmi,

nun-

circò

13311

ludis,

120-

DUS, VI

pillos

0 DODO

licut

Cap. 64.

NTVNC scies vittiolum in sele habere quendam spiritum subtillissimum, quemadmodum in opere vegetabili abunde docetur, vbi agitur de subtili spiritu, qui est in parte exteriore omnium herbarum; ea est viriditas omnium earum rerum, quibus foris viriditas inest. Nam ea est flos carum, virtus & quinta effentia. Ac fi viriditatem eam amittis: dico ti- Viriditas bivere, quintam essentiam amissiti. Acomnis quibus foopera quam impendis ei rei, quæ viriditatem risca ineft, amilit, frustra impéditur. Animam enim eius, flos, virus vitam, ac quintam effentiam amilisti. Corpus & quinta eft mortuum, fiue fint herbæ, folia, species, 12- qua amifdices, ac quicquid viriditate foris haber. Qua- fa, quinta re vide, vt ca sedulo custodias. Viriditas enim mista est.

omnium eft corum effentia ,

adeò

Viriditas

326

Magnum mysterium

adeò fubtilis est, invisibiliter cam amittis, queadmodum in vegetabili manifeste demonstratur ; vbi dicitur, quo pacto viriditas ex omnibus herbis, folijs ac radicibus, ac rebus omnibus suam viriditatem habentibus foras educetur. Qua eductá, & viriditate cá in infiguem rubedinem conversa, qualis vnquam vila fuit: vide in opere vegetabili, ac facile doceberis, quid sit ea viriditas. Itaq;, mi fili, viriditas vivitriolo co triolo confervanda est. Na fi ipfum initio conseruada est gelares, parté viriditatis ei adimeres, ita vt cro-

OPERVM MINERALIVM

ceum fieret : nam viriditas est quinta esfentia cius, qua ex vitriolo querimus. Dilecte ita fenfim fieri debet lapillado. Ac cum iam fæcibus exutum est, ac in stupha sicca pulverizatu, viriditas albedine tecta est : sed cum iterum humiditaté acquireret, viriditas eius denud foràs prodiret. Idcirco exterius eius intus, ac interius foris ponendu est, ad retinenda anima eius, spiritum, vitam ac quintam essentia : idg magnum mysteriu in arte nostra est. Ac cum vitriolu hoc pacto paratum est, rubrum est, instarrofærubræ.aut Rubini: Tumq; in le 4 elementa perfecte habet. Eftg; tum lapis is quem Deus nobis est largitus.

Cap. 65.

SumEdum' TAm fumes, mi fili, album puluerem vitrioli albú pul-I quem tibi servare iubebam, eumque indes neré vitrioli, & quid olla vitrea oblongo collo: ac collum sigillo co agen-Hermetis munias, ita nullus act espirare aut in dú docet.

ginai ya bratis p fub for tem ad Arque Mam th donecr 107 20 arg; ho ac tum v re:lirub. pacto in Sivero in auc vna tua prot no amp des te o bedine Vná aug accenta alte rubi tim alte num hor IC: aC VIA plinsin ac inter Boami aciain DCCV

gredi

M

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 327 gredi valet: ac tum in testa cum cineribus cribratis pone super fornace: ac ignem subijce:& struendus sub fornace lampadem ardentem pone : calo- qui secuntem addens, qualis est Solis medio Martio. Atque hoc pacto retine, donec vides materia dibus erit tuam flauescere : ac ita retine in codem calore donec perfecte ruffa fuerit. Cumque hoc pacto infigni colore ruffo fuerit, iguem paululum auge.i. adhuc vnam lampadem suppone: atq; hoc pacto retine ad octo aut decem dies, ac tum vide, an materia tua non incipiat rubere:si rubere incipiat, igné tuum auge, sine hoç pacto in co calore etiamnum ad dies 8 aut 10: Si verò in rubedine nihil proficis, igné tuŭ adhuc vna lampade auge: ac fi tum in rubedine tua proficis, hoc pacto relinque tandiu, donec no amplius proficis in rubedine. Item cum vides te octo aut 10 diebus nihil amplius in rubedine proficere, igné singulis vicibus lapade vna auge:atq; ita prosequere gradatim semper accensa lampade vna, donce materia tua tam alte rubra fuerit, qua rosa aut Rubinus. Ia vbi tam alte rubra fuerit, vti dictu est: sinas etiamnum hoc pacto ad dies 8, aut 10 in eodé calore: ac vide an color no mutetur. Ac si no amplius in rubedine mutetur, materia inversa est, ac interius foras versum est. Ac iam viriditate itrioli no amittes: quippe ia in rubedine conversa est, ac iain intimis partibus eius locata est:nec iam, igillo nec vllo vnqua tempore foràs produci potest. aurin Mate-Y 4 gredi OTSLU!

ue.

11-

mal-

mni-

UCC-

lem

tuit

Deris,

AS VI-

con-

-OID

entia

len-

SUC

11.

1 111-

toris

nten-

cius,

oma-

m Vl+

, in-

ele-

uem

indes

Igms fubdum colores lampaaugendus. Cur fixa effe non poffit ma-MILLA.

OPERVM MINERALIVM 328 Materia ista in æternum rubra permanebit, & no fixa. Nam fi fixa effet omnino effet corrupta: nam in aqua soluenda & congelanda est, ac destillanda per alembicum.

Ailare

Quen

etiada

CU2M

fortia

Catus,

molo:

eftde

limare

Itaetia

105,202

cius cie

leam. (

tum efti

audictu

Cere,ac

bustz

ac que

HID. VI

tallodi

potes, l

pen, nu

guo 120

itrum r

V7Bi

VICTU

Vitrur

deam.

m

Cap. 66. CLIES autem me nunquam maius fecretum

Otibi manifestasse qua hoc, per Deum iuro, hoc arcanum nunquam ab vllis Philosophis memoriæ proditum, quàm à me folo. Ac tibi affirmo, non elle maius secretum in arte quàm hoc. Quare te omnesque qui hoc intelligent, adiuro, vt nunquam palàm faciant, nisi vbi decet, per Deum viventem. Eft enim fecretum fecretorum. Hac enim ipfa ratione omnia metalla in oleum reduci poffunt, vbi in aqua forti foluta fuerint: ac calx præcipitata, ac lota, ve audiuisti, ac de vitriolo satis doctus es.

Secretum fecretoru.

rubediné perdada foluenda funt ac denuò cógenec ab oda fint.

-112 (1) (ap. 67.10 01 382 000: MNIA metalla rubra fient in morem fanguinis, etiam Iupiter, ac Luna : nam omnibus metallis interius rubrum est, vnum Metallaad magis rubrum alio. Cum igitur ad rubedine perducta fuerint, tum solvenda tibi sunt, ac denuò congelanda, donec ab omnibus fæcibus munda fint, & tamen elementa sua simul landa, do- contineant perfecté. Nam cum eo perducta mnibus fe- sunt, nihil præter fæces remanet. Nam Terra cibusmun- subtilis ac liquida effecta, ea itide soluitur cu eam subtilem effecitti soluendo & congelando, vt nullæ fæces ampliùs remaneant. Ita destillara

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. stillare per alembicu potes in oleum rubru. Omnibus Quemadmodu hic de vitriolo doceberis, ita arque etia etia de omnibus metallis faciendu erit, atque Mercurio ctiam Mercurio. Vbi solutus fuerit in aqua fieriquod forti ac præcipitatus, ac salsedine abluta, sic- viuiole. catus, ac tum vitro inditus, vti dictú est de vitriolo:atq; ita porrò factum, vt priùs doctum est de vitriolo. Aut poteris Mercurium sublimare, ac sublimationem illam vitro indere. Ita etiam Mercuriu illum in aqua foluere potes, ac à fæcibus mudare, retinere ipfi fimul 4 eius elementa, ac post destillare in rubrum oleum. Quid censes?nonne hoc magnu fecretum est? Nunquam simile auditum fuit, nec audietur: isto pacto interius eius foràs producere, ac exterius intrò, ac mundare ab omnibus fæcibus, absq elementorum separatione: ac quod amplius est destillare in rubrum ole-Idem anum, vt infrà docebimus. Ac quod hic de me- umonio tallo dictum est, id etiam de antimonio facere fieri potete potes. Aures aperi, & ausculta, ac mentem aperi, nunqua auditu est, vt tale opus tam exiguo labore factum fuerit. Nunc ad opus noitrum revertamur.

t, &

aelt,

etum

iuro.

ophis

ic tibi

quim

igent,

bide-

etum

me-

tor-

JV, LIG

Ionm

: D2M

vnunt-

edine

1, 20

feci-

imul

rducta

Terra

turcu

gelan-

Ita de-

Hillard

Cap. 68.

7Bi videris materia tuam eodem ftatu per- Reditad manere, exime ex testa cum cineribus, ac opus. vitru tuum aperi, materiamq; tuam in aliud vitrum forte evacua, aut in amphoram, lapideam, ac bonam quantitatem aceti destillati fuper

Solatio hac totles iteranda donec nullæ amplius lucione remanent olum congelandum in ficcum pulverem.

330

OPERVM MINERALIVM

malla

idipla

oleov

tallon

CC1

U pero

pit, Ili

tholin

mettil

er co lo

2019;20

Winn)

trandu

tallis.To

Ac totu

terens

omnes

laque

modo,

201

Use

ac totun

fecula,2

Itceni

de anti

tamen

PIZ 12

icum a

fuperfunde, ac pone in balneo, bulliat, ac moue spathula lignea ter quaterve singulis diebus: ac identide denuò operi: atq; hoc pacto retine ad dies noctefq; 4, tum finas frigeheri: ac fupernè claru effundito de more. Ac rurfum acetum destillatu infunde, modis omnibus, vr dictu est de vitriolo suprà, tribe vicibus. Tùm fæces abijce. Item alembicum amphoræ impone: ac acetum destilla, donce materia omnino ficca fiatita in fundo amphoræ vitriolu remanchit tibi multo mudius, quam prius crat: superfunde denuò acetum recens, ac facito vt priùs factum est. Idque tandiu itera, donec nulle amplius fæces in solutione remanér. Tum congela in ficcum puluerem, ac habe vitrum bonum, ac spiffum; ei puluerem tuum inde:ac alembicum magno capite superimfeces in fo- pone: ac destilla ve primum acquiras croceos spiritus, tùm oleum rubrum : tùm albos spiri-Tum viri- tus: tum fine frigefieri, vt ante fatis doctum fuit. Item receptaculum deme, ac quod ei ineft; est verò olcum illud benedictu, serua, donec co vsus crit, ad sal tuum. Alembicu deme, ac in olla reperies materia inftar niuis candida, ac instar crystalli lucida. Estq; ea terra vitrioli fine facibus, ac rectificata. Hanc pulverizare potes, ac finere imbibere oleum rubru in fuo corpore. Hoc ampullæ vitteæ inde, ac fuspende in tripode ad dies 40, calore temperato, ac coagulabit in lapidem Philosophorum omnia metal-

M. IOAN. ISAACI. LIB.II 33I metalla in verum Solem transferente. Sed hie id iplum eo efficere no volumus, sed cupimus olco vi ad opus nostrum de sale ac olco me-Cap. 69. tallorum.

DOULE

bus:

ctine

ICIU-

ma-

IS, VE

1 um

Im.

om-

triohi

US Co

faci-

do-

iét,

100

mun

mm-

accos

ípiri-

mfu-

incit,

onec

C. 2C

idi,

rioli

IZATC

n luo

pen-

0, 20

mnia

icial+

CCIES cum sal metallorum ad oleum vis D perducere eo modo vt de vitriolo, elementum terræ metallorum vnå cum oleo destillabit, rubrum instar sanguinis. Id verò terra vitrioli non facit: oleum seseà terra separar. Tametfi Deus talem benedictionen concessit, vt ex eo solo lapis Philosophorum confici possir abiq; additione, transferens omnia metalla in verum Solem. Sed oleum eius cum terra prius fixandu est, vt priùs. Id verò ita non fit de metallis. Terra vnå destillat per alembicum igne. Ac totum corpus in oleum convertitur, tranfferens omnia metalla in verum Solem. In co omnes turbz Philosophorum conueniunt. Idque fit, vt hic docetur de vitriolo, & codem modo.

Cap. 70.

ONFICITVR ctiam oleum ex Mercurio, Confici e-& ex antimonio: ac terra coru vna transit, tiam oleu ac totum corpus fit oleum, ac manet oleum in rio & Ansecula, ac ilto oleo mira efficere possis, qua hic umonio. recensere nimis longu foret. Nosti item quid de antimonio scribatur, ac de oleo cius. Sciet tamen filius meus, oleum Mercurij multo effe præstantius in omnibus operibus in quibus oleum antimonij seruit. Hoc secretum est.

Item

OPERVM MINERALIVM Cap. 71.

Ex fale oleum conficere do332

Tem nunc denuò ad opus nostru redire vo-I lumus: ex predicto sale, quod conficere docuimus, ac proiectionem faciebat ad album, faciamus oleum quod proiectionem faciar ad rubrum. Ac quæ prius faciebat 100 iam 1000 faciunt ope olei vitrioli, acMercurij sui qui ex ijs sublimatus est, quem tibi in pyxide vitrea fervare iubebam. Sume istum Mercurium ac folue in aqua forti vitrioli & falnitri ana, cuq: solutus fuerit, id quod solutum est, inde ollæ vitrez ac alembicum superimpone: & pone in cineribus cribratis. Ac primum ignem pufillum subde, & ei aquam fortem destillando subtrahe: tumq; Mercurius furfum sublimabit in alembicum: cumq; amplius fublimare respuit, aufer: sume Mercurium ex alembico, ac inde vitro longo gutture, ficuti vitriolo faciebas : ac pone in testa cum cineribus cribratis. Lampadé tuam sub ea accende. Atque ita relinque, donec perfecte rubeat, sicuti de vitriolo doctum est: Solue, congela: cumque mundus fuerit, destilla in oleum rubrum, vt de vitriolo dictum est, sed Mercurius totus in olcu destillar, ita vt nullam terram relinquat.

Cap. 72.

MErcurio & alijs metallis nihil aliud adhibetur, vt oleŭ ex ijs conficiatur, quãid quod tibi dixi. Cumque oleŭ ex Mercurio deduxisti : Sal tuŭ quod Elixir est amplæ ollæ vitreæ in olet favo ru ternum cretú fi hoc iam cùm pro per alion Nam o minim tis cau ied ion câdefa

mzin

fubdit

facile

gne.L

aun II

acitati

nouith

20 OM

Nunca

abunti

tipit: a

TVo

1 sd

tinere v

Atque

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. trez inde ac super fornace pone igni pusillo fubdito, vt sal tuu aut Elixir liquescat. Id verd facile fiet:na sal istud liquescit, vt cera super igné. Cumq; liquefactu fuerit, oleu illudMercurij superfunde, sensim stillando guttatim, ac statim simul coibunt : quemadmodum die ma, spirinouissimo anima ac corpus congregabuntur: tus ae corab omnibus enim maculis pura ac muda funt. coniunda, Nunc animam, spiritum & corpus simul co- que nullo iunxilti, quæ nullo vnquam tempore separabuntur : ibi corpus proprium spiritum suscipit: ac momento temporis fixantur.

-075

redo-

Dum.

lat ad

1000

lucx

Vittea

Im ac

L,cuq;

colla

nein sufil.

ando

nabit

-21 9

100,20

facie-

Dratts.

112 10-

nitrio-

-040

evi-

olcú

1d 2d-

quaid

iod:-

211-

に湯

Nunc amipus limul VIQUARA tempore feparabuntur.

Cap. 73.

TVnc vitru tuu super fornace relinques ad dies 16, calore pusillo, vt si ceram retinere velles liquefacta, vt non cocrescerer. Atque hoc spatio 16 dierum omnis materia in oleum conuertetur, in morem mellis cum favo rubrum instar purpurei cruoris : ac in zternum ita manebit. Exulta dilecte, habes se- secretum cretu secretorum totius mundi. Namoleum secretorie. hoc iam 1000 in proiectione facit. Ac scies: cum proiectionem voles facere, cam facies fuper aliquod corpus, ac non super Mercurium. Nam oleum hoc corpus ex Mercurio facere minime posset. Multæ sunt rationes, breuitatis causa hoc loco omisse. Satis in opere proiectionisrecitatur ac docetur. Sumenda tibi est lamina Martis, Veneris, aut Lunæ, eam cadefacito, ac super ipsam oleum illud deftil-12,

In Iové & Saturnum proiectionem non effe faciendam, ac entare. 334

OPERVM MINERALIVM

M

Epone

natur II

Deantu

quas In

terius e

omnes

da lunt

fua cra

modu

batur ci

erus pro

quod en ore funt

cum iae

am eft:

landa,d

hoc par

quepr

II DOD (

NIV

Vicri

materia

au my

ett,cav:

Ghint

cibus }

tum fo

tet: tun

Acèco

Ia, ac impones carbonibus calidis : ac oleum imbibetur, ac penetrabit laminam, vt aqua fpongiam : ac diffundet fe ac penetrabit per eam, ac convertet in optimum Solem omnia examina, ac probas transcuntem quassibet. Sed in Iouem & Saturnum proiectionem non facito:nam medicina priùs corpora, vt corpora non effent efficeret, ac ad suam naturam perduceret, quam corpus indè efficeret. Quá de re non est hic dicendi locus, fatis id alibi docetur. Quid tibi de hoc magno secreto videtur? Nunquam huius simile in Orbe repertum fuit.

(ap. 74.

Anacepha Içolis.

Tem audifi quomodo, & quibus rationibus I metalla solues, & quomodo ea denuò facies præcipitari in calcé, ac quopacto calci aquam fortem ablues, ac exiccabis, ac sublimanda pones, ad Mercurium eorum inde detrahendu, ac tum fal illud quomodo folues in aceto destillato, ac sal rectificabis à facibus, ac perduces ad Elixir. Prætereà audisti qui, & qua ratione vitriolum clarificabis, ac à suis fæcibus rectificabis, soluendo, ac denuò sensim diffundendo, ac congelando, donec ab omnibus fæcibus mundum st. Audisti insuper, quo pacto igni admoueatur in vafe claulo calcinandum, fimul retinendo quatuor eius elementa: ac doceri quomodo viriditas eius quæ foris stabat, intus, ac rubedo quæ intus, foras IIE

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. fit ponenda. Ac deinde quomodo denuò foluatur in aceto destillato, vt faces ab eo remoneantur quas in albedine interiore habebat:& li per quas initio à se dimittere nolebat, quandiu interius eius foràs non esset inversum. Scies res omnes habere duplices faces, àquibus separadæ sunt, ac rectificandæ, videlicet primum in sua crassitie cum adhuc crude sunt. Quemadmodu primum soluebatur & denuò congelabatur cum viride effet:tum dicebam:viriditate eius probe serua, aut frustrà sudas, idque est quod ei fæces detrahuntur quæ in eius exteriore sunt, cæ tùm illi detrahuntur, vt suprà. Ac cum iaexterius intrò, ac interius foras inversum est: tum res iterum foluenda est, & cogelanda, donec amplius feces no relinquat. Atq; hoc pacto acquiruntur aliæ eius fæces ab ea, que prius cum in interioribus latebat, acquiri non poterant.

cum

1002

man

Det.

1 11012

TDOM

per.

dere

dince-

Vide-

cpcg.

1015

12013

quan

nanda

ahen-

aceto

icper-

rqua

fæci-

min

mni-

T,quo

calci.

usale-

IS QUE

foras

(it

Cap. 75.

TVNC verò quæras. Qui fit vi natura interior feces suas nolit dimittere, cum tota cum folumateria aqua fit? Sciet filius meus ac intelliget: uone. quamvis omnino aqua sit, frigiditas cius foris elt, ea verò ita cogit & cocludit caloré, vt calor qui intus est, ita sit coclusus, vt nihil de suis fecibus à se dimittat, antequaipse foris stet. Ac tum solutus semetipse aperit, ac fæces dimittit: tum enim à frigiditate non constringitur. Ac è contrario, vbi calor alicuius rei foris stat, ibi W211114

Queffio,

OPERVM MINERALIVM 336 ibi frigiditas ita intus retinetur ac cocluditur, vt se aperire nolit, ac fæces apud se retineat. Imò tametsi aliquis calor ac humiditas effet in calore interiore : calor exterior foràs expelleret: quemadmodu quotidie cernere pollumus in destillationibus ex balneo, atque etiam ex igne: nam ibi alcendit aqua,aer & ignis,ac frigida ficca terra in fundo remanet, ac ibi concluditur ob calorem qui foris vali accedit.

Viniolo

COTPUS

ad ole

Dixi police

12DODC

Ngi

Peropu

0000

trahes, it

hil relin

folu fac

fette in

intus &

ftet.ac

fubrilia

fint leps

RS QUZ

te lepara

Litatem

tim apo

emnefi

bit, Si

aceti a

tum co

corpor

ceti api

Cap. 76.

Bis rectificandum ci qui verè quinta elfacturus.

Ta bis rectificandum ei, qui vere Elixir, aut quintam effentiam fit facturus, in quacunque materia id fuerit, siue in speciebus, herbis, Elixir aut radicibus, saccharo, melle, & id genus alijs. fentiam fit Ac iuro tibi per Deum, nunquam huiusmedi secretum manifestatum esle, quàm à me folo. Ac etiam nunqua descriptum, quam mea soli-

us manu. Pretereà audisti quomodo, & qua ratione vitriolum positum fuit destillandum, ac ex co oleum eductú instar sanguinis rubens: ac terra in fundo valis permanebat. Ac quomodo oleum illud in terra sua imbibebatur, ac ponebatur in tripode, in ovo vitreo aut ampulla 40 dies, ac in lapidem Philosophorum mutabatur. Iubebam tibi insuper servare oleum vitrioli: ac Mercurium sublimatum in aqua forti soluere, ac præcipitare, ac aqua fortem ei abluere, ac siccare, ac vitro indere, ac super fornace ponere, donec ruber effet, ac interius eius foris. Ac deinceps facere vt cum VILLIO-

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. \$37 vitriolo, ac oleum ex co extrahere, ac rurfum corpus eius co imbuere:ac totum illud corpus ad oleum reducere, vt proiectionem faceret. Dixi infuper omnia metalla in oleum reduci posse eodem modo, abig; elementorum separatione, sicuti res sefe habet.

tor

itat,

lict in

pelle-

umus

mer ac fri-

1 COIL

IE.

VILLIO

+ 311 - HER 33937

omi si sunan cap. 77. bio alla

TVNC tibi dico, scrutare omnia verba mea que te in hoc opere de fale & cleo docui. Peropus tibi ritè intelligere. Nonne te etiado-11, 201 cui quo pacto omnia metalla per alembicum acun+ etbis, trahes, ita vt omnino destillent in oleum, vt nihil relinquant, aut quicqua remaneat. Id verd 115, medi folu facit fortis spiritus aceti : ac efficit vt pere folo. fecte sint separata & rectificata à fæcibus suis intus & foris, vt te docui, ac vt interius foris a lolister, ac exterius intus. Ac tum adeò resoluta ac 113 14fubtilia sunt, ita vt elementa à se invicem non IM. 16 fint separada. Quamvis omnia media quæreutens: res quæ in orbe reperiri poffunt ad hæc elemec 900ta separanda, non posses efficere, ob eorú subbarur, tilitatem, munditie, ac refolutionem. Cumque itamtum apud se habent subtile acetum penetrans, oruni omne fimul per alembicum cum aceto tranfireolebit. Si verò igni admoveres, ac nullus spiritus m in 2aceti adeffer, ftatim fimul fixaret : ac quia acenatortum copiose in corum mundo, aperto, fubrili ere, aC corpore est, destillant in oleum, & spiritus a-2C10ceti apud ipfum fixant. IT CUM

Scies

Z

Spiritus aceti prz omoibus que in múno funt, subtilis cft. 338

Multiplicatio nobilis olei Philolophorum.

sepius permemoriæ imprumen-12.

OPERVM MINERALIVM. millio be med Cap. 78. moh sa al M

nEr

D do

amn

civitat

lue, co

immili

in cine

lem vil

at, ac d

In aceto

donec n

deftillar

fillabit

fectum

nontar

fuit.

multi

dum fa

कामा दा

dum al

pauperu

tem mo

N

She

CIES spiritu aceti præ omnibus rebus quæ Din mundo funt, fubtilem elle. Imò millies subtilior est quam quinta essentia aquæ viræ: nullis vafis continers posset: sed facile dimidia ex parte fixus est : ideò facile fixat rem ad qua adhibetur. Quemadmodum in vegetabili demonstratur, vbi de vino eiusque natura sermo est, ibi fatis docebere, quid acetum fit, eiufque spiritus, quomodo omniavt folvantur, & alcédant, efficiat. Cap. 79.

TVN c. videre volumus, quo pacto nobile hoc Philosophorum oleum multiplicare poterimus. Sume nobile hoc oleum Philofophorum, ac amplæ ollæ vitreæ inde, cuiufmodi suprà figurata habetur. Ac super vnam partem 100 partes funde illius olei quod ex vitriolo eduxisti, quod te suprà conficere docui: ac ollam operculo vitreo operi leuigato, vt quadret : ac luta, & super fornacem in cineribus cribratis pone: ac ignem sub ea accende lampade, eo calore, vt fi ceram liquefactam fervares, vt non concresceret. Ac in co calore retine ad 6 hebdomadas. Atq; interea temporis oleum vitrioli vna cum nobili oleo Philosophorum fixatú erit. Ac tam bonam & altam pro-

Ledio bec iectionem faciet quam oleum prius. Itaq; dilegéda, ac lecte istam lectione sapius perlege, ac memoriæ manda. Nam tibi inprimis neceffariumeft, ac fundamentum cui tota ars innititur, eft. Sed

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. Cap. 80.

112 lines

vita: nidia

lqua ide-

ermo

ulque calcé.

obile

Icale 010-

-04

a par-

Vill-

UI: 2C

t qua-

eribus

am-

CIV2-

ctine

sole-

pho-

n pro-

19; di-

Bemo-

meft,

eft.

Sed

CED sivulgare oleum ex metallis velis e- quomodo O ducere, vt de vitriolo doctum est, metal- velgare olum tuum in aqua forti lolues, ac facies præ- metallis es cipitari, ac falledinem ei aqua communi ab- ducenduns lue, coque ficcato, in vitro oblongo gutture, MOD & DOST immifio, ac congelaro, ac polito super fornace in cineribus cribratis : ignem subijce tale qualem vitriolo, donec metallum omnino rubeat, ac donec interius eius foris fit. Tum folue in aceto destillato, ve virtiolum, ac congela donec nullæ fæces amplius remaneant. Tum destillandum pone : ac metallum omnino destillabit in rubrum oleum, estque oleum perfectum Philosophoru. Verum proiectio eius Oleu pers non tam alta est, quam olei, quod prius sal feaum fuit. Atque omne oleum metallioleo vitrioli philofophorum. multiplicabis, vt ante doctum est. Ac admodum facile oleum conficitur ad enindem modum ex Saturno, eiusque proiectio admodum alta eft. Age gratias Deo, operare, ac pauperum memento, Dei dona in tuam falutem.moderare.

> Modus purificandi ac separandi materiam à facibus.

OCIEs dilecte 3 effe vias ac rationes mundi- 3 rationes Oficandi aut separadi rem aliquam à suis fæ- funt mudificadi an cibus 22

Сар. 81.

at the state

STREE , 200

- BALLARA

339

Reparandi re aliquam bus. .Omnia ra defodiuntur in ucrtuntur.

340

Ouare om mia couertantur in terram, ac rem, aqua aut ignem, plicatio. Elementú Impurius eft, terra nium immnudiffimum.

cibus. Prima ratio de qua dictum est, iuxta naá fuistaci. turam vel per naturam. Natura enimtrepellit à le quicquid imperfectum eft. Quemadmodum que in ter- quotidie cernimus in omnib? que in terra defodiuntur, omnia fimul in terrain convertunterra con- tur, quæ eft ipforum mediu. Acintucre quicquid quotidie aeri expositum est, sine sit ferru, chalybs, plumbum, cuprum; lignuaut lapis: acomne quod die nocteq; aeriexpolitum eft, perit, ac conteritur, & columitur diuturno tepore. Propugnadula, arces quamlibet fortes, percunt diuturnitate temporis, ac in terra medium earum gradum calcinantur. -100 anusla supfis (ap. 82. muridar ai sidalait

OPER'VM MINERALIVM

tes, nifi

neq; eti

re, qui

quartur mo, lec

mor no

daligu

in terra

quodqui

nonftrat

im perc

If necci

poteit.q

habet.

adigne

convert

in. Plan

Intequa

naliam

tora har

aplant

quanty)

ducipo

modun

exterior

lind dee

Væras autem: qui fit vt omnia convertan tur in terram, ac nó in acrem, aquam aut ignem ? Scies : quicquid hic infrà fub circulo non in ac- lunari existit, id ex quatuor elementis compositum est. Ac 4 elementa omnia immunda, ac egregia ex fæcibus plena sunt. Vnum elemétum alio impurius eft, vt in Vegetabili opere docetur. Ac aliud alio terra immundiffimum eft, ac maxime ficcum elementum, plurimas fæces habens. Ita om ante om- nia primum in terram convertenda funt, antequam in aërem, aquam, aut ignem converti poffint. Id ita elle debet, quod Natura operatur fine artis adminiculo. Natura enim non mouetur vlterius qu'am ad operadum de gradu in gradum. Ac ideò Natura diu operatur. Pervenire enim a principio ad finem non pois and a tes, See 13

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 341 na tes, nisi prius spatium intermedium transcas: neq; etiam iter 100 miliarium potes absolvelin à re, quin prius iter intermedium transeas. Ad nub quartum gradum pervenire no potes nisi prira de. mo, secundo, & tertio præteritis. Ac qui hoc nun. non intelligit, ei vt operetur in nostra arte au-UICthor non fuerim. Ita, mi fili, ex ratione præditill. châ liquet, omnia que cursu natura purgantur 12pts in terram converti : nam cum quid in terram meit, convertitur, tum apertum & resolutum est, ve 1016quodque elementum sui simile ad se trahat, antes, quemadmodum in opere vegetabili satis deâm¢. monstratur. Ac vt rem ex primo gradu in alterum perducam: vt in aliam naturam converta tur necesse est: ac in aliam naturam covertino Ttan. potest, quin prius terra fiat: ob fæces quas in se 11 205 habet. Aspice plumbum, quicquid moveatur irculo ad ignem in olla, prius in cincres aut terram mpoconverti debet, qua figulus eo vitrificare pof-03,36 fit. Plumbum enim vitrum fieri non poteft, 0 Imantequam in aliam naturam transferatur: nech ur. Ac in aliam naturam converti poteft, quin prius cum: terra fiat, ob faces; quas in le habet. Nee potes om. ex plumbo argentum conficere vi, quin priùs 1,211vitrum sit: sicuti multis in locis rite docetur : ITIS YO quamvis alia-quidem ratione ad argetum peroperaduci possit, sensim ei fæces adimedo, quemadn non modum suo loco docetur. Nam plumbum in e graexterioribus argentum est:ita plumbo nihil aam liud deest ve ad argentum perducatur, qua ve on po-Cl Z 3 155.

OPERVM MINERALIYM 342 er fæces detrahantur, fulphur eius terrestre, ac tum argentum eft. Quemadmodum Natura quotidie convertit, sicuti videre est. Intuêre arces veteres que olim plumbo tecte fuere, ac super quibus ad 'annos quingentos aut fexcentos iacuit, ita vt omne plumbum illud in terram covertatur, aut in cerullam, ficut quotidie etiamnum in veteribus tectis plumbeis reperitur, quod ramentis defilit : ac fi diutius iacere poller, Natura tandem in argetum percoqueret, ac mundaret. Quemadmodum egomet vidi, cùm huiusmodi vetus tectu plumbo tectum quod facile per bis aut ter mille annos iacherat, demeretur, tectu illud plumbeum inmicas à le invice fragi, perinde ac si fuisser calcinatum. Cumq; diffringeretur micabat quafi limatura argenti in co fuillet, ac album crat ficuti ceruflam effe covenit: sed appare bat quasi ceruffà illa argento conspersa fuisset : ac plumbuillud in tettis ponebatur, ac aliud plumbum & purgabatur per cupellam ac omne simul crat pura Luna, ita Narura mundauerat longa digestione. Ita constat per rationé prædictam, Natura operari, mundare, ac faces omnes à so repellere, ac in nihilum redigere ac in pulvere, medullam Solis. R., amphoram amplam capientem 10 aut 12 mensuras, cam aqua imple, ac die nocteq; in aëre pone, vbi Sol splender, ac solide obtura, ve neque pluvia, neq; aer ingrediatur ; aqua illa fœtida, immunda, glutinoia,

Tola, lin

progre bolebi

ineffe

fublide

munda

fietdul

illam à

di,aco

reliduu

donec n

Aquaill

Quamv

mum,n obturati

Namli

pidea,

asales

tenue,

vetus, a

ter obtu fandú;

afzeibi

ta fiant:

ac prob

Cattern

ad ext

Rillare

quodi

lucida

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 343 nola, limola, ac mali amarique saporis erit : ac progretlu téporis fætor ille columetur, atq; abolebitur. Ac fex aut materia terrea, que aquæ inest separabit se à materia aquea, ac in fundo fublidet, atq; ibidem permanebit, ac aqua illa munda ac nitida fier, quali destillata effet, ac fiet dulcis ac fragrans, ac boni faporis. Aquam illam à suis fæcibus diffunde in vitrum mundu, ac diu etiamnum stare sine, ac denuò faces residuum facient: iterum effunde. Idque itera donec nullas amplius fæces in fundo reperis. Aqua illa rectificata est per curium Natura. Quamvis aqua illa staret in diem víq; novifimum, nunquam corrumperetur, si probè cam obturatam servares. Par indicium de oleo. Nam fi quod oleurh servaretur in amphora lapidea, aut vase aliquot annos, ipsum fæces suas à se repelleret in fundu, ac fieret clarum ac tenue, sicuti de aquî dictu est. Ac vide vinum vetus, aut cervisiam probe seruatam, ac firmiter obturatam, quomodo fæces à se repellat in fundu; vide vina illa vetera & clara, quæ sæpè à fæcibus clarificata sunt, qua efficacia & clara fiant : Imò fi ad aliquot annos ita linerentur ac probé obturata, ita sese mundarent, vt ad extremum nullæ fæces in ijs reperirentur, ita ad extremum rectificarentur: ac quamvis destillarentur, nullas faces relinquerent. Tum quod rectificatum vltra effet, rubrum foret, ac lucidum instar crystalli. Sed longo tempore opus 24 17 ISD

C,3C

aua.

tuêre

Ucre,

tler_

id in

100-

nbeis

Unu

o pet-

ego. mba

nos

nin-

cal-

iltop rath-

qual

um-

nbon

find

longi

tam,

sàle

were,

imple, endet,

ier in-

gluti-

nola,

OPERVM MINERALIVM 344 opus effet, antequam Natura vinum eo perduceret: verum id ad extremumm fieret. Atque hoc modo se res habet in omnibus que fæces habent, vti prius dictum est. Ita liquer ratione iam dicta, Naturam ipfam curfu naturæ omnes fæces à se repellere. Ac si hac de re clatius doceri cupis, quære in opere vegetabili, ibi ma nifesto doceberis. handling and instant foresting

20011 00mb 26.0 (Ap. 83 Summers into a lip

3 Mundigelando.

C S T præterea etiam alia ratio mundificanficandi ra- L'di quicquid in natura faces habet: id verd tio qua fit arte fit: in eo ars naturam iuvat:ac fit folvendo. arte, solue-do ac con- & congelando : quemadmodum in magno opere partim declaratur. Quare de co.i.de mun dificatione aut separatione fæcum pfecte scribere nolo. Si de co plane intelligere cupis, quære in opere vetetabili, vbi de rectificatione elementorum agitur, vbi elementa mundificantur ad extremum absque elementorum separatione, ibi plixe & plane de his doceberis.

ENI.

Cap. 84.10 mensuido ast Mundi- CLES deinceps effe aliam rectificationem, ficandi ra- Dad fæces omnium metallorum ac reru mitio qnz ig- neralium, queque igni fiunt. De ca rectificatioque dici- one aliquantum agemus, ac docebimus quantum opus fir, ac si planius de ca doceri cupis, quære in vegetabili, vbi agitur de effigiandis lapidibus pretiolis, deq; pretiolis amaulis coficiendis: ibi prolixè & planè doceberis: hic do câ nec prolixius nec pluribus agere volumus, 20,30 . quàm

onim n nitur. S facibu nebun one. A modis. tandus tumus

Cie Umeta quaint ament ablq;m Vina alit

No Ac,aco metalla additio Yem no Terener: tallis no elt,act junt, libety ledpu ftione rallis

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 345 quảm necesse sit, atq; ad opus nostrum requiritur. Scies omnia metalla posse purgari à suis fæcibus igni : ac elementa perfecte simul manebunt absque separatione, ac deinde fine fixione. Ac omne fiet igni. Ilta verò vítio fit varijs modis. Atque aliter Sol vrendus aut cæmentandus eft, quam Luna, aliter Luna, quam Saturnus, Aliter Venus vrenda est, quam Mars.

du-

UC

tis

lone

-m0

uius

im,

Can-

verò

endo

00-

UC.

01-

ipis,

0000

ndifi-

Im les

xris.

icm,

ml-

catil-

010-

upis;

andis

is co-

hicdo

mus,

audm

territer be man Cap. 85. shab one maile man Cies porro duplicem esse vstionem quæ in Dupler v-I metallis adhibetur: vnam cæmétatione, de fioin mequa infrà etiamnum nobis sermo erit, ac vna beur. cæmentatio fit sale ac spiritibus mineralibus, ablq; metallorum in vitrum conversione:atq, vna aliter fit, quam alia. SATE STREET

Cap. 86.

TV N c quæras: Pollunt-ne omnia metalla Converti in vitrum absque vllius additio- Qualtio ne, ac denuò reduci in metallum? Scies omnia com folametalla posse converti in vitrum absq; vllius additione, Sole vno excepto, is in vitrum converti non vult, quamvis víq; in diem iudicij vreretur: aliquid ei addendum, quod in alijs metallis non est necesse. Sol enim natura purus est, ac tametsi aliquas feces in se habeat, no tot funt, vt corpus eius possint tegere. Ita quamlibet valde Sol vratur, fæces vitrum non fiunt, sed pure comburitur præ multa & forti cobuftione, ita vt non fiat vitru. Id verò de alijs metallis fieri no potest, ca vitrum naturale fiunt. Dicas -2510

site extremum cft, batur.

Naturaarec non ha-Lequitur & muat natu-1203.

OPERVM MINERALIVM 346 Dicas verò iam: cum quid vitrum eft factum. ad extremum perductum eft. Nam cum quid vitrum est, ad nullam materiam perduci po4 Vien om- teft: quia vitrum omnium extremum eft, ac post iudicium quicquid sub firmaméto comquod pro- prehenium eft, omne in vitrum diuina ordinatione convertetur. Liquet igitut vitrum omnium extremum elle: ac vitrum ad nullam rem aliam arte deduci posse, quam ad vitrum, aut ad materiam combustam, aut ad faces. Nam fepè vidi vitrum longa, ac vehementi vftione reduci ad nigros colubros, vt carbones fabriles, ac criamnum longa vítione albos fieri cineres, leues in moré pulveris, ac pulverescebat: atq; ita vitrum illud redigebatur in nihilum. Atq; hoc pacto ratione liquet, vitrum effe extremum, ac postremum omnium, neq; ad rem vllam aliam arte reduci poffe. Natura enim arte non habet, fed ars sequitur & iuvat naturam. Scies proinde vitrum effe extremum berifed ars ac vltimum omnium, excepto metallo, ac rebus metallicis. Ratio hac eft : In omnibus rebus combustibilibus separatur oleum, ac humognaturalis vehementi ac diuturna vitione à terra fua: nisi in metallis ac metallicis mineralibus rebus, in ijs oleum à terra non separatur : sed semper in igni terræ adhæret, quamvis in æternum vrerentur. Nam fi oleum à terra metallorum separaretur, exterra Elixir confici minime posset, ac sal metallorum li-

met2 atrie illud

cunt

que-

queher

POTI I

ctural

tindu

meral

oncill

iction

Oleum

abumi

jection

toris po

alque

taciet

Iat a

ac cur

eit met

QUATTY

ius ton

M. IOAN. ISAACI. LIB.II quefieri non posset : quomodo igitur in corpora imperfecta ingressum darent, aut tincturam?

10,1

i po+

1, 10

011-

ndi.

-0.01

am

rum,

CCS.

NIV-

ones

sfie-

-315

ni-

ITUM

neq;

atura

HIVE

mum

2C 1C-

IS ICchu-

tione

nine-

para-

12/11-

um à

Elixir

inly

que-

Cap. 87.

Væras autem : an sal tincturam metallo- quitie rum dat? Scies: sume oleum metalli, id cu response tincturam dat. Scies cum sal extrahitur ex metallo ac præparatur vt oportet, ad proiectionem faciendam, no fit vlla tinctura, sed proicctionem ad album facit. Atque res hæc elt: Oleum inclusum eius interioribus, vt in ouo albumini vitellus. Verum cum rubram proiectionem facere volumus, ignis aut oleum foris ponendum est, ac sal eius aut terra intus: atque ita hoc ipfum proiectionem ad rubrum faciet, sicut prius ad album faciebat. Prius erat sal metallorum, ac faciebat vnum in 100: ac cum ignis aut oleum foris politum est, tum est metallorum oleum, ac facit 1 in 1000. Ac quamvis eadem sit materia, tamen interius eius foris positum est, ac exterius intus.

Cap. 88.

VARAs etiam: cum fal aut terra metal- Alia ques lorum cum olco ipforum sunt educta ex stio. metallis vítione ignis, tum Mercurius cius aut aër separatur à terra, ac ab olco, quomodo sal illud aut oleum ingreffum dare poteft ? Di- Aer ins cunt enimPhilosophi;aër ingressum dat, ignis gressum tinctu-

olen lique_

a Ratio-Des.

Alia item quastio.

ex natura

OPERVM MINERALIVM \$48 unduram, tincturam, oleum liquescere facit, terra fixat. scerefacit, Atque hic acr avolauit, diuturna ignis vítioterra fixat. ne. Scies, satis aëris oleo remansisse in igne, quantumei possit sufficere. Nam elementa ita conglutinata sunt, vt nunquam à se invicem separare possis, quin permista inter se maneant. Non reperitur ignis absque aere, nec aer absque igne. Hæc vna ratio: altera ratio hæc eft: Terra & ignis funt 2' elementa fixa, atque apud fe retinet multum fixæ partis aeris, quatum eis fatis eft, vt ingreffum dent.

Cap. 89.

Væras autem: Qui fit vt omnia metalla yitrum fiant Sole excepto? Hoc ita' intelliges. Omnia metalla immuda, ac facibus plena funt, ideò facilè calcinatur. Omnia enim membra metallorum funt plena immudis fulphureis facibus, quas in mineris nacta funt: cumque in vehemens incendium perveniunt, facile calcinantur : atque humiditas craffæ fæcis fulphuree comburitur. Nam fulphur eoru fixum non eft, quemadmodum fulphur Solis. Ac pinguedine sulphuris cobusta, fex sulphuris tam licca fit, vt totum metallum in calcem aut terram covertatur. Atque ideo onne metallum in calcem, aut terram convertendum eft: In vitrum enim transferri non poteft, nifi Nulla res prius fit calx. Nulla res ex natura ppria transppria traf ferri potest in aliam naturam, fine medio. Nam erri potett prius metallum crat, ac fit vitrum. Iam metallum

ccm au ponitu VILLEN bere de Reliacid reces in tta con taces Immo CO COT Incom um,fa

Im 8

perte

eft. A

acter

1/UIII effigia

lèdeci

taliba

DIN 2

ba, Ac viscial

grites pi

facta fu

fecta?

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. lum & vitrum duz naturz funt: ac vtid fiat, in alian naturam perterram aut calcein fieri debet, quæ mediu abig; meeft. Ac tum etiamnum vehementiore vftione dio. ac tempore diuturno terra illa aut cals in vitrum conventitur : vt fatis docetur, vbi lapides effigiari docentur. Lapides enim effigiati facile decies speciosiones sunt ac lucidiores Orientalibus, atq; multo gratiores aspectu. Vide enim amaula quibus encausto pingitut quàm speciose viridia fint, carulea flava, rubra ac alba. Ac vnum dimidio speciolius effalio, quavis eiusdem sint coloris, atque etiam facile vigenes præstantius. Et tamen ex yno metallo admodum incerna lucer per le ci facta funt. dicibatur. Acque og the monohus the

ttl.

100-

gne,

2 112

(ĉm

Inc.

act

hac

tque

qui-

alla

10-

DUS

nim

sfal-

unt:

unt.

efz.

eorú

iolis.

phu-

cem

me4

dum

nifi

211S-

Nam

eral-

ham

Væras autem: Qui fit vt vnum fit pretiofius alio, cum ex codem metallo fint co- fa alia alia fecta? Scies, cum metallu redactum est in calcem au terram, ac tum in fornace camerata ponitur, aut in fornace reverberatoria, in quâ vitrum vritur:vchementiffinium calorem habere debet, antequam mundum, clarum, ac pellucidum vitrum fieri velit, ac priulquam feces in vitrum converti. Scies vitru hoc'quod ita conficitur, fimile effe corpori gloriofo: quia fæces metalli vitrum fiunt, quæ prius nigrum, immundum, impurum corpus crant. Ac fub co corpore latet quinta essentia metalli, que incombustibilis eft, ac lucer per corpus vitreum, suo pretioso colore: quemadinodum ani-

Cú amanfint prettofiora, cú ex coden-mw tallo fint, contecta

170 6.223

amilland

ma

Anima die Routimo in corpore glorificato lucebit vepolica in laterna cry Gallina.

250

horescu et Metallum calcinatu, calx aut farra eft

ARMYR B.

aile site al

ant preus

bit, velut lucerna pofita in laterna crystallina: ac yna anima multo clariùs lucebir quam alia, Jut lucerna provt Deo placebit. Ac alius alio multo elegantius ac clarius corpus habet. Eodemmodo se res habet in Amausis de quibus hic nobis sermo est. Scies enim quintam effentia metallorum, eorum oleum incombustibile aut ignem, suo pretioso colore ornatum, cum claro illo fole effe permistum, per omne illud vitruin quod ab omnibus metallis vftum eft, aut fæces eorum, ac nobilis ille color olei incombustibilis lucent per corpus vitreum, quemadmodum lucerna lucet per laterna, vt prius dicebatur. Ac quod vnum pretiosius sit alio, vnum etia speciosius fit, ac facilius liquescat, hac ratione fit. fins allo, qu'm ex ce,

OPERVM MINERALIYM

ma die nouiffimo in corpore glorificato luce-

M

tofacili

fecilles

facibu

calcibu

Cient VI

fam, Li

colores

iceni.

NTV:

1 Vfac

denuò in

omnium eft? Scie

ita vitio

pacio 1 tru, hu

totnáce

non (m

Intitutas

ficca Na

uus cit.

nobilican

MILLE COL

acincen

CIUS QU

enamo

reftritz

cendio

uum.

Cap: 91. 100 2 2002 Pum chi in cal CCIES, cum metallum calcinatum eft, cal-Ocem aut terram elle : ac fi artifex infigne amausum viride velit conficere, id ex calcibus Veneris vrere debet. Ac fi tum velit habere infigné viriditaté, quæ colore ac claritate omné viriditatem superet: calces supermarmore terere deber cum aqua salsa impalpabiliter, ac tum abluere aqua comuni manda, donec aquaà calce munda ac pura defluat:ac terere, vt priùs, donec nullæ ampliùs fordes terreæ proveniunt, inde vitrum vítum fit multo speciofius & præstantius amausum, atque etia mul-10

M. IOANN. ISAACI. LIB.IL. 358 to facilius liquescit : quam si ex co vitrum cofecisses absque terendo, ac repurgando à suis facibus terreis. Atque ita se res habet in alijs calcibus Saturni, atque etiam Martis, ex efficiunt vitrum fuluum. Iupiter album amaufum, Luna cæruleum, Sol rubrum : ac fi alios colores cupiant vnum colorem cum alio mifcent. a start 5

66.

nt.

alia,

cic-

100-

10-

mt-

¢ 211 ncla-

iv be

it,auc

com-

icm-

nus'

10.

Cal,

Cap.92.

JVNC quærat filius meus: Amausis iam IN factis ex metallis, vtrum poffibile fit ca de amandenuò in corpus suum reducere: cum vitru sit sis, an deomnium extremum, vt priùs comemoratum pus foum est ? Scies sursum inde corpus effici polle, cum reduci pole ista vítio fiat igne vehementi, ac facile. Nam spacio 12 horarum facile cofici potest, sue vitru, sius amausum, ex calcibus metallorum in fornace reverberatorià. Et calces metallorum non funt resolute, est materia ficca, in qua ter-A,calrestritas aut fæces foràs sunt productæ, estque gne aficca. Nam quò metallum immudius ac impucibus rius est, vt Venus, ed calces ficciores sunt, ac 10 10nobilitatem metallorum sua siccitate foras omne exire compellunt, cum calorem ingrediutur, 10.10ac incendium flamma, ita vt nihil aut parum 20,20 cius quod metallicum fir, avolare poslit. Atq; DCC 2etiam corpus non est apertum:ac ficca illa terrere, st restritas calcium coponit se præ vehementi inz procendio ad coagulandum ac liquandum in vipeciotrum'. Ita Mercurius metalloru ad volandum amal. venire (0) 2112

Ouzitio mio m cor-UNI

352 OPERVM MINERALIVM venire no poteft: antequam fe ex aridis illis ac compactis facibus tollere poffit, faces calces facta funt. Quare in multis operibus, in quibus vítiones adhibentur, iubetur, vt verè candeat nec amplius. Nam fi ignis vnicâ flammâ maior ftrueretur, omne in vitrum converteretur. Cap.93.

ammb

cua fur

eiader

Si Lu

nasta

R, IIII

igo 31 lei 8 at

dumn

nignis

tunt in

In, Ven

Venditul

getabili

in valus

gum co vrendo

calces i

corpus i

atque in nullz an

TEN

1 que (

Cinatio

garis c

temper

muture

Duntur

aur

Mura de Amaufis. TAQVE sume ac pulveriza Amausa subtilis-I fime, ac fume bonum acetum destillatum, in quo fal armoniacum folutum fuerit, in fingulis libris aceti lothonem falis armoniaci: cum eo cotere pulverem super lapide tam tenuiter, vt fi pictor eo vteretur. Ac illum cotritum vitro inde aut amphoræ lapideæ, ac bona quantitatem aceti destillati superfunde, ac pone in balneo, ac balneo ignem fubde vr bulliat, ac moue quater aut quinquies de die, spathula lignea : atque hoc pacto retine 4 dies, ac noctes : tùm finas frigefieri, ac funde feces aceti in mundam amphoram lapideam. Ac fuper faces denuò acetum recens funde, ac fac vt priùs. Idque tertiò itera: ac femper acetum primo adde. Tum corpus illud omne folutum eft ex facibus illis, aut ex vitro. Tum acctum cuapora, aut per alembicum destilla: ac in fudo corpus metalli permanebit in puluere fubtili: cum co aliquantum boracis permifce, ac crucibulo inde, ac liquefacito in igne vehementi cum corpore. Si fuerit Mats aut Venus, munda ac pura sunt, ita ve non amplius situ 211139

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. aut rubigine infestentur, ac à suis fæcibus vacua sunt. Si verò Iupiter fuerit, fætor ac stridor ei ademptus, estq; mundus, ac fortis vt Luna. Si Luna, fixa est : sol, medicina, ac saturnus fuerit, Luna est. Sed non est vile hoc facere, nisi ad naturam investigandam. Vidi enim ego Zrubri amausi venire 20 ducatis, Z cerulei 8 atq; aliud 2 ducatis. Itaq; dilecte, comodum no fuerit iterum in corpus reducere. Ars Ars infiinlignis est, amaula facere. Nam facile fir, cum maufa fafiunt impolité tatummodo ex calcibus. Impo- cere. liti, Veneris, Martis, Iovis, Saturni libra facile venditur ducato. Verùm cum calces mundificantur, quemadmodum docetur in opere vegetabili, ex co conficiútur lapides pretiofi qui in valis Principum ponútur: & ex co vala Regum conficiuntur. Ita metalla mundificantur vrendo, aut reverberando, aut calcinando, ac calces identidem lauando, ac calces denuò in corpus reducendo: ac tum denuò calcinando, arque iterum abluedo aqua communi : donec nullæ amplius fæces proveniant.

is at

akes

nqui.

can

mmż

tere.

btili

atum,

tu bo-

niaci:

mie

orn-

bona

cpo-balli-

e, fpa-

dies.at

eces 2-

Acfu-

ac fat

cetim

utum

ctum

infi-

re fob-

ifce, at

vehc-

Venus,

us firu

200

Cap. 94.

TTEM scito mi dilecte, este & aliam vstionem que Cemétatio dicitur: quæ vítio altera cal- liam vítiocinatio eft. Verum est discrimen. Cum vul- nem quæ garis calcinatio instituitur, ea fit sale communi tio dicitur, temperata: ac lamine metalli cuduntur, ac fu- queque almitur crucibulus, aut vas aliud terreum, ac po- natio eft. nuntur stratum super stratum, donec crucibu- Discrimen

cæmentatera calcilus carum.

gnis cft a-

OPERYM MINERALIYM

354

lus plenus fit. Tum crucibulo probe lutato, 2e in igne polito, ac candore naturali adhibito; Si Venus fuerit ad 2 dies, fi Mars 6 dies, fi Luna horas 24, fi Iupiter 8 dies, fi Saturnus 2 dies: atq; ita deinceps. Hæc ratio calcinandi. Ité ratio cæmé tationis fit codé modo, quo calcinatio. Verum hoc est discrimen. Quod iuvatur quibusdam spiritibus mineralibus, qui igni opitulatur ad metallorum vstionem iuvandam, ac ca in pulverem cominuenda, atq; etiam ad corporibus aliquam tincturam addadam, atq; ad efficiendu vt denuò facilius liquescant. Ac fpiritus cum fale præparato commilcentur:ac parantur eodem modo, vt de calcinatione dietum fuit. Scies me hæc omnia dixille, vt fcias ac intelligas, quomodo purgatio metallorum, quæ per ignem fit, inventa fuerit. Sunt item etiamnum plurime rationes, metalla per ignem ad perfectionem reducendi, quæ nobis hic ad opus nostrum necessaria non sunt, fatis de ijs in opere vegetabili traditur, vbi docetur quid igni fieri debeat atque aqua . Invenies hoc fexto & octavo capite, fi melius & planius de co doceri cupis, ibi quære.

De lapide Philosophorum. Cap. 95.

Sequitur explicatio operis feauthoris Eai.

TVnc dilectum meum docere volo opus quodda quod semel manu mea feci : estmel manu que opus facile factu fine cura ac multa follicitudine: estque vnum ex maximis meis secre-

tis.

tis Nar

ranqu

nimd

teut, 2

0115, 26

morab

mnes h

nentur

cogem

Philofo

narare o

torporit

re coniu

CVme

Opun

lamina

titudin

mune p.

temi p

calamin

munon

imper i

paratur

prædich

probès

Pocint

ac cam

thi, fpi]

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 355 tis; Nam qui hoc opus præparate non novir, nunquam quicquam in arte proficiet. Hic enim docetur, qué Mercurium Philosophi putent, ac quomodo ex corporibus fit extrahendus, ac multa alia secreta qua in opere comemorabuntur. Item quomodo Soli ac Luna omnes faces adimentur, ac fixabuntur, ac ponentur cum Mercurio in amalgamatione, ac cogemus in vnum brevi tempore in lapidem. Philofophorum. Ac primum Solem ac Luna parare docebimus in opere, ac Mercurium ex corporibus extrahere, ac deinde simul in opere coniungere. tream fraise, eige Lamans tus

to,2e to:Si Luna diss:

te ra.

cina-

Vatur

mio.

idam,

am ad

1, atq;

IL AC

ur:ac

ic di-

icias

tum,

em e-

gnen

hic ad

sdeijs

rquid

deco

o opus

i: elt-

a folli-

fecte-

Lis.

Luna fixa. maupa oupas, ob

OVmes primum Lunam puram cupellata, ac Sumedam Opurum Solem provt libebit, eag; in tenues primu Lu-nam pura laminas contundes spissitudine du cati, ac la- cupellata, titudine I palmi. Ac Lunæ tuæ addes fal com- ac purum solem. mune preparatu, ac arlenicu ad albu fublimatum.i per calces corticum ovorum, ac lapidis calaminaris singulorum ana : ac per 3 librasi- Lapis castorum libra 1 arsenici sublima ter quaterve, Plinio Cad mia femper super feces conterens: tum arsenicum paratum eft. Tùm sume lib. 1 salis præparati, 3 prædicti arsenici, ac ij Ztartari albi calcinati probe clari ac pellucidi: ac tartaru & arfenicu pbe inter se misce cu sale:tum habe crucibulu ac cæmétanda pone stratú super stratú, vr nofti, spisstudine digiti. Cü crucibulu plenu eft, id A22

OPERVM MINERALIVM 355 id firmiter lura, ac finas bene ficcescere, ac pone cæmentandum, moderatam flammam adhibens, ita vt Luna tua non liquelcat. Ac finas leniter candere ad horas 3 6:tum finas refrigescere. Tum crucibulum tuum effringe, ac Luna tua calcinata erit, erito; Luna tua nigra ac fragilis, in morem vitri. Tùm aqua communem mundam habe, destilla, ac Lune tue omnem falfedinem ablue, ac fine ficcefcere. Tùm subtiliter in mortario contunde, eumq; pulverem super marmore contere cum aqua comuni deftillata, subtilissime. Tum pateram vitream habe, ciq; Lunam tuam contritam inde, atque aquam mundam destillatam superadde: ac pulverem tuŭ laua, ac fine fubfidere. Id quod bonum eft, fudum petet; arq; id quod nihil valet, in aqua manebit. Id verò leniter diffunde in aliam pateram vitream, super pulverem iterum aquam mundam destillata funde, ac move, ac denuò laua, ac rursum fine fubsidere, ac aquam denuo leniter super effunde in aliam pateram ad primā aquam. Tum denuò aquam destillatam super pulverem funde, laua, ac fac vi priùs. Hoc opificium tandiu itera, donec aqua tua omnino clara à pulvere redeat, sicuti eam infundebas. Tum probe ablutus elt, ac instar niuis candidus. Tum vapora omnem aquam tuam, quam à pulvere tuo fudisti, si forte quid tui pulveris diffusum esset, vt nullum damnum feras, ac liquefacito, quod in

aut ge fæcibu cùm n ferven

infund

quelo

Luna

DOFIC

came

candid

cam la

Venian

quema

tua mu

talunt.

to in ac

ac denu las repe

iumex

gnum

compr tur able

dico, el fit in art

cum. H

tionem.

congel

hus eft

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. in fundo reperis: fi quod ineft corpus, facile liquescet, its nihil damni accipis. Tum sume Lunam tuam candide ablutam, ac reducito cu borace, ac denuo in tenues laminas tunde. Ac cæméra, pulveriza, laua, ac liquefacito, vt priùs. Atq; id itera, donec Luna ex fale munda ac candida prodeat, imò candore nivali : ac cum cam lauas aqua destillara, nullæ sordes inde veniant, ac aqua tua munda ac pura defluat: quemadmodu cam superfudebas. Tùm Luna tua muda est, ac à fæcibus suis omnibus exonerata:atq; eleméta absq; separatione rectifica Proba. ta funt. Proba: folve parté 1 de isto pulvere albo in aqua vite rectificata, aut aceto destillato, ac denuò congela, atq; iterùm solue: feces nullas reperies, quávis id centies faceres. Ipfemet sum expertus. Quid censes de hoc secreto? Ma- Magnum gnum mysterium in arte est, maius quam rite mysterium comprehendi possit. Quia eleméta rectificantur absque separatione. Profecto bonâ fide tibi dico, est maximum perfectum mysteriu quod fit in arte, ad clixir ex solo metallo conficiendum. Habet enim propriam ponderis proportionem. Cum elementa purgatur solvendo ac congelado, optimum eft. Sed istud multò certius est. Nam cum solvendo ac congelado fit, aut geritur, elementum terræ separatur cum fæcibus à tribus elementis reliquis. Bonum eft cùm recte fit, ac sedulo cauetur vt fæces bene serventur, vt nihil ex ijs pereat:ignifq; regatur Aaz In ad munda funt, ac thin 111

00d.

11135

ige-Lu-

220

mu-

om-

lum

pul-

100-

-17 0

11-

-190

ere.

boug

niter

roul-

fun-

· fub-

funde

n de-

fun-

ndiu

STEV

jèab-

vapo-

re tuo

effet,

quod

OPERVM MINERALIVM. 358 in reverberando eo quo decet modo. Et in rectificanda terra trahere ex fæcibus, ignem, aquam & aeren, eft valde periculofum, nimis enim ftricte cavendu eft: semper aliquid amittitur, ac fi quid amittitur aut negligitur, iustam proportionem ponderis tui no habes, ac quod de elementis tuis habere debes. Atq; ita nunquam voti copos fies. Istud bene memorie im prime, vt nuqua obliviscaris : nullus enim defectus elle poreft. Elemeta propriam pportionem habere debent. Quare admodum periculosum est facere opera in quibus vlla elementa separantur: bonum est cum rite fit: atq; etiam infinitam proiectionem facit, multo altiorem, quam vbi elementa non separantur, Itaq; dilecte, nostriMaiores multum errarunt, ac multum temporis frustrà impenderunt, antequain de elementis rectificandis absque separatione cognitioné habuêre. Istud verò hic aperte indicatur. Quare ne comittas te periculo, vt quic qua facias, in quo vlla elemeta à se invice fint separanda. Timeo ne errares, ac quicqua clementi terræ amitteres:ac tum omnis impenía, ac opera perijflet: sicuti ad extremu facile comperires. quare dilecte hec ferva, ita errare mini me poteris. Potes quide aliquatulu tui pulveris in lavado amittere, fed quicquid remanet, perfectum est: Natura enim non errat. Elementa ibi fimul colligata manent, nam in opere etianum forrius colligantur, qua prius. Cum enim à suis facibus pura ac munda sunt, ac tum etiŊ

annui

itatur

qua h

11: 20:

quicqu

menta

prepai Sed di

ni cale tam fac

impone

tar ad p arlenici

nim tar

COTTOD

polin

nation albam

volum

loco ar

fublim.

tione S

tur. Ser

id face

Scies

nonc

COart

tum:

debes.

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 359 amnum 3 dierum spatio, cemetada ponutur, ita tùm fimul fixantur, vt Luna fixa fiat. In aqu'i forti probatur, nec folvitur: Colores retinet, eftq; sono surda, omné enim sonum amifit: ac antimonium transit. Itaque fixa est. Ac quicquid factum est de calcinatione aut cæmentatione, id omne quidem fale communi preparato fieri poteft, fine arfenico aut tartaro. Sed diurius durar. Nam cum folo fale comu- cur areni calcinatur, laminæ Lunæ nolunt denud nicum & ram facile calcinari. Aliquando facile bis terve adhibeimponende sunt, antequam omnino calcinen- anur. tur ad pulverizadum: hæc vna caufa eft, quod atsenicum & tartarum admisceantur : funt enim tam seva & acria cum sale, facile laminas corrodunt, ita vt prima vice facile pulverizari possint. Deinde fæces consumunt, ita vt calcinationem læpiùs repetere, opus non sit. Tertio albam tincturam dant, cũ in opere albo ijs vti volumus. Sed si opus rubrum foret, præstaret loco arsenici sumere Mercurium ad rubrum sublimatum, quemadmodum fit in cæmentatione Solis. Ea ratio eft, quare hæc adhibeantur. Sed cum quis vellet, solo sale præparato id facere posset. Egomet sæpè expertus sum. Inter en mentatio-Scies inter camentationem Solis ac Luna nem Solis non elle aliud diferimen, quam hoc, fumes lo- ac Lunz coarfenici Mercurium ad rubrum sublima- mentum: Ac Solem in pulverm contundere non debes, nec lauare, vr de Luna dictum eft. Nam

Ire.

I.t.

URIE

unit-

ltam

boug

cun-

nçim

m de-

-DITIO-

TICH-

icnta

tiam

tem,

y;di-

-tom:

cuam

atione

ticin-

tquic cefint

ifele.

enla,

com-

emini

Iveris

t,per-

menta

e etilar

1 enin

mell-

quod diferi

Aa4

OPERVM MINERALIVM 360 Nam Sol nigredinem non habet in fe quæ ei fit abluenda. Mercurius, fal ac tartarum omnes eius fæces exedunt. Ac non diutius cæmentare debes, quam donec in pulvere non amplius amittis. Tùm Sol à fæcibus suis exoneratus est. Ac si ipsum melius cæmentare vis: cæmenta iplum spatio trium dierum, vt Lunam. Mi dilecte, nullam aliam præparationem, aut mudificationem adhibe, quam ego adhibeo per ignem, vt hie te docui. Ipfe vide vt elementa tua fimul perfecte habeas: quamvis altera illa ratio folvendo ac congelado optima eft, ac quavis elementa multo subtiliora fiant, ac proiectio multo altior, nihil refert tantum comodi accipere. Hæc mundificatio eft via certa, ac fine curâ. Nunc Sol tuus & Luna ad opus nostrum parata sunt, quod operabimur.

moo

num I

pulva

CLIOT

Delet.

allone

miner

perit c

pus ha

Tectum

illed igr

guedo c

leparatu

exonen

ipuma phuc n

vt in ve

nbusqu

nibus in

phur cói

bi mani

Apor co

phoru,

recoon

perato,

hantin

Natura

FILLS CX

Quomodo Mercurius Philofophorú extrahendus.

NV NC, mi fili, docere volumus, quomodò extrahemus Mercurium Philosophorú. Scies primùrn me multa opera tibi dixisse que alij artifices fecêre, ac ab alijs fieri ipse vidi : quædam perfecta& quædam imperfecta sunr. Siue verò perfecta, aut imperfecta sint, Mercurius Philosophorum habendus est, vt ad finem perveniatur. Nam Mercurius ex mineris veniens, nikil aliud est quam crudum sperma, nondum satis in mineris excoctum: fottasse facilè adhuc ducentos aut trecentos annos iaceret, antequam congelaret. Cumé; iam omnino

(ap.97.

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 361 nino cogelatum effet:ad annos aliquot etiamnum iacere deberet, antequa materia in pulverem subtilem converteretur : cumq; iam in pulverem conversum effet diuturna coctiono caloris naturalis, etiamnum rubrum fieri deberet. Nam cum Mercurius primum in exhalationem convertitur, evaporat per aperturam mineræ, ac fi tum fulphur Philosophorum reperit cum sua spirituali natura, ita vt vnu corpus fiat: ac si tùm sulphur rite separatum fuerit à sus pinguedine cobustibili, fit corpus perfectum sine album, sine rubrum. Ac sulphur illud ignorantibus eft spuma, & fæces, ac pinguedo combuffibilis vitrioli : atque ea ab illo separatur, quia res omnes natura sese à facib? exonerare cupiunt. Ita crudum est sulphur, spuma vitrioli: ex crudo vitriolo provenit sulphur rubrum, atque ex albo, fulphur album: yt in vegetabili docetur, vbi agitur de sulphuribus que omnibus rebus infunt. In rebus om nibus in quibus 4 elementa infunt, in ijs ful- omnib. in phur cobustibile, ac incombustibile incstificut quibus 4 eibi manifesto ostéditur. Cumq; tum prædictus funt, fulvapor congregatus est cum fulphure Philoso- phur comphoru, ac vnu corpus factu eft: multo tempo- incombure coqui debet in vetre mineraru calore tem- ftibile eft. perato, antequa iste Mercurius ac sulphur fixa fiant: idq; fit ab hinc 1000 annos, vt Deus & Natura ista operantur. Itaque dilecte, Mercurius ex mineris veniens, crudus sanguis ex quo

zei

TEPS

ALL

IUS 2.

seft,

Renta

lidi-

nūdi-

er ig-

ta tun

1212-

qui-

0ic-

Iodi

icli-

sno-

nodò

horu;

eque

vidi:

unt.

ler-

ad h-

nems

rma,

maile

osia-

om-

nine

In rebus lemeta inbuftibile ac

ope

Mercurius ent infrumalicus ad operadum na noltra SELC.

362

OPERVM MINERALIVM

ope naturæ sperma metallorum coquitur, anrequam vapor fiat. Ac ob cam caufam non reperitur metallum in Mineris Mercurij: nec'reperitur Mercurius in mineris metallicis. Cruda est materia; nec arti nostræ vtilis est. Sed est instrumentum ac malleus ad operandum in ménum, ac nostra arre. Instrumentum est ad omnes colores eliciédos ex omnibus rebus metallicis. Sed vt co vtamur in arte, cruda est materia, ac prot sus invtilis est, per rationem prædictam. Quare hæc dilecte dixi? vt feizs omnes illos create qui tali Mercurio operantur.

Extractio Mercury è Luna, & c.

cont foot turs Cap. 98. a sinp tutangot

TV N c discet filius meus Mercuriu ex corporibus extrahere. Principio aquam fortem ex vitriolo & falnitro ana conficies, ac in ea Lunam de more folves. Tùm facito præcipitari cum aqua communi. Tum calci tuz 24 qua munda falledinem aquæ fortis ablue. Tum calcem ficca, ac inde vitro plano, fundum planum habenti. Tum pone in tripode, aut athanare, ac pone calcinandum in fornace in qua spiritus tuos calcinas : ac igné temperatum subde, perinde ac si plumbum retiratus ad. nere velis liquefactum, absque concretione. Atque in co calore retine ad hebdomadas 6; ac intereà temporis Luna tuaita resolvetur, ve Mercurius eius à terra separetur, ac ab oleo guod

Ignis tepehibendus.

20 97 71

TT. GLOROLD

-3 Salation

-more wide

an alicitized

+DOMONTO

dia additt

quoda Solet hebdo 32,20 paranta manen teinvi eft. A habet, dem,a hit. Itac das, in tenetur pustita melcit, qui no patera tinent cile lat gines p Sed fac apenati facilites modun hocpa ans poi rum. Vbiag metal tum al

M. IOANN. ISAACI. LIB? quod apud terram manet. Atque eode modo Sole facere poteris. Sed calx eius facile ad 18 hebdomadas stare debet, aut 24, aut interdum 32, antequam Sol Mercurium fuum finat feparari à terra, ac oleo, quæ semper coniuncta manent. Nam oleum & terra metallorum à fe invicem separari no possunt, vt ame dictum eft. Ac quia Sol vnitum ac folidum corpus habet, calx eiux tandiu stare debet ad aperiendum, antequam Mercurium à se dimittere velit. Itaque præstar finere 32, aut 40 hebdomadas, in fornace. Nam quò diutius in fornace tenetur calore temperato, vt oportet, eo corpus sit apertius in morem spongia, ac intumefcit, atque adeò leuis fit, vt fit incredibileijs qui non videre. Item sume 31 calcis Solis, ac pateræ vitreæ inde tres quartarios liquidi con tinentem. Paterà tam plena fiet, ita vt calx facilè latitudine 2 aut 3 digitorum supra margines pateræstet, adeo corpus illud aperitur. Sed facile per annum stare debet, vt vsg; adeo aperiatur, Ac fi ita refolutum effet, Mercurius facile ex co sublimaretur, exiguo igni, quéadmodum sal armoniacum sublimatet. Atque hoc pacto omnia metalla aperire potes, vt ex is poffis habere aut trahere Mercurium corum, sublimando. Quemadmodum docetur, vbi agitur de fale. Ac scies, cum Mercurius ex metallis educitur fublimatione, Mercurium tum alcendere, vt dictum eft.

200-

to ite.

Cru-

delt

imin colo-

s.Sed

prot Juare

State

aqua!

n for-

acin

DIZCI-

tuz 2-

fun-

iode,

0012-

tem-

n Idil-

ione.

das 6;

vettir,

bolco

quod

Clari-

OPERVM MINERALIVM, Clarificatio Mercurij, Cap. 99.

364

C si ipsum denuo sublimas etiamnum ter Aquaterve per vitriolum aut arsenicum, ascendet clarè instar crystalli, qua de re non est quod hic plura tradamus. Scies cum Sol & Luna ad eum modum resoluta sunt in fornace calcinatoria, aut in athanare, aut in tripode: fubtiliter coteres super lapide cum sale armoniaco, in calcis Lunz lib. 1, quartam partem libræ falis armoniaci, quod clarum ac pellucidum fit tanquam crystallus, absque humore, ac ita contrita amphoræ lapideæ inde. Tum acetum sume destillatura quinquies aut sexies à suo phlegmate, ita vt nullas amplius fæces relinguat. Ac acetum in aliam amphoram lapideam evacua, ac alembico superimposito in balneo colloca. Ac amphoram cui calx contrita mest, luta probe ad rostrum alembici, ac sine lutamentum bene siccari. Tum igné sub balneo ftrue, ac acetum sensim destilla super calces Lunz. Ac quot libras calcis Lunz habes, tot 4 lib. aceti super cam destilla. Cumque acetum omne destillarum fuerit : finas facile per 3 dies refrigescere, autequam amphoram removeas. Nam fi citius removeres acctum, Luna & sal armoniacum tibi elaberentur, ac nihil retineres, tam vehemens illa est materia: nam frigidum & calidum fimul veniut. Cumque removere vis, operculum vitreu habe paratum,

Quare tam diu refrigescere finendum.

Ces ren

tim luto

tur. Tu

lidioren modèfe

aurquat

Arque

Tumtu

luto Ital

ac recep

balneo

velt. Cu

cume,a0

rum reco putillum

aliquoti

monis

didus q

teriam

asnon

curium fiigefier

matum (

mam p

cumper

quanti

Tim

fublim

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 365 ratum, ad os amphoræ, levigatu, quod illi statim luto agglutinabis, ne virtus illa tibi elabatur. Tum amphoram in balneo pone : nec camitt lidiorem ignem adhibe, quam manus tua co-10,2mode ferre possit in aqua vsque ad condylos; n.eft aut quam bibi possit absque vstionis periculo. 0 8 Atque hoc pacto retine ad hebdomadas 6. Tum fine frigefieri: Ac effringe, ac alembicum pode: luto statim affige amphora admodum solide: Imoac receptaculum ad roftrum pone. Ac deftilla attem balneo temperare calido, quicquid destillare livelvnlt. Cumque iam non amplius destillat, tum nore, exime, ac in tefta cum cineribus pone. Ac itemarum receptaculum ad roftrum luta: ac initio exics pufillum ignem adhibe: post vehementiorem taces aliquoties, donec Mercurius tuus cum fale armhmoniaco sursum sublimare incipiat, tam canhtom didus quam nix: ac claris fibris ad albam ma-(conteriam pendens:ac tum ita retine, donec videici, 80 as non fublimare, in eodem candore, ad Merié fub curium probè ex terra extrahédum. Post sinas Super figefieri, ac alembico ablato, Mercuriú fublizbamatum exime, cu fale armoniaco, quæ fimul mque furfum fublimata funti,n maffam: ac maffam facilè tuam pondera, ita scire poteris quantum Mer-Intrin) curijex calcibus Lunæ sublimaris: nosti enim crum, quantum salis armoniaci amphore indideras. rur, 20 Tum sublimatum iterum vitro inde, ac denuo ateria: sublima etiam semel, vt videas, num quæ fæ-Cumces remancat: nam siquæ fæces remanent, toibe paries atum,

oma-

OPERVM MINERALIVM \$66 ties tibi sublimandum est, donec nulla faces remaneant. Serua istum Mercurium, donec ego te doceam, quid co sis acturus.

CAP. 100.

CC I E s in illa amphora, ex qua Mercurium Ocum fale armoniaco fublimasti, ese corpus aut elementum terræ cum suo oleo aut igni. Hoc exime, ac pondera, ita etiamnum melius scire poteris, quantum Mercurij ex eo sublimaris: sciebas enim quantum calcis Lunz in amphorâ habebas. Ita certo sciri potett, quantum ex co habcas. Tum fal tuum aut terram, vitro inde, ac superfunde acetum destillatum, ac solve in aqua pura, ac vide an vllas faces ponat: ac si quas ponat fæces, sensim superne effunde, ac denuò congela tandiu donec nullas fæces amplius relinquat. Tum rurfum cogela. Tum habes fal tuum præparatum à terra tua clarum instar crystalli. Tum Mercurium. Enum sublimarum, & sal armoniacum, & clarum tuum fal accipe, ac fimul fuper marmore, ficce contere. Tum omne cotritum paterævitreæ inde, ac pone in tripode, aut fornace calcinatoria, ac ad lex hebdomadas ibidem staro Qualis ez fine: ac calorem adhibe, perinde ac fi plubuin. retineres liquefactum absque concretione. Ac fex hebdomadis illis exactis, fine refrigefcere, ac tum in cella frigida colloca, ac pannum lineum superimpone, ne quis pulvis incidat. Spatio 6 aut 8 dierum omnino in aqua Acca claram folvetur.

lor adhibendus,

2012 00 habes. Vis. A folidu reline, aliqua

Sacet

aquam Philolo

orum 2

literia

comen

ollavit

igni pra

Solis et

daui, a

precipit

Acluffic

Quarati

habes,

phori

cribrat

Solem,

TYM

L cis!

M. IOAN. ISAACI. LIB.II Acetum Philosophorum. Cap. 101.

CC3

S.C

mum

rpus.

igni.

elius

lubli.

12 10

11120-

mam

num,

ICES

emè

cnul-

m có-

tema

mun

St cla-

Diomi

12714

cal-

taro

mudi

tione.

eftige-

c pan-

visin-

D 3902

Alla.

Cies autem istud esse Philosophoru clarum Dacetu. Nam cum scribunt, nostru acetum, Mercurine aquam istam volunt. Cumq; dicunt Mercuriu accu Phi-Philosophorum, aquam istam volunt. Estq; e- losophore. orum acetum, ac est illud de quo tam mirabiliter scribut, aut loquuntur, qua de re nihil hie comemorare opus eft. Scies quòd aquam ittam ollæ vitreæ indes, ac fumes 3 partes Lunæ in igni præparatæ, vt te hic docui, atq; vna parte Solis etiam in igne præparati, vt te etiam ante docui, ac fingula in aqua forti solue, ac facito præcipitari, ac ijs salsedine ablue, atq; exicca. Ac sufficiente quantitate solues, non enim scis quata tibi opus erit. Cumque duas istas calces habes, tùm dilecte vitrum cum aceto Philosophoru prædicto pones intesta cum cineribus cribratis. Ac ci igné pufillum fubdes, qualis ad Solem, aur Lunam soluendam adhiberi soler.

Mixtio.

Cap. 102.

VM Be 3 partes calcis Lunæ, ac vnam cal-L cis Solis, ac miscebis inter se, ac in ista guomodo aqua pones 1 Zaut ij Z, provt multum aqua mikonde. habes; aut provt opus tuum magnum habere vis. Ac vitrum subere aut alio operculo quod folidum sit, obtura: ac sinas solui ac aliquando reline, ac solui fine: ac vbi fere solutum fuerit, aliquantu amplius adde, 1 Zaut minus, prove tibi

463

368 OPERVM MINERALIVM tibi videbitur in eo foluturum. Cùmque denuò ferè folutum fuerit : aliud rursùm adde. Idq; itera, donec nihil ampliùs in eo folvi velit vt in eo remaneat. Tùm fufficit, ac aqua tua fuo ipfius pabulo fatiata eft : ae lacte matris pota eft.

good I

rigata

10 40

nenc

auge /

team

horet,

Acrea

as am

11 112

nCin

Uno

mini

calore

Ben en

lorem

plend

manus

cottar

tibra

htun

mist

min

tone

mare

Cap. 103.

S Cies item hanc effe optimam folutionem quæ vnquā in orbe reperta fuir, in hac nullus error, proportionis, ponderis. Natura enim non errat. Nam cum Mercurius folutus eft, alia metalla porrò foluit, vt alijs in locis ritè docetur. Nec amplius foluet, quam poffit, nec plus corporis in fe recipiet, quam natura eius ferre poffit. Nam quicquid ei opus no eft, foluere minimè poteft. Eftq; optima amalgamatio quæ reperiri poffit. Tùm aliud vitrum in

hunc modum constructum sumes, ac in illud infuude sensim materiam solutam à pulvere, qui in fundo non solutus iacet. Tùm vitrum istud super sornace pone, in testa cum cineribus cribratis

tam profundè, quam materia alta eft, ac non profundiùs. Ac calorem tantùm adde talem, qualis eft Solis meridiani fplendentis in Ariete, nec maiorem. Ac duplicem panniculum lineum vitro fuperimpone, ac congelatur in pulverem cinericium, aut maffam. Cumque congelatum eft, pufillú vitrum rotundú habe, quod

Natura nó Errat.

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 369 quod rite ori vitri quadret, ac vtraq; ad os levigata fint, eaq; fimul luta lutamento forti. Ac in co calore retine, donec pulverem tuum cinericium albescere videas: Tum ignem tuum auge paululum, perinde ac Sol lucet in Iunio. Atq; ita igné in co calore retine, donec pulvis tuus tam sit candidus quam nix. Tum ignem tuum auge tantu, vr Sol lucet in Leone, ac per eum caloré ex tua materia aut pulvere nascun tur exigue fibræ crystallinæ, perinde ac fi vitru foret, aut acus, ac resplendent instar crystalli. Ac retine igné in co calore, donec videas nullas amplius exiguas fibras enasci. Tum materia tua fixa elt.

des

ile.

VI VE-

aqua

ma-

Č.

nem

cnul-

ura e-

utus

sne

,nec

eius

.61.

2002-

um in

m (u-

entim

re,qui

Tum

pone,

bratis

cron

alm,

Ane-

culum

atur in

umque

i habe,

gaod

Cap. 104.

Cies item exiguas illas fibras sefe interdu Dnon manifestare. Cumq, sele non amplius manifestant, materia fixa facta est, precedenti calore. Hoc te nihil movear. Præstat opus fixú fieri exiguo calore, quam magno. Si initio calorem adderes, qualis est Solis media æstate dat ignen splendentis, exigue fibre exoritétur latitudine pufillum. manus: sed hoc vtile non effet. Præstat lapidem coctum effetali exiguo calore, ac nulle exiguz fibræ exoriantur. Nam cum fibræ enascuntur, fi tum muorem calorem adhiberes, tum omnis spiritus ascenderer, ac in morem fumi albi in superiorem partem vitri subvolaret. Ac si forte id contingeret, vitrum aperi, ac in vitro materiam albam infrà absterge, ac denuò vitrum

Commen.

Præftat errare in pau tia ignis.

370

trum obtura. Ac cauc ne amplitis tantu calore adhibeas, alioqui materia tua nigra, aut rubra fieret, in moré pulveris lateritij. Ac tum corrupta ellet, ac denuò ab integro tibi incipiendu esser. Itaq; vide, vt igné tuum ita modereris, no coloré croceu loco albedinis acquiras:nec rubediné pro colore croceo. Præstatigne elle nimis paruu, qua li nimis magnus ellet. Cùmq; citate quà iam perfecte albu est, ac eo calore nulle exigue in veheme fibræ exoriuntur, materia tua fixa est. Tu materia in 2 partes partiri poteris, vt vna parte ad rubrum coquas, ac altera ad album. Tum alteram parté in alud vitrum evacua: ac compresseluto obtura, ac in cade fornace pone, in cineribus, ac ad rubrum trahes. Ac quod ad albu trahere vis aqua paradili pfundes, ac pones in câdem testa cum cineribus, codé calore, donec lapis ad album perfectus fit : antequam rubro plus ignis adhibeas, albus facile perfectus eft. Iam scies ac probe intelliges aquam istam pa-

OPERVM MINERALIVM

Nam

Acic

2000

fart2

armo.

cum t

am re

phore

acmu

Achi

WILLIS:

haber.

phiegr

T

fich

luper

cum c

quola

tiens p

te luce

fillate

12115 (

.1.00

In 21

mag

omn

Julun

radifi ex Luna debere effe eductam, quam super lapidem album fundes : 9 partes aquæ fuper vnam partem materiæ fixæ. Ac in ca lapis lixabitur, donec latis sit. Extractio Mercury vini.

(ap. 105.

Modus extrahendiaquam Paradifi ex Luna-

TVnc disces extrahere ex Luna aquam paradifi. Ac scies duobus modis Mercuriú ex Luna educi: rationé te in opere docui. Sed istam aqua paradifi alio modo educere debes. Nam

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 371 Nam Mercurius iste vivus transcendere debet. Ac scies code modo fieri, nisi quod loco salis armoniaci sumes, album, claru, ac pellucidum tartarum calcinatum, eodem pondere quo Sal armoniacum. Ac vbi calces Lunæ contriveris cum tartaro; non multum opus habes materiam resolvenda in fornace ponere. Verum amphore inde aut vitro, ac super id acetu, vt ante, ac modis omnibus vt anté doctum est, facito. Ac Mercurius per roftrum alembici destillabit viuus:atq; id efficit natura Tartari, quam in fe haber. Istum Mercurium ollæ vitreæ inde, ac phlegma ei subtrahe, vt alio loco te satis docui

loré

ibra

endi

TIS, TA

C. []-

kni-

iumo, rigu:

ümi-

Intéad

210-

pref.

in ci-

albū

mes in

donte

rubro

us eft.

ım pa-am lu-

uzlu-

lapis

201 02-

rcuriu

ii. Sed

debes. Nam

Inceratio. Cap. 106.

VM exime, ac super lapidem tuum fixum Quemodo I funde ad album, 9 partes super vnam, ac inceratio stricte obtura : ac pusillum tuum vitrum luta da. super os vitri maioris; ac sursum in testa illa cum cineribus pone, iuxta alterum vitrum, in quo lapis ad rubrum coquitur : ignem subijciens paulò maiorem, quam Solis media æftate lucentis est calor, aut si aqua rosarum destillaretur. Id 1; tandiu facito, donec lapis tuus satis coctus ac lixatus sit, in suo ipsius succo .i. cum suum ipsius sudorem imbiberit : ita vt in æternum non sitiat : hoc est, cum lapis omnem illam aquam paradisi imbiberit, ve omnino pulvis fit. Tum ignem exauge paululum, donec lapis tuus albescere incipiat .-Bb 2 Nam 6401

OPERVM MINERALIVM

371

Nam cum aqua illa paradifi imbibita coagulara est ac in lapide cosumpta: pulvis est colore inter cinericium ac nigrum, adeò aqua paradi fi album lapidem fixum transmutauit. Ita lapis augmentatione ignis paulatim magis magifq; albescere debet per gradus: ac aliquoties ignts paululum augendus, donec lapis ad perfectam albedine perveniat, adeò vt eius albedo splendida candorem nivis superet : imò vt magis cœleftis albedo, quam mundana videatur. Ea verò albedine cospecta, gaude, ac Deo de suis donis naturalibus gratias age, quæ naturæ concellit. Sume igitur in nomine Dei, v+ nam partem ex vitro, eamq; crucibulo inde:ac super ignem pone; ac materia tua, ac lapis liquescet in morem cerz. Ac simulato; liquefa+ ctum videris, in vas ligneum funde, axugia ovilla illitum: eritque in eo clarus, durus ac pellucidus in morem crystalli. Ac 1 parseius proiecta super 2000 partes Iovis, convertitur in optimam Lunam, quam vnquam oculi hominum viderunt. Age gratias Deo, ac pauperibus propitius efto.

Multiplicatio alba. Cap. 107.

Multiplica tio quomo do influtuenda. A m partem in vitro relictam in hunc modum multiplicabis. Medicinā tuam eximes, ac ponderabis, ac addes vni parti centum partium tuæ Lunæ præparatæ, quæ in igni præparata fnit, ac foluta in aqua forti. Eam calcem

ni-

ninde

Intan

mille

partes

nupei

lidelig

modo

12dill

DEC OI

20020

Tumi

aceali

parter

ctum e

nere ac

terum

nacen

Veher

ia.m

inaqu

abim

mber

Alioqu

Engal

modo

0000

adm

daqu

gion

dam.

M. JOANN. ISAACT. LIB.II. nitide lotam ac ficcatam, ac cu medicina contritam super lapide aride, cum rursum vitro im mitte: ac luper partem illius contriti, funde 9 partes illius aquæ paradıli, ex Luna eductæ, ve nuper doctum est:ac vitrum tuu stricte ac solide sigillo muni: ac rege ignem tuum eodem modo, quo regebas cum primum aquam paradifi superfunderes. Ac persequere folum, donec omnis aqua paradifi in lapide tuo fixa eft, ac candore nivem superat, vt suprà dictum est. Tum iterum dimidiam parté eximere potes, ac cá lucrum facere: ac rursum alteram illam partem multiplicandam ponere, vt ante doctum est. Atque ita poteris semper 2 vitra retinere ad mulciplicandum, vnum ad album, alterum ad rubrum. Sed vtraque super vna fornacem stare non debet. Lapis enim suber igne Lapis m. vehementioré habere debet, quam albus. Sed ber veheidem opificium eft. Verum aliad diferimen eft médiorem in aqui paradifi educenda. Aqua paradifi ad bere debes n 101 album è Luna educta est: ac aqua paradisi qua qua album homiruber lapis perfunditur, ex Sole educenda eft. uperi-Alioqui idem opificium eft. Sed finguli super fingulas fornaces stare debent, quia non code modo accenduntur. Ita dilectus meus femper duobus vitris multiplicare poterit ad album& cmo. ad rubrum, ad finem víq; vitæ cius : ac comoumes, da quæ inde proveniunt, conferre poterit in n pargloriam Dei, atque ad opem pauperibus fezé-Tapstempenema b res.ven ... alcem

gu.

10.5

ALTER 12 2

S ma.

1015

d peralbe.

mòn

rida. : Deo

rna-

c1, Y .

10:2C

visli-

ucta-

giao-

ic pel-

is pro-

nl-

Bb 3

Rubi

OFERVM MINERALIVM. Rubificatio Lapidis: Cap. 108.

motor

ab ini

1000

Qua

rem q

quam dus of

hant

tanta

mnib

gimer

112 21

me in

impen igne le

iuper

det in

ac aq Sole e

tuse

Parten

Ralin

comin

ken,

In: C

pan

ICE

30 D

61121

Ignis fecundú colores eft augendus. 374

CCies, cum te iuberé sumere partem dimi-- Odiam ex vitro, vndè primam tuam medicina confecisti, me tum tibi dixisse : serva alteram parté dimidiam ad rubrum. Tùm fumebas illam parté dimidiam, eamq; aqua paradili perfundebas: ac ponebas iuxta vitru illud, in quo lapis ad rubrum stabat. Ac dabas vnum igne, donec lapis albus perfectus effet : atq; interea materia crocea fiebat. Cùmque vides, mi fili, materiam croceam fieri, inftar pulveris croci, ignem tuum augere debes paululum, 8 aut 10 dies. Ac vide an color tuus non fiat obscurior. Id indicium eft, lapidem ad ignem illum nolle progredi, ac ignem tuum fatis vehementé non effe. Itaq; ignem tuum etiamnum paululum auge:ac vide an nondum etiam quicqua in colore proficias. Itaq; igné tuum adhuc paululu auge.Idg; tandiu facito donec in colore proficias. Atque id facito gradatim tandiu, donec lapis tuus omnino rubere incipiat. Tum igné tuum fingulis 5 aut 6 diebus augebis, donec lapis perfecte ruber sit, vt Rubinus, ac radiet in vitro, vt oculi pilcium : tum ignem nimis augere non potes : tametsi lapidem omnino candefaceres: nam cum hoc fignum conspiciur, lapis confectus, ac fixus eft. Hæc tibi dixi, ve modum in igne struendo adhibeas. Nam fi nimis feruentem ignem adhiberes, vt rubrum K.MUSC colorem

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 375 coloré acquireres pro croceo aut albo: rursum ab integro incipiendum estet : Aut albedinem loco nigredinis, de integro incipiendum effet. Quare præstat ignem initio, ac semper, minorem quam maiorem ftruere : ac vt eum perfequamur gradatim, quemadmodum per gradus colores mutantur, ac magis magilque alti fiunt:ita ignis augebitur. Ac modus ignis non Modus itantum in hoc opere servandus est, sed in o- tantum hie mnibus operibus quæ in opere fiunt. Nam re- fed in omgimen ignis rite moderari, est altera pars no- ribus chystræartis. Cum proportiones ponderum non micis ferrite in opus introducuntur, omnis opera, & impensa perijt. Itaque modum in struendo igne serua, potiulque in defectu quam excesiu pecca. Nunc porrò cum materia tam fixa ac rubra eft, quam vllus Rubinus, ac resplendet instar oculorum piscium: ab igni remove, ac aqua munda paradisi incerabis : quam ex Sole extrahes, quemadmodum de Luna do-Stus es. Tum 9 partes aque funde super vnam partem lapidis rubri fixi : ac vitrum tuum fuprà limo forti sigillabis: ac denuò super fornacum in cineribus pone, ignem adhibens talen, vt fi plumbum retineretur liquefactum, fin: concretione : donec omnem suam aquam pandisi imbiberit. Ac tum reperies pulverem cinericium, magis ad cinericium quam ad ngrum colorem tendentem. Ac tum igne etiannum in codé calore retine, donce pulvis ille Bb4

dimj.

icina

teram

usil-

I pet-

oup a

igné,

licrea

ufili,

ioci,

01 11

IIIOT.

nolle

tenon

lalum

10 00-

plala

profi-

donte

igné

onec

radiet

nimis

nnino

ipici-

idixi,

Vam h

brum

in mo

gnis non

OPERVM MINERALIVM 376 ille verè albescat. Cumq; tu perfectus fit, igne tuum auge paululum, donec videas pulverem tuum subcroceum apparere. Tum auge igne tuum etiamnum paululum, donce ruffus fit, per gradus. Cumque pulvis tuus omnino fuscus est instar croci, vt altior color croccus este non posit: ignem tuum infigniter auge, donec videbis colorem rubrum foràs fele prodere: tum augmentationé persequere, donec pulvis tuus perfecte rubeat, in morem Rubini. Tum gaude, lapis ad rubru perfectus eft. Tum linas frigefieri: ac partem dimidia exime, ac alteram parté dimidia in vitro relinque ad multiplicandum : atque alteram medietate crucibalo vitreo inde, ac liquefacito, ac instar ceræ liquefiet. Tùm sume vitru pusillum ac axungia ovilla invnge, eiq; infunde, ac in more vitri durus erit, ac vt Rubinus ruber erit, ac instar crystalli pellucidus. Item parte huius sume, ac 1 parté super 2000 partes Saturni liquetacti proijce, in optimu Solem transmutabitur qui vnquă visus fit: tam alti coloris. Ac patietur omnes probas & examina, que in orbe ferre possir. Age gratias Deo de donis suis que n amicum suum dilectum confert,

scho

dist

0:20

tum,

trum bum i

cit,n)

vide,

omai

Das aj

potes, canda

potera

An

Vinus a

quilqu

lecund

opinic

R.Ac

Tum

nd a

boni

gent

artih

ac

Multiplicatio. Cap.109.

Multiplica tio alterius fuedictatis TVm alteram medietatem multiplicandam pone, fumes in vnam parté lapidis tui 200 partes Solis tui cæmétati. Ac fine folvi, lavari,

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 377 ac ficcari. Tum contere cum pulvere tui lapidis ficcam. Ac rursum vitro inde, ac superfunde aquæ tuæ paradifi ex Sole educti nouies tatum, quantum tua materia contrita est. Ac vitrum tuum stricte luta, ignem addens, vt fi plu bum retineretur liquefactu, vt priùs doctum est, modis omnibus vt priùs. Ac ne quid erres vide, alioqui omne perditur. Hoc fac modis omnibus, donec lapis tuus perfectus sit. Granas age Deo. Ac rurfum medietatem fumere potes, eaque vii: atq; alteram denuò multiplicandam pone, vt prædictum eft. Hoc facere poteris, ac pauperibus impartiri.

gne

tim

e ignie us lie,

ofu-

selfe

, da-

rode.

c pul.

ibini,

Tàm

ical-

-luca

IUCI-

ceræ

- EDXI

névi-

ac in-

us fu-

lique-

abitut

paile.

efer

124

nam

1200

Warl,

10

Aliud opus in labore 12 mensium in expensis 100 Florenorum, preie-Etio infinita.

Cap. 110.

TV N c te fundamentum artis, ac omnium operum perfectorum docebo. Quamvis vnus artifex ita operatur, alius ita: ac tametsi quisque habet opus peculiare quo occupatur; secundum libros Veterum, & quisque haber opinionem peculiarem, ac opificium peculiare. Ac omne ad bonum finem pervenient. Verum vnum breve, aliud longum eft: atque aliud alio altiorem proiectionem facir. Ac omne bonum est. Alind facile, absque multo labore geritur, ac aliud magno labore, pro subtilitate subtilitate artificis. Quare te docebo verum fundamentu in opeomnis

rando.

Distantour

OPERVM MINERALIVM

mnia

omni

um

lemen

inftas

deftill

valea

Acti

omni

anima

omne.

Peris V

patto

modo

eleme

etific

ter.le

Ci

Dfz

parata

phure

lunt p

lingu

plen

DIS

etur

funt

10 co

omnis operis, vno opere pręcipuo, ac multa ratione, quam in opere commemorabo. Ac fcies quod ego Ifaac pater tuus ipfe hoc opus mea manu egi, ac plura alia. Ac multa etiam vidi, ac plura adhuc audiui. Et inter omnia nunquam feci, nec vidi, nec audiui, cui tā firmiter fidam, quam huic, & in quo tàm altam proiectionem reperi. Itaq; opus hoc funditùs intellige.

CAP. 111.

Incerare.

378

Naturaper maturam operatur.

Opificif fubulitas tépus abbreuiat.

Cies fine magno labore ad magnam artem Operveniri polle, vt te ante docui, amalgamationib⁹, Mercurio viuente, Sole & Luna fimul coniungendis, ac tum vitro indendis, & longo tempore coquendis, ita vt simul comoriantur in pulverem impalpabilem, ac fixentur fimul: ac tum aqua paradili perfundendis, ad inceradum, ac liquefaciendu. Ac tibi ratione oftendi, quomodo omnes fæces eorum confumantur verâ naturâ : coctione comoda exigui caloris. Id tatunde revera ablq; dubio valet. Natura enim per Natura operatur, vt suprà satis demostratum est. Ac si pleniorem demonstrationem desideras, quære in vegetabili, vbi de operibus naturæ sermo est. Scies porrà Naturam facile iuvari posse, subtilibus opificijs, secundum captum artificis, ac tempus abbreviari, ac opus sui similibus confirmari; atque opus adduci ad tàm altam proiectione, vt infinita fit. Itaque scies omnia metalla ac spiritus, absque elementorum separatione, rectificari posse, ac omnia

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 179 omnia inferiora in quibus 4 elementa infunt, omnia facile reclificari possunt, ac elementum terræ ex ijs acquiri, ac ctiam quodque elementum particulatim, ac effici dura ac clara, instar crystalli pellucida : idque omne absque destillatione & alembico, omne fieri poteft in vas apervase aperto, duplici panno lineo suprà tecto. Ac si id plane intelligere cupis, & quo pacto Separatio omnia elementa separentur à metallis, herbis, rum. animalibus, ac quicquid hic in terris est, ac id omne in vase vno fiat, quære in capite 312 0peris vegetabilis, ibi perfecte doceberis, quo pacto quodque elementum in lapidem crystallinu perducatur. Sed in hoc opere tantummodo fæces cu terra sublatas volumus, ita vt elementa reliqua 3 perfecte à suis facibus re- failunes Atificentur, ac in lapidé crystallinű perducanzur. Id verò non fit nisi solvendo & cogelando,

112.

clins

s mei

idi,ac

quam dam,

amano

.

artem

gama-

limul

longo

antur

mul:

nceta-

ltendi,

antur aloris.

turze-

demó-

onem

ribus

facile

muba

,200-

US 10-

ra fit.

blque

E. 20

omnia

Cap. 112.

Cies : cùm corpora nuda sunt ab omnibus D fæcibus suis, ac mundata sunt ab ijs, ac se- Corpora parata ab omni sua terrestritate, ac omni sul- Recapituphure combuttibili, & ad lapide crystallinum latio opesunt perducta, ita ve nullas fæces amplius re- fupra dolinquant, rite præparata sunt ad spiritus reci- ti. piendos: cumque spiritus vicisim ab omnibus fordibus mundi funt, ficuti de corpore dietumelt, & ad lapidem crystallmum perducti . funt, spiritus itidem parati funt, vt descendant in corpora. Ac cum fermentu cua ch mundatum

tom. cicmento-

Lapis cry

mima & ourpus.

300

Aqua nu-SUD1.

tum, & in lapidem crystallinum redactum, ita spirites,a- vt fæces non relinquat, paratum est, ad deleédendum in corpus præparatu cum spiritu illo, vt anima ad corpori vitam impertiendam cum spiritu, & ad naturam suam perducendum. Ac quæ prius 3 crant in natura, vnu fiunt. Id vero qui fiet, hic doce bimus illudg; opus perfecte quomodo fiat, ac quo pacto mea ipfius ma nu operatus sum ope Dei omnipotentis, absq; elementorum separatione. Ac meo opificio subtili tempus multu abbreviavi, ac proiectionem infinitam reddidi. Nam quò opus fervétius, subtilius, ac altioris tincture est, cò proiectio eius nobilior, ac altior eft.

OPERVM MINERALIVM

fas p

um,

vt noi

21. 12

4.100

In Ital

ampli

pre ta

1200

rent: 2

to:um

eantai

Taq

cont

fillas

Dico.

omne

phus

20.37C

arcte

matur

cuma

Intepe

12:21

nib 1

tovi

1um

ICity

lind

(ap. 113.

R Ecipe igitur in nomine Dei ac omniu turbarum cœleftium 4 libras vitrioli Romani cætulei, optimi, ac clariffimi, ac 4 libras falnitri: ac fimul vapora tam ficca vt pulverescant, movendo ligno quoda in patella terrea. Tum fume vnam 16 Mercurij, cui humiditas superflua subtracta est. Ac sume dimidium materie quam ficcasti, ac Mercurium cum co contere ficcum quam subtilissime poteris. Ac commodillime fiet in stupha ficca, ac lapide & pistillo paululum calefactis, ne qua humiditas materie accedat. Tum magne ollæ vitreæ inde, amplo alembico superimposito ad aquam fortem indé extrahendam. Ac magnum alembicum luto olla affige, ac receptaculum alembico, ac finas

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 331 finas probé exiccari. Strue initio ignem pufillum, eum aliquoties magis magilque augedo, ve nosti, fingulis 4 horis, donce materia candeat. Atq; hoc pacto candentem retine ad horas 4, tum fine frigefieri. Iam scies quod aqua fortis transcendet spatio 16 horarum, aut 20, aut amplius, prout ignem tuum regere noris. Ac prestat horas 36 aut 40 co opere occupari, qua si accelerares, ac spiritus non bene transcenderent: arque etiam ob nimium periculum vasorum, quod ea minus calore temperato findantar.

n,ita kica-

uillo,

Cum

m.Ac

dve-

peife-

IS ma

abiq;

vificio

ectiofervé-

proie-

um.

mani

falni-

icant,

Tum

uper-

aterie

ntere

-0110

itilo

mate-

2,am+

ontem

icum.

00,20

61029

Cap. 114.

Taque vulgarem regulam sequere ad aqua L conficiendam: cumq; omnis aqua fortis destillauit Mercurius sussum sublimabit in alem sublimabico, atque etiam duriuscule : ac secum rapiet uo Mercuomnem tincturam vitrioli. Cùmque non amplius sublimar, fine frigefieri, ac receptaculo Tincura ablato, aquam tuam forté vali vitreo inde, atq; vitriolis arcte obtura. Ac tum Mercurium tuum fublimatum accipe ex alembico; ac contere denuò cum altero dimidio materiæ. Cumque omne rice permistum fuerit, vt priùs, rursum ol e vitreæ inde, ac denud destilla vt prius, ijfq; omnibus peractis, remove : ac sume etiamnum 4 to vitrioli, ac falnitri ana, ac facito vt priùs. Ac tum satis aque fortis habes:acMercurius quater sublimatus est, totumque corpus plenum tincturis habes.

Nunc

Vera ponderú proportio. 1 Ratio. Nota de propurtiotte.

382

\$ Ratio.

& Ratio.

4 Ratio.

OPERVM MINERALIVIE Proportiones.

detui

pitt

10 01

tiks!

12,10

maio!

tumn

gelar

tum

2pud

temp

pond

REC

Lun

ante,

ac 10

nza:: funde

vera p uenda

thone & fur

toni

nes

tio.v habe

thon

detur

Cap. 115. TVNC scies ac intelliges pondera Solis, Lunæ ac Mercurij. B. 8 lothones puiz Lunæ cupellatæ, 4 lothones puri Solis cæmentati, efficiunt 12 lothones. Ac 6 lothones Mercurijquem sublimasti, faciunt smul 18 lothones. Hac vera proportio ponderum. Qualtio: Quare bis tantú corporis datur quatú spiritus ? Scies cum corpus est fortius ac subtilius quam ipirit' atq; igni admouentur, tum corpus optima ac subtilissima spiritus parte apud se retinebit: ac convertet, ac perducet ad fui fimile, ac ad fuam naturam: & tum partes craffas aut tæces exedet, expuet, ac in nihilum rediget. Ac si spiritus est in maiori quantitate, ac subtilior quam corpus: spiritus ascendet ac secum rapiet optimam partem corporis: ac partes craffas aut fæces relinquet in fundo : non enim funt naturæ eius. Ea est ratio vna. Altera ratio est: fi plus effet spiritus quam corporis, aut vtriulque ana, cum poneretur fixandum, ægre fixari vellet : ac tempus valde longum effet. Itaque ob 2 iltas caulas factum eft. Spiritibus vero ac corporibus iam fimul fixis, tùm fatis spiritus addi poteft. Nam quicquid cum eo ponitur, facile fixatur Nam cum corpora ac spiritus fimul fixata funt, Elixir funt. Ac fi multa pondera spiritus apponantur, facile fixatur. Hæc est tertia ratio. Quarta ratio est, si plus

M. IOAN. ISAACI. LIB.II. 403 detur spiritus quam corporis, aut ctiam ana: Spiritus Ro spiritus aquarum fortium manent apud illos que vue. in opere : ac illi funt admodum pingues volatiles spiritus, tales etiam sunt spiritus aquæ vitæ, ac admodum difficulter fixantur: atque ifti maiore ex parte apud opus manent. Nam tantummodo ex tepido balneo educitur in congelando. Ac fi iam tantum spiritus effet quantum corporis, quoniam omnes alij illi spiritus apud opus manerent, fixari minime posset:aut tempus nimis longum foret. Iam proportio ponderum ratione demonstrata est.

Solin,

puiz

men.

Mer-

otho.

altio,

citus?

quin

opti-

reti-

mile,

saut

et.Ac

othor

o rapi-crallas

n funt

tio eft:

t vini-

refix-

113-

US VE-

ris lpi-

eo po-

ac lpi-

imul-

xatur.

liplus

dille

Solutio Solis, Lune, & Mercury. Cap. 116.

R Ecipe tria receptacula, vni Lunam, alteri Solem, tertio Mercurium inde. Ac super Luna 16 lothones tux aqux fortis fundes, qua anté parasti: super Solem 12 lothones funde : ac inter eos lothonem falis armoniaci pulveriza: ac super Mercurium tuum aut spiritum fundes 6 lothones aquæ fortis, aut ana. Hæc vera proportio aquæ fortis, ad materiam foluendam. Quæras verò iam, mi fili, super 8 lothones Luna fudisti 16 lothones aqua fortis, & Super 4 lothones Solis, 12 lothones aquæ fortis, ac super 6 lothones Mercurij, 6 lothones aquæ fortis, ea mihi inæqualis propor- tio à pro. tio videtur. Scies singula suam proportionem portione. habere. Super 8 lothones Lunæ fudisti 16 lothones aquæ fortis, atq; hæc eius proportio.

Demöftra Luna quid

Nam

Merchrius quid

984

OPERVM MINERALIVM

Nam Luna eft crudum ac frigidu, & apertum corpus : ideò facile folvitur in duplo pondere. Idque Sol facere non poteft, is ter tatum ponderis aquæ habere debet, quam sit gravis. Na corpus eius nimis graue & folidum eft, ac partes eius in mineris solide in vnum compresse sunt, sulphurque eius fixum est. Ideo in vulgari aqua forti folvi non vult, vt Luna, sed sal armoniacum aquæ eius addendum eft. Ergo ter tantum aquæ habere debet, quam fit gravis. Nunc Mercurius spiritus est, eiusq; natura in sublimatione resoluta est:atque apud le spiritum vitrioli ac falnitri habet. Ergo non plus aquæ exigit, quam fit eius pondus. Nam spiritus vitrioli, ac falnitri efficiunt, vt facile folvatur. Ita liquet fingula propriam proportione aquæ habere. Item porro 3 ista vitra in pelvi cum cineribus cribratis pone, fuper balneum, ac solvi fine, vitra parte corticis obturans, vt aqua aliquantulum aëris habeat spogiositate. Aliquid aëris habere debet. Ac aliquoties oper culum aperiendum est, singulis 2 aut 3 horis semel, vt spiritus aërem habeant, ac tum continud denuò obturandum. *

(ap. 117.

Cofert aquatortem gacote.

Cies in folutione hac latere magnu fecreci fruthio Otum, ac præcipuum artis. Nam aqua fortis camelo fer cum suis spiritibus est velut struthiocamelus, lybé coco_ qui in ventriculo ferrum, ac chalybem concoquit: ita deglutit quicquid in cam immittitur,

ac

10m

iltam

imen

putril

ment

moter

itam

tur: 1

meret

conuc

inde re

atin c

\$112FI,

aquan

inde n

tisilla

bitti

CAPCT

WILL!

Operat

tiant fulpho

floces

reperi

mater

lime

ne P

Igno

Omit

geral

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 385 ac omne in nihilum consumit. Quare aquam Aqua foristam cum materia eius nutrire debes bono a- ria nutrielimento, quemadmodu infans in vtero matris da, eft venutritur. Nam fi infans in vtero matris nutri- in viero mentum non haberet, postqua vitam accepit, matris. moreretur, ac redigeretur in nihilum . Ita etia ista materia quæ in aqua forti est, nisi nutriretur: aqua suo ardenti calore materiam consumeret, ac deglutiret, ita vt in limofam materia conuerteretur, vt nunquam vllum comodum inde rediret. Nam Luna proba in aqua forti, ac in ca 10 aut 12 dies fine, facito tum præcipitari, aut vapora aquam illam, ac calcé tuam aqua recéti laua : ac eam de more liquefacito: inde nunqua denuò Luna fiet: adeò aqua fortis illam corrofit ac confumplit. Sed remanebit tibi quasi esfet sulphur liquefactum : sapè expertus sum. Aut est materia quasi esset sal vitri. Atque eo falluntur multi, qui aqua forti operantur. Nam cùm diu multumque operati funt, materia corum exefa est, estque velut fulphur, aut pinguedo vitri. Fit quidem rubra, crocea aut alba, sed nihil ineft, eft fimus, nec reperiunt id quod quærunt. Nune scies quod materiam bono alimento ales, .i. ad album alimento sui simili natura. Ac de hac nutritione Philosophi mirè locuti sunt parabolis artis, ignorantibus nimis reconditis. Id quod nunc omitto, vt in proposito maneam. Satis in Vegetabili opere demonstratur.

UM

ditt.

pon-

Ni

par-

ICE

-lav

edial

Ergo

1 g12-

atura elpi-

plus piri-

-EVIC rtione

1 pelvi

icum,

LOS, VI

litate.

soper

homs

COIL-

fecre.

a fortis

melus,

-0000-

ittitur,

36

2017

tis cu mate lut infans

Cc

Nutri-

OPERVM MINERALIYM

Nutritio.

Cap. 118.

Nutrimenmenda.

386

OVMESmi dilecte, puram Lunam tenuiter ta que fa- Ocontulam, vt manu lacerari possit. Ac purú Solem etiam eodem modo contulum : ac de tuo Mercurio sublimato, co omnia tria pasces, quodque suo ipsius alimento, in vitro suo, donec fatiata fint, videlicet, cum vides Lunam tuam, Solem ac Mercuriű ferè foluta elle. Tùm pasces vnumquodque suo ipsius alimento. i. in vitro in quo Luna tua stat, 2 aut 3 frustula Lunæ frange, ac denuò vitrum citò obtura. Atque itidem Sole tuo facito, ei adde de tuo contulo tenui Sole. Ac de tuo Mercurio sublimato similiter interdu aliquid immitte, cum vides frusta penè soluta essenti denuò alia incidere, vt priùs. Atque id persequere, donec frustula tua integra mancant ad 10, aut 12 dies, nec amplius folvantur: ac vides aquam tuam fortem amplius vim non habere ad solvédum. Tum fatis nutrita est : ac tene semper fuper cineres calidos, quemadmodum folvi folet. Ac tùm ei omnis vis corrofiua adempta eft, nam amplius folvendi vim non habet. Eft-Omnis vis que hocvnum ex maximis secretis, quæ in araque forti te fint. Iam cum ad eum modum nutrita cft. fundes seorsim de cius frustulis in olla vitream. Nam singula seorsim ac per se fixari debent, ac separari à sua terrestritate. Ac in vi-

corrofius adempta. Secretum magnum.

hoc p ingu cum tecep tepidi liccar ticcur juperi latos VICUS TTIS IT tre re luprà rotun lembi let: le alud) tendu um, [odeci VISI tum 1um Toft 9110

tro

troL

pudf

eftSo

LISTER

net, p

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 387 tro Lunæ tuæ in fundo cius reperies infrà apud frastula reliqua pulverem nigrum, isque est Sol. Nam in omni Luna soluta, pulvis So- In omsi Luna solulis reperitur. Namomnis Luna Solem conti- ta puluis net, parùm aut multum. Hunc ferva. Ac vbi folis repehoc pacto fingula in ollam vitream fuderis, fingulis alembicum superimpone, ac in pelvi cum arena in balneo colloca, ac cuique rostro receptaculum luto agglutina, ac destilla aqua tepida sensim omnem humiditaté, donec tam ficcum fiat vt pulverizari posset. Cumque tam ficcum est, bonam aquam vitæ rectificatam superfunde, donec aqua emineat tres digitos latos supra materiam. Atque ita omnibus 3 vitris facito. Dixi vt alembicum singulis vitris imponeres. Sed præstaret te vitra in ventre rostra habentia habere : ac cómoda esfent suprà cum exiguo foramine, ac pusillo vitro rotundo ad id levigato. Ita fingulis vicibus alembicum imponere, nec deponere opus effet : sed tantummodò materia soluta ex vno in alud evacuaretur, ad nimium de spiritu amittendum, atque itidem est minimum negotium. Itaque huiusmodi vitra tibi compara duodecim aut plura, parua & magna. Nam quavis in fornace stent, aut super cineres, no multum destillat. Nam quicquid ascendit, rursum in fundum subsidit, ac non multum per roftrum destillat. Nam nullus est delapsus, quo humiditas congregari possit.

luiter

purú ac de

alces,

0,do-

m (II-Tùm

110.1. utula

tura.

1110 ubli-

cum

1210-

ionec 12 di-

mtufolvé.

mper folvi

mpta t.Eft-

in 11-

itaelt,

vitre-

ri de-

in vi-

01

Cc 2

Ita

OPERVM MINERALIVM

lasi

dor

vita bain

(um

ninò fupe

Illan Lura

folye.

mdu

Fund

is.Ac

1¢ aqu

fecilit

nuòl

bus i exfz

daru

itom

quas

mam

ami

1221

ciam

tion

tria | falte

fe,na

taces

388

Ita hæc vitra admodum bona funt ad folvendum, congelandum, ac rectificandum. Nam lutare nihil opus est: tantummodò ex vitro in vitrum transfunditur, ac suprà subere obturatur, aut pusillo vitro rotundo, quod ei quadret, ac levigatum sit. Itaque suadco tibi vt opus ruum in ciusmodi opere opereris, donce congreges. Tum vitro fixatorio indi debet. Ac inde tum materiam vitro, quamque per le, ac quamque in peculiari fornace, aur balneo, in pelvi cum arena, aut cineribus cribratis, ac aquam tuam vitæ luperfunde, vt ad 4 digitos emineat suprà materiam, ac luta receptaculum ad roftrum receptaculi, ac fine folvi calo. reexiguo, ita vt manum tuam in balneo tenere possis. Ac solverur : ac infrà in fundo vitri fax quædam remanebit. Tum alia 3 vitra habe eiuldem compositionis: ac funde clarum ex omnibus 3 vitris, quodque in vitrum peculiare : ac stricté obtura. Ac denuò aquam vitæ super fæces cuiusque vitri funde, tantúm videlicet, vt rutfum ad 4 digitos tecte fint: occlude, ac rursum in balneo pone, vr fuprà, receptaculo ad roftrum lutato: ac vbi ad tres aut quatuor dies in balneo steterit, siguid etiamnumin fæcibus effet, vt folvi postet. Tum sinas refrigescere, ac tum rursum clarum superne diffundas è facibus, in eadem vitta in qua prima infudifti, quodq; in fuum vitrum. Tum 3 ollas vitreas habe, in cas fæces evacua, fingu 125

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 389 las in vitrum peculiare, aut ollam; ac depone donce plures fæces confundes. Tumomnia 3 vitra in quibus materia est soluta quodq; sup balneum suum pone, vt prius doctu est:ac rursum aqua vite destilla, donec materia tua omnind sicca sit. Tum denud recente aquam vite superfunde, vt priùs à te factum est. Ac aquam illam vitæ deducta effude, nihil amplius valet. Luta vitra vt prius, ac denuò materia vt suprà folve. Cumq; omne solutu fuerir, quod quatriduo fier, rurfum feces in vitro remanebunt. Funde denuò foluru in vafa peculiaria, vi priùs. Ac funde rurs um super singulas fæces recete aquam vite 4 digitos supra materia, vt priùs fecisti, ac pone iteru super balneu, ac fine tu de nuò stare ad 3 aut 4 dies, si quid adhuc in fecibus no solutu ellet, vt solvi posset: ad omnino ex fæcibus folvendum. Tum fine frigefieri: ac clarum à fæcibus superne diffunde, quodq; in suum vitru: ac adde fæces singulas suis pprijs, quas prius in singulis ollis servaveras. Materia tuam solutam denuò congelandam pone, ac humiditaté ei vt suprà, detrahe, donec materia ficca sit, ita vt puluerizari posset. Istudą; opificium repete toties, donec nullæ amplius feces tibiremaneant, ex nullo horum 3, sed omnia Opificium tria folvantur, ita vt fæces non relinquant. Ac prædietum salte fæces semper eide ollæinde, singulas per donee milse, nam in illis fecibus elemetu terre inest. Istas amplius fæces omnes tres adhuc calcinabis : ac terram remane-

in-

Nam

110 11

Mura-

903-

Vic-

onec

debet.

per le,

ineo,

tris, ac

igitos

tacu-

calo.

-21 03

dovi-

VIIIA

muna

im pe-

iquim

antum

nt:00-

àre-

es aut

tiam-

um fi-

luper-

in quz

Tum

Gingu

las

la faces ant.

Cc 3

extra-

OPERVM MINERALIYM. 390 extrahes ex fingulis facibus, ac fingulas ad propriam materiam adduces, antequam congregabuntur.

Cap. 119.

Quomodo ganda.

TAm scies, mi fili, 3 materias tuas subtiles efterra calci- I le, ac rectificatas, 3 nempè elementa : ac elemétum terræ adhuc in fæcib⁹ iacet, quodg; in fuo vitro. Nunc'; materias tuas ferua folide obturatas, donec faces calcinatæ fuerint. Ac post calcinationem omnium trium terrarum ex ijs eductarum ac rectificataru: ac tum quaque terra in suam ipsius naturam perducta: Tum opus coferemus ac fixandum ponemus, vt post docebimus.

Calcinatio terre.

Cap. 120.

R Ecipe dilecte 3 ollas tuas vitreas quibus faces infunt, ac vaporabis, vt omnino ficcæ fint. Tum habe fuper fingulas ollas vitru rotundum, ac olla suprà æqualiter levigata erit, atque etiam operculum, vt fibi invicem quadrent. Tum operculum super ollam luta, ac pone fingulas in pelvi cum cineribus, fingulas super fornacem peculiarem. Nam Sol diutius quam Iuna calcinari debet quam Luna. Fæces Solis facile Ipatio 6 refectionum calcinari debent, ac Luna facile calcinatur 30 horis. Ac fæces Mercurij facile 18 horis calcinantur. Ergo quodque vitrum super fornacem peculiarem stare debet: ac fingulis tantum ignem addes, vt fæces

Sol diutius calcinādus

com-

man nebis

gene

candi

112 ; 1

gines

iterge

manc

perfo

aqua t

habes

quam

trum (

mune fere,2

11125 lingu

aqua

is tai

caum !

pone, citint

iuper

11725

tuje

olli

ma den

10,1

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 391 communi candore candeant. Fæces Solis retinebis 6 dies in candore naturali, tùm fine frigefieri: ac fæces Lunæ 30 aut 32 horas in vno candore: Ac Mercurij 18 aut 20 horas in vno cadore : tum fine frigefieri. Tum remove omnia 3 vitra: ac fi quid in operculo aut ad margines ollæ fursúm fublimatú eft, id penna absterge. Tum super singulas faces aquam communem destillatam superfunde, atq; ollas super fornacem in testa cum cineribus pone : ac aqua bulliat per hora, tùm sine frigefieri. Tùm habe alias 3 ollas vitreas, ac funde quamq; aquam per se sensim à suis facibus, aut per phil trum destilla. Tùm rursum aliam aquam co- Extractio munem super fæces funde quæ in olla remanlêre, ac rursum per horam facito : tùm denuò finas refrigescere : ac rursum subtiliter effude fingulas in fuam aquam, vt priùs. Tùm iterum aqua recétem superfunde. Ita elemétum terræ ex fæcibus eduxisti. Tum fæces abijce, prorfus enim inutiles. Tum 3 ollas tuas congelandas pone, ac in quoque olla fudo reperies sal quod est inter albu ac cinericium : aquam destillata super id funde, ac denuò per horam bulliat: tu finas frigefieri, ac subsidere, ac à suis fæcibo dif fude, & fæces abijce. Tùm aqua tua ex fingulis ollisevapora, ac denuò tibi in quaq; olla fal re manebit, idq; iam paulò cadidius erit. Funde denuò aquam super sal tuum, vt priùs, ac facito, vt prius. Idq; opificium itera totics, donec Cc4

sad.

-000

sel-

de-

q;in

clide

. Ac

arum

qua-

ucta:

mus,

uibus

liccæ

ru ro-

a erit,

qua-

12,20

gulas

ITIUS

faciliè

cLu-

ercu-

odque

rede-

frees

com-

OPERVM MINERALIVM 392 fal tuum non amplius fæces relinguat. Tum Tenaredi terra tua rectificata est, ac mundificata ab omficata ac mundata. ni immunditie: ac funt terræ Philosophorum. Coniunctio terra cum elementis.

Cap.121.

Am adde omnem terram fuis ipfius eleme. I tis rectificatis. Ea iam probe fimul rectificata sunt ac subtilia effecta, absque elemetorum separatione: atque hactenus ea perduxisti, ve Medicina. iam medicina fint præ magna corum fubrilitate: nam exterius eorum intus poluifti, & interius foràs, atque ab omni immunditie nuda-Mozicnus. sti. Ideo Morienus Philosophus ait : Nisi corpora immunda pura, & munda efficias ab omnibus fæcibus, nihil in arte nostra invenisti, Hermes inquit: Corpus folutum eft aqua eter-Hermes. na, atque ea aqua Mercurium æternum coge-Aristoteles latione coagulat; Aristoteles inquit : Præpara corpora ac solue, ac deinde ea cum spiritibus lotis, ac mundatis coniunge, ac fit æterna congelatio ac fixatio. Geber ait, Post colunge ei 2nimam preparatam, ita ei imprimitur æternus color, quem in æternum retinebit. Rasis ait: Converte corpora in aquam, atque aquam illam ab omni sua immunditie mundifica, atque ex ea denuò terram facito, & ex terra aquam : ac tum ei spiritum adiunge, ac animam, tùm rectè fecilti in nostra arte. Danthynus ait: Purga corpora, ac albifica, ac ijs spiritum præparatum adjunge, atque cis vi-

Rafie

Danthy-SOU BS .

LEITS

tam li

glutt

imper pram

parate

actun

mnic prate

ab on

pora a

feime.

Impri Kalid

ma co. Perfe

ztern

eltop

polica

N

Intellig

lunchi

opera

ment

ment

busf

cta: 2

mul

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 393 ram fiue anintam infunde: ita fit æterna conglutinatio ac fixatio æterna. Ac Plato: Corpus Plates imperfectum destiue ac in aqua redige, ac lepram ei ablue, ac mudifica, atq; spiritum preparatum ci adiunge, ita ignis ea non separabir: ac tum ci animam præparatam adiunge, ita omniexamini resistent, ac transibunt. Hermes Hermes prætered ait: Solue corpora ac albifica, ac nuda ab omni immunditie, spiritus ablutos ad corpora adducito, ita separari non possunt. Tùm fermentum illis adde: ita illis æterna tinctura imprimitur, vt ignis ea separare non possit. Kalid Morienum interrgobat : Quænam optima congregatio est? Morienus respondebat: Morientis Perfectum corpus fixum solurum in aquam æternam, ac spiritus præparatus ei immersus, est opus perfectum ac firma coniunctio, ita ve postea ab igni minime separentur.

Tum

Jom.

num

cmé.

ifica

nuto

fti, v:

ibuli.

& in.

nuda-

Cor.

om.

milti.

seter.

cóge.

Tpara

itibus

a cor-

eti1-

crn15

IS all

mil.

1,21-

12 3-

cani-

Dan-

20115

cis Vie

Recapitulatio.

Cap. 122.

VNC oculos & aures aperi, ausculta, ac fpeculum artis inspice. Mentem aperi, ac phaleofis intellige, quomodo, ac quà ratione hæc coniunctio fiet. Dixi tibi in opere minerali multa opera diversa, quadam cum separatione elementorum, ac etiam alia opera in quibus elementa non separantur. Quædam aquis fortibus fiebant, alia aquâ nostra ardente benedicta: alia ad oleum conficiendum: ac omnia fimul Elixir funt. Demonstraui etiam tibi mul-

113

OPERVM MINERALIVM 394 tis rationib', ita debere fieri. Præterea te etia in magnis operibus docui, quomodo SoléacLuna amalgamabis cu Mercurio viuo præparato: ac quomodo igni admovebis. Ac quo pacto pu fillo regimine ignis igné tuum moderareris, vt fimul morerétur ac fixarentur:ac quomodo omnes corum fæces confumerentur, ignis pufilli constanti directione. Ac quo pacto Natura adminiculo ignis exigui operaretur, vt omnes faces confumeret, ac in nihilum redigeret, ac ad extremu perfecta fieret. Nam Natura aliquantulum iuvatur arte artificis, ac constanti decoctione. Idque manifestis rationibus demonstraui, ita esse debere : quemadmodum in veritate ita est:sicuti etiam in vtroq; opere demostratum est. Dilecte est etiamnum aliud fecretum in arte ac firma cognitio, ac precipua notitia huius coniunctionis operis, in quo nunc versamur, ac de quo loquimur.

refett

cum fa

dòton

calan-

cius co

terra tu

faces 1

TAM

dant

kparat

kram

Lunz,

curio, c

Quidi

lunger

CL

Dlat

de eft

diutur

malga

curij co

tuperis

fite int

clic, an

qui 20

lant,

Pore

idet.

Acqu

per-

De coniunctione operis recapitulati. Cap. 123.

Docvi te præparare ac rectificare corpus imperfectum, quod est Luna, ac spiritum qui Mercurius est, ac fæces aut terram ab ijs separare: quod fit perfecte soluendo, ac denuò congelando. Idcirco Morienus ait: Ars nostra nihil aliud est, quam perfecte soluere, ac congelare. Ideo Hermes inquit: Ars nostra nihil aliud est, quam opus mulierum, ac puerorum ludus. Ita Lunam tuam, Solem, ac Mercurium

Morienus.

Hermes.

inter TIJ

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 395 perfecte rectificasti, ac eius elementum Terræ cum fæcibus separasti à se invicem: solummodò folvendo & congelando. Ac terram tuam calcinasti, ac præterea terram tuam ex fæcibus eius eduxisti soluendo, ac congelando. Ita ve terra tua etiam probe rectificata sir, vt nullæ faces relinquantur.

tian

aclu-

araio,

ctopu

TIS, it

400-

IS DIL-

20072

mnes

101, 20 raali-

ftanti us de-

in m

e de-

ad le-

cipua

in quo

orpus

num

ablis

ienuò

noftra

CCOD-

anihil

munor

urium

per-

52 43

(ap. 124.

TAM omnia simul nudasti ab omni redundantia corruptionum, absque elementoru separatione, vt ante oftensum est. Iam cuique, terram elemento suo addidisti: Terram Lunz, Lunæ, terram Solis, Soli, terra Mercurij, Mercurio, quamq; in suo vitro. Nunc quærat F.M: Quid iam faciendu est, ac quomodo iam co-Cap. 125: iungentur?

Cles in ista conjunctione maximu fecretum Maximum Dlatere, quod fit in arte vniuerfa. Veru qui- secremmin de est perveniri quide tandem ad perfectione coniunctidiuturnitate temporis, ab ijs qui operantur 2-, malgamationibº, corporibus vt Lunæ ac Mer- Amalgacurij coniungendis in vitro vno, ac coquendis na cum superigni pusillo, donce perfecta fiant. Scies ac Mercurio. rite intelliges, omnes qui ita.operantur stultos elle, amalgamationibus Lunæ ac Mercurij: aut qui aquâ forti ca destillant, aut partem destillant, ac partem manere finunt : ac breui tempore ex ijs medicinam conficere putant, stulti funt, nec artem intelligunt, nec etiam fe ipfos. Ac quamvis materia forte ad extremu perfecta ellet.

OPERVM MINERALIVM 396 effet, sicuti effet, vt suprà multis in locis oftenfum est : tempus adeo longum effet, vt pigeret ipsos ta diu expectare, ac opus desererent. Ratio, Ratio: Luna est frigida & humida, non fixa, fordida, immunda, ac volatilis : ac Mercurius cuannum magis. Hæc duo iungunt : vtru alterum perfectum efficiet ? vtraq; enim imperfecta tunt. Dico tibi, multos viros doctos in opere sedentes vidi, qui huiusmodi opera facerent : ac multos annos eiufmodi operibus occupati fuerant : ac nunquam quenqua corum perfectione habere vidi. Quamvis ad extremu perfectio sit expectanda, tempus expectare no poterant:tum opus suum igni corrumpebant, aut aliquod mirum confilium quærebant, vt ad finem pervenirent:ac quamcunq; rationem intrent, ad extremum omnia corrumpebant. Sed fi ad aliquot annos stare siuissent, ac persequuti fuissent die nocteque igni pufillo, tandem perfectum eualillet, vt ipfi vel eoru posteri artem eius videre potuissent. Ratio, dilecte, cur multos annos stare debear, est hec: Natura non operatur nisi per naturam, quamvis pau-Julam igni pufillo iuuetur, qui illi die nocteq; cotinue additur. Luna est imperfecta, ac Mercurius etiamnum imperfectior, vtrum alteru perfectum faciet? Neutrum cam vim habet. Quomodo vestis immunda lauari mundarig: posset in aqua fordida ? Profecto nemo id poteft. Ita fe ctia res in Luna, & Mercurio habet,

cum

am e

alteru

coniu

igai.

Dama

fizabil

ctione

pus,ac

Arg; it

One exi

matura:

hvar: a

decocti

dicitat

fortalle

tur.Qu

amalg

amalg

ttem

modur

operant

genda.

facile p

primis

can: E

i afce

Vitto

dicina

bet,al

terran

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 397 cum coniuncta sunt, neutrum horum invandi alterum potestatem habet. Sed Natura faces confumit, ope constantis decoctionis ignis exigui. Ac iam omnibus fæcibus confumpris,etiamnum vtraq; non fixa funt, vtrum alterum fixabit? Natura igni pufillo ac constanti decoctione Luna fixat: ac etiam post longum tempus, ac costanti decoctione fit Luna medicina. Atq; ita longo tempore, ac continua decoctione exigui ignis, Luna Mercurium in fuam naturam pertrahit, atque alterum cum altero fixat: ac etiam longiore tempore ac constanti decoctione, Mercurius cũ Luna perfecta medicina fit. Sed antequam id fieret ifthoc pacto, fortalle tempus 17 aut 20 annorum dilaberetur. Quare illi qui ad hunc modum operantur amalgamationibus, corporibus imperfectis & amalgamationibus & Mercurio coungendis, artem non intelligunt, nec seipsos. Quemadmodum etiam omnes illi, qui aquis fortibus operantur, ad Lunam & Mercurium coniungenda. Nam fi artem intelligerent aut seipsos, facile perciperent, ac intelligerent, debere inprimis Lunam ab omni impuritate mundificari : Eaq; mundificata, subtilis efficienda est .i. ascendens ac descendens debet retineri in vitro fixatorio. Ita tam subtilis fit, vt post medicina fiat. Nam 3 illa elementa quæ in se habet, ascendunt sursum, ac descendunt infrà, ac terram adeò subtilem reddunt, vt vna ascendat

Acn.

pige.

etent, 1 hiz,

urius

tú al-

nper.

sin o.

face.

US OC-

CIUM)

trenin

re no

bant,

1, 12

onem

bant.

perle-

tan-

polte-

lette,

alura

pau-

deg;

Mer-

alteru

abet.

daniq;

id po-

aber,

CUM

398 OPERVM MINERALIVM dat in caput vitri fixatorij, ac rursum descendit cum aere, aqua & igni. Ac tum elementa ita congregantur fimul, atq; ita maritantur, vt in ætetnú leparari nequeant. Atq; vbi hoc pacto congregata fuerint, costanti alcenfu ac descensu fiunt paulatim craffiora, ac simul fixari incipiunt. Ac que ante quatuor erant in naturâ, vnum fiunt; ac fimul fixa manent in fundo vitri fixatorij. Ideo Hermes ait: Facito inferius ita vt superius, ac superius vt inferius, tum re-Ac operatus es. Ac Luna quæ corpus imperfectum erat, iam fixa est, ac medicina. Cumq; hoc pacto parata eft, corpus paratu eft ad spiritum paratum recipiendum. Ideo Plato & Aristoteles inquiunt: Para imperfectum ac albifica, ac cotinuo spititum paratum illi adiunge. Ac Ignorantes verba ista non capiunt. Ac tum debet spiritus paratus in parato fixo poni, vtfimul fixentur, ac deinde illis adjungere debes fermentum præparatu, quod etiam parari debet: vt partim doctum est, atq; etiamnum docebitur.Quod fermentum vtrifque vitam donabit, ac trahet & perducet in fuam naturam. Ac talis congregatio fieri debet, si alioqui ad magnum lapidem perveniemus, spatio vnius anni, aut breviore, provt artifex acutus eft. Si Naturam nossent, atq; hoc intelligeret, quod hic docetur, atque etiamnum docebitur, circa ciulmodi amalgamationes non operarentur, nec aqua forti, ad Luna & Mercurium in lua

craffi

mum

ume

DEn

1 yti

pfecto

difices

25; 20

apud (

plapa

vii.N:

ignis c

Nu

110

125 20

pille,

luo pro

3 vitra fingula

ac defti

ita vt p

Ce mini

que fa

fior ac

linas

in pati calida

cral-

Hermes.

Plato, Ariftoteles.

Naturam nofic.

M. IOAN. ISAACI. LIB.II. 499 craffitudine coniungenda. Quamvis ad extremum lapis indè aliquando proveniat, vt oftenfum eft. Cap. 126.

1823

lem

tur,

oc ps ac ds

man,

fund

ferin

im 16-

mper

lpin An

ibifi-

unge

cun

i,vel debe

ani de-

m do-

m do-

tram.

miad

Ynius

eft. Si

,quod

r, circa

entur,

in Ina

gal-

DErlege hoc sepius ac bene memoria infige, vt nunqua cogregatione facias, corpore im pfecto, ac spiritu parato, quin priùs corpus mu difices, ac albifices, fixum ac medicinale efficias: antequa spiritum paratum ponas, ac spiritu In ponde. apud corpus fixum effice, antequam illi addas ribus, conpræparata animam vivente, ne aberres à recta ac ignis via. Na in ponderibus, ac in coiunctione, ac in confirmaiignis constructione, omnis nostra ars cossifit.

unctione one omnis ars chymica coultin

Congelatio, sine Coagulatio. Cap. 127.

unc ad opus nostru reuerti volumus.Meministi cum terra tua rectificasses, vt nullas amplius fæces relinqueret, me tibi præcepisse, vt vnamquamq; terra adderes elemento fuo proprio, quamq; in fuo vitro. Nunc omnia 3 vitra pones super fornacem, ac lutabis probè fingula, ac fingulis receptaculu ad alembicu: ac destillabis pusillo tepido igni, aqua illavite, ita vt paululu incipiat tantu ipissestere:sed sicce minime destilla:vt tantu foluta maneat, Idque facile videbis. Cu materia fere destillauit, fit aliquato obscurior quàm priùs erat, ac spilfior ac aspectu aliquantu oleu referens. Tum finas refrigescere: ac materia ex singulis vitris Ratio, cor materia efin patera vitrea effude: interim quod etianum fundenda, calida est, alioqui omnino evacuare no posses, dum calida nam

Lapilli ex-Ré cryftalli.

400

nam cu omnino frigida est, melle est spission. Tum fingulas pateras folide operculo virreo operi. Aut pateras ad id confectas habe, qua arcte ijs quadrent: nam sedulo tibi cauendum eft, ne quæ fordes ab aëre accedat. Ac cum paterzille vitree admodum arcte opertæ funt, pone ad dies 4 in loco múdo frigido, aut cella. Ac interea temporis in fundo patere reperies exiguos lapillos excretos in morem crystalli. Tum etiam 3 alias pateras habe, que ctiam arcreum mo cte claudi possunt ac super illos lapillos excretos stabit etiamnu de aqua vitæ, cam superne in alia illa vitra effundes; ac lapillos illos tribus distinctis vitris inde, quæ tegi possunt. Tum fume tres illas patereas quibº aqua vitæ deducta ineft, ac pone denuò vaporadas, donec spifleicat, vt suprà, ac ne isthine discedas, (nam eo spatio quo decies, aut duodecies oratio dominica recitari pollet, fit) ne liccescat, ac ne spiritu aque vite amittas. Sed cum aliquato spissius est quam oleum, finas refrigescere: ac rursum pateras tuas arcte operi; ac denuò ad dies 4 in cella frigida pone: ac fine rursum lapillare, atq; iterum fingulas lapillis sui similibus adde : ac rursum evapora ve prius: atq; id repete, donce nihil amplius aquæ vitæ super lapillos reperis, ac materia tua omnis congelara est. Tum 3 materiæ tuæ crystallus funt, Sol tuus, Luna, Mercurius, ac præparatæ funt & subtiles effectæ. Quærat filius: Quare in lapillos redegisti, ac

OPERVM MINER ALIAM

AC 1101 elle n

aque fi2qu

fuiliet

potuli

diffem

fem: 1

TICUS : Exaret

quizg

quidn

gumt

lem,op

fumda habet

Nam

dacity

greffar atienic

mnia

fimuli

H^o

doiui

VILZa fecte

ne. To bis, do

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 401 ac non in pulverem. Scies spiritum aquæ vitæ esse mediatorem inter corpus & Mercurium, æquè ac lapis quem nobis Deus gratis dar. Ac fraquam vitæ omnino deduxissem, vt pulvis fuisset: tum spiritum aquæ vitæ iterum addere potuissem; ac si post in vitrum fixatorium fudiffem, quomodo proportionem scire potuisfem: fi quid nimis multu infudiffem, tum fpiritus aquæ vitæ opus impedijsset, quominus fixaretur. Est enim pinguis volatilis spiritus, qui ægre fixari vult, nisi longo tempore. Ac si quid minium infudifiem, tempus admodu lon gum fuisset . Prætered fi nimis parum infudiffem, opus nimis ficcum evalifiet: ita vt ingreffum dare noluisser. Spiritus enim vini eandem spiritus +1habet naturam, qua habet spiritus antimonij. ni eandem Nam vbicunq; spiritus antimonij ad opus ad- haber cum ducitur, opus anabile ac fusibile efficit, vt in- timonij. greffum det, vt facit aqua paradifi, aut spiritus arsenici aut sulphuris : Imò magis quàm omnia simul præstare possent; quamvis omnia fimul in sua quinta effent essentia.

lice.

US11

qua

idum

mpa-

iunt,

cella.

pertes ftalli.

m 21-

TETE-

perne

tribus

Tum

dedu-

cfpil-

ameo

domi-

e fpin-

pillins

ursum

es 4 In

r,atq;

12: 20

donce

CBCTIS,

Tum 1

Lunz,

eseffe-

l-gilti,

16

Cap.128.

LOc animo imprime pro maximo tuo fe-I creto. Quærat autéfilius meus, Quomodo iulta proportio scietut? Cum in opere aque vitæ aut spiritus vini fatis est, id scies: vbi perfecte ab omnibus fæcibus eius repurgatu fuerit. Tum spiritum vini superfundes, ac destillabis, donec incipiat spisselere, in moré olei. Ac Dd tum.

ipiritu ano

Proportionem vini dare captum hominis fuperat.

lofophipervenerunt ad intelligentiam spiritus THE.

OPERVM MINERALIVM. 402 tum defines, ac fines omne excrescere in lapillos, vt priùs doctum est. Ac materia illa rectificata, fiue spiritus sit, siue corpus, non amplius in se attra het, quam fixari possit, quamque ei ad dandum ingressum opus sit. Atque hocNatura operatur. Ita dilecte lapillos omnes excrescere siui, ac permisi in se attrahere tatum spiritus vini, quamijs opus effet. Nam proportionem vini dare, id captum hominis superaret. Natura supra captum hominis operatur. Nam

facile

delcer

icent,

me la

fine A

VIX 1211

igneti

inatio

buste

phus l

auge,i

tionet

115 24

Icende

Xa eft.

corpu

dicina

eft: lee

Da: Vin

dain]

pluset

tetern

Herme

Quit, is

Geber

cere,

fcies |

perfe

Pides

deben

Deus potentiam suam in primis rebus oftendit : vt Creatoré nostrum cognolcere discere-Pauci Phi- mus. Ac Deus in natura supra captum hominum operatur. Ac scito non multos Philosophorum pervenisse ad intelligentiam spiritus vini. Id tibi suprà ostendi: Maius secretum non habeo, quam spiritus vini, in opere vegetabili vbi sermo est de Elixire, vbi mira traduntur de spititu vini. Vix tres fuêre qui ad veram intelligentiam spiritus vini pervenerunt. Itaque di lecte hoc oftendi, quare lapillos illos fimul excrescere fuerim.

Coniunctio operis, fixando.

(ap. 129.

NVnc fumes vitrum fixatoriu, eiq; lapillos illos Lune indes, ac figillo Hermetis obfignabis, ac pones super fornacé in cineribus, ac ignem adde tam calidu, vt tantummodo digitum tuum tenere possis in cineribus absq; cobustione. Cumq; vitru calore sentit, statim lapilli illi liquescent in moré olei, ac ascendent

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 403 facile 1000 exiguis fibris: ac denuo deorsum descendent. Ac in dies lingulos magis spillescent, quo materia magis fixa fit. Ac ad extremu tam spillæ fiunt, vt vix denud reverti posfint. Ac cum prius facile 1000 videbatur effe, vix iam sunt 15 aut 16. Eo signo conspecto, igné tuum auge tantum, vt digitum tuum vix spatio, quo aue Maria recitari posset, in cineribus tenere possis. Cumq; iam vides nullos am pliùs lapillos ascédere ac descendere, igné tuu auge, ita vt digitū tuum in cineribus nullā ratione ferre poffis. Atq; hoc pacto retine ad horas 24: ac fi interea temporis nihil amplius ascendere ac descendere cospicis, materia tua fixa eft. Atq; id 40 diebus fiet : ac rum perfectu Luna fixa. corpus tuum paratum eft, abfolutum, ac me-Medicina. dicina: hic iam no amplius corpus imperfectu eft: sed corpus glorificatum, at q; alta medicina: vim enim habet omnia corpora imperfe- Corpogio-Eta in Lunam perfectam covertendi. Ac quod rificatum. plus eft, proijce super purum Solem, convertet ex natura propria in veram Lunam. Quare Hermes ait: Qui ex Sole Lunam conficere ne- Hermes. quit, is ex Luna Solem conficere non poteft. Geber ait : Qui ex rubro album nescit confi- Geber. cere, is nec ex albo rubrum novit coficere. Ac scies hac iplà ratione, ex omnibus metallis imperfectis Elixir posse fieri: ac deinceps fcies la- Confectio pides crystallinos Solis etia vitro fixatorio indi Elixiris. debere, ac fixados poni, vt de Luna dictum est. Dd 2 Idem

apil.

pliùs

que ei

KN2.

XCIC-

n lipi-

-01110

Int.

Nam

liten-

cere-

Iomi-

10/0-

IRUS

non

tabili

turde

intel-

nuc di

timul

pillos

obli-

N15,2C

digi-

9;00-

10 18-

ndent

OPERVM MINERALIVM 404 Idem opificium, eadem costructio fornacis, 1dem vitrum fixatoriu eft. Ac fi fornax tua fatis ampla fuerit, omnia illa 3 vitra limu! luper eadem fornace ponito: ac omnibus idem regimé ignis da. Scies né Mercunú coquédum vbi ab omni immunditie clarificatus faierit, antequa corpori præparato apponatur. Nam etiamnum spiritum vini apud se habet, quem allumpsit, atq; etiam spiritum vitrioli, ac salnitri, que in fublimatione subvexit: atque etiam suam terram rectificatam: atque omnia hac fixa non funt, ac congregata in rem vnam, ac nondum res fumplex funt, fed compolita. Iraq; Mercurius etia coqui debet, donec simplex sit, vna pars fixa in natura : atque etiam vna pars non fixa. Id ita accipies. Multa audisti de Luna, cum non amplius lapilli ascedunt, tum fatis elle, ac Lunam fixam effe. Ac cum nulli amplius lapilli in Mercurij vitro alcendunt, tum itidem latis eft. Ac tùm partim fixus, ac partim non fixus eft. Hoc ita accipies, spiritus vitrioli, ac terra, Mercurij partem i fixarunt, ita vt calore vim non habeat ascendendi, ac lapillos conficiendi. At fi in tefta cum cineribus poneretur, ac magnus calor ei adderetur, partim quide adhuc alcenderet, aut sublimaret : sed non totus : maxima pars in fundo fixà remaneret. Ita cum Mercurius non amplius alcendit in vitro fixatorio, aut lapillos non conficit, per talem calorem

quem de Luna diximus; partim fixus, partim

nont

cumt

Anen

perfect

jung:

non po

Dre.

habet

iuam, ta. Ato

nec an Iapilli

bent,a

cit,etia

etiam

Luna

Tum.

imper.

Nin

mum

PLSEXI

AS VIA

rump

clend

opera

quisi

PUST

non

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 405 non fixus est, iuxta rationem prædictam. Ac cum talis eft, paratus eft vt Lunæ apponatur. Air enim Aristoteles : Præpara corpus, donec Ariftoteld perfectum fit, tum ei fpiritum præparatu adiunge: ac fimul vnum fiunt, vt ignis separare non possit. Cap. 130.

cis, L

Luis

Tta-

gimé

biab

equa

mum nplit,

ni su

n ter-

1 1001

dum

curi-

Dars

tixa.

non

ic Luillin

tis eft. uselt.

Mer-

1001

di. At

gaus

lcen-

axima

ercu-

10110,

orem

minar

DOR

Cles istos lapillos Solis etiam parari debe-Ore, antequam corpori apponi possint.Nam habet etiam apud se spiritum vini, ac terram fuam, ea nondum fixata funt apud 3 elementa. Atque hoc pacto nondum fermentum est, nec anima, etiamnum compositum est. Ideo lapilli Solis etiam in vitro fixatorio indi debent, ac fixari, vt Luna facta eft. Cum Sol fixus sol multo est, etiam perfecta medicina est, vt Luna, atque medicina, etiamnum multo perfectior. Nam quanto Sol quam luna Lunam superat, tanto medicina perfectior est. Tùm hæc medicina vim habet omnia metalla imperfecta in Solem transferendi.

Cap. 131.

TVNc scies: Cum Luna, Mercurius ac Sol Luna, Mer Vin hunc modum preparata funt: tum de- curius ac mum parata sunt vt simul ponantur, & vt la. Solin hune pis ex ijs conficiatur. Atque omnes illi qui ali- praparata, as vias quærunt, fallentur : ac omne illud cor- rata sunt, rumpent quod ponunt ad lapidem ex co cofi. vt fimul po nantur , Sz ciendum. Multe funt fixationes, ac alia exigua tapis ex ijs opera, ex quibus quidéad extremu fructus ali- conficiante quis redire posset, cu attingunt ac logum tempus rite possunt expectare: sed similes sunt co-

Dd 3

quo

OPERVM MINERALIVM

megic

Tunt

NITE I

Tentu

TVa

1 lidu

here.

ac,igna

1's pro

101,12

n calic

ande,

in form

40,1gn

10mm

ier cor

LACIS E

terepe

id:m)

amRu

Im ter

the ing

Sualin

Rdrard

goid?

ohen

Istates

mam

diore

Yngia

Similindo quo qui omnia genera ciboru in vna olla cocoqui om. nia genera quere vult, vt olus, lardu, pisces, &c. Hoc sorna olla cotentis.

406

ciboru in v didum pulmentarium fieret. Tale fieret fi quis quere vo- Luna, Merc:, Sole, cũ alijs spiritibus & aquis fortibus, simul conferret: ac id putaret omne fimul coquere in vno vitro, ei idem quod coquo accideret. Nam aliud quide natura frigidum est, aliud calidum, tertium humidu, quar tum ficcum, quintum fixum: aliud mundum, aliud immundu, aliud cobuitibile, aliud incobustibile. Atq; omnes istæ materiæ funt fimul in vno vafe. Atq; istud putant stulti perducere ad rem vnam, aut ad lapidem, aut ad alia bona medicinam, breui tempore. Ipfis impollibile est. Materias limofas coquunt. Verba obscura Philosophorum no capiunt, omne corum inceptum, delirium est. Itaque dilecte, istam lectionem sapè perlege, ne in eiusmodi errorem incidas. (ap.132.

TVnc ad opus nostru redire volumus. Di-1 Vlecte, cum Luna tua Mercurius, ac Sol ad eum modum præparata funt: vitrum fixatorium aperies, cui corpus Lunæ tue inest, acMercuriu in id infundes, dum adhuc calet: nam fi frigidus esset, nimis spissus foret. Atq; codem modo Sole faciendam est:vbi iam spiritus fupfusus corpori, vitrum tuu forti luto obtura, ac pone denuò in cinerib⁹, atq; ignéadde dies 7 tam calidum, vt vix digitum in cineribus tenere pollis, ad spiritum cum corpore probe cogregan-

M. IOANN. ISAACI.LIB.II. 407 gregadum, ac comiscendum, atq; vniendum. Tum finas frigefieri: Tum corpus cum spiritu Corpus & paratum eft, ad animam recipiendam, aut fer- rata ad a-Cap. 133. mentum. "Vin sume in nomine Dei fermentű, ac calidum in vitrum cum Luna & Mercurio infunde, ac forti luto operi, ac super fornace poac, ignem addens ad dies 7, vt luprà, vt cum ais probe incorporetur. Ac quæ prius tria fueant, iam vnum lunt. Tum fine vt refrigescat, ic calidum etiamnum in ampullam vitrea eftunde, aut in ouum vitreum, ac sigilla: ac pone in fornace secreta, athanare, aut tripode dies 40, ignem addens tam calidum, vt manu tua commode tenere poffis, orat. domin. spatio in- ignis. er conclaue, in quo lapis stat, ac parietes formlenacis exterioris. Diebus verò 40 exactis exime manor te reperis medicinam tuam coagulatam in lapidem lucidum instar crystalli, rubrum in mo-Em Rubini obscuri. Age gratias Deo, thefau-Solad rim terrenu habes: vide vt istum ita regas, vt atoritisi in gloria Dei cedat, ac animætuæ salute: Sin aliter feceris, scite debes te hic in terris hæ recitate cœlesté habere: ac postremu esse donu qued à Deo accipies. Iste lapis infinită piectius luonen facit, ob magna eius munditie, ac lubti- Thefanno terrenus, litatim. Ac proiectione non facies nisi in Luprura, nam, aut Saturnum: super ea altissima proie-Rioté facit. Ac pulcherrimű Solé efficit, quem vnquā vllus homo vidir, tā grati coloris. Dd4 Mut

120-

c fot-

lquis

aquis

Dinne

d 00+

frigi-

,quar

dum,

inco-

fimul

BCETE

bona

ibile

cura

min-

Di-

Mer-

amli

mabo

edies

usic-Dè cór

egia.

fpiritus panimam recipienda.

Regimen

, OPERVM MINERALIVM Multiplicatio. Cap. 134.

telt 20

diuvi

Acan

tent at

rem in

nectit,

DUS, VI

hac 3

pore f.

dities e

la arte.

errent.

comm

Nam (

11 mal

CHO II

curij a

appon

ainm

magili

corpor

augelo

fit forti

citò,

111,21

tilise

trum

umpt

terenc

Mercurius parandus. 408

Tem para Mercurium tuum ad cundé modum, vt in hoc opere doctum eft, víq; in lapillos crystallinos : atq; huius adde 100 partes ad vnam lapidis tui pulverizati, ac fimul vitro fixatorio inde, ac firmiter obtura, &pone super. fornacem, ignem addens talem, vt vix digitum tuum in cineribus tenere poffis. Ac in eo calore stare fine 15 dies: tum in ampulla vitrea aut ovum evacua:ac sigilloHermetis obsigna, ac pone in tripode ad dies 40, calorem addens talem, vt manum tuam illic tenere poffis, aut durare orationis dominice spatio, à pariete interiore fornacis víq; ad exteriore. Diebus vero 40 exactis, exime, ac vitrum confringe. Nobilem lapidem exime: atq; hie tam altam proiectionem facit quam prior. Gratias ageDeo de omnibus fuis mirificis donis, quæ in feruos suos, & filios contulit.

Aliud opus.

Cap. 135.

Scies dilecte pro secreto: cum fixationem secreto: Sliquam, aut multiplicationem vis perficere, vt citò fructum percipias & ad finem pervenias: primu spiritus mudificare debes sublimitione: ac corpora siue Sol aut Luna priùs mudificari debebat. Sol cemétado ac luna calcinado, vt infià docebo. Nulla etia cogregatio fieripotest

M. IOANN. ISAACI, LIB. II. 409 test anime & corporis, vt fimul maneant:quam diu vlla immúdities est in anima, aut corpore. Ac anima nulla ratione in corpore manere po terit abiq; spiritu. Ac scies spiritu esse mediatorem inter animam & corpus, qui vtraq; fimul mediator nectit, vnit, ac ita miscet seipsum cu illis duo- inter anibus, vt tam firmum vinculum amoris fit inter corpus. hæc 3, vt neq; iam, neque vllo vnquam tempore separari possint : ac quæ prius 3 fuerant, iam nisi vnum sunt. Sed quadiu vlla immundities est, nulla congregatio accidere potest vlla arte. Ac ignorantia huius efficit, vt omnes errent. Si eam cognitionem haberent, omnia corum opera bene succederent, nec errarent. Nam si fixationem ponerent, citò fixarent. Ac si multiplicationem ponerent, Mercurius sele cito in corpus vniret. Ac quamlibet paru Mercurij apud corpus manet, cum iterum amplius apponitur, citò cum eo fixatur : nam vna pars aliam porrò fixat; ac singulis vicibus magis magisque, ac citius. Spiritus enim semper in Spiritus corpore crescit: na quò corpus magis magilq; corpore augescit, eo subtilis spiritus magis accrescit, ac crescit. fit fortior, ac plus Mercurij apud se retinet, ac citò. Imò facilè tandiu multiplicatio poneretur, atq; in igni haberetur, vt materia tam fubtilis effet, vt in morem ceræ liquesceret, ac vitrum penetraret, non fecus quam oleum corium penetrat: ac perfectu Elixir fieret ad tranfferenda metalla in Sole aut in Lunam. Idque omne

mo.

in la-

artes

VIIIO

laper

mon

to c1-

vitrea

igna,

idens

1,200

te in-

verð

Nobi-

pioie.

)co de

eruos

m.-

100¢,

rveni-

im D-

niafi-

indo,

enipo-

reft

mam &

Compara-

410

mundo, aeri exposito, ac sicco loco, cum primum ex arbore decerpis, ac finas ibide iacere per annum integrum, quò diutius iacuerit eò fragrantius eft. Qua ratione hoc fit ? Pomum voum aut duo magna non funt, ac tamen per torum cubiculum odore emittunt. Odor ifte à nobili spritu provenit, qui pomum in sua esfentia retinet, qui quotidie magis in co crescir: ind donec corpus corrupi incipit, tum spiritus nobilis ex eo excedit : ac pomu prutefit ac putescit : quomodo igitur nobilis spiritus crescit in opere vbi spiritus & corpus omnino munda funt? Itaq; dilecte omnino animam ac corpus mundifica, antequa spiritum eis apponas, aut adjungas. Cap. 136.

OPERVM MINERALIVM

omne efficit spiritus subtilis, qui mediator eff

inter animam & corpus. Nam spiritus subtilis

tam copiose in corpore crefcit, vt omne medi-

cinam faciat. Ac crefcit in metallis, quemad-

modum aer crescit in malo. Pone malum in

inter 1

20100

ceps b

2111,21

erit. J

MIIOT2

\$19;0

CIPIES

adlet

trans p

faciat,

CCI

Uiun

Mercu

In exte

ca.Ac

iuncti

genera

gatun

turael

D.C.C.C.

lamer

Lina S

ladao

virao;; ea fin

1guis)

Italer

ca lim

Pondera omaium maltiplicationam ac fixatio... num tenenda. S Cies portò pondera omnium multiplicati-S onum ac fixationũ : Ac in co multi errant. Nam fi nimium materiæ volatilis fixæ addideris, pars volatilis optimű fixę partis fecum fubvehet. Ac fi pars fixa fortior eft volatili , apud ipfam optima pars volatilis permanet. Ac in co omnes Alchymiftæ errát. Scies igitur portò, tibi in ponendis multiplicationibus aut fixationibus, fumendas 3 partes corporis, atq; vnam animæ, ac vnam parté fpiritus, ac mifcebis pbè inter

M. IOAN. ISAACI. LIB.II. 411 inter se, ac talem igné addes, vt corpus animam ad fe trahat, ac spiritus vtriusq; horum particeps fiat. Ac spiritus & corp? spissa ac crassa fiant, ac corpus subtile, ita opus tuum probum erit. Sed fi igné addis vt spiritus & anima subtiliora fiant, qua prius crant, ac corpus crassius arq; obscurius, omne corruptum est. Id ita accipies. Igné lentum adhibe, vt corpus animain ad fe trahat, ac spiritus vtrifq; participet, penetrans per corpus ac animam, ac vtraque calefaciat, vt vtraque vnum corpus fiant.

oteff

brilis

nedi-

mad-

min

-11911-

acere

niteò

mum

m per ifte à

na ef-

efcir:

ritus

c pu-

nında

OTPUS

15, 202

licati-

rant.

fide-

lub-

apod Ac in

jond,

fixati-

enam

isebè

inter

Cap. 137.

CCIEs quare spiritus animæ ac corpori ad-Diungatur : ratio hæc eft. Luna eft corpus, Mercurius anima, vtraque frigida & humida in exterioribus, ac in interioribus calida & ficca. Ac cum fimul coponuntur quomodo coniunctio fieri posset? Contrariŭ adesse oporter, si vi generageneratio aliqua fieret:id verò stulti capere ne- tio fiat coqueunt. Turbe tame Philosophoru dicunt na- desse detura esfe sequendam, vt infans in matre concipitur:manifeste loquuntur absq; verbis tectis. Tamé percipere nec intelligere queunt. Ponút Luna & Merc: fimul amalgamates, ac putat illa duo simul fixare: nec animaduertere pollunt vtraq; eiusdé nature elle frigida, ac humida, ac ca fine medio fimul maritare volunt. Citius ignis igni extingueretur, quod impossibile est. Ita se res habet cu Luna & Mercurio: antequa ca simul fixares, priùs vtraq; volatilia efficeres. Nam OSDE GI

Quid fpiri corpori & anime admanchus.

queunt, nec animaduertere 2 fimilia coniungi non polle fine medio, qui spiritus est. Spiritus est extreme calidus & siccus: Mercurius & Luna in exteriorib^o f igida & humida funt. Cum rus efficiat verò iam spiritus proportione his apponitur, frigus vtriusque horum calefacit suo calore, ac sua siccitate humiditatem temperat, ita vt per ipfum alterum in alterum ingrediantur:ac fpiritus fit vnum cum vtrifq; corpus : atq; etiam his addi debet proportione. Si enim nimium fpiritus ellet, vt nimis calida aut ficca efficeret, generatio etiam non fieret. Nam intus calida ac ficca sunt : ac si etiam extrà calida ac ficca efficerentur, vtraque ruber pulvis fierent, in morem terræ quæ humiditate exuta eft. Ac fi nimis magnum igné adhiberes, etiam corruptum effet. Etiam dilecte hoc pacto regere debes, vt quiete inter se quiescere absque separatione poffint: ita vt in se inuicem ingredi poffint, quiescendo absque separatione. Igné non magis augebis quam vt digitum Aue Maria Ipatio

OPERVM MINERALIVM 412 Nam Luna est adeò frigida, & humida cum non est fixa, vt Mercurius eius à terra trahi poffit sublimado, ita vt nihil preter terram, ac sal reliquum fit. Ac cum tum magna quantitas Mercurij ei additur, ac tùm aliquis ignis vehementior adhibetur, vnum cum altero volatile fit. Partes volatiles terram, aut fal fecum fubuehunt, ac nihil præter feces in fundo valis relinquunt. Stulti verò eam rationé capere netellige errabis Nie

patio

onem

peratu

mation

lapide

cellum

magno

apè pi

tala. A

elt, etis

bam,f

COTUIN

funt, C

tenna,

Actcie

Wplun

manpit

Nam ci

idimp

nihilu

quiefo

nonre

mera

tàm ch

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. spatio durare pollis. Si Alchymiltæ hanc rationem funditus intelligerent, omnia eorum opera fine obstaculo procederent, siue amalgamationes, fixationes, multiplicationes, aut in lapide aut alijs medicinis, omnia bonum fuccessum haberent, fine magno labore, ac fine magno sumptu. Istud memoriæ imprime, ac fæpe perlege, ac quodq; verbum funditus intellige, antequam vlla opera incipias, ita nec errabis, nec falleris.

10111

ipof-

acial

Milas

iche-

atile

lub-

ISTC-

BBC-

lungi

HIUS

klu-

Hur,

De Sulphuribus. Cap. 138.

VNC tenebit dilectus meus loco magni Tam mulum 1 fecreti, tam multa effe Sulphura qua me- ra fulphutalla. Ac quodque provt mundum, ac purum meralla. 118,20 eft, etiam metalla pura funt. Ita fit, vt plum-Wet bum, ferrum, cuprum tam immunda fint:nam 201p1corum sulphura immunda, pinguia, ac fœrida citam funt. Quare immunda, æruginola, nigra, fæmum tentia, ac plena sulphuris sunt combustibilis. ceret, Ac scies in omni re esse ignem combustibile, calida vt pluribus in locis doctum est, atque is corlicca. rumpit omnes res quæ in rerum natura funt. nt, in Nam cuicung; pinguedo combustibilis inest, Ach id imperfectum eft, ac citò perire debet, ac in orrupnihilum redigi. Spiritus enim in co diutius rere dequiescere nequit: locum enim mundum ibi Dallanon reperit, in quo requiescere possit. Quare tipol. metalla immunda imperfecta funt : nam in ijs ie non tàm est sulphur cobustibile aut oleum, quàm Maria 111 fpatto

OPERVM MINERALIVM 414 in omnibus crescentibus, sue in vegetabili. fiue in animali. Imò in Luna eft fulphur combustibile, aut oleum. Idcirco nullum cæmentum tenet, nec colores, nec antimoniu: Id facit Sulphur cobustibile, aut oleum, quod ei mest. Ac cum Luna repurgata est à suo sulphure cobustibili, Luna fixa est, colores tenet, ac cæmétum patitur, ac per antimonium transit, atque est albus Sol. Ité Sol in se nullum sulphur cobustibile habet, ideo fixus ac purus est, ac omnes probas transit. Itaq; sciet dilectus meus, vbicung; sulphur combustibile est, spiritum requiescere no posse. Quare errant omnes qui fulphure combustibili operantur. Ideò Morienus inquit: Nostrum fulphur vulgare fulphur non eft:noftrű fulphur incobustibile ac mundum cft.

Jusill

ac hab

Hem ci

dicitul

operun

mandi

Np

ntus, c exolec

Actine

anima

falphu

crudur

tuumo

albisi

cntem

tuum

tuo rut

fectum

oloalb

bent, c

ait:Ne

corpor ficies.

COIDO 1pectu

VIS, 21

Mts, Yt

Cap. 139.

mera fuiphurum.

Morienus.

Cies esse multa genera sulphurum, vt sul-Malta ge- Ophur comune, ex quo pulvis tormentarius conficitur, id ad opus noftrum prorfus inutile est, ob odoré eius, ac redundantem pinguedinem : tamen in eo nobilis est spiritus nostro operi prorsus vtilis, sed is arte ex eo esset educendus, vt sublimatione, per res quæ infrà dicentur. Est præterea & aliud fulphur multum olei cobustibilis in se habens, ac auripigmentum dicitur : eftq; melius priore. Hoc vero in fe nobilé habet spiritum, qui itidem sublimasione extrahendus foret. Eft & aliud, eft q; melius

M. IOANN. ISAACI.LIB.H. 415 lius illis duobus, ac arfenicum rubru vocatur, ac habet itide in se spiritum valde nobile. Est item etiam aliud fulphur, ac arfenicum album dicitur: eftque optimum omnium nostrorum operum : verum etiam melius sublimatione mundificandum eft, vt postea docebitur.

zbili,

com-

men.

tacit

ineft,

ecó-

æmé.

alque

uco-

100-

Deus,

mum

squi

-she

phur

mun-

ve ful-

tarius

outile

quedi-

offro

teda-

fràdi-

ultum

gmen-

vero in

blima-

gime-

lius

Cap. 140.

Ihil porrò est à Deo coditum quin ei fulphur infit, in quo sulphure nobilis est spi- Omnibusa ritus, qui servit in animali aut vegetabili, vbi Deo creaex oleo combustibili aut igni eductus fuerit. ineft. Ac fine eo spiritu nullus lapis vegetabilis aut animalis perfici potest, nec opus vilum. Ita fulphura nosse disces. Nam fi tulphur accipis crudum, ac cobustibilitate in se habens, opus tuum corrumpet. Aut si sumis in tuis operibus albis rubrum spiritum ex auripigmento venientem, aut ex rubro croceo arlenico, opus tuum corrumperes. Ac fi etiam fumis in opere tuo rubro album spiritu ex arsenico albo profectum, aut ex lapide calaminari, aut ex vitriolo albo, quæ omnia sulphur album in se habent, cua opus tuum corrumpes. Ideò Geber ait: Ne permisceas rubrum spiritum cum albo corpore: alioqui cobures, ac nimis fervens efficies. Ac si misces spiritum album cum rubro corpore, omne vastabis. Ideo prudés ac circuspectus esto. Ac porto cum lapidem parare vis, aut vllas fixationes, aut multiplicationes, vt laltem spiritus tuos, cuius lint generis cognof-

416 OPERVM MINERALIVM cognoscas. Itaque omnes illi errant qui arcana Philosophorum non intelligunt. Alia mixtio ed fixandum & multiplicandum.

Cap. 141.

Ratio pro-

R Ecipe 6 partes corporis, animæ & spiritus fingulorum partem 1. Ratio hæc eft: Luna non est fixa, ac multum Mercurii in se habet, qui vnum est corpus cum corpore Luna:ac v. num corpus non libenter separatur, quamvis fuper testam purgatur, apud ipsam manet. Sed in cemento aut antimonio ibi evolat cum antimonio, qui spiritus est, ac vrendo corpus Lunæ in nihilum redigit. Quare nimium de fpiritu fumunt, ac vnam partem animæ, quæ Mercurius est, atq; 1 patte spiritus. Ac parum eft, quod volatile fit. Nam fimulatque Mercurius ad Luna accedit, Mercurius qui in Luna eft, se miscet cum Mercurio, qui nunqua corpus fuit. Ac inter se permiscentur : ac spiritus qui inter hæc 3 mediator eft.i. inter Mercuriu ac corpus Lunæ, sele cum illis permiscet. Si iam multum Mercurii ac spiritus ad Lunam adductum effet : ac ea fe fimul miscerent, atq; igni admouerentur, fimul avolarent: ac fecum optimam parté corporis raperent, ac nihil preter fæces relinquerent. Ideo 6 partes Lunæ fume & anime & spiritus linguloru parte vnam, vt corpus forte sit, ac animam & corpus in se fugat. Ideirco Danthynus Philesophus ait: Cum

Danthy-

Cum miet finép pus tr cum! 1am d hunt, ter du le cui Vnum Merci illud a puset foluit: us Lur quiei corpu cedit ! milibi anima cum a Natur præpar fi Natu fallet d tepore Quan fine m PERVER madin

M.IOANN. ISAACI. LIB.II. 417 Cum corpus animam & spiritum secum, aut in se trahit, exulta : nam opus tuu ad optatum finé pervenier. Sed cum anima, & spiritus corpus trahunt, nihil præter cineres retines. Nam cum Mercurius Lune tue apponitur, ambo illi iam dicti Mercurij congregantur, atq; vnum fiunt, Tum venit spiritus, qui mediator est, inter duos illos Mercurios & corpus, ac miscet se cum illis tribus, vt priùs. Mercurius Lunæ vnum corpus fuit, ac iam cogregatus est cum Mercurio qui nunquam corpus fuit. Atq; hoc illud eft, quod Hermes ait: Cu Mercurius cor- Hermen pus est, porrò corporat, cum solutus est, porrò soluit: cu fixus est, porto fixat. Quare Mercurius Lune pertrahit ad suam natura Mercurium qui ei apponitur ac crud⁹ est, nunquam enim corpus fuit. Luna ex co corpus efficit. Tum accedit spiritus, ac miscet se cum duobus sui similibus, ac cum corpore : eftq; medium inter anima & corpus, ac fimul retinet, ita vt vnum cum altero fixetur. Ac Luna fixa evadit, quod Natura operari nequit, ad tale enim opus non præparatur. Quare hic ars Natura superat. Sed fi Natura ad tale opus præpararetur: arté superaret diuturnitate temporis. Verum ars brevi tépore operatur, quod Natura minime potest. Quare duo dissimilia cogregari non possunt, Duo diffefine medio. A primo enim gradu ad tertium milia conpervenire no potes, nisi secundo prærerito, qui iungi non medium inter primu ac tertium est. Arq; hoe ne medio. Ec ftulti

1111-

ritus

Luna

abet,

:3C V.

Imvis

t.Sed

11 211-

orpus m de

,quz

aum

ercu-

Luna

ácor-

initus

coniú

et. Si

mam

atq;

iccum

il pre-nz la-

vnam,

sinfe

15 211:

Cum

OPERVM MINERALIVM 418

stulti intelligere nequeunt. Quomodo re duram mollé reddes, atq; è sua natura perduces in aliam naturam? Id per medium fieri debet. Ve aliquid quod durum sie soluere in aquam, fieri debet per frigidam humiditatem : ac rem frigidam humida efficere duram, per calidam ac frigidam siccitatem fieri debet. Scies porrò quomodò spiritus tuos aut sulphura, animam tuam aut Mercurium, corpus tuum ac tuam aquam ficcam, ad opus tuurn præparabis.

YIUU

recen

CCD(2

factu

done

tothe

nust

ferua

RE

20 001

mater

eft. A

Des v

dicta

quam

dere,

per di

doctu

le Ven

arteex

m viu

10 hur

RE

plum

(ap. 142.

Wulgo 2-Bocca.

SOLL STE

R Ecipe principio Mercurium vt ex fodinis venit, ac non adulteratus eft, ac quem ad album operari vis, atque ipfum sublima per hæc infrà scripta. Recipe primum lapidem calaminarem, alumé rupeum, vitriolum album, sumen de ovorum cortices, calcem ana singulorum libram 1. Salis marini lib 2, fimul inter fe consunde. Tum & Mercurij 15 2, ac fimul fuper lapide cotere cum salis marini aqua tenuissime. Tum vasi terreo inde; ac alembico superimposito, pone super fornace sublimatoriam receptaculo addito fimul benè solidè claudente ac lutato. Ac pone sublimandu primum igni pusillo, ac deinde magis magisque aucto, vti decet, auctiore ad horas 12. Ac 12 horis exa-Etis, paulatim materiam tuam cadefacito, arq; ita retine ad horas 4 : omnisque aquositas in receptaculum transibit, ac Mercurius tuus in alembicum sublimabitur : ac maiore ex parte ¥111118 M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 419 viuus ascendet. Exime ac denuò cum materia recenti contere, ac cum aqua illa quæ in ceceptaculum destillauit. Atque iplum iterum sublimandum pone modis omnibus, vt priùs factum est. Atque istam sublimationem itera, donec omnis Mercurius mortuus fuerit : ac 4 lothones in tuo pondere viceris. Tùm Mercurius tuus paratus est, ad tuum opus album : paratus. secondo co vsus erit.

Cap. 143.

di-

DCts

bet.

200,

ICM

iam

mam

ulam.

dinis

mad

aper

102-

DUM,

um li-

e con-

erla-

fime,

enm-

dente

aignt o, vá

ISCI2-

to,ato;

Has m

UUSIA

x parte

SIUUS

R ECIPE iam Arfenici albi vt ex mineris venit libras 2, ac contunde in pulverem, ac contere in pulveré fuper lapide cum fimili materia, ac pondere, vt de Mercurio dictum eft. Ac fublima per fe, donec itidem 4 lothones viceris. Nam omnes albæ materiæ iam dictæ habent fulphur album. Item porrò aquam tuam ficcam para eodem modo, ac pondere, donec itidem 4 lothones lucrifeceris fuper duas libras, vt de Mercurio ac Arfenico doctum eft. Tùm recipe fal armoniacum quale Venetijs adfertur, clarum ac pellucidum arte ex operibus animalibus effectum, ac ferua in vfum. Prætereà corpus tuum præparabis jn hunc modum.

Præparatio.

Cap. 144.

R Ecipe Lună cupellată admodum ficce purgatam, ac tùm etiamnum in crucibulum à plumbo reflată : ac tum in laminas contufam, Ec 2 ac Regimen

420

26

OPERVM MINERALIVM

ac tùm cæmentatam cum fale comuni stratum super stratu, ac lutată ac tùm calcinată, sicuri nosti: primùm igni pusillo, deinde alıquanto auctiore, vt crucibulus rubescat, ita vt Luna nó liquescat. Ac ita relinq; ad horas 24 in vno candore, aut calore. Tùm crucibulum aperi, ac fal à laminis tuis ablue, donec tota munda ac pura st. Ac laminas tuas super lapide contere, ac laua, vti conuenit. Tùm Lună tuam denuò in corp⁹ reducito, ac rursum laminas, vt priùs effice, ac cementa vt priùs. Idé; facito, atq; itera tandiu donec Luna tua munda ac clara ex cæmento prodeat : Ita vt aqua super sus da ac clara indè defluat, sicuti infusa fuerat: Tùm sepone, donec ea tibi opus erit.

R

inter

tende

ment

24 VI

lemp

aciu

palpa

tatum

umle

in hur

parte

de &

aclup

aceto

teo,vr

Recept

fublin

didus:

Tumd

nalun

fillaui

iterato

centé

Jothon.

artenic

iplan

Ad

(ap.145.

N Vnc te docui Lună tuam, Mercurium, arlenicum, ac fal armoniacum præparare, ad lapidé albū, aut fixationé. Scies, mi dilecte, fi quas fixationes velis ponere, te debere omnes iftas materias præparare, ac ponere ijfdé pondetibus, vt priùs, ac fixabis femel : ac vna fixatione facta, femper Mercurium viuum apponere debes, ac denuò fixabis femper breui tépore, eximens & imponés. Sed fi femper Mercurium apponeres, nec quicquă eximeres, fixatio tua fufibilis fieret vt cera, ac medicina: ac faceret proiectionem fuper Mercurium vitam habenté, vt in projectione dictum eft, ac pôft docebitur.

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. Ad rubeum. Cap. 146.

tint

Icun

12010 Luna

GUAN

en.ac

ida ac

ntere,

DEIUS

0:110-

MIZ CX

mun-

10121

111,21-

arare, ecte, li

mits

épon-

atixa-

appoui te-

Met.

es.nx.

102:20

1 VITATA

Ad

R Ecipe salis communis parté vnam, vitrioli Romani parte 1, ac 3 partes tegularum, ea inter se contunde, ac lamina Solem tuum tam tenuem quam ducati aut coronati sunt, ac cæmenta stratum super stratum, vii nosti, horas 24 vti conuenit cæmentare. Hoc quater itera, semper per cæmentum recens: tum reducito, ac subtiliter lima, ac contere super lapide impalpabiliter, cum melle aut gummj, ac ablue tatummodo munde & clare : idq; ad opus tuum ferua. Tum Re. 2 libras boni Mercurij, atq; in hunc modum sublima. B. salis communis parté 1, aut to 1, vitrioli Romani to 2, contunde & ficca fimul, vt pulverescant. Thim misce, ac super lapide cotere cum Mercurio illo cum aceto destillato tenuissime. Tum vasi inde terteo, vt in albo docetur, ac omnis humiditas in receptaculum destillabit:ac Mercurius furfum sublimabitur in alembicu in more niuis candidus : ac in se spiritu vitrioli habebit, & salis. Tùm denuò contere bis, tantu recentis materiæ sumens, cum aqua quæ in receptaculu destillauit: Id que denuò sublima. Hoc facito ac iterato septé aut octo vicibus, identidé per recenté materiam : aut donec in quamq; libra 2 Jothones lucrifeceus, vt prius. Tum lume 2 15 acpost arsenici rubii, vt ex mineris prodit, ac sublima ipfum vt hic de Mercurio docetur. Tum accipe 2 libras Ee 3

421

OPERVM MINERALIVM 422 2 libras falis armoniaci, aut aquæ tuæ ficcæ, acitidem sublima, vr de Mercurio doctum eft, ac ferua.lam te præparare docui omne, quod tibi ad opus tuum necessarium eft.

Cap. 147.

nilis

vilot

010 2

Ter

IRP

eltaq

ftrac

lordi

Dant

veter · Ac M

bils a

tellig

Mercu

cogie

& con

illis,2

Icpen

iusr.

efficer

musv

ingree

polah

dem p

bili, 21

ctum

rebus · deben

Ca inef

lenus ;

Modus có sugendi 2nima, corpus ac Ipiauum.

TVnc docere volumus quomodo, & qua ratione, animam, corpus ac spiritum simul coniungemus, vt in se inuicem ingrediantur. Nam contrarioru congregatio effeinon potelt, vt fimul mancant fine, medio, de quo Jupià doctu est aliquid & post aliquid docebitur, cum de herbis in vegetabili fermo erit.

Cap. 148.

Exemplá

Ape exemplum à tinctoribus qui pannos J tingunt. Habent rubram, ac pannum anctorum. quem rubra imbutum cuperent, ac habent alumé, Pannus corpus eft, rubra anima, ac alumen spiritus, qui intermedius est inter vtrumque. Nam fi alumen non accederet, rubra in pannum non ingrederetur, ac fixa maneret: Invisibiliter avolaret, ac pannus pallesceret. Nam color rubræ, spiritus est: alumé vtriulq; particeps est, adeò vt congregata alteru in alterum ingrediantur. Aut aqua nubium habere debes in qua hæc 3 omnia bulliat, cùmq; bulliendo alteru in alteru ingressum est, ac probè congregata sunt; pannus siccadus suspenditur, atq; aqua recedit, ac color fixus in pano remanet. Ita se res cu nostro lapide habet. Quamvis corpora rite præparauim⁹, & animã, & spiritu: nifi

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 423 nifin le invicé ingrediantur, neq; iam neque vllo vnquă tempore simul manebunt sinemedio aquæ. Cap. 149.

tt,ic

dubi

Ten.iam dilecte vbi nam nunc aqua illam . I reperiemus? Nam Geber ait: Aqua nostra no Geber. elt aque nubium. Aristoteles inquit: Aqua no- Aristoteles cqua. mi. stra est aqua sicca. Hermes ait: Aqua nostra ex Hermes. sordida ac fœrida méstruali materia colligitur. nedi-Danthynus dicit : Aqua nostra inuenitur in Dathynuite non veteribus stabulis & latrinis ac fœtidis cloacis. cup: cebi---Ac Morieaus : Aqua nostra crescit in monti- Morienuis bus ac vallibus. Ac stolidi verba ista non intelligunt : ac putant Mercurium elle : Non elt Mercurius, est aqua ficca, quæ ingredi facit ac 1005 cogregare omnes spiritus minerales, animam mun & corpus. Atq; vbi ea congregauit, recedit ab -6 Jun illis, ac fixa fimul manere finit. Atq; hæc aqua calureperitur in omnibus rebus que in mundo mmsunt. Nam nisi hæc aqua esser, frustra lapide 01111 efficere niteremur. Nam quo pacto efficereteret: mus vt nostræ materiæ præparate alia in aliam ceret. ingrederetur ? Quemadmodum Pharmacoriulq; pola herbas suas simul congregant. Atq; coin aldem modo facere debemus, siue in vegetaabere bili, aut animali, aut minerali, ad opus perfebulctum faciendum, aut quintam essentiam, ex probè rebus fingulis distinctis aquam ficcam habere ditur, Rebus ddebemus. Itaque in rebus omnibus aqua sic- maibus aremaca inest, vr seipsa perfectas efficiant. Ideò Ga- qua ficca amvis lenus ait : res omnes suam propriam habent Galenos, inin: Ec 4 nili medi-

OPER VM MINERALIVM 424 medicinam ad lapidé conficiendu, fiue inminerali, animali aut vegetabili, abíq; vllar urer u peregrinarum additione. Quare cum lavidem conficere volumus, aut vllam fixatione, coniunctioné illam aqua nostra sicca facere debemus, ficuti de tinctore & Pharmacopola dictu eft. Ideo fit, mi dilecte, vt tam multi in errores incidant, quòd naturam no intelligant, nec fequantur. Ideired tibi de tinctore & Pharmacopôla mentioné feci:vt per eam rationé rudem, naturam intelligas, vt tua ipfius mente capias, nullam coniunctione abig; medio fieri poste. Quare omnia opera que suprà habétur, proba funt. Sed duo illa ibi non nominantur ipiritus videlicet atq; aqua ficca, pondera, ac congregatio, in quibus ars nostra tota cossifitit. Quare te adiuro, vt secretum istud nunquam patefacias, nam huic omnis ars quæ in orbe fit, inclusa eft, ad brevi tempore ac exiguo labore. opus perfectum faciendum.

Coniunctio albi operis. Cap. 150.

R Ecipe 6 partes tuæ Lunæ præparatæ, atque (prin' tui fublimati & animæ, fingulorum parté vnam, ac aquæ tuç ficce parté dimidiam. Hoc ita intelligendum eft 18 lothones Lunæ, Mercurij, Arfenici, finguloru lothones 3, falis armoniaci lothonem cum dimidio:faciunt fimul 25 lothones ½. Hæc omnia dilecte fimul ficca mifcebis fuper lapide, ac patere vitreæ indes,

des, car.P bisdi 121211 incal illime nersu com nenco achr torua igné hom addie nace came det,a tam tusiv tumd tione: Inqua adde, Vasin point turfur iumfi milce Inter is Cunde

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. des, ac cauebis ne qua humiditas aëris accedat.Præstaret in stupha sicca fieri. Tum habebis dilecte aqua vitæ probe à phlegmate libe- phlegmate ratam, vt nullum fal armoniacum pulverizatu in câ solui velit, ac cum câ materia tuam tenuistime super lapide contere. Ac munias te aduersus aëre, nocere tibi posset. Atq; vbi cotritum fuerit, inde eiusmodi vitro Venetico, ac operi vitro quod illi quadret: ac firmiter luto bono obducito; tum in fornace secreta ponito, aut tripode, atq; igné adde tatumodo eo tepôre quo est halitus ignis. hominis 25 annos nati. Atq; hoc pacto reling; ad dies 16: ca eius putrefactio est. Tum ex fornace remoue, ac ad stupham siccam accede, cam eo calore accéde quo Sol in Ariete splendet, ac ollam in ca pone patenté : atq; ita pofitam relinque ad dies 3. Ac tribus diebus, spiritus syluestres pingues ex materia extrahentur, tùm denuò operculu ollæ impone absq; lutatione: ac pone rurfum in tripode aut fornace, in quâ vnâ lapade accedi possit. Ac tale calore adde, vt exterius manus tuæ durare poffis ad vas in quo opus eft, fine combustione. Atq; ita politum relinque 21 dies. Tum vide numquid furfum sublimatum sit, nec ne. Si quid est surfum sublimatu, infrà absterge, ac misce eiusmodi spathula lignea inter se. Ac si quid sublimatum est, persequere cundé caloré etiamnum ad dies 6 aut 8: donce videas

mi-

Icm

tem

00.

cbe-

lictú

IOICS

ecle-

1200-

dan,

D125,

offe.

roba

nus

-512

14210

pate .

1. 11-

100IC

supt

mun

1211.

anz,

falis

ant fi-

fimul

tain-

dis,

Aqua vita probe à liberata.

Regimen

Ignis vebemés adhibendus.

426 OPERVM MINERALIVM videas, co calore nihil amplius surfum sublimare. Cumque non amplius sursum sublimar, ignem auge aliquantulum fingulis octo diebus, donec materia tua fixa sit. Tum igné vehementem adhibe. Ac sal armoniacu tublimando deme, ac pondera. Si iustum tuum pondus habes, quemadmodum primum apponebas,nec amplius, materia tua fixa est. Ar fi amplius reperis quam initio apponebas:materia nondum fixa cft. Misce iterum cum materia, ac adde ignem procedendo, donec fixa fit. Tum sublimando denuò aquam tua, subtrahe ficcam, ac materiam tuam exime, ac pon dera an omne podus tuum habeas. Ac fi tum inde medicinam facere vis, dimidium tantum Mercurij viui adde, quàm materia gravis eft, atque etiam dimidium tantum aque ficcæ: videlicet vbi 2 partes fuerant, etiam vnam adde, ex efficiunt 3, ac fimul super lapide contere cum aqua vitæ, vt priùs dictum eft: ac rurfum ollævitreæ inde, omnibus modis, vt suprà, donec materia tua fixa fit. Ac denud aquam tuam ficcam fublimando fubtrahe, ac materiam tuam pondera. Ac sume dimidium tantum Mercurii quàm materia tua gravis eft, ac 5 lothones aque tue ficee: contere denuò fuper lapide cu aqua vitæ, reprius. Ac facito ve prius, donce materia tua lixa fit. Sublimatione denuò aquam tuam ficcam fubtrahe, actertiò materia tuam pondera:ac dimidium Mercurii VIVI

WINI:

cott

mate

qual

1010

Nam

veni

TE ar

ficea

med

opor

Sem

Cun

fecer

nihil

121:5

Opu

dum

polt

fecilt

troVe

medi

busk

nens

cikd

hab?

Ictu;

112,10

Piech

dicin

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 427 vivi accipe: & 6 lothones aqua ficca:mifce & cotere cu aquá vite, atq; facito vt prius, donec materia tua fixa fit. Ac fit fulibilis vt cera, antequa omnino fixa fiat. Ac tú non amplius aqua tuam ficcam sublimatione subtrahere potes. Nam cùm lapis in aliqué magnum caloré devenit, liquescit, ac in se aquam illam includit, vt amplius subvolare nequeat. Tamé aqua illa ficca fixa non est, nec fixari potest. Atque ita medicinam partim fixam, partim no fixam effe oportet. Sed ignorates id intelligere nequeur. Semper nituntur materia suam fixam reddere. Cumq; iam fixam habent, æquè ac prius profecerunt:cum enim iam proiectioné facerent, nihil pficiebant. Ac omnis coru opera perierat: verba enim Philosophoru no intelligebar. Opus omittebant, vbi de integro erat incipiédum: vt suprà demonstratum est. Nunc igitur post quam dilecte medicinam tuam fusibile cffecisti, medicina tuam vitreo crucibulo ex vitro Venetico conflato indes, ac lique facies. Ac medicina tua ia liquefacta: lapis est clarus, albus &pellucidus in morem crystalli, in se retinens aquam illam ficca que fixa no est, ac ita esse debet. Nam si aqua illam siccam in se non haberer, piectione no facerer. Na cu proijceretur super Merc.viuum factu, aut super mortua, immuda, impura metalla etiam vivificata, piectioné nulla faceret. Na nihil effetquod me dicinam aut Mercur. congregaret, sicuti ante de

ibli

ubli-

octo

igne

uum

317-

t. At

m2-

ma-

113

ub-

DOT

um

ttim

s eft,

2: 11-

adde,

ntere

rlum

uprà,

uam

1218-

130-

1,10

iolu-

NON

1001

tertio

CUIL

TIVI

OPERVM MINERALIVM 428 Aqua ficca de tinctore & pharmacopola oftesum eft. Itain lapide non fixa ac que dilecte, aqua ficca in lapide no fixa, ac vovolatilis latilis esse debet, si projectio sit futura. effe debet. Colp. ISI.

ciat aqua ficca.

Cies mi dilecte, cum proiectione facis agua Jilla in lapide est, ac cum lapis liquescere in-Quid effi- cipit super Mercur. aut super metalla immunda, tum aqua illa ficca medicina & metalla in vnum contrahit, ac vt alteru in alterum ingrediatur efficit. Ac cum ea coniunxit, avolat in fluxione. Nam in piectione medicina cu Mercurio aut metallis impuris fluere debet, in que piectio fit. Actum opus perfectum est. Quid censes dilecte? Nonne magnum secretum est cunctis hominibus absconditum? Scies porro opus ad rubrum idem effe cum albo, quoad opificium:nifi quod fornax, ac pondera, ac tempus aliquato longius sit. Ac qui alias vias querit ad lapide minerale conficiendum, errabit. Multæ ac variæ sunt viæ, sed firmæ non sunt, multa vitia in eas incidunt. Tamen hic modus adelle deber, vt opus perfectum evâdar.

Modus fixandi & multiplicandi. Cap.152.

FIxationem facito vt prius, atq; ex vale exime, ac pondera. Est exépli gratia libra tuæ materiæ fixæ : sume itaq; libram 1 tuæ Lunæ calcinatæ, vt prius, facit 2 libras. Tum fume to 1 Mercurij calcinati, vt prius, facit 3 18. His adde 3 lothones aqua ficca sublimata, vt prius:

ac lin CITO D DEC II tuam 10200 Luna dicti. tuzi us. I trahe Item Soler comi CINAN eft. S Nam mag hext inga anic o quas (qual

RE

Tum y

liRon

liquor

& her

ac

M. IOANN. ISAACI. LIB.II. 429 ac simul tere super lapide cũ aqua vitæ. Ac facito modis omnibus, vt priùs doctum eft, donec materia tua fixa fit. Tùm sublimando squa tuam liccam subtrahe, ac pondera materiam tuam. Situm 3 th fixi habes: fume denud 3 th Lunæ tuæ iam dictæ, & 2 lib.tui Mercurij præ dicti, Facit 8 lib.fimul. Tùm fume 8 lib. aquæ tuæ ficcæ iam dictæ, ac cógrega, ac fixa vt priùs. Tùm aguam tuam liccam fublimado fubtrahe denuo. Tum 8 lib materiæ fixæ habes. Item fi 4 lib. demere vis, licet : Habes album Solem, ac facere aquam rubram, ac tingere, ac commodum ea facere: Ac ex alijs 4 lib. medicinam facere, modis omnib⁹, vt prius doctum eft. Sed in duobus vitris pone, in fingulis 2 fb. Nam si in vno vitro poneres, materia nimis magna effet: nam aquam paradifi ei addis. Ac fi ex 8 lib. omnibus medicinam facere voles, in quatuor vitris pone, ac medicinam para, vt ante doctum est. Ac scies, te in singulas libras quas congregabis additurum libram ynam aquæ liccæ.

In.

CVO-

qua

¢In-

uun-

lain

gic-

atin

ler-

quę

)oid

OTTO

ado-

tem-

que-

abit.

unt,

odus

exi-

2112

unz

mett

is ad-

orius:

30

Aqua Rubificans. Cap. 153.

R Ecipe crocum Martis, antimonium, vt ex mineris venit, arfenicum rubrum fingulorum vnam libram, auripigmenti lib. 1. vitrioli Romani 3, Salnitri, quantum est pondus reliquorum omnium. Contunde omnia fimul, & ficca vt pulverent. Ac libram 1 Salis armoniaRegimen Ignis. Aqua alba

Similitude hommis hahum exhalan-

OPERVM MINERALIVM 170 niaci immisce. Cùmque probe permistum fuerit, inde vasi terreo, quod ignem facile ferre poslit, nec intus vitrificatu sit. Ei alembicum superimpone, ac firmiter luta super id, ac compresse, pone super fornace, receptaculo addito, atque aquam fortem, vt oportet, destilla: primum igni pufillo, ac semper ipsum augendo. Actibi aqua alba destillabit, quæ vbi destillarit, alembicus rubere incipiet, aut croceus fieri. Tum receptaculum citò aufer, ac aliud adde: ac solide luto operi : ac ignem tuum auge, donec spiritus albus transeat, is est sal armoniacum, quod vltimumomnium transie: ac tandiu ignem strue, donec alembicus ornnino lucidus fiat. Cum ia ruber spiritus transit, nihil cum co transit. Ac simularque transierit, spiritus atque aqua fimul transeunt. Tum alébicus intus albus fir, quasi niue plenus effer. Ac tum ignem strue tandiu, donec spiritus ac aqua exhalatione per roftrum educta funt: quemadmodum homo vi halitum exhalat:ita spiritus ac aqua sicca per fistulam expirant alembici, in receptaculuin, ac ignem augent. Cumque spiritus & aqua sicca transiere: alembicus fit mudus, clarus & albus, ac pellucidus. Tum finas frigefieri, ac remoue ab igni, atque aquam vitro inde : ac arcte obtura. Ac sume caput mortuum, ac tenuissime in pulverem cotunde, ac in aqua munda clarâ pone ad horas 1: sine subsidere, ac clarum superne diffunde:

de: 20

funde

ballia

TUREUR

idque

tibi re

dem la

tree II

pertu

lidelu

ptacul.

reling

Ignem

dettill

fitus a

Tubrat

La

M. IOANN. ISAACI. LIB. II. 432 de: ac denuò aquam mundam claram superfunde, vr priùs. Ac fine etiamnum per horam bulliat, vt priùs. Tùm fine denuò fubfidere, ac rursum priori adde. Tum fæces abijce. Atque id quod effudisti evapora : ac pulvis croceus tibi remanebit, eum pondera, ac tum tantundem salnitri adde, ac inter se misce, ac ollæ vitree inde : atque aquam tuam destillatam superfunde, ac alembicum superimpone, ac solidè luto operi, ac pone super fornacem, receptaculo addito, ac per dies 3 super fornacem relinquito, antequam ignem subijcias. Tùm ignem tuum accende, ac primum igni pufillo destilla, ac post interdum auctiore, donec spiritus albus transierit. Tum define, atq; aquam Aqua mi rubram habes interdiu ac noctu lucente, quæ bra inter-Lunam fixam folvit, ficuti Luna folvi folet, ac tincturam aflumet perinde ac Sol mundiffimus, qui vnquam visus sit: imò omnia meralla alba colore Solis tingit.

mfile

terre

CUM

com.

addi-

tilla:

igen.

bide-

1000-

icali-

muu

ft fal

anfie

om-

mlit,

ierit,

pale.

effet,

tus ac

ant:

21:112

IN 2-

gent. lemcidus.

atque

ume

crem d boittun-

des

diu ac no. du bicem

FINIS.

55

